Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Hauff, Wilhelm.; Oversatte efter den nyeste Originaludgave af L. Flamand.
Titel | Title:	Wilhelm Hauff's udvalgte Skrifter
Alternativ titel | Alternative title:	Udvalgte Skrifter.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 2
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : trykt i det Poppske Officin, 1833
Fysiske størrelse | Physical extent:	2 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

57. - 423.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130022081757

BIBLIOTHEK

af

udmærkede Forfatteres udvalgte Skrifter.

Udgivet

af

L. Flamand.

Andet Bind.

W. Hauff's udvalgte Skrifter, 2det Bind.

Kjøbenhavn.

Trykt, paa Udgiverens Forlag,
i det Poppske Officin.

1833.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Wilhelm Hauff's

udvalgte Skrifter.

Oversatte efter den nyeste

Originaludgave,

af

L. Flamand.

Noveller og Skizzer.

Andet Bind.

Kiöbenhavn.
Trykt, paa Oversætterens Forlag, i det Poppske Officin.
1833.

REGIA · BIBLIOTHECA · HAFNIENSIS

Sangerinden.

1.

"Det er en besynderlig Begivenhed;" sagde Commerceraad Bolnau til en Bekjendter, som han mødte i Bredgaden i B*; "tilstaae selv, vi leve i en slem Tid."

"I mener Historien i Norden?" spørgte Bekjendteren, "har I Handelsefterretninger, Commerceraad? Har Ministeren for det udenlandske Departement, for gammelt Venskabs Skyld, fortalt Eder noget Nyt?"

"Ak, gaae I med Eders Politik og Statspapirer; for mig maae de gjøre hvad de ville. Nei, jeg mener Historien med Bianetti."

"Med Sangerinden? Hvorledes? er hun bleven engageret paa ny? Man siger jo, at Capelmesteren er bleven uenig med hende ...."

"Men, for Gud i Himmelens Skyld!" raabte Commerceraaden, og blev staaende forundret: "hvem omgaaes I, siden I ikke veed, hvad der skeer i Byen? I veed altsaa ikke, hvad der er arriveret Bianetti?"

"Slet ikke, paa Ære; hvad er da tilstødt hende?"

"Nu, intet andet, end at hun er bleven stukken ihjel inat."

Commerceraaden blev af alle sine Bekjendtere holdt for en Spogefugl, der, naar han om Morgenen fra Klokken elleve indtil Middag spadserede i Bredgaden, gjerne standsede Folk og bandt dem et og andet paa Ærmet. Hans Bekjendter blev derfor ikke meget ført ved denne skrækkelige Efterretning, men svarede: "Andet veed J altsaa ikke idag, Bolnau? Eders Vittighed maa nok være udtømt, siden I tager Eders Tilflugt til en saadan haandgribelig Opdigtelse. Hvis I ellers en andengang standser mig her i Bredgaden, saa betænk Eder paa noget, der er meer fornuftigt, ellers er jeg nødt til, at gjøre en Omvei, naar jeg gaaer hjem fra Cancelliet."

"Nu er han igjen vantroe!" raabte Commerceraaden, "see kun, nu er han igjen vantroe! Naar jeg havde fortalt Eder, at Keiseren af Marocco var bleven stukken ihjel, saa havde I takket for den Tidende og bragt den videre omkring, fordi lignende Begivenheder have tildraget sig der. Men naar en Sangerinde i B* bliver stukken ihjel, vil Ingen troe det, før man seer Liigtoget. Men, lille Ven, dennegang er det sandt, saa sandt som jeg er en ærlig Mand."

"Menneske! betænk, hvad I siger!" raabte Vennen med Forfærdelse. "Dræbt, siger I? Bianetti stukken ihjel?"

"For en Time siden var hun ikke død endnu; men at hun drages med Døden er vist."

"Men sig mig dog for Himmelens Skyld! hvorledes kan man stikke en Sangerinde ihjel? Leve vi da i

Italien? Hvorfor have vi et ubmærket Politie? Hvorledes gik det til? Stukken ihjel!"

"Skrig dog ikke saa rædsomt," svarede Volnau; "Folk stikke allerede Hovederne ud af Vinduerne og see efter Larmen paa Gaden. I kan jo larmentere sotta voce, saa meget I vil. Hvorledes det gik til? Ja, det er netop Knuden! det veed intet Menneske endnu. Igaar Aftes var det smukke Barn paa Redouten, saa elskværdig, saa fortryllende, som altid, og inat Klokken tolv bliver Medicinalraad Lange kaldt ud af sin Seng, Signora Bianetti ligger for Døden; hun er bleven stukken igjennem Hjertet. Den hele Stad taler derom, men naturligviis dum Snak. Der er rigtignok fatale Omstændigheder derved, saa at man ikke kan faae Lys i Sagen; saaledes tør f. Ex. Ingen komme ind i Huset, undtagen Lægen og de Folk, der opvarte hende. Ogsaa ved Hoffet veed man det allerede, og der kom en Befaling, at Vagten ikke maatte drage forbi hendes Huus; den hele Bataillon maatte gjøre en Omvei over Torvet."

"Men veed I da slet ikke, hvorledes det er gaaet til? Har man da slet intet Spor?"

"Det er vanskeligt, at gjætte sig til det Sande blandt saamange Rygter. Bianetti, det maa man sige, er en meget anstændig Person, som man ikke kan sige det mindste ondt om. Nu, som Folk er, i Særdeleshed Fruentimmerne, naar man taler om en stakkels Piges anstændige Levnet, trækker man paa Skuldrene, og fortæller alslags om hendes fordums Liv! Hun har næppe

fyldt sit syttende Aar og er allerede her i halvandet Aar! Hvad kan det da være for et fordums Levnet!"

"Opholt Eder ikke saalænge ved Indledningen," afbrød hans Bekjendter ham; "men kom paa Themaet. Veed man ikke, hvo der har stukket hende ihjel?"

"Nu, det er jo netop det jeg vil sige; saaledes troer man at det er en forsmaaet eller skinsyg Elsker, der dræbte hende. Omstændighederne ere rigtignok besynderlige. Hun skal igaar paa Redouten have talt temmeligt længe alene med en Masqueret, som Ingen kjendte. Hun gik kort efter bort, og nogle Folk ville have seet, at den samme masquerede Person steg med ind i hendes Vogn. Ellers veed Ingen noget med Vished; men jeg skal snart faae at vide, hvorledes Tingen hænger sammen."

"Jeg veed, at I har saadan Eders egne Canaler, og sikkert har I ogsaa en tjenstvillig Aand hos Bianetti. Der gives Folk, som kalde Eder "Byekronniken."

"For megen Ære, for megen Ære," svarede Commerceraaden leende, og syntes at føle sig ikke lidet smigret. "Men dennegang har jeg ingen anden Spion, end Medicinalraaden selv. I har vist bemærket, at jeg, ganske imod min Vane, ikke gaaer op og ned ad Gaden, men bestandigt opholder mig imellem Carls- og Frederiksgaden."

"Vist har jeg mærket det, men jeg tænkte, at I gjorde Vindesparade for Statsraadinde Baruch."

"Gaae I hen og læg Eder med Statsraadinde Baruch! Vi have brudt med hinanden for tre Dage siden, min Kone saae ikke gjerne at jeg kom der i Huset, for-

di hun spiller saa høit. Nei, Medicinalraad Lange kommer hver Dag Klokken tolv igjennem Bredgaden, for at gaae til Slottet, og jeg staaer her paa Udkig, for strax at gjøre Beslag paa ham, naar han dreier omkring Hjørnet."

"Da bliver jeg hos Eder," sagde Vennen; "Bianetis Historie maa jeg høre nøiere. I tillader det dog, Volnau?"

"Dyrebare, geneer Eder aldeles ikke," svarede hiin; "jeg veed, I spiser Klokken tolv; lad dog ikke Suppen blive kold. Desuden vilde Lange maaskee ikke komme ret ud med Sproget, naar I var tilstede; kom hellere naar I har spiist i Kaffehuset, saa skal I faae Alt at vide. — Skynd Eder ellers, at komme afsted; thi der dreier han allerede omkring Hjørnet."

2.

"Jeg holder ikke Saaret for absolut dødeligt," sagde Medicinalraad Lange, da de havde hilst hinanden; "Stødet synes ikke at være ført med sikker Haand. Hun har allerede igjen sin fulde Fornuft, og fraregnet den store Svækkelse, som det meget Blodtab har foraarsaget, er der i dette Øieblik i det Mindste intet Spor af Fare."

"Det glæder mig," svarede Commerceraaden, og skjød sin Arm fortrolig ind imellem Doctorens; "jeg ledsager ham de Par Gader op til Slottet; men sig mig

dog for Himmelens Skyld noget noiere om denne Historie; man kan slet ikke blive klog paa, hvorledes det er gaaet til."

"Jeg kan sværge ham til," svarede hiin, "at der hviler et frygteligt Mørke over den Sag. Jeg var næppe falden i Søvn, saa vækker min Johan mig med den Efterretning, at man forlangte mig til en meget farlig Syg. Jeg kastede mig i mine Klæder, løber ud af mit Værelse; i Forsalen staaer en Pige, bleg og skjælvende, og hvisker sagte, saa jeg næppe kunde høre det, at jeg skulde tage mit Forbindingstøi med mig. Det var mig allerede paafaldende; jeg kaster mig i Vognen, lader den blege Mamsel sætte sig hos Johan paa Bukken, for at hun kan vise ham Veien, og afsted gaaer det til Lindegaarden. Jeg stiger ud ved et lille Huus, og spørger Pigen, hvo den Syge er?"

"Jeg kan tænke mig, hvor han blev forundret..."

"Hvor jeg blev forundret, da jeg hørte, det var Signora Bianetti. Jeg kjendte hende vel blot fra Theatret, havde næppe seet hende to, tregange; men den hemmelighedsfulde Maade, hvorpaa jeg blev kaldt til hende, Forbindingstøiet, som jeg maatte tage med mig, jeg tilstaaer, jeg var meget nysgjerrig efter at vide, hvad der var tilstødt Sangerinden. Vi gik op ad en kort Trappe, hen ad en smal Gang; Pigen gik foran og lod mig vente nogle Øieblikke i Mørket, og kom derpaa tilbage, men hulkende og blegere end tilforn. "'Træd ind, Herr Doctor,'" sagde hun; "'ak! De kommer

for silde; hun vil ikke kunne overleve det!"" Jeg traadte ind, det var et skrækkeligt Syn."

Medicinalraaden taug, dybsindig og mørk; et Billede, som han søgte forgjæves at bortstøde, syntes at svæve for hans Sjæl. "Nu, hvad saae han?" raabte hans Ledsager, utaalmodig over denne Afbrydelse: "han vil dog vel ikke først pirre min Nysgjerrighed, og saa ikke tilfredsstille den."

"Der er mødt mig meget i Livet," vedblev Doctoren, efter at han havde samlet sine Tanker, "meget, som jeg gyste for, meget, som gjorde mig forskrækket; men intet, der vendte Hjertet saaledes om i mit Bryst, som dette Syn. I et svagt oplyst Værelse laae et blegt, ungt Fruentimmer paa en Sopha, foran hende knælede en gammel Pige og trykkede et Klæde imod hendes Hjerte. Jeg traadte nærmere; den Døendes Hoved laae udstrakt tilbage, blegt og ubevægeligt, som en Byste; de sorte, nedhængende Haar, de tillukkede Øines mørke Øienbryn og Øienhaar contrasterede skrækkeligt imod Pandens, Ansigtets og den skjønne Halses blændende Hvidhed. Den hvide, folderige Dragt, som hun vel havde været iført paa Masqueraden, var overgydet med Blod, — Blod paa Gulvet, og fra Hjertet syntes den røde Strøm at rinde — alt dette stilte sig for mit Blik i samme Minut, det var Bianetti, Sangerinden."

"O Gud, hvor det rører mig!" sagde Commerceraaden bevæget, og tog et stort Silketørklæde frem, for at aftørre sine Øine. "Saaledes laae hun sidste Søndag

i Operaen Othello, da hun spillede Desdemona. Allerede dengang var Effecten saa gruſom sand og sand gruelig, at man troede, Mohren virkelig havde gjennemboret hende; og nu er det virkelig skeet! Hvor det rører mig!"

"Har jeg ikke forbudt ham enhver overdreven Lidenskab?" afbrød Lægen ham. "Vil han med Magt igjen erholde sit Tilfælde?"

"Han har Ret!" sagde Commerceraad Bolnau og puttede Lommetørklædet hurtigt i Lommen. "Han har Ret! Min Constitution taaler ingen Affect. Fortæl kun videre; jeg vil, i det jeg gaaer forbi Krigsministeriet, tælle Vinduesruderne, det hjælper imod slige Anfald."

"Tæl han kun, og hvis det ikke hjælper, saa kan han ogsaa tælle Ruderne i den øverste Etage i Palaiet. — Den gamle Pige tog Klædet bort, og med Forundring saae jeg et Saar, som af et Knivstik, der var meget nær ved Hjertet. Der var ikke Tid til, at opholde mig med Spørgsmaale, saa mange der ogsaa svævede mig paa Tungen; jeg undersøgte Saaret og lagde Bindsel paa. Den Saarede havde under den hele Operation ikke yttret noget Livstegn; blot, da jeg sondeerte Saaret, yttrede hun en smertelig Bevægelse. Jeg lod hende hvile og bevogtede hendes Slummer."

"Men Pigen og den gamle Pige, har han ikke spørgt disse, hvorledes det Saar er kommet?"

"Jeg vil sige ham det, Commerceraad, fordi han er min gamle Ven; ja, da der intet mere var at gjøre ved den Syge for Øieblikket, erklærede jeg dem reent ud,

at jeg ikke rørte mere ved Damen, naar de ikke skrivtede mig alt."

"Og hvad sagde de? Saa tael dog?"

"Efter Klokken elleve var Sangerinden kommen hjem og det ledsaget af en høi, masqueret Mandsperson. — Jeg maa nok ved denne Beretning have seet noget tvetydigt paa de to Fruentimmer, thi de begyndte paa ny at græde, og bade mig indstændigt, ikke at tænke noget slet om deres Herskab; i den lange Tid de havde tjent hos hende, var der efter Klokken fire om Eftermiddagen ingen Mandsperson kommen over hendes Dørtærskel; den lille Pige, der nok maa have læst flere Romaner, vilde endogsaa paastaae, at Signora var saa reen som en Engel."

"Det paastaaer jeg ogsaa," sagde Commerceraaden, i det han begyndte rørt at tælle alle Vinduesruderne i det Palais, de begyndte at nærme sig til, "det siger jeg ogsaa; man kan ikke sige noget ondt om Bianetti, hun er et godt, fromt Barn; og hvad kan hun gjøre for, at hun er skjøn og maa ernære sig med Sang?"

"Troe han mig," svarede Lange, "en Læge har heri en ubedragelig psychologisk Maalestok. Et Blik paa den ulykkelige Piges englerene Træk overbeviste mig meer om hendes Dyd, end hendes Kammerpigers Eder. Men hør nu videre: Sangerinden traadte med den Fremmede ind i dette Værelse og bød sin Pige gaae ud. Denne var maaskee af Nysgjerrighed, hvad dette natlige Besøg havde at betyde, bleven staaende nær ved Døren; hun hørte en hæftig Ordstrid, der fandt Sted imellem hendes Da-

me og en dyb, huul Mandsstemme i det franske Sprog. Signora havde endelig begyndt at græde hæftigt, Manden havde bandet skrækkeligt; pludselig hørte hun sin Dame udstøde et hvinende Skrig, hun kan af Angst ikke mere holde sig tilbage, river Døren op, og i det samme Øieblik farer den masquerede Person forbi hende og igjennem Gangen hen til Trappen. Hun følger den nogle Skridt, fra Trappen af hører hun et skrækkeligt Buldr, den Fremmede maa være styrtet ned ad Trappen. Nede ved denne hører hun en Klynken og Stønnen, som en Døendes; men hun gyste, og vovede ikke at gaae et Skridt videre fremad. — Hun gaaer tilbage i Værelset — Sangerinden ligger i sit Blod, og tillukker sine Øine efter faa Øieblikke. Pigen veed ikke hvad hun skal gjøre, hun vækker den gamle Pige, for at hun kan staae hendes Herskab bi, og springer hen til mig, for maaskee endnu at redde sin Signora."

"Og Bianetti har endnu ikke yttret noget? Har han ikke adspørgt hende?"

"Jeg gik strax til Politiet og vækkede Directeuren; han lod endnu ved Midnatstid gjennemsøge alle Gjæstgivergaarde, alle Værtshuse, alle Kroge i Staden; ud af Porten er der Ingen passeret i hiin Time, og fra den Tid af bliver Enhver strengt undersøgt. Huusfolkene, der boe i den øverste Etage, fik først den hele Sag at vide, da Politiet gjennemsøgte Huset; ubegribeligt var det, hvorledes Morderen kunde undløbe, da han maatte være bleven haardt saaret ved sit Fald; thi man fandt meget Blod

nede ved Trappen, og det er ikke usandsynligt, at han, i det han faldt, har saaret sig med sin egen Dolk. Det er saameget mere ubegribeligt, hvorledes han kunde undflye, da Gadedøren var tillukket. Bianetti selv vaagnede idag Klokken ti, og Politiedirecteuren opskrev hendes Udsagn, at hun i streng Mening ikke vidste, heller ikke engang ahnede, hvo den masquerede Person kunde være. Alle Læger og Chirurger ere blevne forpligtede til, naar de blive kaldede til en Patient, der er bleven saaret ved et Fald eller et Saar af et Knivstik, at angive det, fordi man maaskee paa denne Vei kan komme paa Spor efter Morderen. Saaledes staae Sagerne. Men jeg er ganske overbeviist om, at der ligger en dyb Hemmelighed, som Sangerinden ikke vil aabenbare, til Grund; thi Bianetti er ikke den Person, der lader sig følge hjem af en Mand, der er hende ganske ubekjendt. Det syntes ogsaa hendes Pige, der var tilstede ved Forhøret, at ahne; thi da hun saae, at Signora ikke vilde vide noget, talte hun intet om den Ordstrid, hun havde hørt; men til mig kastede hun et bønligt Blik, at jeg ikke skulde forraade hende. "'"Det er en forfærdelig Historie!"'" sagde hun, da hun siden efter fulgte mig til Trappen, "'"men intet i Verden kunde bringe mig til, at forraade noget, som Signora ikke vilde have skulde være bekjendt."'" Hun tilstod mig endnu noget, der maaskee vilde udbrede et Lys over den hele Sag."

"Nu, og tør jeg ikke ogsaa vide denne Omstændighed?" spørgte Commerceraaden. "Han seer, i hvilken

spændt Forventning jeg er; piir for Guds Skyld ikke min Nysgjerrighed saa stærkt, jeg kunde ellers let faae mit Tilfælde!"

"Hør han, Bolnau, tænk sig om, lever der endnu en Bolnau foruden ham i denne Stad? Existerer der noget andet Menneske af dette Navn i Verden? og hvor, siig, hvor?"

"Der findes ingen Mo'ersjæl af dette Navn i denne hele Stad," svarede Bolnau. "Da jeg for otte Aar siden drog herhid, glædede jeg mig, at jeg ikke hed Bruun eller Grøn, ikke Møller eller Bager, fordi det kunde give Anledning til mangeslags ubehagelige Forverlinger. I Cassel var jeg den eneste Mand af den Familie, og ellers gives der paa den hele Guds Jord ingen anden Bolnau, end min Søn, den ulykkelige Musiknar, og om ham har jeg ikke hørt noget, siden han seilede til America. Men hvorfor spørger han om mit Navn, Doctor?"

"Nu, ham kan det ikke være, Commerceraad, og hans Søn er i America! Men Klokken er allerede et Qvarteer over tolv, Prindsesse Sophie er syg, jeg har talt alt for længe med ham; lev vel a revoir!"

"Ikke fra Pletten!" raabte Bolnau, og holdt ham fast ved Armen. "Siig mig først, hvad det var Pigen endnu sagde."

"Nu ja, men hold reen Mund, Ven! førend hun sank i hiin dybe Afmagt var hendes sidste Ord: "Bolnau!"

3.

Man havde endnu aldrig seet Commerceraad Bolnau snige sig saa alvorlig og mørk igjennem Gaderne, som dengang, da Doctor Lange forlod ham ved Palaiet. Ellers skred han munter og rask fremad, og naar han hilste alle Piger og Koner med det venligste Smiil, loe meget med Mændene og fortalte dem altslags Nyt, saa skulde man have troet at han ikke var tresindstyve Aar gammel. Han syntes ogsaa at have al Aarsag, til at være munter og veltilmode; han havde speculeret sig en kjøn Formue sammen, satte sig, da han syntes han havde samlet nok, i Rolighedens Tilstand med sin Kone i B*, og levede nu i Fryd og Glæde Aar ud og Aar ind. Han havde havt en eneste Søn, denne skulde ogsaa gjennemløbe den gamle Herres Løbebane, og handle og tumle sig i Commercelivet; saaledes vilde han have det.

Men Sønnen levede og aandede kun i Tonernes Rige; Musikken var ham Alt, Faderens Handel og Commerce forekom ham altfor lavt og simpelt. Faderen havde et stivt Sind, Sønnen ogsaa; Faderen brusede let op, Sønnen ogsaa; intet Under, at de ikke kunde leve med hinanden. Og da Sønnen havde naaet det tyvende Aar, var Faderen halvtredsindstyve, da brød han op, for at begive sig til Rolighed og vilde give Sønnen Handelen. Snart var ogsaa alt i Rigtighed og Rolighed, thi en kjøn Sommernat var Sønnen tillige med nogle Claveerudtog forsvunden, kom ogsaa rigtig til England og skrev ganske venskabeligt, at han vilde reise til America. Com-

merceraaden ønskede ham Lykke paa Reisen og begav sig til B*.

Tanken om Musiknarren, som han kaldte sin Søn, formørkede ham mangen Time; thi han havde bedet ham, at han ikke meer vilde lade sig see for hans Øine, og det lod sig ikke formode, at han vilde vende tilbage ukaldt; stundom forekom det ham, at han havde handlet urigtigt, fordi han absolut vilde have han skulde opoffre sig til Handelen; men Tiden, Selskab og hans muntre Lune lode disse mørke Tanker ikke faae længe Rum i hans Hoved; og hvo der vilde see ham ret glad, behøvede blot at spadsere imellem elleve og tolv om Formiddagen igjennem Bredgaden. Saae han der en høi, mager Mand, hvis meget moderne Klædning, hvis Lorgnette og Ridepidsk, hvis bevægelige Manerer ikke vilde passe mere rigtigt til hans graae Haar, saae han denne Mand hilse til alle Sider, staae stille hvert Øieblik ved denne eller hiin og sladdre og fægte med Armene, saa kunde han forlade sig paa, at det var Commerceraad Bolnau.

Men idag var alt ganske anderledes. Havde Sangerindens Mordhistorie allerede tilforn sat ham i hæftig Bevægelse, saa foer Doctorens sidste Ord igjennem alle hans Lemmer. "Bolnau havde Bianetti endnu sagt, inden hun tabte Bevidstheden. Hans eget ærlige Navn havde hun nævnet under slige farlige Omstændigheder!" Hans Knæe bævede og vilde nægte ham deres Tjeneste, hans Hoved sank forgfuldt og tankefuldt ned paa hans Bryst. "Bolnau!" tænkte han, "kongelig Com-

merceraad! naar hun nu døde, Sangerinden, naar Pigen da aabenbarede sin Hemmelighed og gjorde Politidirecteuren bekjendt med Mordets nøiere Omstændigheder og de skjæbnesvangre Ord! Hvad kan ikke en duelig Jurist argumentere af et eneste Ord, i Særdeleshed naar Forfængeligheden opflammer ham, til at vise sin Skarpsindighed i en saadan cause celèbre." Han saae med en fortvivlet Mine igjennem sin Lorgnette paa Tugthuset, hvis Tag kneisede i det Fjerne. "Didhen, Bolnau! af særdeles Naade og med Hensyn paa flere Aars troe Tjeneste."

Han drog Aandedrættet med megen Møie, han løste sit Halstørklæde lidt, men foer forskrækket tilbage; var dette ikke Stedet, hvor man binder Hampegarns Halsbaandet? var dette ikke Stedet, hvor det kolde Sværd gaaer igjennem?"

Mødte en Bekjendter ham og nikkede til ham, saa tænkte han: "Holla, han har allerede hørt om Sagen og vil tilkjendegive mig, at han er vel underrettet." Gik en anden forbi, uden at hilse ham, forekom der ham intet visere, end at man ikke vilde kjende ham, at man ikke vilde besmitte sig med en Morders Omgang. Der manglede kun lidet i, saa havde han selv troet, at han var skyldig i Mordet, og det var intet Under, at han gjorde en stor Omvei, for at undgaae at gaae forbi Politiebureauet; thi kunde ikke Directeuren staae ved Vinduet, faae Øie paa ham og raabe ud: "Høistærede, behager De ikke at trine en Smule op? Jeg har et Ord at

tale med Dem.“ Mærkede han ikke allerede at han bævede, at hans Ansigtstræk fordreiede sig til en stakkels Synders Ansigt, blot fordi man kunde troe, at han var den, som Sangerinden havde anklaget med sit sidste Ord?

Og derpaa faldt det ham igjen ind, hvor skadelig en saadan Sindsstemning var for hans Constitution; ængsteligt søgte han efter Vinduesruder, for at tælle dem rolig; men Huse og Gader dandsede omkring ham, Klokketaarnet syntes at bukke sig haanligt for ham, en vanvittig Gysen rystede ham, han løb igjennem Gaderne, indtil han udmattet sank ned paa et Sæde i sin Bolig, og hans første Spørgsmaal, da han igjen kom en Smule til sig selv, var: „Om en Politiebetjent ikke havde spørgt om ham?“

4.

Da Medicinalraad Lange kom imod Aften til sin Syge, fandt han hende meget bedre, end han havde tænkt. Han satte sig ned ved hendes Seng og talte med hende om denne ulykkelige Begivenhed. Hun støttede sin Arm paa Puderne og hendes skjønne Hoved laae i hendes fiint formede Haand. Hendes Ansigt var endnu meget blegt; men selv hendes Kræfters Udtømmelse syntes at give hende en eiendommelig Ynde. Hendes mørke Øie havde intet mistet af hiin Ild, hiint Udtryk, der allerede tidligere havde gjort Indtryk paa Doctoren fra Skuepladsen, endskjøndt han var en sat Mand og ikke mere i

den Alder, hvor Phantasien kommer Skjønheden til Hjælp. Han maatte tilstaae sig selv, at han sjeldent havde seet et saa skjønt Hoved, et saa yndigt Ansigt; hendes Ansigtstræk vare intet mindre end regelmæssige, og desuagtet bevirkede de dog ved deres Harmonie et Tryllerie, hvortil han længe ikke vidste nogen Grund; men for Medicinalraadens psychologiske Blikke blev denne Grund ikke skjult; det var hiin Sjælens Reenhed, hiin Naturens Adel, der overgjød disse jomfruelige Træk med en overraskende Skjønhedsglands.

"Det forekommer mig, at De studerer mine Ansigtstræk, Herr Doctor?" sagde Sangerinden smilende. "De sidder der, saa taus og grublende, stirrer paa mig og synes ganske at forglemme, hvad jeg sporgte om. Eller er det saa forskrækkeligt, at jeg ikke maa høre det? Tør jeg ikke vide, hvad Staden siger om min Ulykke?"

"Hvorfor vil De høre alle de taabelige Formodninger, som ørkesløse Mennesker ophitte og fortælle videre? Jeg tænkte netop over, hvor reen Deres Sjæl speiler sig i Deres Ansigtstræk. Fred boer i Deres Hjerte, hvor kan Menneskenes Omdømme interessere Dem?"

"De gjør Udflugter," svarede hun, "De søger at smutte fra mig, ved at sige mig smukke Ting. Menneskenes Omdømme skulde ikke interessere mig? Hvilken ærekjer Pige tør saaledes sætte sig ud over det Selskab, hvori hun lever, at det er hende ligegyldigt, hvad man siger om hende? Eller troer De maaskee," tilføiede hun alvorligere, "at jeg ikke vilde spørge derom, fordi

jeg hører til en Stand, mod hvilken man nærer saamegen Fordom? Tilstaae De kun, De holder mig for ret letsindig."

"Nei, sikkert ei! Jeg har bestandig hørt godt om Dem, Mademoiselle Bianetti, om Deres stille, indgetogne Liv, og at De staaer med en saa sikker Rolighed i Verden, skjøndt De er ene og udsat for mange Cabaler. Men hvorfor vil De netop vide, hvad Menneskene sige? Naar jeg nu som Læge troer, at slige Nyheder ville skade Dem?"

"Jeg be'er Dem, Herr Doctor, jeg be'er Dem, piin mig ikke saalænge!" raabte hun. "See, jeg læser i Deres Øine, at man ikke taler godt om mig. Hvorfor lader De mig være i en Uvished, der er farligere for min Rolighed, end Sandheden selv?"

Denne sidste Grund fandt Medicinalraaden meget rigtig; thi kunde ikke i hans Fraværelse en eller anden sladderagtig Dame trænge sig ind og fortælle endnu værre Ting, end han kunde sige? "De kjender de Folk her boe," svarede han; "B* er vel temmelig stor, men, Du kjere Gud! ved en saadan Nyhed viser det sig, hvor kjøbstædagtig man er. Det er sandt, De er Gjenstanden for Stadens Tale, det kan ikke undre Dem, og da man intet bestemt veed, saa — nu saa ophitter man selv alleslags sælsomme Historier. Saaledes skal f. Ex. den masquerede Mandsperson, som man saae tale med Dem paa Redouten og der udentvivl er den samme, som udøvede denne Daad, være en.. ."

"Nu, tael reent ud," bad Sangerinden i den stør-ste Forventning; "fortie Intet!"

"Han skal være en fordums Elsker, der har — el-sket Dem i en anden Stad og villet myrde Dem af Skinsyge."

"Sligt om mig! O, jeg Ulykkelige!" raabte hun smerteligt bevæget, og Taarer glindsede i hendes skjønne Øine;" hvor haarde ere dog Menneskene imod en stakkels, stakkels Pige, der er uden Beskyttelse og Hjælp! Men tael ud, Herr Doctor, jeg besværger Dem! der er endnu noget Mere, som De ikke sagde mig. I hvilken Stad, sige Folk, skal jeg..."

"Signora, jeg havde tiltroet Dem mere Styrke," sagde Lange, bekymret over sin Syges Bevægelse. "San-delig, jeg angrer, at jeg har sagt saa meget; jeg havde ikke gjort det, naar jeg ikke havde frygtet for, at Andre skulde komme mig ukaldet i Forkjøbet."

Sangerinden aftørrede hurtigt sine Taarer. "Jeg vil være rolig," sagde hun veemodigt smilende, "rolig vil jeg være som et Barn; jeg vil være munter, som om disse Mennesker, der nu fordømme mig, havde tilraabt mig et tusindstemmigt Bravo. Fortæl blot videre, kjære, gode Doctor!"

"Nu, Folk snakke dumt Tøi," vedblev hiin ærger-lig. "Saaledes skal der, da De sidstegang traadte frem i Othello, have været en fremmed Greve i en af de før-ste Rangloger; han skal have kjendt Dem og have seet

Dem for to Aar siden i Paris i et berygtet Huus. — Men, min Gud, De bliver mere og mere bleg ..."

"Det er intet; Lampens Skin faldt blot noget mattere herover; videre, videre!"

"Nu, dette Rygte gik i Begyndelsen blot rundt i de første Cirkler, men lidt efter lidt kom det blandt Publicum, og da denne Begivenhed kom til, forbinder man begge, og hensætter Deres tidligere Forhold til Deres Mordet i hiint berygtede Huus i Paris."

Under denne Tale havde den største Bleghed afvexlet med en flammende Rødme paa den Syges Kinder. Hun havde reist sig høiere iveiret, for at intet Ord af denne skrækkelige Tidende skulde undslippe hendes Opmærksomhed; hendes Øie var fæstet stivt og brændende paa Lægens Mund, hun drog næppe Aandedrættet, hendes Hjerte syntes at staae stille. "Nu er det forbi!" raabte hun med et smerteligt Blik til Himmelen, i det Taarerne styrtede ud af hendes Øine. "Nu er det forbi! Naar han hører dette, saa er det formeget for hans Skinsyge. Hvorfor døde jeg ikke igaar, ak! da havde jeg havt min gode Fader, og min kjære Moder havde trøstet mig over disse grusomme Menneskers Haan!!"

Doctoren studsede over disse gaadefulde Ord; han vilde netop sige et trøstende, beroligende Ord til hende, da Døren fløi op med Larm og en høi, ung Mand styrtede ind. Hans Ansigt var paafaldende skjønt, men en vild Trodsighed formørkede dets Træk, hans Øie rullede, hans Haar hang uordentligt ned om hans Pande. Han hav-

de et stort sammenrullet Nodeblad i Haanden, med hvilket han gjennemskjar Luften, inden han kunde drage Aandedrættet for at tale. Ved Synet af ham skreg Sangerinden høit, Doctoren troede i Begyndelsen af Angst, men det var Glæde; thi et huldsaligt Smiil viste sig omkring hendes Mund, hendes Øine tindrede ham imøde igjennem Taarer. "Carlo!" raabte hun, "Carlo! endelig kommer Du, for at see til mig!"

"Elendige!" raabte den unge Mand, i det han strakte sin Arm med den lange Noderulle majestætisk ud imod hende; "hold inde med Din Sirenesang, jeg kommer — for at domme Dig!"

"O Carlo! hvor kan Du tale saaledes til Din Giuseppa!" afbrød Sangerinden ham, og hendes Stemme klang smeltende og sød som en Floites Toner.

Den unge Mand vilde svare med tragisk Pathos, men Doctoren, som fandt dette Optrin for angribende for sin Patient, hindrede dette. "Høistærede Herr Carlo," sagde han, i det han bød ham en Priis, "behag at betænke, at Mademoiselle er i en Tilstand, hvor slige Scener afficere altfor meget hendes svage Nerver!"

Hiin saae paa ham med en stolt Mine og vendte Noderullen imod ham. "Hvo er Du, Madike?" raabte han med en dyb, skingrende Stemme: "hvo er Du, som tør stille Dig imellem mig og min Brede?"

"Jeg er Medicinalraad Lange," svarede denne og slog sin Daase til, "og blandt mine Titler findes intet

om en Madike. Jeg er Herre og Mester her, saalænge Signora er syg, og jeg siger Dem med det Gode, pak Dem bort, eller moduleer Deres presto assai til en anstændig larghetto."

O, lad ham tale, Herr Doctor!" raabte den Syge ængstelig, "lad ham tale, gjør ham ikke opbragt! Han er min Ven; Carlo vil intet Ondt tilføie mig, hvad ogsaa de slette Mennesker igjen have sagt ham om mig."

"Ha! Du vover endnu, at spotte mig! Men vid, en Lynstraale har sprængt Døren til Din Hemmelighed og oplyst den Nat, hvori jeg vandrede. Altsaa derfor skulde jeg ikke vide, hvad Du var, hvorfra Du kom? Derfor tillukkede Du min Mund med Dine Kys, naar jeg spørgte om Dit Levnetsløb? Jeg Daare! at jeg lod mig fortrylle af en Qvindestemme og ikke betænkte, at den kun er lutter Bedrag og Falskhed. Blot i Mandens Sang boer Kraft og Sandhed. Ciel! hvor kunde jeg lade mig skuffes af en Qvindes Roulader!"

"O Carlo," hviskede den Syge, "naar Du vidste, hvorledes Dine Ord saare mit Hjerte, hvorledes Din skrækkelige Mistanke trænger endnu dybere ind end Morderens Staal!"

"Ikke sandt, min Due," skreg hiin med en skrækkelig Latter, "Dine Amorosi skulde være blinde, da kunde man bedre lege med dem? Pariseren maa dog være en vakker Karl, siden han endeligen kunde finde den fromme Due!"

"Nu bliver det mig dog alt for galt, Herre!" raabte

Doctoren og greb den Rasende i Kjolen. "Paa Øieblikket marscherer han ud af Værelset, ellers kalder jeg paa Huusfolkene, at de skulle expedere ham."

"Jeg gaaer allerede, Madike, jeg gaaer!" skreg hiin og stødte Medicinalraaden tilbage, saa han sank ganske magelig ned i en blød Lænestol; "ja, jeg gaaer, Ginseppa, for aldrig mere at vende tilbage. Lev vel eller døe hellere, Ulykkelige, skjul Din Skjændsel under Jorden. Men hiinside skjul Din Sjæl paa et Sted, hvor jeg aldrig kan møde Dig; jeg vilde forbande Saligheden, hvis jeg skulde dele den med Dig, fordi Du saa skjændigt har rovet mig her min Kjerlighed, mit Liv." Dette raabte han, og gjorde endnu nogle Bevægelser med Næderne; men hans vilde, rullende Øie smeltede hen i Taarer, da han kastede det sidste Blik paa den Elskede, og hulkende styrtede han ud af Værelset.

"Efter ham, lad ham ikke gaae!" raabte Sangerinden, "bring ham tilbage, min Salighed staaer paa Spillet!"

"Aldeles ikke, min Øyrebare," svarede Doctor Lange, i det han reiste sig op fra Lænestolen, "denne Scene maa ikke spilles længere. Jeg vil opskrive Dem noget nedslaaende Pulver, som De maa tage ind, hver Time to Spiseskeer fulde."

Den Ulykkelige var sjunken tilbage paa Puderne, hendes Kræfter vare udtømte, hun tabte Bevidstheden paa ny.

Doctoren kaldte paa Pigen og søgte med hendes Hjælp at bringe den Syge igjen tillive, dog kunde han

ikke holde sig fra, at skjænde dygtigt paa Pigen, da han heldte nogen Essents i Sangerindens Mund. "Har jeg ikke befalet, at man skulde slet ikke, aldeles ikke lukke Nogen ind, og nu aabner man Døren for denne Vanvittige, der nær andengang havde rovet hendes stakkels Froken Livet."

"Jeg havde sikkert ellers ikke lukket Nogen ind," sagde Pigen grædende; "men ham kunde jeg dog ikke vise bort; hun har jo sendt mig tregange hen til ham idag, for at jeg skulde bede ham, at komme hid blot et lille Øieblik; jeg maatte jo endogsaa sige, hun laae for Døden, og vilde see ham endnu en eneste gang før sin Død!"

"Saa? og hvo er da denne ...."

Den Syge slog Øinene op. Hun saae snart paa Doctoren, snart paa Pigen; hendes Blikke svævede omkring i Værelset. "Han er borte, han har for evigt forladt mig," hviskede hun; "ak, kjære Doctor, gaae til Bolnau!"

"Men, min Gud, hvad vil De min ulykkelige Commerceraad? han har allerede altereret sig saa meget over Deres Historie, at han har maattet lægge sig. Hvorledes kan han hjælpe Dem?"

"Ak, jeg fortalte mig," svarede hun; "til den fremmede Capelmester skal De gaae, han hedder Boloni og logerer i Hôtel de Portugal."

"Jeg erindrer mig, at jeg har hørt tale om ham," sagde Doctoren; "men hvad skal jeg gjøre hos ham?"

"Siig ham, at jeg vil sige ham Alt, han skal blot komme herhid endnu eengang, — dog nei, jeg kan ikke sige ham det selv; Doctor, hvis De — ja, jeg har Tillid til Dem, jeg vil fortælle Dem Alt, og derpaa fortæller De det igjen til den Ulykkelige, ikke sandt?"

"Som De befaler; hvad jeg kan gjøre for at berolige Dem, gjør jeg med Glæde."

"Nu, saa kom imorgen tidlig, jeg kan idag ikke tale mere. Adieu, Herr Medicinalraad; dog endnu et Ord; Babette, giv Herr Doctoren sit Tørklæde!"

Pigen lukkede et Skab op og rakte Doctoren et guult Silkelommetørklæde, der udbredte en stærk, behagelig Lugt i Værelset.

"Det Tørklæde tilhører ikke mig," sagde Doctoren, "De tager Feil, jeg bruger kun Lommetørklæder af Lærred."

"Umuligt!" svarede Pigen; "vi fandt det inat paa Gulvet; det tilhører ingen i Huset, og ellers har her ingen været, undtagen De."

Doctorens Øie mødte Sangerindens Blik, der hvilede fuldt af Forventning paa ham. "Kunde ikke dette Tørklæde være tabt af nogen Anden?" spørgte han, i det han kastede et fast Blik paa hende.

"Viis De mig det," svarede hun ængstelig, "derpaa har jeg ikke tænkt." Hun betragtede Tørklædet, og fandt i det ene Hjørne et i hinanden slynget Navnetræk; hun blegnede, hun begyndte at skjælve.

"Det synes, at De kjender dette Tørklæde og den Per-

son, der har mistet det?" spørgte Lange videre. "Det kunde maaskee give noget Lys i Sagen; tør jeg tage det med mig? Tør jeg gjøre Brug af det?"

Giuseppa syntes at kæmpe med sig selv; snart rakte hun ham Tørklædet, snart tog hun det ængsteligt og krampagtigt tilbage. "Lad saa være," sagde hun endeligen, "og skulde den Skrækkelige ogsaa komme endnu engang og træffe mit saarede Hjerte bedre, jeg vover det; tag det, Doctor. Jeg vil imorgen give Dem Forklaring om dette Tørklæde."

5.

Man kan tænke sig, hvor udelukkende denne Begivenhed sysselsatte Medicinalraad Langes Sjæl. Hans udbredte Praxis var ham nu ligesaa meget til Byrde, som den før havde voldet ham Glæde; thi hindrede ikke de mange Sygebesøg, som han iforveien havde at gjøre, ham i at besøge Sangerinden den næste Morgen ret tidlig, og høre de Oplysninger om hendes Historie, hvorefter hans Hjerte bankede utaalmodigt? Dog til nogen Nytte vare disse Besøg i tredive til fyrgetyve Huse; han kunde, som han pleiede at sige, lytte efter, hvad man sagde om Bianetti, maaskee kunde han ogsaa faae et og andet at høre om hendes besynderlige Elsker, Capelmester Boloni.

Man drog paa Skuldrene, da han talte om San-

gerinden. Man bedømte hende saa meget mere ukjerligt, jo mere ærgerlig man var over, at der i saa lang Tid ikke var hørt noget officielt om hendes Historie blandt Publicum. Hendes Misundere — og hvilken udmærket Sangerinde, naar hun ovenikjøbet er smuk og atten Aar gammel, har ikke nok af dem? — hendes Misundere undte hende Alt og gjorde ondskabsfulde Bemærkninger; de meest Maadeholdne sagde: "Saaledes er det med det Slags Folk; denne Historie var ikke passeret med en Tysker." Hendes Venner beklagede hende, og frygtede mere for hendes Rygte, end for hendes Sundhed. Den stakkels Pige! tænkte Lange, og besluttede, at tjene hende desto ivrigere.

Om Capelmesteren vidste man intet, hverken Ondt eller Godt. Han var for omtrent tre Fjerdingaar siden kommen til B*, havde leiet sig et Tagkammer i Hôtel de Portugal og levede meget indgetogen og ordentlig. Det lod til, at han ernærede sig af at undervise i Sang og af musikalske Compositioner. Alle vilde ellers have bemærket at hans Væsen var noget overspændt og stolt; de, som havde lært at kjende ham nøiere, fandt ham meget interessant, og mangen Musikelsker skulde have bestilt sig en Couvert ved Aftentaflet i Hôtel de Portugal, blot for at høre hans herlige Underholdning om Musikken. Men ogsaa disse stemmede overeens deri, at det var ikke ganske rigtigt med Boloni; thi han var ligegyldig imod qvindelig Sang, ja han foragtede den endogsaa, og talte derimod med Henrykkelse om Mandsstem-

mer, ja i Særdeleshed om Chor af Mandsstemmer. Han havde iøvrigt ingen nøiere Bekjendter, ingen Ven; om hans Forhold til Sangerinden Bianetti syntes ingen at vide noget.

Han fandt Commerceraad Bolnau endnu stedse upasselig og i Sengen; han syntes at være meget tungsindig og talte med usikker, hæs Stemme alt Slags Galskab om Ting, der ellers laae ganske uden for hans Synskreds. Han havde en Samling af berømte Criminalhistorier liggende omkring sig, hvori han studerede ivrigt; Fru Commerceraadinden forsikkrede, at han havde læst i dem den hele Nat, og af og til klynket og jamret skrækkeligt. Hans Lecture var i Særdeleshed om de uskyldigt Henrettede, og han yttrede til Medicinalraaden, at der laae egentlig en stor Trøst for Menneskevennen i den tyske Justits's Langsomhed; thi det lod sig formode, at Uskyldigheden, naar en Proces varede ti eller flere Aar, vilde komme lettere for Dagens Lys, end naar man blev fængslet idag og hængt imorgen.

Sangerinden Bianetti, som Doctoren nu endeligen kunde besøge en Times Tid, var i en mørk, tungsindig Stemning, som om hun ikke mere nærede noget Haab paa Jorden. Hendes Øine vare dunkle, hun maatte have grædt meget, Saaret var over al Forventning godt; men med hendes tiltagende legemlige Bedring syntes hendes Sjæls Rolighed og Sundhed at svinde hen. "Jeg har længe tænkt derover," sagde hun, "og fandt, at De, kjære Doctor, er bleven indviklet paa en meget besynder-

lig Maade i min Skjæbne. Jeg kjendte Dem ikke for; jeg tilstaaer det, jeg vidste næppe, at der existerede en Medicinalraad Lange i B*. Og nu, da jeg med eet Slag er bleven saa ulykkelig, sender Gud mig en saa deeltagende, faderlig Ven."

"Mademoiselle Bianetti," svarede Lange, "Lægen har ved mangen Seng andet at gjøre, end at føle Pulsen paa den venstre Haand, forbinde Saar og opskrive Mixturer. Troe De mig, naar man sidder saaledes alene hos en Syg, naar man hører Sjælens indre Puls banke uroligt, naar man maa forbinde Saar, som Ingen seer, da bliver Lægen, paa en forunderlig Maade, til Ven, og den hemmelighedsfulde Sammenhæng imellem Legeme og Sjæl synes ogsaa at virke paafaldende i dette Forhold."

"Saaledes er det," sagde Giuseppa, i det hun fortrolig greb hans Haand; "saaledes er det, ogsaa min Sjæl har fundet en Læge. De vil maaskee komme til at gjøre meget for mig. Det kan være muligt, at De maa handle for Domstolen i mit Navn. Hvis De vil bringe en stakkels Pige, der ellers aldeles ingen Støtte har, dette store Offer, saa vil jeg fortælle Dem Alt."

"Jeg vil gjøre det," sagde den venlige, gamle Mand, i det han trykkede hendes Haand.

"Men betænk Dem vel; Verden har angrebet mit Rygte, den anklager mig, den fordømmer mig. Naar Menneskene nu ogsaa pege haanlige med Fingeren ad Dem, fordi De har taget sig af den berygtede Sangerinde, den

flette Italienerinde, ak! af mig, vil De kunne taale det?"

"Det vil jeg!" raabte Doctoren alvorlig. "Fortæl!'

6.

"Min Fader," fortalte Sangerinden, "var Antonio Bianetti, en berømt Violinspiller, der ikke kan være Dem ubekjendt fra Deres Ungdomsaar; thi hans Rygte havde udbredt sig overalt ved de Concerter, han gav ved Hofferne og i de store Stæder. Jeg kan endnu erindre mig fra min tidligste Barndom, hvorledes han forespillede mig Scalaen, som jeg allerede i mit tredie Aar sang meget rigtigt efter hans Spil. Min Moder havde i sin Tid været en fortrinlig Sangerinde og pleiede at synge nogle Arier og Canzonetter i min Faders Concerter. Jeg var fire Aar gammel, da min Fader døde paa Reisen og lod os blive tilbage i Armod. Min Moder maatte beslutte sig til, at ernære os med Sang. Hun ægtede et Aar derefter en Tonekunstner, der fra Begyndelsen af skal have smigret hende meget, men siden efter viste det sig, at han blot havde ægtet hende, for at benytte hendes Stemme. Han blev Musikdirecteur i en lille Stad i Elsass, og der begyndte først vore Lidelser."

"Min Moder fik endnu tre Børn og mistede saa aldeles sin Stemme, at hun næsten ikke mere kunde synge nogen Tone. Derved var min Stedfaders største Penge-

kilde udtørret; thi hans Concerter havde min Moder blot gjort glimrende og besøgte. Han plagede hende fra nu af skrækkeligt; mig vilde han endogsaa ikke give noget at spise, indtil han endeligen faldt paa et Middel, for at gjøre Brug af mig. Han piinte mig hele Dage igjennem og lærte mig de sværeste Sager af Mozart, Gluck, Rossini og Spontini, som jeg derpaa sang om Søndagaften med stort Applaus; den stakkels Schepperl — saaledes havde man forandret mit Navn Giuseppa — blev et af hine ulykkelige Børn, som Naturen har givet et skjønt Talent til deres største Ulykke. Den grusomme Mand lod mig synge hver Dag, han pidskede mig, han gav mig hele Dage igjennem intet at spise, naar jeg ikke havde intoneret rigtigt; men min Moder kunde ikke længere see mine Qvaler, hendes Liv syntes at flyde hen i stille Taarer; paa en skjøn Foraarsmorgen fandt vi hende død. Hvad skal jeg fortælle om mine Marteraar, der nu begyndte? Jeg var elleve Aar gammel og skulde bestyre Huusholdningen, opdrage mine smaae Søskende og alligevel lære at synge til Concerterne! O, det var en Helvedes Qval!"

"Paa denne Tid kom der ofte til os en Herre, som altid bragte min Fader en Pung fuld af Femfrancstykker. Jeg kan ikke tænke paa ham uden Gysen. Han var en høi, mager, midaldrende Mand; han havde smaae lynende, graae Øine, der udmærkede ham ved deres ubehagelige, gjennemtrængende Udtryk frem for alle Mennesker, jeg nogensinde har seet. Han syntes at nære en

særdeles Godhed for mig. Han roste min Størrelse, mit Ansigt, min Sang. Han satte mig paa sine Knæe, endskjøndt en uvilkaarlig Rædsel jog mig fra ham; han kysede mig uagtet jeg skreg, han sagde med Velbehag: "Endnu to — tre Aar, saa er Du færdig, Schepperl!" Og han og min Stiffader brød altid ud i en høi Latter ved denne Spaadom. Paa min femtende Fødselsdag sagde min Stiffader til mig: "Hør, Schepperl: Du har Intet, Du er Intet, jeg giver Dig Intet, jeg vil Intet have af Dig, jeg har desuden nok i mine øvrige Unger; Christel (min Søster) bliver nu Mirakelbarnet istedetfor Dig. Hvad Du kan, Din Smule Sang, har Du mig at takke for, den vil hjælpe Dig frem i Verden. Din Oncle i Paris vil iøvrigt af Naade tage Dig i sit Huus." — "Min Oncle i Paris?" raabte jeg forundret, thi jeg havde hidtil aldrig hørt tale om en saadan. "Ja, Din Oncle i Paris," svarede han mig, "jeg venter ham hver Dag."

"De kan tænke Dem, hvor jeg glædede mig; det er nu tre Aar siden, men endnu idag er Erindringen om hiin Time, saa levende, som om det havde været igaar. Den Lykke, at kunne forlade min Faders Huus; den Lykke, at see en Oncle, der forbarmede sig over mig; den Lykke, at komme til Paris, hvilket jeg tænkte mig som Sædet for al Pragt og Salighed, — jeg var beruset af saa megen Lykke. Saa ofte jeg hørte en Vogn kjøre, saae jeg ud af Vinduet, om ikke Oncken kom, for at afhente mig til sit Rige. Endeligen holdt en Aften en Vogn

uden for vort Huus. "Der er Din Oncle!" raabte min Fader. Jeg fløi ned, udbredte mine Arme imod min Frelser — grusomme Bedragerie! det var Manden med Femfrancsstykkerne."

"Jeg blev næsten bevidstløs i hiint Øieblik; men desuagtet forglemmer jeg aldrig den djævelske Glæde, der lynede ud af hans graae Øine, da han fandt mig saa herligt opvoxet; endnu klinger stedse hans skurrende Stemme i mit Øre: "Nu er Du tilpas, min Due, nu skal jeg føre Dig ind i den store Verden." Han greb min Haand med sin ene Haand, og kastede med den anden en stor Pengepung paa Bordet; Pungen aabnede sig, en glimrende Regn af Sølv- og Guldstykker rullede hen ad Gulvet; mine tre smaae Søstkende og min Fader jublede, krøbe omkring paa Gulvet og samlede Guldstykkerne op; — det var — den Sum, jeg var solgt for."

"Allerede den følgende Dag gik Reisen til Paris. Den magre Mand — jeg formaaede ikke, at kalde ham Oncle — prædikede bestandigt for mig, om den glimrende Rolle jeg vilde spille i hans Saloner. Jeg kunde ikke glæde mig; en Angst, en uforklarlig Frygt var traadt istedetfor min Glæde, min Lykke. Vognen holdt for et stort, oplyst Huus; vi vare i Paris. Ti til tolv skjønne, elskværdige Piger hoppede ned ad de brede Trapper imod os. De omfavnede og kyssede mig, og kaldte mig "Søster Giuseppa;" jeg spørgte min magre Oncle: "Ere disse Deres Døttre, min Herre?" — "Oui, mes bonnes en-

fantes," raabte han leende, og Pigerne og de talrige Betjenter istemmede en raa, skingrende Latter.

"Skjønne Klæder og pragtfulde Værelser adspredte mig. Jeg blev den følgende Aften herligt paaklædt; man førte mig ind i Salonen. De tolv Piger sadde i skjønneste Pynt ved Spilleborde, paa Canapeer, ved Claveret. De talte meget levende med flere unge og ældre Herrer. Da jeg traadte ind, stode de alle op, gik mig imøde og betragtede mig. Herren i Huset førte mig til Fortopianoet, jeg maatte synge; et almindeligt Bifald blev mig tildeel. Man talte til mig, mine udannede, halv italienske Udtryk bleve anseete for Naivitet; man beundrede mig, og jeg rødmer endnu idag, naar jeg minder mig, med hvilke Ord man sagde det. Saaledes henrandt flere Dage herligt og i Glæde. Jeg levede ugeneert og jeg havde kunnet leve tilfreds, naar jeg ikke havde følt en høist ubehagelig, næsten ængstelig Følelse i dette Huus, i dette Selskab. I min naive Uskyldighed troede jeg, at den store Verden var nu engang saaledes, og at man maatte finde sig i dens Skikke. En Ting var mig dog paafaldende. Da jeg en Aften tilfældigviis gik forbi Trappen, saae jeg, at de Herrer, der besøgte os, gave Portneren Penge, erholdt derfor et blaat eller rødt Kaart, og afleverede det igjen til en Tjener ved Salonen. En ung Modens Herre, der gik forbi mig, viste mig med et ømt Blik et af disse røde Kaart; jeg veed endnu ikke idag, hvorfor jeg rødmede derover. Men hør nu videre, hvad der snart tildrog sig."

"Seer De, kjere Doctor, her har jeg et lille, uanseligt Papiir. Dette skylder jeg min Redning. Jeg fandt det en Morgen under nogle Stykker Brød af min Frokost; jeg veed ikke fra hvilken kjerlig Haand det kom; men gid Himmelen vilde belønne det Hjerte, der forbarmede sig over mig. Det indeholdt disse Ord:

"Mademoiselle!

Det Huus, De beboer, er et Glædeshuus; de Damer, De seer omkring Dem, ere Glædespiger; skulde vi have taget feil af Giuseppa? Vil hun kjøbe et kort Glimt af Lykke med en langvarig Anger?"

"Det var et skrækkeligt Lys, der truede med at gjøre mig ganske blind; thi det sønderrev næsten for pludseligt mit ukyldige, barnlige Sind, og Drømmen om en ubekymret, lykkelig Stilling. Hvad skulde jeg gjøre? Jeg havde i mit Liv endnu aldrig lært, at fatte Beslutninger. Den Mand, som tilhørte dette Huus, forekom mig som en frygtelig Troldmand, der kunde læse enhver af mine Tanker, som allerede nu maatte vide, hvad jeg var bleven underrettet om. Og alligevel vilde jeg hellere døe, end tøve her endnu et Øieblik. — Jeg havde hørt en Pige ligeoverfor vor Bolig undertiden tale italiensk; jeg kjendte hende ikke, — men kjendte jeg ellers nogen i denne uhyre Stad? Denne fædrelandske Lyd opvakte Tillid i mig; til hende vilde jeg flygte, jeg vilde anraabe hende paa mine Knæe, om at redde mig."

"Klokken var syv om Morgenen; jeg var bleven min landlige Skik tro, stod stedse tidligt op, og pleiede strax

efter at spise Frokost, og dette frelste mig. Paa denne Tid sov endnu Alle, endogsaa en stor Deel af Tjenerne. Blot Portneren havde jeg at frygte. Dog, kunde han tænke, at nogen vilde fly ud af dette Herlighedens Tempel? Jeg vovede det; jeg kastede min sorte, simple Kaabe om mig, og ilede ned ad Trappen; mine Knæe rystede under mig, da jeg gik forbi Portnerens Bolig; men han bemærkede mig ikke; tre Skridt, og jeg var fri."

"Lige over for boede den italienske Pige. Jeg sprang over den brede Gade, jeg bankede paa Porten; en Tjener lukkede op. Jeg spørgte om Signoraen med det sorte Lokkehoved, der talte italiensk. Tjeneren loe og sagde, jeg meente vel den lille Excellenca Seraphine. "Netop hende, netop hende," svarede jeg; "før mig hurtigt til hende." Han syntes i Begyndelsen at betænke sig, fordi det var saa tidligt, men mine Bønner overtalede ham. Han førte mig op i anden Etage i et Værelse, bad mig vente, og kaldte derefter paa en Pige, der kunde melde mig hos den lille Excellenca. Jeg havde tænkt, at den smukke italienske Pige var af min Stand; jeg undsaae mig for, at fortælle en fornem Dame min Begivenhed, men man gav mig ingen Tid, til at betænke mig; Pigen traadte ind for at føre mig til sin Frøkens Seng. Ja, det var hende, det var den skjønne, unge Dame, som jeg havde hørt tale italiensk. Jeg styrtede ned for hende og bad om hendes Beskyttelse. Jeg maatte fortælle hende min hele Historie. Hun syntes rørt og lovede at redde mig. Hun lod Tjeneren, der havde lukket mig ind, kom-

me, og paalagde ham den største Taushed; derpaa anviste hun mig et lille Værelse, hvis Vinduer vendte ud til Gaarden, og gav mig at arbeide og læse. Saaledes henlevede jeg flere Dage i Glæde over min Redning, men i Frygt over min Fremtids Skjæbne."

"Det Huus, jeg var optaget i, beboedes af en Gesandt fra et lille tysk Hof. Excellencaen var hans Niece, en født Italienerinde, der var bleven opdraget hos ham i Paris. Hun var et blidt, elskværdigt Væsen, hvis Velgjerninger jeg aldrig vil forglemme. Hun kom hver Dag til mig og trøstede mig; hun fortalte, at Gesandten havde ved sine Tjenere ladet efterforske i den onde Mands Huus. Man var meget bestyrtet, men søgte at skjule det. Tjenerne derovre talte hemmeligt om, at en Mamsel havde styrtet sig ud af et Vindue i anden Etage i Seinefloden's Canal. Besynderlige Styrelse! Mit Værelse var et Hjørneværelse, hvis ene Side vendte ud til Gaden, og den anden ligeud til Canalen. Jeg erindrede mig, at jeg paa hiin Morgen havde aabnet et Vindue paa denne Side; sandsynligviis var det blevet staaende a a b e n t, og man forklarede derfor min Forsvindelse saaledes."

"Signora Seraphine skulde paa denne Tid vende tilbage til Italien; hun var saa god, at tage mig med. Ja, hun gjorde endnu mere for mig. Hun bevægede sine Forældre i Piacenza, til at tage mig i deres Huus, som deres Barn; hun lod mit Talent uddanne; jeg har hende at takke for Frihed, Liv, Kunst, o! maaskee meer, end jeg veed. I Piacenza lærte jeg at kjende Capelmester Bolo-

ni, der iøvrigt ingen Italiener er; han synes at elske mig, men han sagde mig det ikke. Jeg modtog kort efter det Tilbud man gjorde mig fra dette Theater. Man agtede mig her, man har ellers viist Godhed imod mig, mit Liv og mit Rygte var uden mindste Plet; ak! jeg har i denne lange Tid ingen anden Mand seet hos mig, end — jeg kan tilstaae Dem dette skjønne Forhold uden Rødme — end Boloni, der snart reiste efter mig herhid. De har nu hørt mit Levnet; sig mig, har jeg gjort noget, der fortjente en saa haard Straf? Har jeg fortjent en saa skrækkelig Skjæbne?"

7

Da Sangerinden havde endt sin Fortælling, greb Medicinalraad Lange hendes Haand. "Jeg ønsker mig til Lykke," sagde han, "at jeg kan træde over til de faa gode Mennesker, som De har fundet paa Deres Vei i Livet. Mine Kræfter ere vel for svage, til at jeg kan gjøre for Dem, hvad den fortræffelige lille Excellenca gjorde for Dem; men jeg vil søge, at hjælpe til at formilde Deres sørgelige Skjæbne; jeg vil søge at forsone Bruushovedet, Deres Ven. Men sig mig blot, hvad er da Herr Boloni egentlig for en Landsmand?"

"Der gjør De mig et Spørgsmaal, jeg ikke kan besvare," svarede hun undvigende; "jeg veed blot, at han er en Tyrker af Fødsel, og har, hvis jeg ikke tager feil

forladt sit Fædreland for flere Aar siden, formedelst Familieforhold. Han har opholdt sig i England, og kom for tre Fjerdingaar siden hertil."

"Saa, saa? Men hvorfor har De ikke selv før fortalt ham det, som De fortalte mig nu?"

Giuseppa rødmede ved dette Spørgsmaal; hun slog Øinene ned og svarede: "De er min Læge, min faderlige Ven; naar jeg taler til Dem, forekommer det mig ligesom om et Barn talte til sin Fader. — Men kunde jeg fortælle den unge Mand noget om disse Ting? Og jeg kjender jo hans skrækkelige Skinsyge, hans let opvakte Mistanke; jeg har aldrig kunnet bevæge mig til, at sige ham, hvilke Snarer jeg er undslyet."

"Jeg ærer, jeg beundrer Deres Følelse; De er et godt Barn; troe De mig, en gammel Mand glæder sig ved, at stode paa slige decente Følelser fra den gamle Tid; thi nu tildags ansees det for en god Tone, at sætte sig ud over sligt. Men endnu har De ikke fortalt mig Alt; Aftenen paa Redouten, og hiin skrækkelige Nat?"

"Det er sandt, jeg maa fortælle Dem endnu mere. Jeg har, saa ofte jeg i Stilhed tænkte over min Redning, priset Forsynet, at man troede i hiint Huus, jeg selv havde dræbt mig; thi jeg var overbeviist om, at naar han, hiint skrækkelige Menneske, blot havde den mindste Ahnelse om, jeg levede, vilde han komme, for at hente sit Offer tilbage eller fordærve det; thi han maa have betalt mange Femfrancstykker for mig. Derfor har jeg, saalænge jeg var i Piacenza, afslaaet manget skjønt Til-

bud fra Theatrene der, fordi jeg frygtede for at træde offentligt frem. Men da jeg havde opholdt mig der omtrent halvandet Aar, bragte Seraphine mig en Morgen en Tidende fra Paris, hvori Chevalier de Plantos Død stod anmeldt."

"Chevalier de Planto?" afbrød Lægen hende, "hed hiin Mand, der førte Dem ud af Deres Stiffaders Huus, saaledes?"

"Saaledes hed han; jeg var henrykt af Glæde, min sidste Frygt var forsvunden, og intet hindrede mig fra, ikke mere at falde mine Velgjørere besværlig. Allerede nogle Uger efter kom jeg her til B*. Jeg gik iforgaars Aftes paa Redouten, og jeg vil blot tilstaae Dem, at jeg var i en ret munter Stemning. Boloni skulde ikke vide, i hvilket Costume jeg vilde lade mig see, jeg vilde gjække ham, og derpaa overraske ham. Paa engang, da jeg gik alene igjennem Salen, hviskede en Stemme i mit Øre: "Schepperl! hvad bestiller Din Oncle?" Jeg blev ligesom rammet af Lynilden; dette Navn havde jeg ikke mere hørt, fra den Tid af jeg var sluppen ud af hiin frygtelige Mands Hænder; min Oncle! jeg havde jo ingen, og blot Een havde der levet, som udgav sig for Verden derfor: Chevalier de Planto. Jeg havde næppe saa megen Fatning, at jeg kunde svare: "Du tager feil, Masque!" Jeg vilde ile bort og skjule mig i Mængdens Vrimmel, men den masquerede Person stak sin Arm ind under min og holdt mig fast. "Schepperl!" sagde den Ubekjendte, "jeg raader Dig til, at gaae rolig ved Si-

den af mig, ellers skal jeg fortælle alle Folk, i hvilket Selskab Du før har levet!" Jeg var tilintetgjort, det blev Nat i min Sjæl, blot een Tanke blev levende i mit Indre: Frygten for Skjændsel. Hvad kunde jeg stakkels, forladte Pige gjøre, naar dette Menneske, han være hvem han vilde, sagde slige Ting om mig? Verden vilde have troet ham, og Carlo! ak, Carlo vilde ikke have været den Sidste, der havde fordømt mig. Jeg fulgte Manden ved min Side imod min Villie. Han hviskede de skrækkelige Ord til mig: "min Oncle, som han kaldte Chevalieren, havde jeg gjort ulykkelig, min Fader, min Familie havde jeg styrtet i Fordærvelse." Jeg kunde ikke mere holde det ud, jeg rev mig los og raabte efter min Vogn. Men da jeg saae mig omkring paa Trappen, var denne skrækkelige Skikkelse fulgt efter mig. "Jeg kjører hjem med Dig, Schepperl," sagde han med en skrækkelig Latter; "jeg har endnu et Par Ord at tale med Dig." Jeg var ikke mere mine Sandser mægtig, men følte, at jeg blev afmægtig; jeg opvaagnede først igjen i Vognen; den masquerede Person sad ved Siden af mig. Jeg steg ud og gik op paa mit Værelse; han fulgte med. Han begyndte strax igjen at tale; og i Dødsangsten, at han maaskee kunde forraade mig, lod jeg Babette gaae ud."

"Hvad vil Du her, Elendige?" raabte jeg i hæftig Vrede, over at see mig saa fornærmet. "Hvilke slette Ting kan Du sige om mig? Uden min Villie kom jeg i hiint Huus; jeg forlod det, da jeg saae, hvad der ventede mig der!"

"Schepperl, gjør ingen Omstændigheder; der gives kun to Veie, for at redde Dig. Enten betaler Du paa Stedet titusinde Francs, enten i Juveler eller Guld, eller Du følger med mig til Paris; ellers veed den hele Stad mere om Dig imorgen, end som Dig er kjert." Jeg var ude af mig selv. "Hvo giver Dig Ret til at gjøre mig slige Anmodninger?" raabte jeg. "Velan! siig Staden hvad Du vil; men forlad paa Øieblikket dette Huus; jeg kalder paa Naboerne."

"Jeg gjorde nogle Skridt hen til Vinduet, han løb efter mig, og greb min Arm. "Hvo der har givet mig den Ret?" sagde han; "Din Fader, min Due, Din Fader!" En djævelsk Latter lød fra hans Mund, Lysets Skin faldt paa et Par graae, skarpe Øine, der vare mig altfor bekjendte. I samme Øieblik gjættede jeg, hvo jeg havde for mig; jeg vidste nu, at hans Død blot var et Blændværk, som han havde ophittet til et eller andet Øiemeeds Opnaaelse. Fortvivlelsen gav mig overnaturlig Kraft; jeg sled mig løs og vilde rive Masquen af ham. 'Jeg kjender Eder, Chevalier de Planto!" raabte jeg; "men I skal aflægge Domstolen Regnskab for min Person!" — "Saavidt ere vi endnu ikke komne, min Due," sagde han, og i samme Øieblik følte jeg hans Dolk i mit Bryst, jeg troede at døe."

Doctoren gøs; det var lys Dag, og dog følte han en ængstelig Følelse, som naar man i Mørket taler om Spøgelser. Det forekom ham, at han hørte denne Djævels høse Latter; han troede at see dette Uhyres graae,

gjennemtrængende Øine funkle bag Sengens Gardiner. "De troer altsaa," sagde han efter en Pause, "at Chevalieren ikke er død, og at han er den samme, der vilde myrde Dem?"

"Hans Stemme og hans Øine overbeviste mig derom; det Torklæde, jeg gav Dem igaar, gjør det til Vished. Begyndelsesbogstaverne af hans Navn ere syede i det."

"Og giver De mig Fuldmagt til at handle for Dem? Tør jeg angive, selv for Retten, Alt hvad De har sagt mig?"

"Jeg har intet Valg, Alt! Men ikke sandt, Herr Doctor, De gaaer til Boloni og siger ham, hvad jeg sagde Dem? Han vil troe Dem, han har jo ogsaa kjendt Seraphine."

"Og tør jeg ikke ogsaa vide," vedblev Medicinalraaden, "hvorledes Gesandten, i hvis Huus De skjulte Dem, hed?"

"Hvorfor ikke? Det var en Baron Martinow."

"Hvorledes?" raabte Lange med en glædelig Bevægelse; "Baron Martinow? Er han ikke i ****sisk Tjeneste?"

"Jo, kjender De ham? Han var det ****siske Hofs Gesandt i Paris og siden efter i Petersborg!"

"O, da er det godt, meget godt," sagde Medicinalraaden og gned sine Hænder af Glæde. "Jeg kjender ham; han er her siden igaar og har ladet mig kalde til sig; han boer i Hôtel de Portugal."

En Taare funklede i Sangerindens Øie og hendes Hjerte syntes bevæget af fromme Følelser. "Saa maatte altsaa en Mand," sagde hun, "som jeg troede var mange hundrede Mile borte, komme hertil, for at bekræfte min Fortællings Sandruhed! gaae De til ham; ak, gid ogsaa Carlo kunde høre det, naar han forsikkrer Dem, at jeg talte Sandhed!"

"Han skal det, han skal med mig; jeg skal nok faae det i Rigtighed. Adieu, gode Barn; vær ganske rolig, det vil endnu gaae Dem godt her paa Jorden, og tag Mixturen ret flittigt; hver Time to Spiseskeer fulde." — Dette sagde Doctoren og gik; men Sangerinden takkede ham med de venligste Blikke. Hun var roligere og muntrere; det forekom hende, at hun med sin Hemmelighed havde væltet en stor Byrde af sit Hjerte; hun saae ind i Fremtiden med Tillid; thi en vennehuld Skjæbne syntes at ville forbarme sig over den stakkels Pige.

8.

Baron Martinow, som Lange for engang havde havt Leilighed til, at vise en vigtig Tieneste, tog venlig imod ham, og gav ham de meest tilfredsstillende Efterretninger om Sangerinden Bianetti. Han bekræftede ikke alene næsten Ord for Ord hendes Fortælling, men udbrød endogsaa i de største Lovtaler over hendes Characteer; ja han lovede endog, at han vilde, hvor han kom i denne Stad, tale overalt til hendes Fordeel og gjendrive

de Rygter, der vare i Omlob om hende. Han holdt ogsaa Ord; thi i Særdeleshed hans Anseelse og den ædelmodige Maade, hvorpaa han tog sig af Italienerinden, ansaae hendes Venner for Aarsagen, at Publicums Tænkemaade forandrede sig inden faa Dage som ved et Tryllesslag. Men Medicinalraad Lange steeg paa hiin Dag, da han kom fra Gesandten, flere Trapper høiere i Hôtel de Portugal; i Nr. 54 skulde Capelmesteren bo. Han stod stille uden for Døren for at drage Aandedrættet; thi de steile Trapper havde angrebet ham. Besynderlige Toner trængte ud af Værelset til hans Øre. Det forekom ham, at en meget syg Patient laae i det; thi han hørte en dyb Stønnen og Sukken, der syntes at stige op af et huult Bryst. Derpaa lode atter skrækkelige franske og italienske Eder, som naar Utaalmodigheden vil give Smerten Luft, og en hæs Latter som i Fortvivlelse dannede igjen Overgangen til hine dybe Sukke. Medicinalraaden gøs. "Jeg mærkede rigtignok nylig en lille Smule Vanvid hos Maestro Boloni," tænkte han; "skulde han nu være bleven fuldkommen gal eller syg af Smerte?" Han krummede allerede Fingeren, for at banke paa, da hans Blik faldt endnu engang paa Nummeret paa Døren; — det var Nr. 53. Hvor kunde han dog tage saadan Feil; han havde nær traadt ind til et ganske fremmed Menneske. Ærgerlig paa sig selv gik han til næste Dør. Her først var 54.

Her hørtes heller ikke saadanne Toner. En dyb, skjøn Mandsstemme sang en Sang, accompagneret af et

Pianoforte. Medicinalraaden traadte ind; det var den unge Mand, som han havde seet igaar hos Sangerinden.

I Værelset laae trindt om Nodeblade, Guitarrer, Violiner, Strenge samt andre til Musikken nødvendige Ting, og midt blandt disse Ruiner stod Capelmesteren i en vid, sort Schlafrok, en rød Hue paa Hovedet og en Rulle Noder i Haanden; Doctoren har siden efter tilstaaet, at ved dette Syn var Marius paa Karthagos Ruiner falden ham ind.

Den unge Mand syntes at kjende ham fra igaar og modtog ham med en næsten mørk Mine; dog var han saa høflig, at kaste en Stabel Nodeblade med et Ryk ned af en Stol paa Gulvet, for at byde Medicinalraaden Sæde; han selv gik med raske Skridt omkring i Værelset, og hans flyvende Schlafrok tørrede snildt Støvet af Bord og Bøger.

Han lod ikke Medicinalraaden komme til at tale, han overskreg ham. "De kommer fra hende?" raabte han. "Skammer De Dem ikke med Deres graae Haar, at være en Kobler for et saadant Fruentimmer? Jeg vil intet mere høre; jeg har baaret min Lykke til Graven; De seer, jeg sørger over min Salighed; jeg har min sorte Schlafrok paa. Dette borde allerede, hvis De blot forstaaer Dem en Smule paa Psychologien, have været Dem et Tegn, at jeg anseer hiin Person som død for mig. O Giuseppa, Giuseppa!"

"Min dyrebareste Herr Capelmester," afbrød Doctoren ham, saa hør dog blot paa mig . . ."

"Høre? veed De hvad det er at høre? Lyt, naar De hører tale om at høre; jeg vil prøve, om Du har Hørelse, Gamle! See, det er Qvinden," vedblev han, i det han rev Pianofortet op og spillede Noget, som iøvrigt forekom Doctoren, der ikke var nogen stor Musikkjender, som enhver anden Musik. "Hører De dette Bløde, Smeltende, Kjælne? Men bemærker De ikke i disse Overgange disse Skabningers upaalidelige, flygtige, characteerløse Væsen? Men hør nu," sagde han med opløftet Stemme og funklende Øine, i det han rystede Sørgeschlafrokkens vide Ærmer tilbage, "hvor Mænd virke er der Kraft og Sandhed; her kan intet Ureent opstaae, det ere hellige, guddommelige Toner." Han hamrede hæftigt omkring paa Tagenterne; men Doktoren fandt igjen, at det var ganske almindelig Musik.

"De har der en besynderlig Characteristik af Menneskene," sagde han; "men da vi engang ere saa vidt, torde jeg da ikke bede Dem, Høistærede! at De ogsaa vil forestille mig en Medicinalraad paa Claveret."

Tonekunstneren saae foragteligt paa ham. "Hvor tør Du falde ind med en flet, qvækkende Cis, Madike, naar jeg slaaer den herlige, straalekastende Accord!"

Doctorens Svar blev afbrudt ved en Banken paa Døren; en lille, forvoxen Figur traadte ind, gjorde en Reverence og sagde: "Den syge Herre i Nr. 53 lader Herr Capelmesteren høflig anmode, ikke at haandtere og harcelere saa skrækkeligt, saasom samme er af en meget svag Constitution og nær ved at opgive Aanden."

"Jeg lader Herren mælde min underdanigste Respect," svarede den unge Mand, "for min Person kan han gjerne reise af naar han vil. Jeg gyser desuden hver Nat ved hans Jamren og Stønnen, og det værste for mig er hans ugudelige Eder og djævelske Latter. Mener maaskee Herr Franskmanden, at han er alene Herre i Hôtel de Portugal? Generer han mig, saa generer jeg ham igjen."

"Men tilgiv Eders Høivelbaarenhed," sagde det forvorede Menneske, "han støier nok ikke ret længe; hans sidste Dieblikke, vil De dog vist ikke ..."

"Er han saa meget syg, den Herre?" spørgte Medicinalraaden deeltagende. "Hvad feiler ham? Hvo behandler ham? Hvo er han?"

"Hvo han er, veed jeg just ikke; jeg er Leietjener; men jeg synes, han kalder sig Lorier og er fra Frankrig. Iforgaars befandt han sig endnu vel, men var noget melancholsk, thi han gik slet ikke ud, havde heller ingen Lyst til at besee denne Stads Mærkværdigheder; men igaar Morges fandt jeg ham meget syg i Sengen; det lader til, at han har faaet et Anfald af Slag om Natten. Men, for alle Ting i Verden, vil han ingen Læge have. Han bander græsseligt, naar jeg spørger, om jeg skal føre en til ham. Han pleier og forbinder sig selv; jeg troer, at han har ogsaa et gammelt Saar fra Krigens Tid, der er gaaet op paa ny."

Man hørte i dette Dieblik den Syge ved Siden af raabe med en høi Stemme og udstøde nogle Forbandelser. Leietjeneren slog tre Kors for sig og sløi ind til ham.

Doctoren forsøgte endnu engang, om hans Tale ikke vilde gjøre noget Indtryk paa den forhærdede Elsker, og virkelig syntes det at lykkes dennegang. Capelmesteren havde taget en Partitur i Haanden, hvorefter han sang ved sig selv med en sagte Stemme; Doctoren benyttede denne roligere Stemning og begyndte, at fortælle ham Sangerindens Levnet. I Begyndelsen syntes Capelmesteren ikke at agte paa det; han læste ivrigt i sin Partitur og lod, som der ikke var nogen anden i Værelset end ham selv; lidt efter lidt blev han opmærksommere, han hørte op at synge; han kastede et prøvende Blik over Partituren paa Doctorens Ansigt, derpaa lod han Nodebogen synke og saae stivt paa Fortælleren. Hans Interesse syntes at vore mere og mere, hans Øie funklede han rykkede nærmere, han greb Doctorens Arm, og da denne endte sin Fortælling, sprang han op i stor Bevægelse og løb frem og tilbage i Værelset. "Ja!" raabte han, "det har et Skin af Sandhed, af Sandsynlighed; det er muligt, det kunde muligt have været saaledes; men for Djævlen! kunde det ikke ogsaa være en Løgn?"

"Det kalder man, troer jeg, decrescendo i Deres agtværdige Kunst, Herr Capelmester; men hvorfor stige saaledes ned fra Sandhed til Løgn ved denne Sag? Naar jeg nu stillede Dem et Vidnesbyrd for Sandheden? Maestro, hvad da?"

Boloni blev staaende eftertænksom foran ham. "Ha! hvo der kunde det, Medicinalraad, jeg vilde lade Dig indfatte i Guld, allerede denne Tanke fortjener en høi

og kongelig Belønning. Ja! hvo der kunde bevidne det? — Alt er saa mørkt — en forvirret Labyrint — ingen Udgang — ingen ledende Stjerne!"

"Høistærede Ven!" afbrød Doctoren ham, "jeg griber Dem her i en Reminiscence af Schillers Røvere, som staaer i den Cotta'ske Lommeudgave, hvis jeg mindes mig ret. Desuagtet kjender jeg et saadant Vidne, en saadan ledende Stjerne!"

"Ha! hvo der gav mig en saadan!" raabte han; "han vilde blive min Ven, min Engel, min Gud, — jeg vilde tilbede ham!"

"I det anførte Sted er Talen rigtignok om et Sværd, hvormed man vil give Øgleynglen et brændende Saar; men ikke desto mindre vil jeg overbevise Dem. Den Gesandt, som tog den stakkels Giuseppa i sit Huus, logerer tilfældigviis her i Huset, i Nr. 6; behager De at tage en Frakke paa og binde et Halstørklæde om Deres Hals, saa vil jeg føre Dem til ham; han har lovet mig, at han vil overbevise Dem."

Den unge Mand trykkede rørt Lægens Haand, dog endogsaa nu kunde han ikke skjule en vis ophøiet Pathos. "De er min gode Engel," sagde han; "hvormegen Tak skylder jeg Dem for dette Vink; jeg farer nu i min Frakke, og følger strax med Dem til Gesandten."

9.

Forsoningen med den Elskede syntes næsten at have større Virkning paa Sangerinden, end hendes Læges kunstige Drik. Hendes Sundhed tog til Dag for Dag, og snart var hun saavidt helbredet, at hun kunde modtage sine deeltagende Venners Besøg uden for Sengen. Paa denne Forandring af hendes Tilstand syntes Politiedirecteuren at have ventet, for at tage sig videre af Sagen. Han var en klog Mand, og Rygtet sagde om ham, at der ikke let undslap ham nogen, han engang havde kastet et Øie paa, om de ogsaa vare bortfjernede hundrede og flere Mile fra ham. Medicinalraaden havde meddeelt ham Sangerindens Historie, han havde derpaa talt med Baron Martinow og erfaret Noget, der forekom ham at være af stor Interesse. Gesandten havde nemlig tilstaaet ham, at han dengang havde taget Leilighed af Begivenheden med den unge Bianetti, til at omtale Chevalier de Plantos ryggesløse Levnet paa høiere Steder. Han havde ikke forsømt, fornemmeligen at sætte den Omstændighed, at hiint stakkels Barn egentlig var blevet følgt, i det rette Lys. Hiint berygtede Huus blev en kort Tid derefter ophævet af Politiet, og Baronen syntes at anse de Skridt, han havde gjort i denne Sag, som Aarsagen dertil. Ogsaa han havde hørt om Chevalierens Død, men troede med Politiedirecteuren, at dette blot havde været et Kunstgreb af hiin, for des sikkrere at kunne fortsætte sin Levevei; thi begge nærede ingen Tvivl om, at jo Mordforsøget paa Sangerinden hidrørte fra

dette skrækkelige Menneske. Men hvor svært var det ikke, at følge denne Morders Spor? De Fremmede, som dengang opholdte sig i B*, vare, som Directeuren forsikkrede, alle umistænkelige; blot to Omstændigheder kunde lede til nogen Oplysning; det Lommetørklæde, der var blevet fundet i Bianettis Værelse, kunde, naar man et-steds saae et lignende, lede til Opdagelse; derfor var den nøiagtigste Beskrivelse af det given til de, som ernærede sig af at sye og vaske for Fremmede i B*. Desuden troede Directeuren, at kunne formode af psychologiske Grunde, at der snart vilde blive gjort et andet Forsøg paa Sangerindens Liv, i Tilfælde at Morderen endnu opholdt sig i Nærheden.

Saasnart derfor Sangerinden igjen havde samlet Kræfter, fulgte Politiedirecteuren med Doctor Lange, saa ofte han besøgte hende. Man aftalte der mange Forholdsregler, mange syntes gode, men ikke godt egnede til at udføres, mange bleve ligefrem forkastede. Giuseppa selv faldt endeligen paa en Tanke, som begge Mændene fandt meget indlysende. "Herr Doctoren," sagde hun, "har tilladt mig, at gaae ud igjen i næste Uge. Naar han ikke har noget derimod, vil jeg førstegang igjen lade mig see blandt Folket paa Carnevalets sidste Redoute; det har noget tiltrækkende for mig, at vise mig førstegang der, hvor min Ulykke egentlig begyndte. Naar vi sørge for, at det bliver almindeligt bekjendt i B*, og hvis Chevalieren endnu er her, da er jeg saa overbeviist om, som det gjaldt mit Liv, at han under en eller anden

Masque søger igjen at nærme sig til mig. Han vil vel vogte sig for, at tale, han vil ikke forraade sig ved noget, men hans Anslag imod mit Liv vil han ikke opgive, og jeg vil kjende ham iblandt Tusinde. Hans Høide, hans Figur, og fremfor Alt hans Øine, ville gjøre mig ham kjendelig. Hvad mener de, mine Herrer?"

Planen syntes ikke saa ilde. "Jeg vil vædde," sagde Directeuren, "at han, naar han faaer at vide, at De kommer paa dette Bal, ikke vil blive borte; om det ogsaa blot var, for igjen at see Gjenstanden for sin Hævn og give sin Harme ny Næring. Jeg synes ellers, at De skulde ikke tage nogen Masque for Ansigte, han vil da lettere kjende Dem, desto før nærme sig til Dem og gaae i Fælden. Jeg vil putte et Par dygtige Karle i Dominoer og give Dem samme til Escorte; paa et Tegn af Dem skal den gamle Ræv blive greben."

Babette, Sangerindens Kammerpige, var under Samtalen gaaet ind og ud. Hun havde hørt at hendes Dame havde i Sinde at ville opspore Morderen eller hans Hjælpershjælpere; hun troede at hun skyldte sig selv, at bidrage af alle Kræfter til denne Opdagelse. Hun ventede derfor udenfor paa Directeuren, fattede Mod og sagde: hunhavde nylig gjort Doctoren opmærksom paa en Omstændighed, der muligen kunde føre til Morderens Opdagelse, men han syntes ikke at agte paa den.

"Ingen Omstændighed ved slige Hændelser er ringe, min kjere Lille!" svarede Directeuren. "Hvis hun veed noget . . ."

"Jeg troer næsten Signora er for discret eller vil ikke ud med Sproget. Da hun var bleven saaret og blev afmægtig i mine Arme, var hendes sidste Suk — Bolnau!"

"Hvorledes?" raabte Directeuren hæftig, "og det har man fortiet indtil nu? en saa vigtig Omstændighed! Men har hun ogsaa hørt tigtigt, Bolnau?"

"Paa min Ære!" sagde den Lille og lagde sin Haand bekræftende paa Hjertet. "Bolnau, sagde hun, og saa smerteligt, at jeg ikke troer andet, end at Morderen hedder saaledes; men jeg beder Dem, forraad mig ikke!"

Directeuren havde den Grundsætning, at intet Menneske, han maatte see nok saa ærlig ud, var for god til en Forbrydelse. Commerceraad Bolnau, og af dette Navn vidste han ingen anden i Staden, var ham vel bekjendt som en retskaffen Mand, men — havde man ikke Exempler paa, at netop slige Folk, som Verden ikke kunde lægge noget til Last, have givet Justitsen nok at bestille? Kunde han ikke spille under eet Dække med denne Chevalier de Planto? Han fortsatte sin Vei under disse Betragtninger, han nærmede sig til Bredgaden, det faldt ham ind, at Commerceraaden pleiede paa denne Tid at spadsere der; han besluttede, at føle ham en Smule paa Tænderne. Rigtig, der kom han op ad Gaden, han hilste til høire, han hilste til venstre Side, han talte hvert Øieblik med en Bekjendter, han smilte, naar han gik videre fremad, ved sig selv, han syntes at

være munter og vel tilmode. Han kunde omtrent være halvtredsfindstyve Skridt bortfjernet fra Directeuren, da han blev denne vaer; han blegnede, han vendte sig om og vilde gaae ind i en Sidegade. "En mistænkelig, meget mistænkelig Omstændighed!" tænkte Directeuren, løb efter ham, raabte hans Navn og fik ham til at staae stille. Commerceraaden var et Billede paa Elendighed; han udstødte i hule Toner de Ord: bon jour, bon jour, han syntes at ville smile, men hans Øine bleve vaade og hans Ansigt fordreiede sig krampagtigt; hans Knæ bævede, og hans Tænder slog imod hinanden, saa man kunde høre det.

"Ei, ei! De gjør Dem ret kostbar. Jeg har allerede et Par Dage ikke seet Dem gaae forbi mine Vinduer. Det lader til at De ikke befinder Dem vel?" tilføiede Directeuren med et skarpt Blik; "De er saa bleg; feiler De noget?"

"Nei — det er blot saadan en lille Feberkulde — jeg har i et Par Dage ikke været ret vel, men Gud være lovet! nu befinder jeg mig bedre."

"Saa? De har ikke været vel?" spørgte Directeuren atter; "det havde jeg næppe troet; jeg syntes, at jeg saae Dem ret munter for faa Dage siden paa Redouten."

"Ja visselig; men strax den anden Dag maatte jeg lægge mig. Jeg fik mit Tilfælde paa ny; men nu er jeg igjen ganske helbredt."

"Nu da vil De vel ikke forsømme, at besøge den næste Redoute; det er den sidste og skal blive meget bril-

lant; jeg haaber at see Dem der; indtil den Tid Adieu! Herr Commerceraad."

10.

"Jeg skal ikke manquere!" raabte Commerceraad Bolnau med ynkelig Mine. "Han har mig mistænkt!" sagde han til sig selv; "han har hørt Sangerindens sidste Ord. Rigtignok skal hun være helbredt igjen; men kan ikke Mistanken øde om sig i Directeurens Hjerte? Kan han ikke lade mig bevogte af Mistanke? Det hemmelige Politie vil forfølge mig; hvor jeg gaaer og staaer seer jeg allerede listige, fremmede Ansigter. Jeg tør ikke mere tale, saa bliver det rapporteret, udtydet; jeg bliver, o Gud i Himmelen! jeg bliver et uroligt Hoved, et farligt Individuum; og dog har jeg altid levet stille og fredeligt som Wilhelm Tell i fjerde Act!"

Saaledes talte den ulykkelige Bolnau med sig selv; hans Angst forøgedes, da han tænkte over Directeurens Spørgsmaal angaaende den næste Redoute. "Han troer vist at jeg ikke tør vove mig i Nærheden af Sangerinden, for min onde Samvittigheds Skyld; men jeg maa en, ej min berige hun denne Mistanke! Og dog — vil jeg ikke ryste og bæve naar jeg nærmer mig til hende, netop fordi han kunde troe, at jeg rystede af Samvittighedsnag og Angst?" Han qvælte sig med disse Forestillinger, de sysselsatte ham den heleDag; han erindrede sig, at en berømt Forfatter har beviist i et Skrivt, at man

kan nære Frygt for Frygten, og dette syntes ham var Tilfældet med ham. Men han følte, at han maatte fatte Mod og gaae Faren imøde. Fra Een, der udleiede Maskeradedragter lod han hente sig Paschaen af Janinas prægtige Dragt; han tog den paa hver Dag, og øvede sig for et stort Speil, at see ret utvungen omkring sig i sin Dragt. Han dannede sig en Dukke af sin Schlafrok og satte den paa en Stoel; den forestillede Sangerinden Bianetti. Han gik omkring hende som Pascha, nærmede sig til hende og sagde: "Det glæder mig usigeligt, at see Dem saa vel." Paa den tredie Dag kunde han allerede sige sin hele Lection uden at ryste, derfor paalagde han sig en endnu sværere. Han vilde være ret galant og utvungen og offerere hende en Tallerken med Bonbons og Punsch. Han øvede sig med et Glas Vand, som han satte paa en Tallerken. I Begyndelsen rystede det forskrækkeligt i hans skjælvende Haand; men ogsaa denne Svaghed overvandt han, ja, han kunde endogsaa sige ganske munter: "Høistærede, behager De maaskee et Glas Punsch og nogle Bonbons?" Det gik fortræffeligt; ingen Dødelig skulde see ham bæve. Ali, Pascha af Janina havde Mod, uagtet sin Frygt for Frygten, til at gaae paa Redouten.

Medicinalraad Lange vilde ikke tillade nogen anden end sig selv, at føre den Gjenhelbredte for førstegang igjen blandt Folk. Hun tilstod ham det gjerne; han havde jo ved sin troe Pleie og ved den faderlige Omhu, hvormed han tog sig af hende, erhvervet sig Ret til hen-

des varmeste Taknemmelighed. Saaledes kom han med hende paa Redouten og han syntes ikke at gjøre sig lidet af, at han gik ved Siden af den skjønne, interessante Pige. Folket i B* er et besynderligt Folk. I de første Dage havde man, fra de fornemste Saloner indtil Ølhusene, ikke talt andet end ilde om Sangerinden; men da Mænd af Betydenhed toge sig af hende, da anseede Damer forsvarede hende offentligt, dreiede Veirhanen sig efter Vinden, B*nerne løbe, rørte over det stakkels Barns Skjæbne, omkring i Gaderne, og døde næsten af Henrykkelse, fordi hun var helbredet igjen. Da hun traadte ind i Redoutesalen, syntes Alle blot at have ventet paa hende som Festens Dronning; man jublede og frydede sig, man klappede i Hænderne og raabte Bravo! som om hun nylig havde sjunget den sværeste Roulade. Ogsaa Medicinalraaden fik sin Deel af Bifaldsraabet: "See, der er han!" raabte de, "det er en duelig Mand, han har reddet hende!"

Sangerinden følte sig glædeligt bevæget ved Mængdens Bifald; ja, hun havde, beruset af de Lykkeønskendes Mumlen næsten forglemt, at et endnu alvorligere Diemed havde ført hende i denne Sal; men de fire haandfaste Chapeauer i Domino, der fulgte hendes Skridt, Doctorens Spørgsmaal, om hun endnu ikke blev Chevalierens graae Øine vaer, mindede hende paa ny om hendes Forehavende. Det var ikke undgaaet hendes og Doctorens Opmærksomhed, at en høi, mager Tyrk (man kaldte i B* hans Costume Ali Bassas) stedse søgte at nærme sig til

hende; saa ofte de Masqueredes Strøm rev ham bort, var han altid igjen ved hendes Side. Sangerinden stødte til Doctoren og vinkede med Øinene hen til Paschaen. Han besvarede hendes Vink og sagde: "Jeg har allerede længe bemærket ham." Paschaen nærmede sig med usikre Skridt; Sangerinden klyngede sig tæt op til Lange; han var nu ganske nær ved hende; to ubevægelige, graae Øine stirrede ud af Masquen, og en huul Stemme sagde til hende: "Det glæder mig uendeligt, høistærede Mamsel, at see Dem i saa glædeligt Velbefindende." Sangerinden vendte sig forskrækket bort og syntes at skjælve; ogsaa den masquerede Person bævede, traadte tilbage og forsvandt blandt Mængden. "Er det ham?" raabte Medicinalraaden; "fat Dem dog; her er Tingen, at handle roligt og med Klogskab; troer De det er ham?" — "Endnu veed jeg det ikke med Visshed," svarede hun; "men jeg troer at det var hans Øine."

Medicinalraaden gav de fire Dominoer den Ordre, at give ret noie Agt paa denne Pascha, og gik videre med Damen. Men næppe var han gaaet nogle Gange op og ned i Salen, før Tyrken lod sig see igjen; dog holdt han sig i større Afstand, som om han vilde holde Øie med Sangerinden.

Doctoren traadte med sin Dame hen til en Buffet, for at præsentere hende en Kop Thee ovenpaa hendes Skræk; han saae sig omkring — ogsaa her var Tyrken igjen. Og see, nu havde han et Glas Punsch og nogle Bonbons paa en Tallerken; han nærmede sig til Sanger-

inden, hans Dine funklede, Glasset hoppede og klingrede med en besynderlig Lyd paa den bævende Tallerken; han staaer ved hendes Side, han byder hende Tallerkenen og siger: "Høistærede, behager De ikke et Glas Punsch og et Par Bonbons?" Sangerinden seer stivt paa ham, hun blegner, hun støder Tallerkenen tilbage og raaber: "Ha! den Skrækkelige! Det er ham, det er ham, han vil forgifte mig!"

Paschaen af Janina stod stum og ubevægelig, han syntes at opgive enhver Tanke om at forsvare sig; uden nogen Modstand lod han sig føre bort af de fire haandfaste Dominoer. Næsten i det samme Øieblik traf man hæftigt i Doctorens sorte Kappe; han saae sig omkring, den lille Leietjener fra Hôtel de Portugal stod for ham, bleg og forvirret af Skræk. "For Guds Barmhjertigheds Skyld, Herr Medicinalraad, følg dog behageligst med mig til Nr. 53, netop nu henter Djævlen den franske Herre."

"Hvad er det han snakker der!" sagde Doctoren uvillig og vilde skyde ham til Siden, for at følge med Fangen til Politiet; "hvad kommer det mig ved, om Satan tager ham til sig?"

"Men jeg beder Dem," raabte den Lille næsten hylende, "han kan maaskee dog endnu blive reddet; Deres Velbaarenhed er jo Stadsphysikus her i denne Stad og forpligtet til, at komme til de Fremmede i Hotellerne."

Medicinalraaden undertrykkede en Ed, der svævede paa hans Tunge; han saae, at han ikke kunde undslaae

sig for denne ubehagelige Gang, vinkede Capelmester Boloni hid, overgav Sangerinden til ham og ilede med det lille Menneske til Hôtel de Portugal.

11.

Det var stille og tyst i denne store Gjæstgivergaard, Midnat var næsten allerede forbi, Lamperne paa Gangene og paa Trapperne brændte dunkelt og sørgeligt; Medicinalraaden følte sig ubehageligt stemt, da han steg op til den eenlige Syge. Tjeneren lukkede Døren op, Doctoren traadte ind, men havde nær faldet tilbage; thi et Væsen, der i nogle Dage uafladeligt havde sysselsat hans Phantasie i vaagende Tilstand og i Søvne, sad virkelig her legemliggjort i Sengen. Det var en høi, mager, aldrende Mand, han havde en spids opstaaende, ulden Nathue draget dybt ned i Panden; hans smalle Bryst, hans lange, magre Arme vare beklædte med Flonel; under Nathuen fremragede en stor, spids Næse af et magert, bruunguult Ansigt, som man vilde have troet tilhørte en allerede død Person, naar ikke et Par graae, gjennemtrængende Øine havde givet det noget Liv og et skrækkeligt, rædsomt Udtryk. Ærmerne af hans Flonelstrøie naaede ikke engang til de magre Haandled, hans lange, smalle Fingre havde han krummet sammen, og med en hæs, vanvittig Latter kradsede han paa Sengetæppet.

"See, han kradser sig allerede sin Grav!" hviskede det lille Menneske, og vakte ved disse Ord Doctoren, der

var hensjunket i Beskuelsen af den Syge. Saaledes, netop saaledes, havde han tænkt sig Chevalier de Planto, dette ondskabsfulde graae Øie, disse uheldsvarslende Ansigtstræk, denne magre, spegelseagtige Figur — her var alt, hvad Sangerinden havde sagt om hiin skrækkelige Mand. Men, han befindede sig — kom han nu ikke i dette Øieblik fra hiin Chevaliers Arrestering? Kunde ikke en anden Mand ogsaa have graae Øine? Var det at undre sig over, at en Syg var mager og bleg?

Doctoren loe ved sig selv, foer med Haanden over Panden, som om han vilde udslette disse Tanker, og traadte hen til Sengen. — Men aldrig havde han i saa mange Aar følt Gysen og Frygt ved en Sygs Seng — her, han vidste ikke at forklare sig det, her følte han en Ængstelse, en Frygt, som han forgjæves søgte at bekæmpe, og han foer uvilkaarlig tilbage, da han følte den klamme, kolde Haand i sin, og han længe forgjæves havde søgt om en Puls.

"Den dumme Karl!" raabte den Syge med hæs Stemme, i det han snart blandede franske, snart slet udtalte italienske og tyske Ord imellem hverandre, "den dumme Karl har, troer jeg, bragt mig en Doctor. De maa tilgive mig, jeg har aldrig gjort meget af Deres Kunst. Det Eneste, der kan helbrede mig, ere Badene i Genua; jeg har allerede befalet det Bête, at han skal bestille mig Postheste; jeg vil reise afsted endnu inat."

"Visselig vil han reise afsted," mumlede det lille Menneske, "men med sex kulsorte Heste; og ikke til Ge-

nua, hvor den salige Fiesko druknede, men bidhen, hvor Hylen og Tænders Gnidsel hores."

Doctoren saae, at her var meget lidet at gjøre; han troede at læse Forvarslerne for en hurtig Død i den Syges Dine og urolige Bevægelser; selv hiin Længsel, at reise og komme ud i det Frie, var ofte et Forbud at Døden vilde snart indfinde sig. Han raadte ham derfor, at lægge sig rolig ned, og lovede, at tillave ham en kjølig Drik.

Den Syge loe forbittret. "Ligge, ligge rolig," svarede han; "naar jeg ligger, hører jeg op at drage Aandedrættet; jeg maa sidde, i Vognen maa jeg sidde, kjøre langt bort! — Hvad siger det lille Menneske? Har han bestilt Hestene? Lille Hund, har Du pakket mit Tøi sammen?"

"Ak, Du min Gud og Fader!" skreg den Lille, "nu tænker han paa at indpakke sit Tøi! Ja en svær Pakke Synder tager han med, det Umenneske. Man kan ikke tælle, hvor mange Gange han har bandet og udstødt gudsbespottelige Ord."

Medicinalraaden greb nok engang den Syges Haand. "Fat De Tillid til mig," sagde han," maaskee kan min Kunst dog nytte Dem; Deres Tjener har sagt mig, at et Skudsaar De havde, var brudt op; lad De mig undersøge det." Knurrende lod den Syge sig bevæge dertil; han pegede paa sit Bryst. Lægen tog en Bandage, som var flet gjort, bort, han fandt — et Stiksaar nær

ved Hjertet. Besynderligt! det var af samme Størrelse, som Sangerindens Saar, og paa samme Sted.

"Det er et friſk Saar, et Stik!" raabte Doctoren og saae mistroiſk paa den Syge. "Hvor har De faaet dette Saar?"

"De troer vel, jeg har duelleret? Nei, for Satan! jeg havde en Kniv i min Sidelomme, faldt ned ad en Trappe og har ridſet mig en Smule."

"Ridſet ſig en Smule!" tænkte Lange, "og dog vil han dee af dette Saar."

Han havde imidlertid tillavet Lemonade og bød den Syge den ſom første den til Munden med ryſtende Haand; den ſyntes at vederqvæge ham. Han var nogle Øieblikke ſtille og rolig, men da han ſaae, at han havde ſpildt nogle Draaber paa Tæppet, begyndte han at bande og forlangte et Lommetørklæde. Tjeneren floi hen til Kufferten, lukkede den op og bragte ham et Tørklæde. — Doctoren ſaae hen, en ſkrækkelig Ahnelſe opſteg i hans Indre — han ſaae igjen hen, det var den ſamme Farve, det ſamme Stof, det var det Tørklæde, man havde fundet hos Sangerinden. Det lille Menneſke vilde give den Syge det; han ſtødte det tilbage. "Gaae Pokker i Vold, Du Dyr! Hvor ofte maa jeg ſige det, Eau d'Heliotrope paa det!" Tjeneren tog en lille Flaſke frem og beſtænkede Tørklædet; en behagelig Lugt udbredte ſig i Værelſet — det var den Parfume, ſom hiint fundne Tørklæde lugtede af.

Medicinalraaden ryſtede over ſit hele Legeme; der

var ingen Tvivl mere, at han havde her Sangerinden Bianettis Morder, Chevalier de Planto for sig. Det var en Syg, en Døende, der sad her i Sengen; men det forekom Doctoren, at han kunde springe hvert Øieblik ud af Sengen og gribe efter hans Strube, han tog sin Hat, da han ikke formaaede at være i Nærheden af den Syge.

Den lille Leietjener greb ham i Kjoleskjoderne, da han saae han gik bort. "Ak, Deres Velbaarenhed!" stønnede han, "De vil dog vel ikke lade mig blive ene hos ham? Det er mig ikke muligt; naar han nu døde og spadserede op og ned i Værelset som et Spøgelse med den spidse Nathue paa Hovedet! For Guds Barmhjertigheds Skyld, forlad mig ikke!"

Den Syge forbreiede sit Ansigt frygteligt og loe og bandede; det lod som han vilde komme den Lille til Hjælp, han strakte et langt, magert Been ud af Sengen, og greb med sine lange Knokkelfingre efter Doctoren. Men denne lod sig ikke længere holde tilbage her; han kastede den Lille til Siden og flygtede ud af Værelset, endnu paa den nederste Trappe hørte han Morderens græsselige Latter.

12.

Om Morgenen efter denne Nat holdt en smuk Vogn uden for Hôtel de Portugal. Tre Personer, en tilsløret Dame og to aldrende Herrer, stege ud og gik op ad Trapperne. "Er Herr Overjustitsreferendarius Pfälle

allerede oppe?" spurgte den ene af disse Herrer Opvarteren, som førte dem op. Denne svarede ja, og Herren vedblev, i det han henvendte sig til sin Ledsager: "Og dog er det en besynderlig Styrelse af Skjæbnen, at han styrtede ned ad Trappen og stødte sig selv Dolken i Brystet, at han hindrede sig selv i at flye, at netop De, Lange, bliver hentet til ham!"

"Visselig!" sagde den tilslørede Dame; "men finder De ikke ogsaa en egentlig Tilfældelse i disse Lommetørklæder? Det ene lader han ligge hos mig, hvilket Tilfælde! det andet forlanger han netop i det Øieblik, da Doctoren endnu er hos ham!"

"Det maatte gaae saaledes til," svarede den anden Herre; "man kan ikke sige andet, end det maatte gaae saaledes til. Men i denne Forvirring havde jeg nær forglemt noget; sig mig, hvorledes hænger det sammen med Paschaen af Janina? Signora maa bestemt have bedraget sig. De har igjen sat ham paa fri Fod? Hvo var da den stakkels Djævel?"

"Aldeles ikke, tvertimod!" sagde den Første, "har jeg overbeviist mig om, at det er en Medskyldig af Chevalieren, som jeg allerede længe har været paa Spor efter. Jeg har ladet ham bringe herhid, han bliver confronteret med Morderen."

"Det er ikke muligt!" raabte Damen; "en Medskyldig?"

"Ja, ja!" sagde Herren med et listigt Smiil, "jeg veed flere Ting, skjøndt man ikke siger mig alt. Men

Gud være lovet, nu ere vi her oppe, her er jo strax No. 53. Mademoiselle, hav den Godhed, at træde lidt herind i No. 54; Capelmesteren har tilladt det, og vil ikke kaste Dem paa Døren; det vil jeg indestaae for. Naar Forhøret kommer til Dem, vil jeg kalde paa Dem."

Vi behøve ikke først at sige, at disse tre Personer vare Sangerinden, Doctoren og Directeuren. De kom, for at anklage Chevalier de Planto for et Mordforsøg. Directeuren og Medicinalraaden traadte ind; den Syge sad igjen saaledes i Sengen som Doctoren havde seet ham om Natten; men ved Daglyset saae hans Ansigtstræk endnu hæsligere, hans Øine, der allerede begyndte at briste, endnu rædsommere ud, end inat. Han saae snart paa Doctoren, snart paa Directeuren, med Blikke, der vare uden Udtryk, derpaa syntes han at gruble over, hvad der foregik her i hans Værelse; thi Referendarius Pfälle, en lille, ung Mand med røde Kinder og smaae Øine, havde rykket et Bord frem, lagt en Bog Papiir for sig, og holdt en lang Svanefjeder i sin høire Haand, for at protocollere.

"Bête! hvad ville disse Herrer?" raabte den Syge med en svag Stemme til Tjeneren: "Du veed jo, jeg tager ikke imod Besøg."

Directeuren traadte tæt hen til ham, saae stivt paa ham og sagde med Eftertryk: "Chevalier de Planto!"

"Qui vive!" skreg den Syge og greb med den høire Haand til Nathuen, som vilde han salutere paa militairisk.

"Min Herre, De er Chevalier de Planto?" vedblev han.

Hans graae Øine begyndte at funkle, han kastede skarpe Blikke paa Directeuren og Referendaren, rystede paa Hovedet med en spøgt Mine og svarede: "Chevalieren er død for længe siden."

"Saa? Hvem er De da? Svar, jeg sporger i Kongens Navn."

Den Syge loe. "Jeg kalder mig Lorier; Bête! giv Herren mine Pas!"

"Det er ikke nødvendigt; kjender De dette Torklæde, min Herre?"

"Hvorfor skulde jeg ikke kjende det; De har taget det der fra min Stoel; hvortil disse Spørgsmaale, hvortil denne Scene? De generer mig, min Herre!"

"Behager De at see paa Deres venstre Haand," sagde Directeuren; "der holder De jo Deres Torklæde; dette her er blevet fundet i en vis Giuseppa Bianettis Huus."

Den Syge kastede et rasende Blik paa Mændene; han knyttede sin Haand og skar Tænder. Han taug haardnakket, endskjøndt Directeuren gjentog sine Spørgsmaale. Denne gav nu Doctoren et Vink, han gik ud og traadte snart ind igjen med Sangerinden, Capelmester Boloni og den ****ske Gesandt i Værelset.

"Herr Baron von Martinow," sagde Directeuren til denne, "vil De bevidne, at denne Mand er den sam-

me, som De kjendte i Paris under Navnet Chevalier de Planto?"

"Jeg bevidner, at han er den samme Person," svarede Baronen, "og gjentager mit Udsagn om ham, som tilforn er blevet protocolleret."

"Giuseppa Bianetti! bevidner De, at det er den samme Person, der førte Dem ud af Deres Stiffaders Huus, og bragte Dem til sit Huus i Paris; at det er den samme, som De beskylder for et Mordforsøg?"

Sangerinden skjalv ved Synet af den frygtelige Mand; hun vilde svare, men han sparede hende enhver Tilstaaelse. Han reiste sig høiere op, hans uldne Nathue syntes at hæve sig spidsere iveiret, hans Arme bleve stive, han bevægede dem kun med Møie; men hans Fingre krummede sig krampagtigt sammen og op igjen; hans Stemme sneg sig blot sagte og hæs ud af hans Bryst; selv hans Latter og hans Eder lode som en sagte Hvisken: "Kommer Du, for at besøge mig, Schepperl?" sagde han; "det er ret smukt af Dig; ikke sandt, Du qvæger Dig ret ved at see mig. Det gjør mig sandeligt ondt, at jeg ikke traf Dig bedre; jeg havde derved sparet Dig den Smerte, at see Din Oncle bespottet før sin Afreise af disse tyske Dyr."

"Hvortil behøve vi flere Vidnesbyrd?" afbrød Directeuren ham. "Herr Referendarius Pfälle, skriv en Arrestbefaling imod . . ."

"Hvad gjør De?" raabte Doctoren; "seer De da

ikke, at Døden allerede spiller ham paa Læberne? Han lever ingen Qvarteerstime. Skynd Dem, hvis De end nu har noget at spørge ham om."

Directeuren befalede Tjeneren, at kalde paa Rettens Betjenter, de skulde bringe Fangen op. Den Syges Lemmer krummede sig mere og mere sammen, hans Die syntes at være ubevægeligt, det var blot rettet paa Sangerinden; men endogsaa nu syntes Raserie og Harme at lyne ud af det. "Schepperl!" sagde han paa ny, "Du har gjort mig ulykkelig, ødelagt mig, derfor fortjente Du Døden; Du har ødelagt Din Fader, de have sendt ham paa Galeierne, fordi han solgte Dig for Penge til mig; han har bedet mig, at dræbe Dig; det gjør mig ondt, at jeg skjalv. Forbandet være disse Hænder, der ikke engang kunde træffe sikkert." Hans skrækkelige Forbandelser, som han udstødte over sig og Giuseppa, bleve afbrudte ved et nyt Optrin. To Rettensbetjenter bragte en Mand i Tyrkedragt; det var den ulykkelige Ali, Pascha af Janina — Turbanen bedækkede den bedrøvede Commerceraad Bolnaus Hoved. Alle studsede over dette Syn, i Særdeleshed syntes Capelmesteren meget bestyrtet; han blegnede og rødmede og vendte sit Ansigt bort "Monsieur de Planto," sagde Directeuren, "kjender De denne Mand?" Den Syge havde tillukket sine Øine; han aabnede dem moisomt og sagde: "Gaae Pokker i Vold, jeg kjender ham ikke!"

Tyrken saae paa de Omkringstaaende med en ynkelig Mine. "Jeg vidste ret godt, at Enden vilde blive saa-

ledes," sagde han i en grædende Tone; "jeg har allerede længe ahnet det. Men Mademoiselle Bianetti! hvorledes kunde De bringe en uskyldig Mand saaledes i Ulykke?"

"Hvad er det denne Herre siger?" spørgte Sangerinden; "jeg kjender ham ikke. Herr Directeur, hvad har han gjort?"

"Signora," sagde Directeuren med største Alvorlighed, "for Domstolen maa ingen Skaansel finde Sted; De maa kjende denne Herre; det er Commerceraad Bolnau. Deres egen Kammerpige har tilstaaet, at De ved Mordet har udraabt hans Navn."

"Ja visselig!" raabte Paschaen, "nævnt mit Navn under saa mistænkelige Omstændigheder!"

Sangerinden stubsede; en stærk Rødme fløi over hendes skjønne Ansigt, hun greb i stor Bevægelse Capelmesterens Haand: "Carlo!" raabte hun, "nu kræver Nødvendigheden, at vi tale; jeg kan ikke skjule det. Ja, Herr Directeur, jeg har nævnet dette dyrebare Navn, men jeg meente ikke hiin Herre, men ..."

"Mig!" raabte Capelmesteren, og traadte frem; "jeg bedder, hvis min kjære Fader der tillader det, Carl Bolnau!"

"Carl! Musikant! Americaner!" raabte Tyrken og omfavnede ham; "det var det første fornuftige Ord i Dit Liv; Du har frelst mig ud af en stor Elendighed."

"Naar Sagen forholder sig saaledes," sagde Directeuren, "saa er De fri, og vi have i denne Sag blot at bestille med nærværende Herr Chevalier de Planto."

Han vendte sig om til Sengen; der stod Lægen og holdt Morderens Haand i sine; han lagde den alvorlig og rolig paa Teppet og trykkede hans Øine til. "Directeur," sagde han, "han aflægger nu Regnskab for en høiere Dommer."

Man forstod ham; de gik ud af den frygtelige Dødes Gemak og traadte ind i Capelmesterens, Paschaens lykkelige, gjenfundne Søns Værelse. Sangerinden skjulte sit Ansigt ved sin Elskedes Bryst, hendes Taarer strømmede hæftigt, men det vare de sidste hun offrede sin ulykkelige Skjæbne; thi Paschaen gik smilende omkring det skjønne Par, han syntes at arbeide paa en stor Beslutning; han talte hemmeligt med Medicinalraaden, og traadte fra denne hen til sin Søn og Sangerinden. "Kjæreste Mademoiselle," sagde han, "jeg har udstaaet meget for Deres Skyld, De har nævnet mit Navn under saa farlige Omstændigheder, at jeg beder Dem, ombytte Deres med det. De forsmaaede igaar min Taterken med Punsch, vil De igjen støde mig tilbage, naar jeg præsenterer Dem nærværende Herr Carl Bolnau, min musicalske Søn, med den Bøn, at ægte ham?"

Hun sagde ikke nei; hun kyssede hans Haand med Glædestaarer, Capelmesteren sluttede hende med Henrykkelse i sine Arme og syntes dennegang ganske at have glemt sin ophøiede Pathos. Men Commerceraaden greb Doctorens Haand: "Lange, sig mig, havde jeg kunnet tænke, at det vilde gaae saaledes til, da han fik mig til at ryste over hele Legemet; da jeg talte Palaiets Vin-

duesruder, og han sagde til mig: "Hendes sidste Ord var: Bolnau!"

"Nu! hvad vil han have mere!" svarede Medicinalraaden smilende; "det var dog godt, at jeg sagde ham det dengang; hvo veed, om Tingene havde faaet et saadant Udfald, uden Sangerindens sidste Ord."

De sidste Riddere

af

Marienborg.

1.

"God Morgen, Musernes Yndling!" raabte den unge Rempen med en munter Tone til en Bekjendt, som han mødte paa Torvet; "Deres Øine skinne, Deres Miner udtrykke en vis behagelig Følelse, og jeg tør vædde, De har allerede digtet idag."

"Det er nok muligt, bedste Staldmester," svarede hiin, "jeg har just ikke rimet, men skrevet et Par Capitler af min nye Roman."

"Hvorledes, en ny Roman? Det er guddommeligt, paa min Ære! Men jeg beder Dem, hvorfor saa hemmelighedsfuld med slige Ting, saa taus imod Bekjendter og Venner? Ellers lod De dog nu og da et Ord falde om Anordning og Characterer; læste nogle Stropher for mig og Andre, hvad er Aarsagen, at De ikke gjør dette meer?"

"Interesserede det Eder virkelig?" spørgte Digteren ikke uden et velbehageligt Smiil; "jeg maa tilstaae, at naar jeg har skrevet noget, forekommer det mig Alt saa lavt, saa simpelt, saa kjedsommeligt, at jeg gaber, naar jeg læser det igjen i Correcturarket, da tænkte jeg, at det kunde være ligeledes Tilfældet med Eder . . ."

"Med os! nei, det har altid fornoiet os!"

"Godt, lader os gaae ind der hos Italieneren og drikke Noget, saa vil jeg sige Dem Planen til min nye ...."

"Hvorledes!" raabte Digterens Ven leende, "saa tidligt paa Dagen i en Restauration? ere vi da Folkene i en nymodens Novelle, at vi strax i Begyndelsen, af Dagen nemlig, maae sidde i et Værtshuus, som om der ikke gaves noget offentligt Liv uden i Kirken og paa Viinkjælderen!"

"Hvorledes falder De paa denne Sammenligning!" svarede hiin. "Hvor ofte have vi ikke været om Morgenen hos Primavesi!"

"Det faldt mig blot saaledes ind," sagde Staldmesteren; "tilstaae selv, efter at Tieck kom sammen med Marlow og Green i et Værtshuus, troe Alle, at der gives intet Sted, der er meer passende til at begynde en Novelle; mind Dem blot forrige Aars Lommebøger; men De er jo selv et saadant Stykke af en Poet, og naar De absolut vil begynde idag med Italieneren, saa maa De have Deres Villie."

"Man venter paa Dem, Herr Doctor Zundler," sagde Italieneren, da begge Mændene traadte ind til ham, "Boghandler Kaper har siddet allerede et Qvarteerstid i Hjørnestuen og flereganger spørgt om Dem."

Staldmesteren gjorde Mine til at ville bortfjerne sig, men Doctor Zundler greb hurtigt hans Haand. "Bliv De kun," raabte han, "følg med til Boghandleren;

han har vel hørt tale om min nye Roman og tilbyder sig, at forlægge den; nu kan De faae at see, hvorledes en af vore Lige gjør Kjøbmandskab, jeg har jo saa ofte været tilstede, naar De har kjøbt Heste."

Staldmesteren fulgte ham; i en Krog saae han en lille, bleg Mand, der spiste hurtigt af et Stykke Carbonade, og slikkede sine Læber og Fingre rene, saa ofte han havde spiist en Mundfuld; han erindrede sig, at han havde seet denne Figur snige sig hist og her igjennem Gaderne, og altid anseet denne Mand for en Krømmer; nu forestilte man ham denne som Boghandler Kaper. Til Staldmesterens Forundring talte han ikke først til Digteren, men til ham selv: "Herr Staldmester," sagde han, "allerede længe har jeg længtes efter, at gjøre Deres ærede Bekjendtskab. Saa ofte De red, red, tør jeg sige, som en Gud, forbi min Boglade, sagde jeg altid til min Bogholder, og paa Ære det er Sandhed, Winkelmann, sagde jeg (De kjender ham jo, Herr Doctor), Winkelmann, vi have allerede længe lidt Mangel paa en dygtig Heste- og Beriderbog. Det er længe siden at Hestealmanaken kom ud, og hvad Herr Baptist hos Kunstberiderne nyligt skrev, er ogsaa meer for Dilettanter, endskjøndt Vignetten er smuk, De har jo seet det Menneske personlig, Herr Doctor; nu, sagde jeg, Herr Staldmester von Rempen er Manden, der kan skrive en saadan Bog. For det første omtrent atten til tyve Ark, istedet for Kobbere tage vi Lithographie ...."

"Gjør Dem ingen Uleilighed," svarede den unge

Rempen, i det han med Møie undertrykkede sin Latter. "Jeg formaaer ikke at skrive Bøger; det vil ikke gaae mig fra Haanden, og desuden, Herr Kaper, ved vor Metier, netop ved vor maa den Yngre tie. Det kommer an paa Erfaringen."

"Og jeg synes, at De har Forlagsartikler nok," sagde Doctoren, som det syntes noget ærgerlig, fordi Boghandleren ikke strax tiltalte ham.

"O ja, Herr Doctor, Forlagsartikler nok, hvad man saaledes kalder forliggede Sager, uaffættelige Bøger; De veed jo selv."

"Jeg skulde dog ikke haabe," raabte Digteren stærkt rødmende; "at De dermed mener mit græske Epos ..."

"Ingenlunde, paa ingen Maade, vi have jo affat omtrent hundrede og dækket Omkostningerne saa temmeligt, og Herr Doctoren vil ikke tage det ilde op, at jeg siger, det var et Ungdomsarbeide; Schiller begyndte jo heller ikke strax med Tell, men skrev først "die Räuber," og det endogsaa den første Udgave hos Schwan og Götz, hvor Franz Moor kommer i Taarnet, der slet ikke er saa god som den anden; men efter at man har læst Deres fortræffelige Novelle i Amathusia for 1827, Deres Recensioner og Critiker, Deres Sonnet for fire Uger siden, nærer man store Forventninger."

Digteren syntes beroliget. "Jeg har altid anseet Dem for en Mand med sund Dommekraft, Herr Kaper," sagde han med et venligt Smiil; "har De maaskee allerede hørt tale om min nye Roman?"

"Ja, jeg har," svarede Boghandleren med en listig Mine; "og hvor, gjæt engang, hvor jeg har hørt tale derom? De gjætter det ikke? Hvorfor kommer Herr Doctoren saa gjerne i min Boglade? Maaskee for mit Leiebibliotheks Skyld, paa hvilket De altid pleier at skjælde, eller formedelst en lille Sammenkomst?"

"Hvorledes!" raabte den unge Mand og trykkede Boghandlerens Haand, "skulde maaskee Elise ...."

"Elisa Wicklow, mener De?" spørgte Staldmesteren, i det han rykkede noget nærmere.

"Ja, mine Herrer! Froken Wicklow," vedblev Herr Kaper hvisfende fortroligt, "men ikke saa høit, hvis jeg tør bede; thi i dette Øieblik har Overjustitsreferendarius Palvi plantet sig der paa sin sædvanlige Plads ..."

"Hvem er det?" spørgte Staldmesteren, i det han vendte sig omkring; "jeg har hørt meget tale om det Menneske, besynderlige Ting af den Ene og megen Roes af den Anden; den unge Mand, som seer saa mørkt i sit Glas, er Palvi."

"Der er ikke meget ved ham," anmærkede Digteren. "Paa Universitetet — jeg var et Aar med ham i Gottingen — var han et Slags Poet; engang læste jeg, et Par gode Tanker af ham, som han havde skrevet til en Fest; her fører han et elendigt, sværmende Liv og kommer sjelden i gode Selskaber."

"Men netop for Froken Wicklows Skyld tør vi ikke tale saa høit," hvisfede Boghandleren. "Jeg veed, at han kom, da han endnu gik i Skole, undertiden

i det Huus, og som min Datter siger, skal der engang have været en Forstaaelse imellem de to ...."

"Hvorledes?" raabte Staldmesteren med spændt Forventning.

"Narrestreger!" svarede Digteren, i det han kastede et Blik paa sin elegante Paaklædning, "han seer ud som en Landstryger; nævn blot ikke Elise og dette Menneske paa engang. Jeg veed, hun elsker Poesie; hun ynder alt hvad der er ophøiet, skjønt, og sig mig oprigtigt, har hun talt om min Roman?"

"Ja, og hvorledes? Hun har læst meget, det maa man sige; ingen i den hele Bye er saa delicat i at vælge sin Lecture. Deraf kommer det, at hun altid staaer i et Slags Forbindelse med mig, og naar jeg har noget Nyt, bringer jeg hende det strax over, thi skjøndt jeg er til Aarene kan jeg dog godt lide, at en saa smuk Pige siger ""kjære Herr Kaper"" til mig i en venlig Tone. Det var sidste Søndag, at jeg bragte hende den Roman, de sidste Riddere af Marienborg, endnu uopskaaren, jeg havde selv endnu ikke læst den. Hun yttrede ret en barnlig Glæde og talte ret venligt og meget med mig. Og da vi nu sladdrede saadan sammen, kom jeg til at tale om Deres Novelle, som hun roste overordentligt baade i Henseende til Stiil og Opfindelse. Og saa sagde hun iblandt andet, om jeg allerede havde hørt, at De skrev en ny Roman?"

"Ja," faldt Digteren ham ivrig i Ordet, "og en

Roman, Kaper, hvortil Tyskland, Europa ikke kan opvise Magen."

"Historisk vel?" spørgte Bogholderen tvivlende.

"Historisk, reen historisk, men det bliver imellem os!"

"Historisk! det vilde jeg ogsaa raade," sagde Forlæggeren, i det han tog en stor Priis. "Det er nu for Tiden Hovedsagen. Naar man saaledes tænker over, er det dog en besynderlig Sag med den tyske Boghandel. Jeg var Commis i Leipzig da Wilhelm Meister først udkom. Werther og Siegwart vare i Mode og vare blevne efterlignede i lang Tid. Men min Principal sagde: ""Han skal see, Kaper (dengang sagde man, han til Subjecterne), han skal see, om en kort eller lang Tid skeer der en Forandring."" Det skedte ogsaa; vi agtede i Begyndelsen Wilhelm Meister ikke meget, det forekom os at være en meget confus Bog; men see, man skrev overalt efter dette Mynster, og Mangen har fortjent en kjøn Skilling derved. En lang Tid efter at jeg havde etableret min egen Handel, falot min gamle Principals Ord mig ind: Alt i Boghandlen er blot Mode; hvo der ophitter en ny, er Mester; ligesom jeg grubler over noget Nyt og søger et Menneske, der kunde skrive noget dygtigt — der have vi det — kommer Fouqué med sine Helte og gamle Tyskere, og Alle efterligne ham. Og nu har Walter Scott igjen indført en ny Mode; jeg kunde gjerne rive Haarene af mit Hoved, fordi jeg ikke har forlagt en Udgave i Lommeformat, og nu er der intet andet tilbage

end maaskee tyske historiske Romaner, de kan endnu afsættes."

"Sandeligen!" bemærkede Staldmesteren smilende, "saa er det tyske Parnas i ganske andre Hænder, end jeg troede. Det lader ikke til at man seer paa Literaturens, men paa Sælgerens Interesse?"

"Alt er saa nøie forbundet," svarede Herr Kaper med stor Rolighed, "Alt hænger saa fast sammen, at Talen ikke kan være om Navne! Tysk Literatur! hvad er den anderledes, end hvad man hvert Aar kjøber og sælger i Leipzig? Jo mindre Maculatur, desto bedre er Bogen, pleie vi at sige i Boghandlen."

"Men Æren?" spørgte den unge Rempen.

"Æren? Herre, hvad nytter Æren uden Penge mig? udgiver jeg en Samling lærde Reiser med Kobbere, der koster mig svære Penge, saa har mit Firma rigtignok den Ære, at have forlagt Bogen. Men hvo kjøber dem, hvo tager dem, hvo læser dem? Sex Bibliotheker og et Par Bogsamlere, det er Alt, og hvo der er bleven narret, er mig. Nei, Herr von Rempen! Et udsolgt Oplag af en Roman, en Messe paa i det høieste tredive Artikler, der ikke kunne afsættes, det er Ære, den ægte, nemlig Ære med Penge."

"Det er altsaa omtrent som The med Rom, det smager bedre," svarede Staldmesteren, "men jeg meente Forfatterens Hæder."

"Jh nu, det er noget andet," svarede han, "den

faaer Herrerne tilligemed Honoraret for intet. Og den veed man at forskaffe sig, seer De ...."

2.

Men Herr Kapers Efterforskninger bleve her afbrudte paa en ubehagelig Maade ved en Larm, der opstod i Italienerens Boutique. Nysgjerrig saae man hen til Døren, der ved en Glasrude skjænkede en Udsigt over det andet Boutiqueværelse. En aldrende og to unge Herrer syntes at være i en hæftig Strid; enhver af dem talte, enhver fægtede med Hænderne; den Ene styrtede endeligen med purpurfarvede Kinder ud af Boutiquen, de to Andre traadte, endnu pustende efter Ordstriden, ind i Værelset, hvor Vennerne sadde.

"Herr Hofraad! hvad er hændet Dem!" raabte Dr. Zundler ved Synet af den ældre Mand, der, knugende et trykt Blad i sin Haand, sank aandeløs ned paa en Stol. "Har De da ikke læst det, Dr. Zundler?" svarede den yngre Mand for den ældre, i det han gik ærgerlig og med stærke Skridt frem og tilbage i Værelset, "har De ikke læst, hvorledes vi ere blevne blamererede, ikke læst, at man kalder os alle sammen for et poetisk Badeselskab, en Bande af Riimsmede?"

"Død og Djævlen!" raabte Doctoren. "Hvo vover, at føre et saadant Sprog? hvo vover, at nævne Nationens første Genier paa en saadan Maade? Jeg vil ikke

tale om mig selv; hvad har jeg skrevet, som kan gjøre Krav paa Berømmelse? men hvilke andre Mænd findes ikke her! Ere de ikke — de skjønneste Prydelser for Nationen? Saa ung De er, Professor, ere ikke alle Blade opfyldte af Roes over deres Sørgespil, og vor Hofraad ...."

"Men de skulle bøde for det, bøde for det," raabte den sidste, "saa sandt jeg lever, og Bundler, De maa hjælpe med og Alle, som kommer i vor Forening. Har jeg derfor gjort mig saa megen Møie i tyve Aar, at man nu skal falde over mig, og det ikke for andet, end Recensionen over den dumme Roman: "De sidste Riddere af Marienborg," ikke for andet!"

"De sidste Riddere af Marienborg," spørgte Boghandleren, der som kyndig i dette Fag, troede at kunne tale med; "min ærbødigste Hilsen, Herr Hofraad, men er den ikke udkommen hos Wenz i Leipzig, 3 Bind Octav, Priis 4 Daler netto?"

"Og jeg vil nu engang ikke have, at denne Skole skal komme frem," vedblev den Forbittrede, uden at høre paa Herr Kaper; "hvoraf kommer det, at man ikke meer vil læse nogen Vers, at man foragter Lyriken, om den er nok saa duftig og filet, at man overspringer de dybsindigste Sonnetter som Fyldekalk, hvoraf, end af denne nye Skole?"

"Men saa viis os det dog, jeg be'er," hviskede Doctoren, i det han greb det sammenknugede Papir; "er det da virkeligt saa galt, saa nedværdigende?"

"Læs De kun," svarede Hofraaden mere fattet, "læs De kun for mig gjerne høit, Enhver veed det dog; Herrerne her have jo desuden været Vidne til min Smerte, og bør ogsaa være Vidne til, hvorledes man behandler et af de meest læste Blades Redacteur og Medarbeider!"

Den unge Mand rullede Bladet op. "Hvorledes? i Blade for literærisk Underholdning? Nei, det havde jeg ikke drømt; de vare jo ellers saa venskabeligt sindede imod os! Er det den Critik, som begynder: "Inden vi erholdt denne Bog ...."

"Netop denne, læs blot!"

"De sidste Riddere af Marienborg, historisk Roman af Hüon. 3 Bind. Leipzig, Fr. Wenz."

"Inden vi erholdt denne Bog i vore Hænder, læste vi i Blade for belletrisk Fornøielse en Critik, der næsten rovede os Modet, til blot at gjennemblade denne historiske Roman i tre Bind. Man kan rigtignok sædvanlig ikke tage megen Notice af disse Blades Dom. Saa faa Mænd med Kundskaber ere Medarbeidere, at den videnskabeligt Dannede aldrig kan lade sig bestemme af disse Domme; dog gjorde denne Critik en Undtagelse. Det er nemlig en Sjeldenhed, at Bladene for belletrisk Fornøielse dadle noget aldeles; sjelden er der noget aldeles slet for dem; men dennegang hug de saa ubarmhjertigt og rædsomt ind, at vi i det første Øieblik, stolende paa slige Folks critiske Ærlighed, troede, at denne Roman maatte have berørt Usselhedens dybeste Strænge. Men i en god Time besluttede vi, at see efter, hvor dybt man var

sjunken i den tyske Literatur. Vi læste. Men hvilken Aand mødte vi ikke i disse Blade! Hvilken mægtig, ophøiet Bygning opsteg for vore Blikke; en Bygning i en saa høi, ophøiet Stiil, som Marienborg selv; vi følte os henrevne, hensatte i dens Haller; den sidste Storcomthur og hans Riddere traadte os levende imøde, og endnu engang gjenlødе Vaabengny og kraftfulde Heltestemmer fra hiin gamle Borg. Vi ville ikke dadle Digteren, fordi en Taageskye af Melancholie svæver over hans Malerie, og ikke tillader, at nogen lydelig Glæde, nogen behagelig Fornøielse finder Sted. Hvor en saa høi Skjæbne herfker, hvor en heel, stor Slægt gaaer under, der maa ogsaa den blide Kjerlighed, der blot blomstrede en Vaar, nedlægges i Graven. I denne overordentlige Bog er der optraadt en Aand iblandt os, saa original, saa stor, saa fri, at den ikke kan sammenlignes med nogen. Han kalder sig Hüon, rigtignok et paataget Navn, men godt valgt, thi Forfatteren synes os ikke mindre værdig, at blive begavet af Oberon med Horn og Bæger, end hiin Carl den Stores tappre Ridder. Med Fornøielse maae Mestere som Göthe og Tieck byde en slig Begynder velkommen, og vor Tid kan kalde sig lykkelig, fordi den har født en Mand som denne."

"Men med dyb Indignation maae vi ved denne Leilighed omtale en Clique af Mennesker, som vilde nedtrykke denne ædle Blomst allerede i dens Fødsel i Stovet. Rigtignok er han for stor, for ophøiet for Eder, i smaae belletriske Sjæle; lad kun dette poetiske Badeselskab dukke sig

ned og stige iveiret i deres lunkne Versevand, blot bestænke de ikke med deres Muddervand Vandringsmanden der gaaer ved Bredden og vender sig foragtelig bort. En Lykke er det iøvrigt, at man begynder i gode Selskaber at lytte efter renere Melodier, at man overlader disse Riimsmede til Gadepøblen." 190.

For Staldmesteren var det et interessant Skuespil, at mynstre Tilhørernes Ansigter, medens Digteren læste denne Critik med en pibende Stemme. Boghandleren, der sad ham nærmest, skjulte slet sin Nysgjerrighed og en vis Glæde bag en fortrædelig Mine. Maaskee havde Hofraaden engang recenseret en af hans Forlagsartikler ugunstigt, eller Theaterdigteren havde ikke giwet ham noget til at forlægge, eller en eller anden af "Badeselskabet" havde fornærmet ham; han tænkte, som saa mange smaae usle Sjæle i lignende Tilfælde: "Gud være lovet, der er temmeligt sørget for, at Recensenterne altid recensere sig selv igjen." Hofraaden trykkede sine Læber imod sin Stokkeknap og hans Mine fløi omkring i Værelset; Theaterdigteren tiltvang sig et Slags fornem Roligheb, der forhen manglede ham aldeles; hans Hm! eller Ei! som han af og til tvang over sine Læber med en kort Latter, klang unaturlig. Men hvad den unge Rempen fandt mærkværdigst var en stille Tilhører, der sad tilsyneladende uden Deeltagelse i et Hjørne, Referendarius Palvi. Da Doctoren begyndte at læse, lyttede han efter med nedslagne Øine, derpaa gød pludseligen en brændende Rødme sig over hans Pande og Kinder; den forsvandt

lige saa hurtigt som det Blik, hans store Øine kastede paa den Læsende, og hvo der ikke havde seet dette Blik, denne flygtige Rødme, maatte have troet, at han skjænkede hverken disse Literatorer eller Aarsagen til deres Hæftighed nogen Opmærksomhed.

"Nu, hvad siger De dertil?" spørgte Theaterdigteren, efter at Dr. Zundler havde endt. "De er jo ogsaa meent dermed, thi talrige Digte, Sonnetter, Trioletter og Critiker findes af Deres Arbeide i Blade for belletrisk Fornøielse."

"Tie kan man ikke!" raabte Doctoren harmfuld "Ja, vi ville staae Alle for Een, og Alle, som ere i vor Forening, maae være fornærmede, maae hævne sig. Jeg har i Berlin en Bekjendt, i Selskabsbladet lader jeg det indrykke ved en tredie Haand, eller maaskee optager Dr. Saphir det i sin flyvende Post, jeg kjender ham endnu fra Wien."

"I mine Theatercritiker gjør jeg Udfald," vedblev Theaterdigteren; "ak! gid blot Marienborg ikke var preussisk, jeg skulde hævne mig, jeg skulde, oh! men af den Aarsag kunde man anse Alt for Stiklerier. Og Bladene for literærisk Underholdning tør jeg ikke nedrive, jeg har endnu tre Sørgespil liggende hos Bladets Redacteur, og de ere endnu ikke recenserede. Men hvor jeg finder en Side blottet, der skal jeg angribe!"

"Jeg vil gaae under," sagde Hofraaden pathetisk, i det han betalte sin Vin og greb sin Hat, "falde vil jeg eller skride seirrig frem af denne Kamp.

Den hele Lyrik er bleven krænket i min Person, ogsaa alle Romantikere, thi vi have ogsaa skrevet Romancer, og disse Hermaphroditer af Historie og Digt, disse Novelle-Prosaiker, disse Scott-Tickianer, disse — nok sagt, jeg vil styrte dem; og nu god Morgen!"

Da denne Hofraad efter sit dixi med bøiede Knæe forlod Værelset, saae han rigtignok ikke ud som en Ridder, der begiver sig til en Tournering, men Professoren og Doctor Zundler fulgte ham med stiltiende Majestæt; de syntes som hans Vaabendragere eller Pager, at bære Skjold og Landse efter den nye Orlando furioso.

3.

Hos Staldmesteren havde denne Scene, efter at det Comiske, den indeholdt, snart var forglemt, efterladt et ubehageligt Indtryk. Han havde hidtil blot befattet sig saa meget med den skjønne Literatur som det forekom ham nødvendigt, for ikke at ansees for udannet; og ogsaa her fulgte han meer sin Tilbøielighed, end den herskende Smag. Han vidste ret godt, at man vilde ynke ham, hvis han tilstod offentlig, at han ansaae Smollets Peregrine Pickle for den bedste Roman og nogle Digte af Kleist, hvortil der var sat Musik, for de skjønneste Digte; han bevarede denne Hemmelighed hos sig selv, brummede, naar han red ud om Morgenen, en Vise, uden at vide,

til hvilken Digteart den hørte, og læste, naar han engang vilde berede sig en literæriſk Fest, udsøgte Scener i Peregrine Pickle. Et Par Almanaker, et Par Ugeblade fløi han igjennem, for at han, naar nogen gjorde ham et Spørgsmaal desangaaende, ikke skulde rødme. Deraf kom det altsaa, at han bar stor Ærefrygt for Forfattere eller Folk, "der lode Noget trykke;" thi hans Sjæl var altfor ærlig til uden Grund at tænke slet om Mennesker, hvis Sysselsættelse var ham aldeles fremmed. Saa meget mere Indtryk gjorde Synet af disse forbittrede Literatorer paa ham. "Man dadler Skuespillerne," sagde han til sig selv, "fordi de ofte uden for Theatret vise sig raae og udannede, fordi de ikke ville taale Dadel, endogsaa naar den er retfærdig, og offentlig yttre deres Harme derover. Men opføre disse Folk sig bedre? Er det ikke allerede klemt nok, at man yttrer sin Forbittrelse over en Beskjæmmelse? Bør man gjøre et Værtshuus til Skuepladsen for sin Vrede og forglemme sig saa meget, at man opfører sig som en Drukken? Og hvor smukt kunde man ikke see disse Folk i Kortene! Altsaa fordi de ere blevne fornærmede (maaskee med Rette), ville de igjen fornærme, ville de gjøre deres Privatsag til en offentlig? Det ere altsaa Dannelsens Veiledere, de fiintfølende Digtere, der, som min Ven Zundler siger, ere Instrumenter, der aldrig give en Mislyd fra sig?"

Ikke uden Kummer tænkte han nu ogsaa paa et Væsen, der var ham dyrebarest af Alle. Boghandleren havde ikke med Uret yttret, at Elise Wilkow var et Fruen-

timmer, der havde læst meget. Efter Rempens Mening om Fruentimmernes Stilling og Værd, forekom hun ham næsten for lærd, undertiden naar han var fortrædelig forskruet. Han havde ikke tilstaaet Nogen, næppe sig selv, at hans stille Hyldest ikke var bleven ubemærket, at hun skjænkede ham manget venligt Blik, som han kunde udtyde til sin Fordeel. Han var for beskeden, til at troe, at denne elskværdige Skabning kunde elske ham, og desuagtet følte han sig krænket ved hendes Adfærd. Det var et vist Aandscoquetterie, som vanzirede den elskværdige Pige i hans Øine. Naar han undertiden havde begyndt en Samtale med hende, naar hun talte saa fortrolig, saa naturlig med ham om sit Huusvæsen, sine Blomster, sine Fornøielser, naar han følte sig ganske salig, fordi hun talte saa længe, saa gjerne med ham, saa førte sikkert en fjendtlig Dæmon en af hine Literatorer eller Digtere, af hvilke denne gode Stad eiede næsten et Par Snese, hid, og Elise var da som forvandlet. Hendes skjønne Øie glindsede da af Glæde, hendes ranke Hals bøiede sig forover, og uden at agte paa den gode Staldmesters Spørgsmaale, uden at vente paa hans Svar, befandt man sig med Lynets Hurtighed i en critisk eller literærisk Skarmydsel, der rigtignok gav Rempen Anledning til at beundre sin Dames ualmindelige Bekjendtskab med Literaturen, hendes hurtige Dømmekraft, glimrende Vid, men ligeledes Aarsag til at beklage hende, fordi hun hengav sig

til denne Gjenstand med en altfor stor Begjerlighed, der ikke passede sig for en Pige paa atten Aar.

"Og til disse Mennesker, til denne literæriske Pøbel bortkaster hun sine mest glimrende Tanker, sine fineste Følelser, sine Blikke og Ord, der vilde gjøre en Anden end disse usle Sjæle mere end lykkelig. Og føle de det da? Føle de sig ærede, henrykte derved? Blot med dem taler hun om det, hun har læst, som om ellers Ingen kunde læse, blot dem viser hun hvad hun har følt, som om netop disse Versmagere og Recensenter vare Folk, der besadde den dybeste Følelse, og forstode at vurdere et saa skjønt, elskværdigt Væsen. Nei, disse Daarer anse det endogsaa som en skyldig Tribut, som en ringe Erkjendelse af deres eminente Fortjeneste, at Kronen for alle Piger taler med dem som sin Ligemand, imedens andre vakkre Folk staae i en Afstand. Og disse Mennesker, der opførte sig saa lavt idag, danne hendes Hofstat, ere de geniale Mænd, med hvem hun saa gjerne taler!"

Disse Tanker sysselsatte ham den hele Dag. Hans Staldpersonale kunde idag slet ikke blive klog paa ham. Den godmodige, milde Herre var bleven til en raa, knavvurren Overmand. Staldkarlene beklagede sig over ham da de førede Hestene; otte Heste havde han jaget afsted over Stok og Steen, og hos enhver havde han fundet en Feil; Beriderne havde han for førstegang dadlet strengt, og da det blev Aften, var man i Stalden enig om, at der maatte være mødt Staldmester von Rempen noget Overordentligt, maaskee var han endogsaa falden i

Unaade. Man beklagede ham, hans venlige Væsen havde gjort ham til hans Undergivnes Yndling.

Og sandelig! denne Dags Aften var just ikke istand til, at adsprede disse morke Tanker. Geheimeraad von Rempen, hans Onkel, havde hver fjortende Dag en stor Club hos sig, i hvilken han søgte at gjøre det Umulige muligt, at forene de meest forskjellige Extremer; denne Club havde forhen været afdeelt i tre forskjellige Afdelinger. Der var i hiin Stad et literæriſt Societet, hvis Medlem den gamle Rempen var; de forsamlede sig, for at læse, recensere, tale lærdt; paa en anden Dag var der et stort Theselskab, som morede sig med Musik, paa en tredie Dag Dandseunderholdning. Tria juncta in uno, tre Hoveder under een Hat, sagde den gamle Rempen og indbød dem allesammen. Det meest blandede Selskab forekom ham som det interessanteste, og derfor pressede han som en "Seelenverkäufer" Literatorer, Soldater, Justitsfolk, læse-, synge- og dandsebegjerlige Damer og sammenstuvede dem i sin Salon, til Thee og Smorebrød, i den faste Overbeviisning, at have fundet Underholdningens sande Ønskekjøp. Men for hans Nevøu forenede Himmel og Skjersild sig i denne Club. Han hørte Elise synge; hans nære Slægtskab med den gamle Rempen, der ikke havde nogen Søn, lod ham fremtræde som et Barn i Huset, ikke som en Gjæst, og dandse og sladre uforstyrret med Elise. Men hans Helvedesqvaler begyndte, naar han saae sin Onkel, omgiven af en Kreds af ældre og yngre Herrer, sige Noget med en vigtig

Mine, naar denne endeligen trak en Bog op af Lommen, gjennembladede den, viste den omkring i Kredsen og Herrerne stønnede af Glæde: "Ah — noget Nyt, allerede læst? guddommeligt — læse høit — Professoren læser bedst, — i Salen og læse." — "Læse, forelæse!" gjentoge de ældre Damer og Herrer, der ikke vilde dandse, og Elise — forlod ham med en kort Compliment, trængte sig ind i den literæriske Kreds, blev hilset som den gode Smags Dronning, havde sædvanlig læst Bogen, gav sin Stemme for Forelæsningen og var tabt for den stakkels Staldmester den hele Aften.

Med disse ubehagelige Erindringer naaede han sin Onkels Huus. Han var netop i Begreb med at træde ind i det, da to Mænd, der nærmede sig dette, tiltrak sig hans Opmærksomhed ved deres Samtale. Saa meget en fjernt hængende Laternes matte Skin lod bemærke, var den Ene en aldrende, fattigt klædt Mand, den Anden yngre, høiere og festligt klædt.

"Broder!" sagde den Ældre med en Accent, der ikke hørte til denne Egn; "Broder, bliv fra det fatale Huus! Saa ofte Du igjen forlader det, er Du i to, tre Dage melancholsk. Lad de Karle deroppe i Guds Navn gaae paa Stylter og vaase, men bliv Du derfra, det bliver dog Din Ulykke!"

"Jeg maa see hende, Gamle!" sagde den Yngre, "jeg maa høre hende. Det hører til min Lykke, at have seet hende."

"Du er en Nar!" svarede den Anden, "hun agter

ikke paa Dig. Du er en stakkels Djævel og hører ikke til dette Societet. Men Du kan ikke fatte Dig! Der hører blot eet Ord til, blot et lille Ord, en Smule af en Forstaaelse, og Du var maaskee lykkelig. Gaae, gaae; logrer i den noble Verden, bliv en Slyngel som alle de Andre, og forglem den gamle, stakkels Bunker, lev vel, jeg vil ikke mere vide noget af Dig."

Han vilde mismodig gaae bort, men den unge Mand holdt ham tilbage. "Vær fornuftig," bad han; "vil ogsaa Du gjøre mig elendig? Gjør det kun, lad mig ligge som en Hund, hvis Du kan faae det over Dit Hjerte. Jeg er jo desuden ulykkelig nok."

"Klynk blot ikke saaledes!" sagde den Gamle, "gaae op, naar Du ikke kan lade det være; men bliv der ikke, naar de begynde deres Forelæsning; Du ærgrer Dig! Kom til mig!"

"Jeg kommer," svarede den Yngre efter nogen Eftertanke. "Klokken ti skal jeg komme. Hvor?"

"Idag i "Entenzapfen," i Rosmarin er der blot raae Mennesker, Skrædere og Skomagere, Abekatter og Bjørne fra Trykkerierne, det er idag Mandag. Men Broder i Entenzapfen er der Cerevis, man drikker den ikke bedre i Augsburg."

En Vogn med stærktskinnende Laterner rullede i dette Øieblik imod Huset, den unge Mand lovede hurtigt at komme der, og den Gamle sneg sig langsomt hen ad Gaden. Staldmesteren kunde næppe fatte sig efter sin Forundring. Hvo kunde det være, der kom fra et saa

besynderligt Selskab i hans Onkels Dandsesal? endnu besynderligere forekom det ham, at man vilde forlade denne glimrende Club, der forenede Stadens hele aandrige og galante Verden, for at drikke Øl i Værtshuset Entenzapfen, en Kippe, som han næppe tregange havde hørt rose af sine Staldkarle. Han fulgte efter den besynderlige Gjæst, der ilede hurtigt op ad Trappen, han naaede ham i en stærkt oplyst Corridor, han gik forbi ham, saae sig omkring, og bemærkede Referendarius Palvis mørke Øie og marqueerte Ansigtstræk.

Forvirrede Tanker fløi forbi hans Sjæl, da han gjenkiendte Palvi; hans Ord: "jeg maa see hende," Boghandlerens Vink, at Palvi havde før staaet i et Forhold til Elise, Forundring over den besynderlige Tale med den Gamle, forunderlige Ting, som han før havde hørt om denne Palvi, alle disse Tanker fyldte paa engang hans Indre og foraarsagede, at han foresatte sig, at forskaffe sig Visshed i det mindste om een Ting denne Aften, om hans Forhold til Elise.

4.

Den største Deel af Selskabet havde allerede forsamlet sig, da de unge Mænd indtraadte. Staldmesterens skarpe Blik fløi over Damekredsen, der udbredte sig langs med Væggene; han bemærkede endeligen Elise ved et fjernt Vindue i Samtale med hans Tante; men over hendes

skjønne Ansigt var der ikke udbredt det Udtryk af Munterhed og Vid, som han ellers saa gjerne saae, hun smilede ikke, hun syntes forstemt. Det kostede ham nogle kunstigt indledte Samtaler, nogle Nyheder fra Hoffet, fortalte i Forbigaaende, for at trænge sig frem til hiint Vindue.

Tanten talte saa ivrigt, Elise hørte saa opmærksomt paa hende, at han endeligen maatte gribe Tantens nedhængende Haand og kysse den ærbødigt, for at gjøre sig bemærkelig. Elises Kinder glødede, da hun saae ham, og Tanten raabte forundret: "Du kommer som Du var kaldet, Julius! jeg talte netop med Frøkenen om Dig, Du kan være stolt deraf, en saadan Lykke bliver Dig ikke hver Dag til Deel."

"Og hvad var Indholdet af Deres Samtale, hvis man tør spørge?"

"Din Klage for nylig," svarede Tanten leende. "Din Kummer, fordi Frøkenen lod Dig staae midt i Din Tale, for at tale om Literaturen med en eller anden eminent Digter. Men det afgjør Du bedst med Frøken Elise selv," tilføiede hun og forlod dem.

Elise syntes virkelig at være sig en lille Brøde bevidst, thi hun slog sine Øine ned og nølede med at tale; men da Rempen vedblev at tie, sagde hun halvt smilende, halvt forlegen: "Jeg tilstaaer, det var ikke artigt, og sikkert vilde jeg ikke have tilladt mig det imod en Fremmed; men at De vilde tage mig det ilde op, da De dog kjender min Maade ...."

"Saa staaer jeg Dem altsaa nærmere, end hine lærde og berømte Herrer?" svarede han i glad Bevægelse. "Jeg tør endogsaa anse det for et Tegn paa Deres Venskab, at De forlod mig saa pludselig, for at tale med hine?"

"De er for hurtig i Deres Slutninger, Herr Staldmester!" sagde hun. "Jeg meente blot, fordi De kjender mine Forældre, og jeg kommer meget til Deres Tante, maatte man ikke see saa noie paa Conveniencen. Og maa man da i Livet beregne alt saa ængsteligt?"

Hun sagde dette halvt adspredt, og det undslap ikke Rempens Opmærksomhed, at hendes Die havde taget en anden Retning, end der passede til hendes Tale; han fulgte dette Blik og traf paa Palvi, der talte med en aldrende Herre og ligeledes fæstede sine Blikke brændende og morke paa Elise. Et dybt Aandedræt stjal sig ud af hendes Barm, da hun vendte sit Blik, der hverken var omt eller glad, bort fra ham. Hun rødmede, da hun opdagede, at hendes Sidemand havde bemærket hendes Bliks Retning, og halv forlegen, halv adspredt hviskede hun: "hvorledes kommer han herhid til Deres Onkel?"

Staldmesteren var saa ondskabsfuld, at spørge hende, hvem hun meente.

"Referendarius Palvi," svarede hun i en ligegyldig Tone, som om hun vilde forbedre sit forrige Spørgsmaal, "han er maaskee bekjendt med Deres Huus?"

"Jeg kjender ham ikke," svarede Staldmesteren noget

alvorlig; "dog hvorfor skulde han ikke kunde komme her? Kjender De ham maaskee? man siger, at han skal være en Mand med skjønne Talenter, der ...."

"Hvor glæder det mig, at jeg seer Dig igjen sund, Klotilde!" raabte Elise og hoppede hen til en Pige, der stod omtrent sex Skridt fra hende; forlegen, som havde han begaaet en dum Streg, stod Staldmesteren og saae efter hende.

Man havde imidlertid bedet om Rolighed og Stilhed; en Froken af en uanseelig Person, men med en mægtig Stemme vilde lade sig høre og stilte sig i dette Diemed paa en udstoppet Fodskammel bag en elegant Nodepult. Mændene satte sig ned bag Damerne, disse gjorde forventningsfulde Miner, og der herskede en saa dyb Stilhed i det store Værelse, at man ikke hørte nogen anden Lyd, end naar Tjenerne af og til brummede: "behager De," i det de presenteerte Thee. Ved den første Takt, som man for at accompagnere den lille Froken slog paa Fortopianoet, traadte den unge Rempen ind i et Sideværelse, for at hengive sig uforstyrret til sine Tanker; han skred noglegange frem og tilbage i Salonen, og traadte derpaa ind ad den næste Dør. I det sidste Værelse sad en Mand i en Sopha, og havde lagt sin Pande i sin Haand. Da Rempen traadte nærmere vendte han sit Hoved og Staldmesterens hurtige Ahnelse bedrog ham ikke, det var Palvi.

"Ogsaa De synes ikke at elske Musikken i Nær-

heden," sagde Julius, i det han satte sig hos ham i Sophaen; "de sagte Toner naae knap herhid."

"Det gaaer mig dermed som med Lugten af stærktduftende Blomster," svarede Palvi med en behagelig Stemme. "Indaander jeg denne Duft i et tillukket Værelse, bliver jeg syg og sørgmodig, men i det Frie, fra det Fjerne indaander jeg deres Balsom med Vellyst, jeg adskiller og gjætter da enhver Nuance, jeg tor sige, enhver af Lugtens Schatteringer, Toner, Overgange."

"De har Ret, enhver Musik vinder ved Afstand," bemærkede Rempen; "men det Værste for mig er, at maa see nogen synge. I Særdeleshed ængstes jeg over den lille Person, der nu netop synger. Hun er net, næsten ziirligt bygget, men alle Lemmer en miniature. Nu stiller man hende bestandigt paa en Skammel, for at hun kan blive seet. Bag hende staaer Musikdirecteuren med sin Violin. I Begyndelsen gaaer det ganske godt. Directeuren spiller piano og fordreier i det høieste Munden til venstre og høire Side efter Strøget af hans Violinbue, lidt efter lidt kommer han i Hede, forte, piu forte, hvisker han og vakler med Hovedet; nu begynder ogsaa den Lille at hæve sig iveiret; i Begyndelsen hæver hun sig paa Tæerne og bevæger Albuerne, som om hun vil gjøre et lille Forsøg paa at flyve; men crescendo med Musikerens Perpendikulærbevægelser stige hendes Gebærder i Hæftighed, hun vifter og roer med Armene, hun hæver sig iveiret og synker ned igjen, indtil hun udtrækker den

høieste Tone paa Taaespidserne, og — hvor let kan da ikke Skammelen vælte!"

Referendaren smilede flygtigt; "næsten endnu forskjelligere end ved Latteren ere Menneskenes Ader, naar de synge," sagde han. "Har De aldrig i en evangelisk Kirke betragtet Qvindernes Miner under Sangen? betragt en skjøn, sværmerisk Pige paa ferten Aar, der med skjønt hvælvede Læber, Rolighed og Andagt i Ansigtstrækkene, de yndige Dienlaage nedsænkede for Øinene, priser sin Skaber. De kan ikke høre hendes Stemme blandt de mange Hundrede, og dog er De overbeviist om, at den maa være blid, sagte, melodisk. Sæt ved Siden af Pigen to aldrende Fruentimmer, den Ene corpulent, med runde Kinder og en dobbelt Hage, Øinene stirrende ligefrem for sig, den Anden noget guul, med Rynker og skarpe Ansigtstræk og en spids Hage, den krogede Næse sammenklemmet af en Brille — og De vil kunne gjætte, at den Tykke synger mumlende en smuk Bastone, den Anden derimod opstiger i de høieste Næsetoner og Triller."

"De synes at være en Menneskekjender," svarede Staldmesteren leende. "Det mangler blot, at De udgiver den tykke Kone med den mumlende Bastone for den Lilles Moder, den Magre for hendes Tante, en gammel Jomfru, der ikke vil høres saameget af vor Herre Gud som af sine Sidemænd. Men hvad siger De da om vor prima Donna's besynderlige Vane? I de dybe Toner er hendes smukke Ansigt alvorligt, næsten melankolsk; men naar de stige, opklarer det sig, og er hun først kommen over de øverste

dobbeltstrogne, saa tillukker hun sine Øine som i en salig Drøm, hun smiler venligt og blidt, og smiler indtil hun igjen gaaer ned ad. Ligegyldig er det hende tillige, hvilke Ord hun synger. Hun kunde synge i de dybeste Toner: "jeg elsker Dig, mit Hjertes Yndling," og see ualmindeligt alvorligt ud derved, og kunde ligesaa let skrige: "jeg dør, Forræder!" i de høieste Roulader og smile ganske blidt og yndigt dertil. Hvorledes forklarer De det?"

"Det er ikke svært at forklare," svarede Palvi efter nogen Eftertanke, "de dybe Toner falde hende lidt vanskeligt; hun maa trykke, omtrent saa naar man nedtrykker en stor Mundfuld, og umuligt kan hun gjøre det med et muntert Ansigt; men med de høie Toner gaaer det vel saaledes til; da hun endnu var ung og de høiere Toner først dannede sig i deres ægte Kraft, maa hun have havt en Læremester, der ubarmhjertig hver Dag spillede Scalaen indtil det øverste for hende. For en klar høieste Tone erholdt hun vist nok et Stykke Kage, et Klædningsstykke eller noget Sligt; jo høiere hun nu formaaede at stige, desto mere straalede hendes Ansigt af Glæde over hendes egne Toner, og saaledes maa hun have vænnet sig til, at synge med den venligste Mine: jeg fortvivler."

I dette Øieblik lod en reen, klar Fruentimmerstemme i saa smeltende, søde Toner, at de tvende Mænd uvilkaarlig afbrøde deres Samtale og lyttede. En let Rødme fløi over Rempens Ansigt, thi han kjendte Stemmen. Hans Øie mødte Palvis mørke Øie, der vist nok havde hvilet nogen Tid prøvende paa hans Ansigt.

"Kjender De denne Stemme?" spørgte Rempen noget forlegen.

"Jeg kjender den," svarede hiin og reiste sig. "Og vil De forringe Nydelsen og træde nærmere?" — "Jeg gad nok ogsaa høre Textens Ord," sagde hiin undskyldende sig og ikke uden Forlegenhed.

Staldmesteren fulgte ham; Balvi svævede med hurtige, men sagte Skridt hen over Gulvet, og satte sig ned i Nærheden af det Værelse, hvor Elise sang, paa en Stoel, i det han indbød Rempen ved et stille Vink til at sætte sig ved Siden af ham. De lyttede; det var den bekjendte Melodie af en af hine gamle franske Romancer, der, i det de smigre Øret ved deres ukunstlede Vellyd, opløfte Hjertet ved modige Toner; men en tysk Text var lagt under, Ord, som gjorde et forunderligt Indtryk paa Sangerinden selv, thi hun sang dem med en Ild, der ligeledes greb hendes Tilhørere.

Den unge Rempen følte sit Hjerte sat i hæftig Bevægelse saavel af Kjærlighed til Sangerinden, som ved hendes Sangs høie Sving; men med Forundring og Nysgjerrighed saae han den dybe Bevægelse, der talte ud af hans Sidemands Ansigtstræk. Hans Øine straalte, hans Hoved havde oploftet sig modigt og stolt iveiret, og over Kinder og Pande fløi af og til en mørk Rødme, den Rødme, der forraader et af en stor Glæde overrasket Hjertes opfyldte Forventning.

Med krum Ryg og paa Taaspidserne sneg nu Rempens Onkel sig hid. Allerede i en Afstand tilkjendegav

han sin Neveu ved et veltalende Minespil sit Bifald over den herlige Sang, og da han var kommen ham nær, hviskede han: "Aften synger hun igjen som Pasta, fuld af Ild, fuld af Ild; og den skjønne Text, der ikke hører til den Melodie, — har hun taget af en ny Roman: de sidste Riddere af Marienborg."

Den unge Mand vinkede utaalmodigt til sin Onkel, at han skulde være stille; den Gamle sneg sig hen til en anden Gruppe, og den unge Rempen og Palvi lyttede igjen uforstyrrede, indtil Sangen var endt.

5.

Et larmende Bifald opfyldte nu Værelset, man trængte sig omkring Sangerinden, og ogsaa Rempen fulgte sit Hjerte, der trak ham hen til Elise. Men hun var allerede omgivet af en halv Snees Literatorer, der bestandigt trængte ham tilbage. "Hvilken herlig Sang!" hørte han Doctor Zundler sige, "hvilken Kraft, og med hvilken Følelse hun synger!" Men det undslap ikke Staldmesterens Opmærksomhed, at Hofraaden, der ligeledes stod ved Gruppen, syntes at gjøre den unge Doctor ved et venskabeligt Puf i Siden opmærksom paa, at han havde sagt noget Upassende. Han blev forskrækket, rødmede og spurgte med synlig Forlegenhed, hvorfra Frøkenen havde den skjønne Sang?

"Den er af de sidste Riddere af Marienborg, af Hüon."

En Mumlen foraarsaget af Forundring og Bifald lob igjennem de tykke Masser, da man hørte denne Titel. "Hvorledes, en ny Roman? — Ak! den samme, som Bladene for belletrisk Fornøielse har nedre — de er' her jo, stille, stille. — Hvor kan man faae den Roman?" — Saaledes raabte enkelte Stemmer hist og her blandt Mængden, indtil Værten i Huset holdt med et thriumpherende Smiil en lille Dameredicul iveiret, aabnede den og fremtog en Bog. Han opslog Titelen, viste Selskabet den, og med glad Forundring læste man de Ord: "De sidste Riddere af Marienborg," med store gothiske Bogstaver. — "Læse høit, beder, læse høit," lod det nu fra tredive, fyrgetyve skjønne Læber, og selv de unge Mænd, der ellers elskede denne Underholdning mindre, stemte for Forelæsningen. Men en ikke ringe Vanskelighed fandtes nu ved Valget af en Forelæser; thi hine Literatorer, der ellers i denne Cirkel havde beklædet denne Post, vare aldeles ikke at overtale dertil idag; den Ene var ophidset, den Anden havde Catarrh, den Tredie var hæs, og Alle vare, kunde man see, ærgerlige over, at fremmede Fortællinger og ikke deres egne Producter skulde forelæses.

"Jeg veed ikke at foreslaae nogen Bedre," sagde endeligen en Criminalpræsident af stor Anseelse, "end min Referendar Palvi der; i det mindste vidne hans Referater om en meget god Lunge og en smidig Strube." I det Criminalpræsidenten loe af sit eget Vid, og sex Juristers pligtmæssig istemmede som Chorus, bukkede den unge Mand, til hvem han talte, sig, medens en flygtig Rødme

floi over hans Ansigt, og til Selskabets Forundring, der kun kjendte ham lidet, greb han Bogen og Rediculen og spørgte beskeden, hvem af Damerne der tilhørte begge Dele? Staldmesteren, der stod bag ham, havde længe bemærket dette. Elise rødmede flygtigt, da Onklen holdt Rediculen iveiret og tog Bogen ud af den. Da Palvi spørgte, da hans mørke Øine floi over Damekredsen, og hvilede paa hende, da gød en mørk Carmin sig over Frøkenens Pande, Kinder og skjønne Hals; hun syntes overrasket, forlegen, og da hiin Rødme forsvandt ligesaa hurtigt, syntes hun endogsaa at blive ængstelig: "Bogen tilhører mig, Herr von Palvi," sagde hun hurtigt og med et kort Blik paa ham. "Og tillader De, at der maa blive læst høit af den? at jeg maa læse høit af den?" spørgte han atter.

"Jeg kan ikke bestemme noget her," svarede hun, uden at see iveiret, "men Bogen staaer til Deres Tjeneste."

"Nu, saa nok ikke længere!" raabte Onklen; "sæt Stole omkring Forelæseren og Enhver sætte sig roligt ned og høre andægtigt til, thi jeg tænker, at vi ville faae en ret behagelig Nydelse."

Man fulgte hans Opfordring; det talrige Selskab satte sig ned, og, var Tilfældet med i Spillet, eller ansaae man ogsaa her Frøken Elise for literærisk Dronning, Forelæseren kom til at sidde saaledes ligefor hende, at hendes skjønne Øine, saa ofte de løftede sig iveiret, maatte falde paa ham.

"Men, Venner," bemærkede Damen i Huset; "denne Roman bestaaer, saa vidt jeg veed, af tre Bind; ville vi høre dem alle, saa komme de unge Mennesker ikke til at danse iaften, og vi Ældre ikke til at spille; jeg synes, at man bør udvælge de skjønneste Steder."

"Men hvo skal vælge dem?" faldt hendes Gemahl hende i Ordet; "den Bog er splitterny; Ingen har læst den; men Frøken Wilkow vil nok hjælpe os ud af den Forlegenhed. Kan De ikke udpege nogle smukke Steder og give os Traaden til det Øvrige?"

Man bad saa almindeligt, saa indstændigt, at Elise gav efter da hun havde nølet noget. "Romanen," sagde hun, "foregaaer, hvis jeg har lagt rigtigt Mærke til Aarstallet, i Aarene 1455 til 1456 i og omkring Marienborg i Østpreussen. Den tyske Orden er afvegen fra sine fordums simple og rene Sæder; dette og indre Uenighed, saa vel som Nid og Ondskab fra alle Sider, true med at kuldkaste det Hele, saaledes som Ordenen, imod Enden af den tredie Deel, ogsaa for bestandigt taber Marienborg ved bøhmiske Ordenssoldaters Forræderi. Men paa denne historiske Baggrund er der malet en interessant Historie om en Kjærlighedsforstaaelse imellem en ung tysk Ridder og en adelig Frøken. Hun er en Datter af Kastellanen i Marienborg, Ordenens hemmelige og frygtelige Fjende, der, tilsyneladende vennesindet imod Stormesteren, blot lever i Marienborg, for at forraade til Polen hvergang Ordenen begaaer en Feil. Romanen begynder i Ordenskirken, hvor Ridderne og mange af Marienborgs og Omegnens Be-

boere ere forsamlede ved en høitidelig Høimesse, for at høitideligholde den Dag, paa hvilken for mange Aar siden den første Comthur drog ind med sit Convent paa denne Borg. Den sidste Mester, Ulrik von Elrichshausen, en Mand, der sætter sig imod Fordærvelsen, som nærmer sig, holder en gjennemtrængende Tale til Ordenens Medlemmer. Gudstjenesten ender med en høitidelig, latinsk Hymne. I det to af de yngste Riddere efter Skik og Brug ved slige Leiligheder, følge de fornemste fremmede Besøgere til Forgaarden, bemærker den Ene af dem, at den Anden, i det han gaaer forbi en tilsløret Dame, trykker hende et Brev i Haanden. Kirken er tom, og i det andet Kapitel sporger nu den Første den Anden hvad det var for et Brev han stak til Damen. Han er hans Vaabenbroder, en Pagt, der efter den Tids Skik, var stærkere end noget andet Venskabsbaand, og Elrichshausen, Mesterens Nevøu, Helten i Romanen, tilstaaer ham endeligen sit Forhold til Damen, fortæller ham sit Levnetsløb, og om sine trøstesløse Udsigter."

"Vennen fraraader ham, men Cuno forsmaaer enhver Advarsel, og beder ham, at han vil denne Aften følge med ham til en Sammenkomst med hans Elskede. Denne Sammenkomst i en forfalden Deel af det ælore Slot er saa rædsom skjøn, at jeg ønsker, den maa blive læst heelt."

Halvi læste. Hvo der nogensinde har forelæst en Bog, som han ikke kjender, i et Selskab, veed vist, at der ligger noget Forurolígende i den Tanke, at man skal gaae

med Sikkerhed paa en Klippestie, som man endnu aldrig har betraadt. Denne ængstende Følelse over, naar det er en Samtale, man forelæser. Man kan ikke rigtigt afmaale og afdele Aandedrættet, Rhythmus, Følelsens Udtryk, man veed ikke, om Glædens største Høide nu er udtrykt, om Digteren nu har berørt Vemodets dybeste Streng, om han ikke vil slaae paa endnu dybere Accorder; og Tilhørerne pleie at føle denne Usikkerhed forskyrrende med. Men forunderligt læste denne unge Mand, som et tilfældigt Spøg af hans Foresatte havde stemplet til Forelæser. Det syntes, som om han ikke læste med Øinene, men med Sjælen uden dette Organ, som om han udtalte noget, han for længe siden havde tænkt, en Erindring, som om han kjendte disse Blades Indhold og Aand, og at hans Hukommelse blot trængte til Bogen for Ordsammenføiningens Skyld. Naar det, han læste, ikke ved Indhold og Form havde været saa høit, denne Samtale imellem to Elskende saa ny, saa betydningsfuld, maatte denne Maade, at forelæse, have henrevet til Beundring.

Vi frygte for at trætte, hvis vi vilde følge den Gang, de to Elskendes Følelser toge i denne Samtale. Vi ville blot bemærke, at den yngre Deel af Selskabet blev mægtigt greben deraf, at Froken Elise, der i Begyndelsen havde seet paa Forelæseren med frygtsomme, forundrede Blikke, nedslog dybt rørt sit Øie og næppe beholdt saa megen Fatning, at hun kunde fortsætte Fortællingen.

"De Elskende," sagde hun, "saa liden Trøst der

laae i Slutningen af denne Scene, ere tilfredse ved Tanken om Fremtiden. Men jo mørkere Fremtiden ligger for dem, desto mere Behag finde de i, at udfylde Nutiden med skjønne Dromme. Stormesteren erholder den Efterretning, at Keiseren, halv vundet af Polens Bagvaskelse er fortornet paa Ordenen, og beskylder den i Særdeleshed for indre Usædelighed. Mesteren forsamler derfor et Capitel, i hvilket han tiltaler Ridderne. Dette Sted er et af de fortræffeligste i Bogen, thi Forfatteren tilfredsstiller her paa en forunderlig Maade to Interessér. I det Mesteren fremsætter og beregner Ordenens Forhold indtil de fineste Nuancer, erholder Læseren ikke alene et skjønt Billede af den skarpsindige Ulerich von Elrichshausen, af en Stormesters ophøiede Værdighed, af den Magt, en Herfker paa Marienborg besidder, men erholder ogsaa paa en utvungen og naturlig Maade en Oversigt over Romanens historiske Basis. Mesteren skjærper Huus- og Sæderlovene og ender med en frygtelig Trudsel mod den, som overtræder dem."

"Helten i Romanen, opfyldt af en skjøn Troe paa alt Ædelt og Reent, seer ikke noget urigtigt i sit Venskab til Wanda, saaledes hedder Frøkenen. Han fortsætter, ledsaget af sin Ven, de natlige Sammenkomster. I en af dem er der indflettet et vidunderligt skjønt Eventyr, et Sagn, som jeg maa have hørt i min Barndom, thi det lød i mit Øre, som en gammel Erindring."

Hun taug; med et Blik fuldt af Kjærlighed og Veemod spørgte Palvi, om han skulde læse Eventyret?

Hun nikkede og han læste. Den unge Rempen fæstede, imedens Palvi læste Eventyret, sine Øine paa Elise. Han bemærkede, at hun i Begyndelsen hørte fornøiet til, med et Ansigt, som naar man hører en bekjendt Yndlingsmelodie og iforveien gætter de Vendinger, som komme; lidt efter lidt blev hun mere opmærksom; der forekom nogle besynderlige Riim, som Palvi forelæste saa rask og med en saa egen, syngende Tone, at hun syntes dybt greben derved; Erindringer syntes at opstige og igjen at forsvinde i hendes Indre, hun sammenpressede sine Læber, som om hun undertrykkede en indre Smerte; han saae, at hun blev mere og mere bleg, han saae at hun endeligen hvisked noget til den Dame, der sad ved hendes Side, de stode begge op, men ligesaa hurtigt sank Elise igjen kraftesløs ned paa sit Sæde.

Selskabets Bestyrtelse var almindeligt. Damerne sprang til, for at hjælpe, men, enten det nu var Tilfældet, at netop den ubehagelig Følelse, at trænge til denne forstyrrende, larmfulde Hjælp igjen gjengav hende hendes Sandsers fulde Brug, eller det blot var en forbigaaende, lille Svingel, der overfaldt hende, hun stod næsten i det samme Øieblik igjen opreist, bleg, men smilende, og kunde undskylde sig hos Selskabet, fordi hun havde foranlediget denne Forstyrrelse.

Efter denne Begivenhed var der iøvrigt ikke mere at tænke paa nogen videre Forelæsning denne Aften, og man modtog netop med Fornøielse det Forslag, at forsamle sig

næste Eftermiddag i en offentlig Havesalon og tilsammen høre Slutningen af Ridderne af Marienborg.

6.

Staldmesteren følte sig angreben af denne Scene paa meer end een Maade; han kunde rigtignok ikke bebreide Palvi Noget, han havde talt to Ord med Elise, og dette offentlig; der var, om han ogsaa selv virkelig havde Rettigheder paa Frøkenen, ingen Grund til Skinsyge, thi hun syntes ogsaa at skye, at flye ham; men desuagtet laae der noget saa Gaadefuldt i Palvis Adfærd, noget saa smerteligt Rørende i hans Miner, og i hans hele Væsen en saa tilbageholdt Værdighed, at Rempen foresatte sig, at forskaffe sig Oplysning om ham, hvad det ogsaa skulde koste. Spilleborde bleve fremsatte, og en Violin og en Harpes forførske Toner indbøde den unge Verden til Dands i Salonen.

Med opmærksomme Blikke fulgte Staldmesteren Palvi, der gik, endnu bestandigt med Bøgen i Haanden, tankefuld omkring. I en Vinduesfordybning sad Elise. En Veninde gik netop bort fra hende, og Rempen bemærkede, at Palvi nærmede sig langsomt til hende, og med en dyb Compliment rakte hende Bøgen. Hurtigt traadte han ogsaa nærmere, og blot de brede, mørkerøde Gardiner adskilte ham fra begge.

"Elise," hørte han den unge Mand sige, "for før-

stegang i ti Maaneder er det mig muligt, at komme Dem saa nær, jeg har blot een Bøn ...."

"Tie," sagde hun i en sagte, men lidenskabelig Tone, "jeg vil intet høre, jeg vil ikke tale med Dem, jeg har allerede sagt Dem, at jeg foragter Dem."

"Blot hvorfor ønskede jeg at vide," sagde han næsten grædende, "blot eet lille Ord, maaskee De dog miskjender mig."

"Jeg kjender Dem for godt," svarede hun forbittret, "et saa nedrigt, usselt Menneske kan jeg blot afskye."

"Ussel, nedrig?" raabte han bitter, "og desuagtet sværger jeg, at jeg skal tvinge Dem til at yde mig Agtelse; denne usle, nedrige Mand skal De lære at agte! Vilde, at jeg er ...."

"At De er et ret elendigt Menneske, veed jeg længe; derfor beder jeg, bortfjern Dem; men denne Cirkel vil jeg aldrig meer besøge, hvis det skulde endnu engang falde Dem ind, at tale til mig."

Ved disse Ord stod hun rask op og bortfjernede sig med en kort Hilsen til den ulykkelige unge Mand.

Saa vigtige disse Ord, saa betydningsfuld denne Scene var, saa erholdt dog ikke Staldmesteren noget tydeligt Lys derved. Palvi torde vove, at kalde hende "Elise," hun paastod, at hun kjendte ham, hun udtalte sine Følelser saa hæftigt, at hendes Had nødvendigt maatte være opstaaet af Kjerlighed. — Han saae Palvi, efter at han havde opholdt sig lidt i Vindues-fordybningen,

gaae hen til Forsalens Udgang. Han fulgte ham derhen, og tog ligesom tilfældigviis paa samme Tid som han sin Kappe om sig.

"Ogsaa De synes ikke at være nogen Ynder af Dands," tiltalte han Referendaren.

"Jeg har for længe siden holdt mig derfra," svarede han, "men De, De en Lykkelig, og ikke dandse?"

"En Lykkelig?" svarede Staldmesteren venlig; "derover maa jeg dog først udbede mig en nøiere Definition. Overhoved, her kjeder jeg mig, og hjemme vedbliver Dandsemusikken at lyde i mit Øre; skulle vi ikke, hvis De ikke har bestemt Dem nogetsteds iaften, gaae et eller andet Sted hen?"

Palvi syntes at være i nogen Forlegenhed. "Jeg veed ikke, hvad det er, der gjør mig Deres Selskab saa ønskværdigt," svarede han; "jeg gad gjerne bortsladre den halve Nat med Dem, og desuagtet, vil De troe mig? — jeg gjorde Regning paa, at forlade Selskabet tidligt, og har lovet en Ven den øvrige Deel af Aftenen."

"Velan!" vedblev Staldmesteren, "naar De ikke har noget meget Vigtigt at tale med ham, saa følger jeg med Dem."

Den unge Mand rødmede; "Huset ligger afsides," sagde han, "og er ikke ganske passende for slige Gjæster."

"Og er det ogsaa "der Entenzapfen," raabte Rempen; "der faaer man jo fortræffelig Cerevis."

Med Forundring og Glæde saae Referendaren paa ham, dog inden han kunde svare, vedblev Rempen: "Til-

giv min Nysgjerrighed, der dennegang overveiede min Discretion. Tilfældet gjorde mig til Vidne, da en underlig gammel Herre indbød Dem, og allerede dengang ønskede jeg, at være med af Partiet, saa meget meer," tilføiede han forbindtlig, "da jeg denne Aften fandt saa manget Point de réunion imellem os."

"Godt, saa følg mig. — De vil lære at kjende en Original, men som fortjener meer vor Opmærksomhed, end de svage Copier der oppe, som dog gjerne ville gjelde for Originaler, ja anse sig selv derfor. Jeg mener de Poeter og Literatorer, der imorges opførte et saa forunderligt Skuespil for os."

"Og denne Aften et ikke mindre besynderligt i sit Slags," svarede Rempen; "eller skulde De ikke have bemærket, hvor uopdragne de opførte sig, da man forlangte, at denne Roman skulde forelæses; syntes det ikke, som om de vilde ved et stille, haanligt Smiil, ved deres kolde Undskyldning, at de ikke kunde læse for Høshed, ved saa mange Tegn paa Mishag paatvinge Selskabet den Overbevisning, at Bogen var slet og usel? Man kan ikke forlange, at de — naar de engang ville opføre sig raae — skulde paalægge sig Tvang i Italienerens Stue; de betale der og deres Tale er fri; men i et Selskab som dette bør de opføre sig som Velanstændigheden byder."

"Jeg tør vædde om Meget," bemærkede Palvi, "at den Mand, til hvem jeg nu fører Dem, endskjøndt han

i sine Maneres og sin Adfærd forraader kun lidt selskabelig Dannelse, vilde have opført sig mindre upasselende."

"Og hvem er han da?" spørgte Staldmesteren.

"Han hører til et Slags Folk, som man nu seer sjelden i vore Lande, eller ikke saa paafaldende eller originale, som før; en saakaldet würtembergsk Magister. Jeg beder Dem iforveien, troe ikke, at der ligger noget Latterligt i dette Begreb, thi et ikke ringe Antal værdige, lærde Mænd i vor Tid hører til denne Stand. Der gaves i fordums Dage, om det nu er Tilfældet, veed jeg ikke, i hiint Land en Planteskole for dyb Lærdom. Der gik Philologer, Philosopher, Astronomer, Mathematiker i Mængde ud fra den, for Exempel en Keppler, en Schelling, Hegel og deslige. For tyve Aar siden skal man overalt i Tyskland have seet Folk af denne Skole; Titelen Magister erholdt de med som Leidebrev. De vare sædvanligt udrustede med dybe Kundskaber, men agtede ikke paa den ydre Form, vare egne i deres Tale og Udtryk, og spillede en saa meget mere paafaldende Figur, da de sædvanlig, efter deres Stilling, som Lærer ved Universiteter, i brillante Huse, ikke opfyldte i Selskabet ved deres Ydre den Rang, som deres Lærdom gav dem. En slig Figur fra den gamle Tid er min Ven. Han forlod allerede for tredive Aar siden sit Fædreland, men aflagde hverken i Curland eller i Saxen sine Egenheder. Han lever her, adskilt fra Verden, paa et Tagkammer; jeg anseer ham for en af vor Tidsalders meest dybtænkende Hoveder, tillige er han en elskværdig Digter, og des-

uagtet er hans Navn ganske ubekjendt. De lærdeste Recensioner i de leipzigske og halleske Blade ere fra hans Haand; mangen Opdagelse, mangen dybttænkt Sats, hvormed nu de nye Philosopher pynte deres Værker, ere af ham, han har henkastet dem paa Papiret for Morskab."

"Altsaa en literærisk Eremit," raabte Rempen, i det han, ikke uden en svag Gysen, gik ved Referendarens Side igjennem snævre, smudsige Stræder, "en af Minervas Natugler i bedste Form?"

"Hvis der i vore Dage kunde gives en Diogenes," svarede hiin, "saa troer jeg, at han maatte fremtræde i min Magisters Costume. Et ærligt, klogt, en Smule alvorligt Ansigt, uordnede, ned om Hovedet hængende Haar, en fortrykket Hat, en luvslidt Kiole, som han ikke vil ombytte med nogen anden, en besynderlig, næsten om Tilbøielighed til en gammel, fortrøget Pibe, dertil en mørkebruun Stok med Solvknap, og denne hele Person i den mørke, sorte Kippe, i hvilken vi netop ville indtræde — læg alt dette sammen, og De vil finde, at Urbilledet af en moderne cynisk Philosoph er færdigt, blot vilde han ikke bede Alexander om en Smule Sol, men om en Smule Ild til sin Pibe."

Igjennem en Forstue, hvor det svage Lys fra en smudsig Lygte kastede et tvivlsomt Skin paa Kornsække og omvæltede Oltonder, traadte nu de tvende unge Mænd ind i Entenzapfens større Skjænkestue. Værten, tyk og corpulent ved Nydelsen af sine egne Drikkevarer, sov i en Lænestol bag Ovnen, nogle lurvede Personer spillede med

smudsige Kort ved en lille Stump Lys og betragtede de Forbigaaende med matte, søvnige Øine.

Palvi gik forbi ind i et andet, mindre Værelse, der syntes indrettet for bedre Gjæster. Den samme Gamle, som Rempen havde seet denne Aften flygtigt, sad der alene ved et Krus Øl. Paa Bordet havde han skrevet med Kridt en mathematisk Sats. Han betragtede, Panden støttet imod Haanden, opmærksom sine Beregninger, og blot store Tobaksskyer, som han nu og da udblæste, viste, at han levede og aandede. Først da hans unge Ven bød ham god Aften, løftede han sit Hoved iveiret og viste et alvorligt, ligegyldigt Ansigt, hvilket det glindsende, ualmindeligt interessante Øie skjænkede noget Liv.

En Fremmeds Indtrædelse syntes ikke at være ham behagelig. Kort afbrudt, i det han hurtigt afførte Figurerne paa Bordet med sit Kjoleærme, sagde han: "Du blev længe borte."

"Derfor bringer jeg ogsaa en sjelden Gjæst med," svarede den unge Mand, "som vil smage Øllet i Entenzapfen."

"En Literator?" spørgte den Gamle noget mørk.

"Hvad tænker Du paa, Magister; en Literator her i Byen og der Entenzapfen! Nei, han er ikke en saadan, men hedder Herr von Rempen og er Staldmester."

"Da har Herren fundet den ægte Kilde," sagde den Gamle venlig og med en Hjertelighed, der endogsaa gjorde ham behagelig. "Der Entenzapfen har solide Drikkevarer.

Sæt Dem ned, der bringer Kjælderpigen allerede Krusene."

Staldmesteren blev forskrækket over det store Krus, af hvilket den nydelige Kjælderpige drak ham til med sine røde Læber; men hans Begjerlighed, at blive nøiere bekjendt med Magisteren, og at erholde Oplysning af Palvi om Elises Adfærd, formindskede hans Gysen for dette Opholdssted.

"Det har en egen Behagelighed for mig," sagde han, for at besvare den Gamles Tiltale, "at begive mig fra et glimrende Selskab, hvor Alt er Glimmer og Pragt, Forfængelighed og Hoffærdighed, til en saaban Dikjælders Ensomhed. Man bliver saa let forført til, at anse hiint glimrende Væsen for det sande Liv, og blot en pludselig, ret stødende Contrast kan redde en fra denne falske Indbildning, i Særdeleshed naar man har den Lykke, at finde Mænd, der ere villige til at føre en fornuftig Samtale."

"Jeg kan tænke mig det fra fordums Dage," svarede den Gamle med et ironisk Smiil. "Nu, man har igjen talt paa Skruer, drukket Thee og hørt paa guddommelig Sang, og da man endeligen begyndte at blive æsthetisk og læse høit, løb I bort af Angst."

"Nei," svarede Rempen, "saa længe der blev læst, bleve vi."

"Hvorledes?" raabte Magisteren. "Og I har været istand til, Herr Referendarius, at høre paa alt Slags rosenrød Poesie?"

"Man læste de sidste Riddere af Marienborg," svarede Staldmesteren.

"Hillemen!" sagde den Gamle med et besynderligt Sideblik paa Palvi, "kunde man dog fordøie slig Spise, uden at fordærve den æsthetiske Tunge og Mave? Har Jorden forandret sig, eller vare vore herværende Smagens Dommere ikke tilstede?"

"Jo, de vare tilstede," svarede Rempen, "de vovede ikke, at sætte sig imod det, endskjøndt deres Øine tindrede af Harme; thi imorges sagde de deres Mening reent ud." Og nu fortalte han Optrinet i Italienerens Restauration med en Veltalenhed, over hvilken han selv forundrede sig. Flere Gange afbrød den Gamle hans Tale med en hurtig, kort Latter, men da han endte med det literæriske Trias frygtelige Forbund, udbrød den gamle Mand i en saa hjertelig Latter, at Værten i Entenzapfen opvaagnede med en dyb Stønnen og vendte sig om i sin Lænestol.

"Herr Staldmesteren fortæller godt," sagde derpaa Magisteren, i det han aftørte de Taarer, som Latteren havde afpræsset hans Øine. "Jeg kjender dem, disse Karle, dette Chorus af Halvtdannede. De agtes mere, end de sande Lærde, de ere de Fornemmere blandt Musernes Sønner, og gjøre uindbudne Honneurs paa Parnasset, som om de vare Husets Prindser eller i det mindste Kammerjunkere; saa meget mindre kunne de finde sig i, at man blotter dem og stiller deres Skjændsel for Lyset.

De føle deres Usselhed, de læse den i hinandens Ansigter, men de ville ikke lade sig mærke med det."

"Men hvad der forekommer mig meest besynderligt og uforklarligt er deres Harme mod det, som man nu kalder historisk Roman," bemærkede Staldmesteren. "Jeg er for lidet bevandret i Literaturen, til at kunne forklare mig det."

"Tak De Gud," svarede den Gamle, "at De har lært et muntert, dygtigt Haandværk, og ikke kjender noget til dette usalige, piinlige Væsen. Denne skjønne Literatur forekommer mig som skarp Eddike. Med en passende Tilsætning af Livets Olie, Philosophie, krydrer den Eders Dage; men smag paa den alene, saa er den skarp, frastødende; betragt den nøie, igjennem et godt Forstørrelsesglas, saa see I dette Acidum opløst i en Verden af Orme, der vælte sig omkring, anfalde hinanden, og krybe bort over hinanden."

"Fy! men deres Forhold til den historiske Roman?"

"De bære sig ad," svarede Bunker, "som om de kunde kæmpe mod en Frugt af Tidsaanden, som Pygmæer imod en Kæmpe. Ligesom om Iliaden ikke var ligesaa god historisk, som nogen Roman af Forfatteren til Waverley. Og er ikke Don Quixotte den første af alle historiske Romaner? Men tag hellere nærmere Exempler hos os selv. Taler ikke en historisk Romans Element hemmelighedsfuldt af Wilhelm Meister? Maae vi ikke uvilkaarlig hensætte de Begivenheder, hvori Helten er

indviklet, i et vist Tidsrum af Historien? Maae vi ikke anseе Prindsens Leir, som en nødvendig historisk Decoration fra den Tid? Og de udvandrede Tyskeres Samtale, er den ikke en historisk Novelle? Vi have altsaa i det mindste ikke betraadt nogen ny Grund, noget nyt, tvivlsomt Rige."

"Og hvilket lille Skridt", bemærkede Paivi, "hvilken naturlig Overgang er der fra det historiske Drama, som vi finde det hos Göthe, til den moderne historiske Roman. Den er ham meget nærmere end Shakspeares historiske Skuespil. Ligesom i Romanen, udtale Heltene der ikke høie Følelser. De holde ikke lange Taler, men deres Tale underrette os om deres Sjæles slumrende Beslutninger, og vi bemærke i en enkelt Vending, Motiver, ahne Handlinger, der siden efter blive til Virkelighed."

"Folkeslagene synes i vore Dage at adskille sig mere fra hinanden; men denne Adskillelse synes blot saaledes, thi Menneskeheden er ved saa mange Opfindelser rykket hinanden nærmere. Vi tilhøre mere og mere Verden. Vi tale om bortfjernede Polarlande eller om Amerika med en Bestemthed, med en Følelse som om de laae os ganske nær, ligesom vore Bedsteforældre talte om Frankrig. Vi ere nu først blevne Europæere. Derfor er Intet os mere fremmed, hvad der foregaaer i denne gamle Verdensdeel. Sprogenes Forskjel er ophørt, thi takket være duelige Oversættere, man skulde troe, at Scott eller Irwing levede i Frankfurt eller Leipzig."

"Det er sandt!" faldt Rempen ham i Ordet, "ogsaa i Selskabet ere de forskjelligste Elementer traadte hinanden nærmere. Vore unge Mænd fortælle nu om en Reise til London eller Rom med meer Beskedenhed eller Ligegyldighed, end ellers Een fortalte om en Reise til et tyve Mile bortfjernet Hof. Men er ved alt dette, da vi leve i en saa bred Nutid, Historien ikke meget meer rykket længere fra os, end rykket os nær?"

"Jeg tilstaaer", sagde den Gamle, "Historiens alvorlige Studium, men ikke den rene menneskelige Interesse ved den. Historien var ellers Kongernes Historie, og til deres ofte ubetydelige Person knyttede sig udødelige Mænds Liv. Den nyere Tid, saa store Forandringer omkring os, have lært os at tænke anderledes. Det er Meningernes Historie, det er visse Principers Skjæbne, som vi ville lære at kjende. Deres Kamp finder Sted i enhver Tidsalder meer eller mindre og under de forskjelligste Skikkelser, og denne Meningernes Kamp er det, som giver enhver Periode sin Interesse, den er det, som, lagt til Grundvold for Romanen, tiltrækker sig vor Deeltagelse paa en ubeskrivelig Maade."

"Jeg ahner, at De har Ret," svarede Staldmesteren; "allegivel kan jeg ikke faae denne Idee til at passe til mine fordums Meninger. Thi hvorledes stemme for Exempel hine Walter Scotts besynderlige Figurer, der snart som raae Hoilændere, snart som Røvere, som Fiskere gribe umiddelbar ind i Historien og ere saa interes-

sante, overeens med denne verdenshistoriske Betragtningsmaade."

"Det er jo netop det, jeg sagde," svarede Magisteren. "Vi ahne i Landenes og Folkets Historie, som Professorerne forelæse os paa Kathedrene, at det ikke altid var Kongerne og deres Ministre, der hidførte store, forunderlige, uventede Begivenheder. Hist eller her har Traditionen bevaret Skyggen, Navnet af en Mand, om hvem Sagnet fortæller, at han har havt stor og hemmelig Deel i vigtige Begivenheder. Slige Skygger, slige fabelagtige Væsner omskaber Digterens Phantasie til noget Virkeligt; i et sligt Menneskes Mund, i hans og hans Forbundnes hemmelighedsfulde Handlinger ligger han Ideen, ligger han Spiren til Gjerninger og Begivenheder, som man læser i Historien ere foregaaede, skjøndt man forgjæves forsker efter deres Aarsager. I det slige Figurer personlig forestille Ideerne, berede de Læseren en høi Nydelse, og ofte en saa meget meer romantisk Interesse, jo ubetydeligere de i Begyndelsen fremtræde ved Dannelse og deres Stilling i det borgerlige Selskab."

"Og De anseer det altsaa for en Mulighed, at den tyske Historie ogsaa kan frembyde interessant Stof for historiske Romaner?" spørgte Rempen; "den har altid forekommet mig saa usammenhængende, saa simpel, saa lidet romantisk og ophøiet."

"Det Sidste troer jeg ikke," svarede Palvi; "og skal netop Baggrunden, det historiske Factum, være det Ophøiede? Er det ikke Romanens Diemed, at skildre Cha-

racterer i deres forskjellige Nuancer, Menneskene i deres gjensidige Berørelse? Og kan ikke en høi Characteer vise sig i en Daad, i en Tvist, der er af en ringe Betydning for den almindelige Historie? Eller troer De, at Tieck, fordi han flygtede til Cevennerne, for at hente en historisk Baggrund, har villet sagt dermed, at vor Historie tilbød intet Stof, der var hans høie Genius værdig?"

"Disse Riddere af Marienborg", tog den Gamle Ordet, "sysselsætte sig ikke med nogen høie historiske Begivenheder. Allerede halvtredsfindstyve Aar inden Ordenens Ulykke i Østpreussen virkelig udbryder, bemærker man, at den aldrig mere vil hæve sig til sin gamle Glands, at tidligere eller sildigere ville de Elementer, der befordrede dens Storrelse, berede dens Fald. Den falder, thi den har opfyldt sin Bestemmelse. Men til Stormesterens historiske Figur, til Nogats Dale, til den ærværdige Borgs Mure veed denne Hûon at knytte Traade, af hvilke han danner et ophøiet Heelt. Jeg kunde næsten sige, han bygger af hiint strandede Skibs Ruiner en Hytte, hvori man kan boe bequemt."

"Nu forstaaer jeg Dem", raabte Staldmesteren, "og fordi de ikke kunne naae dette Standpunkt, fordi de ikke kunne fatte denne høiere Anskuelsesmaade, kæmpe hine Folk mod denne historiske Roman. Det er Brødnid, de ville ikke lade den komme frem, fordi den kunde drage Kunderne til sig."

"Har han ikke Ret, Herr Staldmesteren?" sagde Magisteren i det han vendte sig smilende til Palvi. "De

fejælde alle paa hinanden og tilsammen paa enhver større Aand, disse lave Aander. Mig glæder det, at min Doctor Zundler ogsaa er med i den frygtelige Union."

"Deres Doctor Zundler?" spørgte Rempen forundret, "kjender De ham?"

"Om jeg kjender ham?" svarede den Gamle leende.

"Herr Staldmesteren vil vist ikke misbruge vor Fortrolighed", sagde Palvi til Magisteren," og for bedre at forstaae Poesien er det ham nyttigt, at han veed det. Synes Du om det, Albert?"

"Ja lad gaae; men Herr Staldmesteren maa være diskret", svarede den Gamle.

"Hvad vil jeg faae at høre?" spørgte Rempen. "De bliver paa eengang hemmelighedsfuld!"

"De kjender Doctor Zundler, en af denne Stads første Lyriker", sagde Palvi, "hans Navn var tidligere ikke meget berømt, men paa en Tid af et halvt Aar bevæger han sine Vinger mægtigt. Her sidder den Dædalus, der har forfærdiget ham dem."

"Hvorledes skal jeg forstaae det?" svarede Staldmesteren.

"Vor Magister her er et besynderligt Menneske", vedblev hiin," en af hans betydeligste Feil er Ængstelighed, blandet med Ligegyldighed. Han havde kunnet bragt det vidt paa det tyske Parnas, men han var for ængstelig, til at lade noget trykke. Men hvorledes formaaede en digterisk Genius, at lade sig overvinde af denne Hindring; han vedblev at digte, for sig selv."

"Jeg skrev Vers", faldt den Gamle ham ligegyldigt i Ordet.

"Du har digtet!" sagde Palvi. "Men hans bedste Arbeider, hans grundigste Granskninger har han solgt for otte Groschen Arket til Journaler, fordi han undsaae sig ved, at sætte sit Navn paa et Titelblad; og af hans Ungdoms meest glødende Poesier fandt jeg de eneste Spoer i halvt forbrændte Fidibusser. I mine Dine er Du undskyldt, gode Magister, ved Din Opdragelse og Dit Fædrelands Skikke og Brug. Hvo har der paa Din Tid agtet paa en Aand, som Din? Hvad har man gjort for en Mand, der ikke besad de fire Cardinaldyder, der ikke passede i Brødvidenskabens fire Hemmelegne, i de fire Fakulteter? De have jo endogsaa villet tvinge Schiller til at smøre Plaster, og Wieland flygtede fra Abderitternes Land, fordi der ikke fandtes nogen anden Plads, for ham, end en Byskrivers Post, som han rigtignok vilde have beklædt meget slet."

"Menneske, tal ikke bittert om mit skiønne Fædreland," sagde den Gamle med et meget alvorligt Blik; "det var store Mænds Vugge."

"Du siger," svarede Palvi, "Vugge, men ikke Grav; og denne Omstændighed maa have sin egen Aarsag. I det mindste finder man Dine Landsmænd i Odessa saa vel som ved Mississippi, i Polen og i Rio-Janeiro, og desuden paa alle bekjendte Universiteters Cathedre. Men Doctor Zundler, for at tale om denne, havde den Lykke, en Dag at flytte ind i et Huus, i hvis Gavl vor

Magister beboer et Frilogis, fordi han skal danne Huuseierens Dreng til en Lærd. Doctor Zundler har, for at danne sig til Digter, læst meget, og snart lagt Mærke til, at de store Menneskekjendere gjøre Jagt paa Originaler. Han stiller sig derfor hver Dag to Timer ved Vinduet, og gjør Betragtninger over Menneskene, ligesom den salige Hofmann i sin Fætters Hjørnevindue, blot, paastaaer man, med et forskjelligt Udfald. Thi den salige Kammerretsraad kiggede igjennem det Kaleidoskop, som en Fee havde skjænket ham, men Doctor Zundler igjennem en ganske almindelig Lorgnet. Da saae han noglegange Magisteren og — nu, Bunker, fortæl."

Et behageligt Smiil udbredte sig over den Gamles Ansigt; han drak i længere Drag af sit Glas og fortalte derpaa: "En Dag sagde min Opvarter mig, at den overordentlig smukke, rige Herre i Bel-Etagen havde forespurgt sig om mig, hvem jeg var, hvad jeg foretog mig og deslige. Kort efter kom en prægtigt pyntet Herre ind i mit Værelse, betragtede mig fra alle Sider, gjorde mig mange Spørgsmaale, og undrede sig overordentligt, fordi jeg var en Lærd. Han havde, efter mit Physiognomie, anseet mig for en ulykkelig Musikus. Hans Forundring voxede, da han tog nogle poetiske Forsøg, der laae paa Gulvet, op og læste dem. Han vilde ikke troe, at jeg havde skrevet dem, og tog dem endeligen med sig af reen Interesse, som han sagde. Den næste Dag sendte han mig et Par Flasker Viin. Det glædede mig, jeg havde hørt, at han var rig; jeg er fattig og drak Vinen. Da den første Flaske

var gleden ned, aabnedes Døren og min lille Doctor traadte ind. Et Ord tog det andet; vi kom til at tale om Poesie, jeg talte kun lidet derom, han meget; han fladrede mig Noget for om en Arv, som han kunde vente af sin Onkel, en afgjort Ynder af Muserne. Men de Forsøg, han hidtil havde gjort, havde blot opvakt dennes Mishag. Saaledes kom det af sig selv, at jeg tilbød ham mit hele Kram af Poesier; disse Vers morede mig selv blot, saa længe jeg skrev og udarbeidede dem; om Publikum læste dem, om det nævnte mig som Forfatter, var mig saa ligegyldigt! For Spog indgik jeg en Accord, at jeg ogsaa vilde skrive ham en Novelle og senere en Roman. Han giver mig derfor Viin, Knaster, undertiden Penge, og jeg har den Bequemmelighed, at Ingen, hverken i Roes eller Dadel, nævner mit Navn, som er mig ulideligt, og at jeg ikke behøver at bides med nogen Journalredacteur, med nogen Boghandler, nogen Recensent."

"Er dette ikke prægtigt, Staldmester?" spørgte Palvi leende. "Hvad siger De om denne fortræffelige Lyriker, om dette Tønder, der uden fremmed Staal og Steen ikke giver nogen Ild?"

"Er det muligt!" raabte den unge Rempen forundret. "Har en slig latterlig Nederdrægtighed nogensinde før fundet Sted. Og dette Menneske kunde ogsaa jeg anse for en Digter, kunde beundre den Genius, der paa engang var kommen over ham? Og ogsaa hun, ogsaa hun," vedblev han hensunken i Tanker, "ogsaa hun ærer og agter ham derfor, udmærker ham, taler med

ham om hans nyeste Værker. Det er til at blive rasende over!"

Palvi saae ved disse Ord deeltagende, næsten rørt paa den unge Mand; han syntes med Moie at bekæmpe et dybt Vemod, men den Gamle vedblev: "Sligt belletristisk Udtoi, der nærer sig af Andres Marv, havde jeg længe ønsket at see i Nærheden, og derfor studeerte jeg denne tomme Hjerne. Naar alle Slags Midler uden fra kunde skabe en Digter, saa maatte han have været det for længe siden. Tænk Dem, han er ifort, naar han sætter sig ned for at digte, en Schlafrok, hvis Underfoder er forfærdiget af en Schlafrok, som Wieland engang har baaret. Han har tilkjøbt sig Hofmanns Blækhorn i Berlin, og af en Sadelmager i Weimar Læderbetrækket af en Lænestoel, i hvilken Gothe ofte har siddet. Med dette har han ladet sin Stol betrække, og saaledes vil han ligesom a posteriori opvarme sin Phantasie. Paa hans Skriverbord ligger der en hellig Pen, Schiller skal have skrevet med den. Han har hørt, at store Digtere gjerne drikke, derfor gaaer han om Morgenen paa Vinkjælderen og tvinger en Flaske Rhinskviin i sig; men om Aftenen, naar han er ganske slov og søvnig, drikker han Kaffe uden Flode med Rom og ligger da i skrækkelige Fødselssmerter og er istand til, at frembringe en ny Maria Stuart eller Jomfru fra Orleans."

7.

I det Magister Bunker talte saaledes, slog Klokken elleve, og ikke saasnart hørte han Klokkens første hule Slag, før han hurtigt uddrak sit Krus, lagde nogle Groschen paa Bordet, bød den forundrede Staldmester med en vis venlig og rørt Bevægelse Haanden, og trykkede hans og Palvis hjerteligt. Men derpaa løb han saa hurtigt ud af Entenzapfen, at Rempen ikke engang kunde besvare hans venlige: "God Nat."

"De undres over," sagde Referendaren, "at dette besynderlige Menneske forlader os saa pludseligen og forvirret. Han boer hos en streng Mand, der altid tillukker Gadedoren fem Minuter efter Klokken elleve. Da nu den stakkels Magister egentlig nyder sit frie Logie som en Almisse, maa han ingen Gadedørsnogle have, som de Folk, der betale ordentlig, og derfor flyver han afsted, som et Spøgelse, der synker i Graven, naar Hanen galer."

"Kan dette Menneske kaldes lykkelig eller ulykkelig?" spørgte Rempen ikke uden Bevægelse.

"Jeg tænker lykkelig," svarede Palvi meget alvorlig; "hvo der haaber kun lidet, har Intet at frygte; han er rolig. Tiden lindrer jo Alt, og ved Erindringen af den henrundne Tid er han kold."

"Har han nogensinde elsket?"

"Han har elsket en Datter af hint Huus i Curland, hvor han var Lærer. Han maa have været meget elskværdig, thi den unge Grevinde døde siden af Kummer.

Men han selv tilbragte i dyb Tungsindighed to Aar i en Daarekiste."

"Gud, hvilken Skjæbne!" raabte den unge Mand ført. "Hvo havde kunnet ahne det? han har vist os et saa muntert Ydre."

"Hvorfor skal han stille sin Smerte til Skue?" svarede Palvi; "den tilhører alene ham, og han indeslutter den med Ruinerne af bedre Dage i sit Bryst. Jeg tænker, det er den eneste Maade, hvorpaa Mænd maae lide."

"Alt maa bedrage mig," sagde Rempen efter en Pause, "eller ogsaa De elsker ikke lykkeligt. Kald mig ikke ubeskeden. De har indgydt mig for megen Interesse, til at min varmeste Deeltagelse ikke skulde ledsage dette Spørgsmaal."

Referendaren saae overrasket, men just ikke forundret paa ham; hans alvorlige, mørke Die syntes endnu engang at prøve den Spørgendes Ansigtstræk. "Der gives saa Mennesker," svarede han, "der ville have gjort mig dette Spørgsmaal. Dog hos Dem glæder netop denne Oprigtighed mig. Jeg veed, at De mener Elise Wilkow; jeg elsker hende."

"Og bliver igjen elsket?" spørgte Rempen rødmende.

"Jeg tvivler derom; dog vil jeg ikke miskjendes af Dem, derfor vil jeg fortælle Dem denne Kjerligheds korte Historie. Mine Forældre, de ere begge døde, levede i denne Stad. Vort Huus levede i god Forstaaelse med

Wilkows, thi min og Elises Bedstefader ere indvandrede fra et og samme Land. Jeg er ældre end Elise, og derfor legede vi ikke sammen som Børn. Men jeg torde, da ogsaa min Moder døde, nu og da besøge Huset, og jeg fattede i en meget ung Alder en glødende Tilbøielighed for det smukke Barn. Efter de første Aar af mit Universitetsliv kom jeg herhid. Hun var opblomstret herligt og tilstod mig, at hun nærede Godhed for mig. Elise var dengang femten Aar gammel. Jeg kom i raat Selskab. Min Formue og mit Stipendium rakte blot den første Gang hen, for at dække min Gjæld. Den anden Gang nedtrykkede en langt ringere Forlegenhed mig meget mere, fordi jeg ikke vidste noget Redningsmiddel. Hun var bleven underrettet derom, og ved en fremmed Haand blev min Gjæld betalt. Piger af god Stand, opvorede i et solid Huus, vide ikke, hvor let en stakkels Djævel kommer i Forlegenhed. Hun skjældte paa mig i Ferierne og ansaae mig for et slet Menneske. Jeg lovede Flid og et solid Liv. En af mine Venners Ulykke, der skød en Anden, rev mig afsted med sig og igjen i Elendighed. Ogsaa der hjalp hun mig paa ny og bragte mig igjen til Hæder og Ære. Ved saa mange Velgjerninger kunde jeg blot undskylde mig for mig selv med den Tanke, at det var den Elskedes Haand, der havde reddet mig, at jeg engang skulde lægge denne Haand for evigt i min."

"Jeg hævede mig igjen iveiret, og kort efter lykkedes det mig ved Flid, at blive ansat her. Men min Stilling til Elise var bleven ganske anderledes. Den gamle

Wilkow var bleven underrettet om, at hans Datter havde understottet mig, og forbød mig allerede ved mit første Besøg sit Huus, af den simple Grund, fordi jeg var fattig og letsindig."

"Elise selv levede i store, glimrende Kredse, hvor jeg ingen Adgang havde, havde Omgang med alle Slags Genier og blev anseet for Kronen af alle unge Damer. Jeg kunde i det høieste blot faae hende at see i offentlige Haver, paa Baller og Concerter, i Theatret. Og blot hendes venlige Blik kunde troste mig for saa meget Savn, kunde overbevise mig om det næsten Ubegribelige, at denne almindeligt elskede Skabning — elskede mig."

Stalomesteren søgte forgjæves at skjule sin Bevægelse. En stærk Rødme bedækkede hans Ansigt, og hans Øie hang fuld af Forventning ved Palvis Læber.

"Vær rolig," sagde denne, da han bemærkede det ubehagelige Indtryk, som hans Fortælling gjorde paa den unge Mand. "Frygt ikke, min Fortælling er snart til Ende. Jeg var lykkelig og tilfreds; jeg kjendte hendes Forkjerlighed for Poesie, og Kjerligheden gav mig Mod, til at vove et Forsøg, der skulde gjøre mig hende mere værd. Jeg anstrengede alle mine Kræfter, for at overraske hende med noget, der var lykkedes. Da bragte man mig en Dag et Brev. Jeg kjendte hendes Haand, jeg rev det op og — hun skrev med faa, men hæftige Ord, at hun losrev sig fra mig for evigt, at hun foragtede mig i sit Inderste; hvorfor? vilde min egen Samvittighed sige mig." Jeg prøvede mangeslags Veie, for at nærme mig

til hende, min Samvittighed frikjendte mig for enhver Feil imod min Elskede, derfor vilde jeg forskaffe mig Vished om dette: Hvorfor. Hun skyede mig overalt — og iaften — endnu iaften tilintetgjorde hun alle mine Forhaabninger i hiin Cirkel."

I den unge Rempens ædelmodige Hjerte seirede Medlidenheden over enhver anden Følelse. Han greb den ulykkelige, ham saa interessante Mands Haand; han lovede ham, at tale for ham hos Elise, og spørge hende om Aarsagen til hendes Adfærd.

Men Palvi svarede med den Stolthed, som ufortjent Krænkelse giver: "Tillid er Kjerlighedens første Betingelse. Hvor Tillid mangler, der var aldrig Kjerlighed, eller den er udsat for ethvert Tilfælde. Jeg har mistet Elise for bestandigt, selv hvis hun vilde elske mig igjen."

"Og i denne Tilstand vil De vedblive at leve her?" spørgte Rempen gribende hans Haand; "see Elise ög bestandigt føle, at hun foragter Dem?"

"Nei, visselig ikke," svarede Palvi med et mørkt Smiil; "min Forretning i denne Stad er til Ende. Jeg vil endnu blot advare den Elskede for Mennesker, der ikke ere hende værd. Denne literærtiske Pobel, som hun agter saa meget,, vil jeg afrive Masquen for hendes Øine; og jeg troer derved at nytte hende, thi den Stilling, som Elise nu har taget, vilde senere aldrig gjøre hende lykkelig. De selv vil være mig behjælpelig, min Ven; slaae til, vi ville frelse vor Penelope fra disse Beilere."

"Velan!" raabte Staldmesteren, i det han reiste sig, "maaskee finde vi imorgen allerede Leilighed, naar de sidste Riddere af Marienborg forsamle os; men da," tilføiede han med Fasthed, "endnu eet Forsøg, for ogsaa at gjøre Dem lykkelig!"

8.

Den skjønne Foraarsdag og den Frygt, at ansees for udannede, i det mindste ved deres Udeblivelse forraade en ringe Interesse for den skjønne Literatur, forenede den største Deel af den Rempenske Clubs i Havesalen, som man havde bestemt til Samlingsplads. Den unge Rempen var kommen der til Hest, længe før de øvrige Gjæster, tankefuld satte han sig paa Husets Altan og saae ned i Floden. Han havde saa gjerne denne Dags Morgen forskaffet sig Vished, hvorfor Elise havde saa pludseligen hævet sin Forbindelse med Palvi, paa en Maade, der nødvendig, han tilstod sig det selv med Smerte, maatte kaste en mørk Skygge paa den unge Mands Characteer. Ofte forbandede han den foregaaende Dag, og at han havde gjort dette Menneskes Bekjendtskab, blot for at agte ham uudsigelig idag og maaskee imorgen miste — beklage ham; thi foragte ham? nei, der kunde intet Tilfælde gives, som kunde gjøre ham denne Mand foragtelig. Var det vel muligt, at en saa høi Sjæl kunde hengive sig til noget Lavt, Nedværdigende?

"Han er fattig," sagde den godmodige Rempen til sig selv, "han maa være trængende, thi hans Post kan ikke ernære ham; maaskee har han igjen gjort Gjæld, hun har faaet Underretning derom, og anseer det, som maaskee er Rød, for Letsind? Men kan, selv om det var Letsind, dette gjøre den Elskede foragtelig, elendig i hendes Øine?" Hvor harmedes han i sin Tankegang over hine Skranker, som Skik og Brug og den "gode Levemaade" have opreist omkring fornemme Huse og deres Døttre; hvor unaturligt forekom det ham, at den Elskede ikke torde tiltale og maaskee forsones med den Fortørnede, i hendes Huus eller overalt hvor han mødte hende; at han maaskee, naar han nærmede sig hende lidt men bemærkeligt, naar han talte alvorligt og høit til hende, opreiste for bestandigt et Skillerum imellem sig og hende! "Eller? skulde hun maaskee aldrig have elsket ham?" tilføiede han mere trøstet. — "Det er muligt, at denne Vished vilde være ham mindre smertelig, end hendes Had; men — tør hun ham hade derfor?"

En stor Skare af Damer og Herrer var, medens den unge Rempen sad fordybet i disse Tanker, steget op ad Bjerget og traadte nu ind i Havesalen.

Endnu manglede Elise, men man kunde nu saa meget mere utvungen beundre hendes Smag og megen Læsning. Ogsaa Palvi ydede man tilbørlig Roes; man havde sjeldent hørt noget blive forelæst med denne Lethed, med dette Udtryk, og Beundringen steg, da man sagde, at han sandsynliggviis ikke havde læst denne Roman før. Elise

kom kjørende med Onkel og Tante Rempen, og Julius forglemte saa aldeles sine forrige Tanker, sit Forsæt, at han rødmende af Glæde sprang til, for at løfte hende ud af Vognen, at han halvt ubevidst trykkede hendes Haand, og først bemærkede det, da han følte dette Tryk besvaret. Alle hine mørke Billeder, der paa Altanen droge forbi hans Sjæl, forsvandt for hendes Skjønheds Glands. Han havde aldrig seet hende saa yndig, saa skjøn, i det mindste havde hun aldrig været saa venlig mod ham. Grunden dertil tilstod Tanten ham i en Krog af Værelset. Han havde saa tidligt forladt Kredsen igaar Aftes, at Elise troede, hun havde kranket ham. Denne Tanke fyldte ham nu saa aldeles, at han ilede hen til hende, talte og spøgede med hende, og først ved sin Onkels gjentagne Paamindelse blev gjort opmærksom paa, at Selskabet allerede havde sat sig i en Kreds og ventede Frøken Wilkows Fortælling.

"Mit Uheld," sagde hun med en let Rødme, "traf mig igaar, hvis jeg ikke tager feil, netop ved Ridderens Sammenkomst med Frøkenen. Frøkenens Fader, der søger at skade Ordenen ikke alene uden fra men ogsaa i dens Indre, ved Bagvaskelse og Uenighed, har overalt Spioner. Kjærkomment er det ham, at han erholder Efterretning om hiin natlige Rendezvous. Han tænker intet Øieblik derpaa, at det kunde være hans Datter, men sniger sig med nogle Bevæbnede til hine Ruiner og overfalder først Vennen; Damen og hendes Amme, der altid var tilstede, flye; det kommer til Fægtning, de Bevæbnede

blive jagede paa Flugten, og ogsaa den Gamle trækker sig tilbage, dog ikke uden at have iforveien bemægtiget sig et Tegn fra sin Modstander.

"Den næste Dag forsamler Stormesteren et Capitel. Han aabenbarer Ridderne denne Begivenhed og anmoder de Skyldige, om at nævne sig. De tie. Endnu engang opfordrer han dem forgjæves, og viser derpaa Forsamlingen en Guldkjæde, ved hvilken en Signetring er befæstet. Man kjender Vaabnet, og Vennen seer sig nødsaget til at tilstaae. Han overskuer sin Stilling med et klart Blik; de skjærpede Love maae erklære ham skyldig, derfor er der ingen Redning for ham. Dog troer han, da han selv er forloren, at kunne redde sin Ven. Han tilstaaer, at han har talt i Ruinerne med en Dame. Mesteren bliver dybt angrebet af denne Tilstaaelse; det er en tapper, ung Mand, hvem Loven rammer, han blev yndet af Mange. Piinlig er Heltens Stilling selv, og characteriserende den Beskrivelse, hvorledes Frygten for Vanære, det Haab, at hans Ven kunde blive reddet, snart driver ham til at tilstaae, snart holder ham derfra. Riddernes Votum bliver samlet. Det byder: "Vanærende Udstødelse af Ordenen." Men nu fortæller Mesteren, at endnu en anden Johannitter har deelt dette Feiltrin; han lover, at formilde Straffen til simpel Udelukkelse, naar den Skyldige vil aabenbare den Medskyldige. Hiin tier og forraader ham ikke. Da styrter Mesterens Broderson frem og bekjender sin hele Brøde. Denne Scene, den gamle Ulrich von Elrich-

hausens Smerte og Veddekampen imellem Vennerne, af hvilke enhver vil være den Skyldige, er saa characteristisk, at man maa høre den.':

Nu først saae man sig om efter Forelæseren. Doctor Zundler sprang efter Bogen, der laae paa Bordet, for at læse, og havde allerede nærmet sig Elise med et Smiil, da Rempen pludseligen førte Palvi hid fra Mændenes tætte Kreds. "Nei, nei," sagde han, "her staaer Manden, der igaar viste os, hvor godt han kan forelæse en Roman; jeg tænker, bedste Doctor, Deres Stemme passer meer til det Lette, det Lyriske." — Med et spøsk, halvt forlegent Smiil rakte Doctoren Palvi Bogen, og denne læste hvis det var muligt, endnu skjønnere end den foregaaende Dag. Dette ophøiede og ulykkelige Venskab, Ceremonierne ved Vennernes Udstødelse af Ordenen, deres sidste Ord, da de forlode Slottet, fremlokkede i manget Øie Veemodstaarer, og Elise selv syntes saa rørt, at Palvi læste flere Capitler videre, for at skjænke hende Fatning. Denne Roman er vore Læsere for bekjendt, til at vi ikke skulde befrygte, at trætte dem ved længere at detaillere den. Hine interessante Afdelinger, hvor de tvende udstødte Riddere streife omkring ved Nogats romantiske Bredder, hine heldige Skildringer af et skjønt Land, Efterretningerne om det gamle Preussen, i hvis Midte Ordenen to Aarhundrede tilbage havde bragt Culturens Spirer; dets gamle Skikke, de umiskjendelige Spoer af hedenske Sæder, paa en besynderlig Maade blandet med christelig Ritus, alt dette, tillige med Skil-

dringen af Cunos dybe Melancholie, hans Vens Sjælestyrke og freidige, uforsagte Mod, spændte Tilhørerne og henrev dem.

Elise havde snart fattet sig saa vidt, at hun med Rolighed kunde fortælle videre. Hun fortalte, hvorledes de tvende Landflygtige opdage Ordenscastellanens Forræderie, der har kaldt Polakkerne hemmeligt til Marienborg; hvorledes de under Farer og Besværligheder slaae sig igjennem de oprørske Preussere til Marienborg, advare Mesteren og skjulte vente paa Leilighed til at nytte Ordenen. Med stor Begeistring læste Palvi hine Slagscener, hvori Mesteren, ved et Udfald paa Polakkerne, bliver reddet af sin Brodersøn, hvorledes Vennen bringer den hellige Fane, som tilhører Ordenen, der har forstødt ham, tilbage fra Fjendens tykkeste Hobe, og betaler denne ophøiede Daad med et dødeligt Saar. Dyb Bevægelse foraarsagede den Scene, hvor den Døende forklarer sin Ven saa meget, der var gaadefuldt i hans Adfærd, og tilstaaer ham, at han selv ogsaa har elsket Wanda inderligt. Cunos Smerte ved sin Vens Død bevæger ham til den romantiske Beslutning, at fornægte sin Kjærlighed for evigt, i Særdeleshed da han nærer den Mistanke, at hun elsker ham mindre end hans Ven. Dette ædle Menneskes natlige Begravelse, Cunos Gjenoptagelse i Ordenen, var af angribende Virkning, ikke mindre rørende Wandas Forsøg, at tale endnu engang med sin Elsker, og da hun troer sig forglemt, hendes hurtige Henvisnen.

Castellanen er bleven dræbt af Høvidsmanden for

den bøhmiske Besætning, Czirwenka, der frygter dennes Tilstaaelse; forladt, forældreløs, ogsaa forladt af Kjærligheden, vil hun blot opholde sig saa længe i den Elskedes Nærhed, til Vaaren nærmer sig; men ikke alene denne fine Blomst, ogsaa Ordenen bær Døden i Hjertet, og begge skulde see det sidste Foraar i Marienborg.

Stormesteren Ulrich von Elrichshausen kan ikke meer med sine Krigere staae sig imod Preusernes Opstand og mod sine egne leiede Krigsmænd. Han vil føre Ordenen til Tyskland, og betinger sig fri Bortmarsch af Forræderne; allerede ere Hestene sadlede, og Ridderne ville med blødende Hjerte tage Afsked med denne Borgs Haller. Og da Alle endnu engang betragte, hvad de have kjært, og som de skulle forlade, kan Cuno ikke modstaae sin Elskedes sidste Bøn, at komme til hende; han gaaer til hende, og — finder hende døende. Hun synes blot at besidde saa meget Liv, at hun kan forsikkre ham om sin Troskab, sin Kjærlighed. Imidlertid har Czirwenka aabnet Porten. Sexhundrede Polakker drage ind, og istedet for at lade Ordenen frit afmarschere, bliver Stormesteren revet af Hesten, spottet og haanet. Cuno forlader sin døende Elskede, for at staae ham bi; en haftig Fægtning opstaaer i Gaardene; en stor Deel af Ridderne, Mesterne i deres Midte, lykkes det at undslippe, men Cuno med sex andre tappre Ordensbrødre, der danne Fahnevagten, blive afskaarne fra de Øvrige; kæmpende drage de sig tilbage op ad de brede Trin indtil den store Ordenssal, hvor ellers Ordensfanen stod.

Den Beslutning, ikke at overgive sig levende, besjæle dem, de plante Banneret paa dets gamle Standpunkt og omgive det. Længe lykkes det dem, at forsvare Seierstegnet i saa manget Slag. Men Polakkerne trænge bestandigt hæftigere ind paa dem; Overmagt og Forræderie seire, og udstrakte over deres Fane, døe de sidste Riddere af Marienborg.

Der opstod en Pause, da Palvi havde endt; Ingen syntes først at ville forstyrre hiin Stilhed, der blandt to eller tre er hellig og rørende, i større Selskaber pinende. Men jo mere ophøiet den Følelse er, der tvinger til en slig Rolighed, desto ængsteligere ere Menneskene for at afbryde denne Efterklang af dybere Følelser med Hverdagsord. De løbe da paa alle fire igjennem deres Erindrings Spisekammer, for at sætte noget Fint, Nedsyltet, Candiseret frem, istedet for at lade deres naturlige Følelser tale.

"Denne hele Roman," hviskede endeligen en Dame, hvis Bleghed og vaade Øine lod formode svage Nærver, "forekommer mig, som hine Ord af Jean Paul: Hvor manget stille Bryst er intet andet, end et livløst, elsket Billedes nedsænkede Liigkiste. Denne Hüon elsker vist ulykkelig, og derfor finder han Behag i denne tragiske Skjæbne."

"Netop dette forekommer mig yderst comisk," bemærkede Hofraaden, paa hvis Næsetip Nid og Misundelse havde leiret sig; "dette Menneske besidder for liden Dybde, for liden Følelse, til at kunne tegne Veemodet, Ulykken, men jeg har paa et andet Sted yttret mig

tilstrækkeligt derover. Det er vist, det er saaledes som jeg siger. Min Dom er jo trykt," tilsvoiede han, i det han lagde sig fornemt tilbage paa Stolen.

"Dog troer jeg, at man kan appellere mod en trykt Dom," sagde den unge Rempen med en ligegyldig Mine.

"Hvorledes det?" raabte Hofraaden rødmende.

Rempen blev noget bestyrtet, men hans Onkel, der stod bag Hofraadens Stoel, gav ham med sine muntre Øine et Vink, at han skulde vedblive. "Jeg troer, jeg har læst noget, der aldeles omstøder Deres Mening, bedste Hofraad," svarede han; "iøvrigt er en trykt Dom altid blot en Enkels Dom, og den Enkelte er det tilladt, at stride derimod. Jeg for Exempel finder denne Roman bedre, end De vil have den skal være. Ogsaa troer jeg at den, som ikke finder dyb Følelse i de sidste Riddere af Marienborg, maa selv aldeles mangle den."

Onklen havde vistnok ikke ahnet dette Udfald, thi han og det hele Selskab syntes forundrede over Stald-mesterens Dristighed.

"Slige historiske Romaner," tog Professoren Ordet, "ere blot Fabrikarbeide. Formen er given, og hvor let, hvor sikkert lader ikke denne Form sig behandle af Enhver! Tag et eller andet Blad af Verdenshistorien, sønderriv det i smaae Stumper, og klæd de hidbragte Personer fra A til Z med dem, saa har De en historisk Roman. Romanens videre Udvikling er let, i Særdeleshed naar man tager sig det saa let, som denne Hüon, og blot kaster noksom om sig med Floskler; naar det

taarevædede Tørklæde hyppigt bliver reist som Banner, saa kan Indtrykket ikke forseiles."

"Og dog forekommer det mig," svarede Palvi," at det er meget vanskeligere, at digte en Roman, der stemmer overeens med en sund, fornuftig og billig Kritiks Fordringer, end at skrive et Drama."

"Og hvad kalder De da en fornuftig og billig Kritik, Herr Referendarius?" spurgte Doctor Zundler med et ualmindeligt klogt og spøgt Ansigt.

"En Bog," svarede Palvi med stor Rolighed, "i Særdeleshed et Digt maa man først bedømme efter de Følelser, som de fremkalde hos os, thi paa Følelsen er jo et stigt Værk beregnet; det skal skjænke en behagelig Underholdning, tilfredsstille ved en Afvexling af glædelige og vemodige Scener, og da først, naar vort Hjerte har afgjort, om Bogen er en slig, der har opløftet, tilfredsstillet vore Følelser, da først tillade man Forstanden, at fælde sin Dom derover, og til den er det da overladt, at udpege, hvad der er feilet imod Anordning eller Stil."

"Da maatte man til Slutningen lade alle Hjerter give deres Stemme," sagde Hofraaden med et medlidende Smiil, "maatte spørge rundt omkring: ""har det behaget eller ikke?"" inden man fældte en offentlig Dom. Men saaledes er det ikke Tilfældet; vor Journal har det hidtil tilkommet, at rose eller fordømme, og det er den dannede luttrede Smag, som fælder sin Dom der."

"Overhoved synes jeg," tilføiede Doctor Zundler med et ømt Sideblik paa Elise, "man kan med Fornøielse

høre paa slige Ting i en dannet Dames Selskab, som Göthe siger i Tasso, men en offentlig Dom maa blot Folk, som hører til Faget, fælde, og blot disse kunne opponere derimod."

"Og anseer De dem selv for en Mand, der hører til Faget?" spørgte Palvi med stærkt Eftertryk.

Doctoren skjulte sin Harme over dette Spørgsmaal blot møisomt under et smilende Ansigt. "Jeg tænker, at Verden regner mig blandt Tyskklands Digtere," sagde han.

"Verden," svarede Referendaren, "den bedragne Verden, men jeg ikke; lige saa lidt som jeg anseer min Copist for et Genie."

Selskabet faldt ud af sin spændte Stilling i en besynderlig Bevægelse. Damerne saae med Mishag paa Palvi, en Deel af Mændene loe over Doctorens paafaldende Mangel paa Fatning, en anden Deel misbilligede høit slige Yttringer i et godt Selskab.

"Herr von Palvi," raabte endeligen Zundler bævende, man vidste ikke, om det var af Vrede eller Skræk, "hvorledes skal jeg forstaae Deres besynderlige Tale?"

"Ja, ja, Doctor," sagde Staldmesteren med høi Latter, "ogsaa min Beundring er forbi; man siger, at De har ladet Deres Digte og andre smukke Sager forfærdige af en Anden."

"Ladet dem forfærdige?" spørgte alle Literatorerne i Munden paa hinanden med Bestyrtelse.

"Ladet dem forfærdige af en Anden?" raabte Selskabet.

"Hvo vover, at sige dette?" skreeg Doctoren, i det han sprang bleg og aandeløs iveiret.

"Nu, desværre den samme Person, der har forfærdiget dem for Dem?" svarede Rempen med stor Rolighed, "Magister Bunker; han logerer oppe i Deres Huus."

Den demasquerede Digter forsøgte at sige endnu nogle Ord; han lignede Hovedet af en Halshugget; Øinene vende sig endnu, Læberne synes at udtale Ord, men den Aand, der gav disse Organer Liv, er borte. Hurtigt trængte han sig derpaa igjennem Kredsen, styrtede hen til sin Hat og forlod Salen og det af Forundring aldeles tause Selskab.

"Er det da sandt?" spørgte endeligen Elise, der blegnede af Angst og Forundring, i det hun saae meget alvorlig paa Staldmesteren.

"Ja, min Frøken!" svarede denne smilende; "jeg vilde gjerne have sparet Selskabet denne Scene, men jeg var altfor forbittret over den frække Pande, hvormed dette Menneske bedrog mig og dem Alle. Men hør om den forunderlige Mand, der digtede Alt til ham."

Man satte sig stiltiende og Rempen fortalte; under hans Fortælling sneg Redacteuren sor Blade for belletrisk Fornøielse sig ud af Salen, ham fulgte hans Stalbrødre, beskjæmmede og forbittrede paa sig selv, Doctoren og den hele Verden. Men Staldmesterens Fortælling foraarsagede Selskabet ikke ringe Fornøielse. Den gode

Stemning var igjen oprettet, den Punsch, som den gamle Rempen gav som Erstatning for igaar, løste Tungebaandet, man følte sig mindre geneerte, da de offentlige Dommere vare gaaede, man roste almindeligt den forelæste Roman. Ogsaa Toasterne bleve ikke forglemte, og da Julius von Rempen havde foreslaaet alle sande Digteres og deres grundige Critikeres Skaal, vovede Elise med funklende Øine, men stærkt rødmende Kinder, at drikke paa den nye Hüons og de sidste Riddere af Marienborgs Velgaaende.

9.

Elise havde tilladt Staldmesteren, da han ved Hjemkjørslen red ved Siden af Vognen, at besøge hende næste Dag; han kom, fandt hende ene og venligere sindet mod ham, end nogentid før. Hun drillede ham med hans Indgreb i den literaire Verden og raadte ham til, aldrig at lade noget trykke, thi havde opbragt alle Recensenter mod sig.

"Og har De ikke været nogle Minutter vred paa mig," spørgte han smilende, "fordi det var en af Deres Friere, jeg afrev Masquen?"

"En af mine Friere?" spørgte hun med stærkt rødmende Kinder, "Zundler? De tager feil!"

"O, De skjænkede ham ofte et gunstigt Øre," vedblev han, "forlod mig ofte midt i en Samtale, for at lytte til denne store Digters Ord!"

"Nei, visseligen ikke, Rempen!" svarede hun forlegen. "Og een af mine Friere, sagde De, som om jeg havde ret mange!"

"Jeg kjender i det mindste nogle," svarede han med et lurende Blik. — "Og hvem?" — "For Exempel Palvi." — "Palvi!" raabte hun blegnende. "Hvad vil De sige med Palvi? Jeg kjender ham ikke." — "Elise," svarede Staldmesteren meget alvorlig, "De kjender ham. Tilfældet lod mig høre iforgaars, at De selv sagde til ham, hvor godt De kjendte ham. De elsker ham." — "Nei! aldrig!" raabte hun med glødende Ansigt. "Han er et afskyeligt Menneske! Troer De, at jeg vil elske en Elendig, der — tilbeder min Kammerpige?"

"Elise! Palvi?" — "Ja, jeg tilstaaer det," hviskede hun udbrydende i Taarer, "Dem tilstaaer jeg det, der gaves en Tid, hvor jeg havde kunnet gjort alt for dette Menneske. Jeg kjendte ham endnu fra min Barndom og ogsaa sildigere, jeg nærede inderlig Godhed for ham. Men hør: allerede ofte havde min indbildske Kammerpige fortalt mig om en smuk Herre, der altid talte til hende, sladrede hende noget for om Kjærlighed, og hvem hun var ret hengiven. En Dag stod hun der ved Vinduet; paa eengang slaaer hun Hænderne sammen af Glæde, beder mig at træde hen til Vinduet, og raaber: "seer De, den som staaer der i Boghandlerens Dør, det er den smukke Herre." Hun gjør Plads for mig, jeg træder rolig hen til Vinduet, og ud af Bogladen træder i dette Øieblik..." — "Hvorledes, dog vel ikke Palvi?" raabte

Staldmesteren, forbittret over denne slette Opførsel af en Mand, han havde agtet. — "Han selv," hviskede Elise og trykkede sine grædende Øine mod sit Tørklæde.

Staldmesteren overlod den ulykkelige Pige nogle Minutter til Erindringen om en dyb Kummer; han trængte selv til denne Pause, for at fatte sig. Kjærlighed, Medlidenhed, saa mange andre Følelser stormede ind paa ham, dreve ham til at gribe Elises Haand og føre den til sine brændende Læber. Forskrækket, overrasket saae hun paa ham; dog syntes en gunstig Følelse for ham at formilde hendes straffende Blik.

"Og tør en Mand," sagde han bevæget, "tale til Dem om Kjærlighed, efter at De har gjort en saa bitter Erfaring om os? Tør han sige, at han vilde være tro indtil Døden, naar De blot kunde skjænke ham en Deel af hiin Kjærlighed, som hiin besad aldeles?"

"Julius, hvad foretager De Dem?" raabte hun med bævende Læber; dog uden at tage Haanden fra ham. "Hvortil ..." — "Elise," vedblev han, "jeg kan blot give et saa stort og skjønt Hjerte som Deres liden Trøst; men Tiden formilder alt, og kan ikke tro og opmærksom Kjærlighed erstatte selv skjønnere Fortrin?"

Hun vilde svare; hun rødmede og tang, men hendes Blik fuldt af Kjærlighed og Veemod torde han udtrykke gunstigt for sig; han sluttede hende i sine Arme og kysede hendes skjønne Læber. — "Men min Gud, Rempen," sagde hun, i det hun søgte at losrive sig blidt fra ham, "hvad foretager De Dem?" — "Jeg har jo

allerede for længe siden elsket Dig," vedblev han, "jeg nærede blot eet Ønske, jeg troede Dit Hjerte ikke mere frit og nølede; nu, da jeg veed, at blot Kummer, men ingen fremmed Kjærlighed boer i dette Hjerte, nu maatte jeg kaste denne besværlige Hemmelighed fra mig. Men hvorledes? — er De maaskee vred paa mig for alt dette?"

"Julius!" raabte hun skrækket ved den veemodige Tone, hvormed han sagde de sidste Ord. — Dette Navn, udtalt saa blidt og kjærligt, hendes ængstlige ømme Blik sagde ham mere, end alle Ord. "Og tør jeg tale med Din Fader, Elise? tør jeg?" tilføiede han. — Hun rødmede og blegnede ligesaa hurtigt igjen, hun saae et lille Øieblik prøvende paa ham, en Taare fyldte hendes skjønne Øie, men omkring hendes Mund viste sig et flygtigt, fiint Smiil; hun trykkede hans Haand; en lille Bevægelse med Hovedet og den stærke Rødme, der igjen fløi over hendes Kinder, sagde jo, og hurtigt, som bortbaaret af Vinden, smuttede hun ud i et andet Værelse.

Staldmesteren var i enhver Henseende et saa godt og anstændigt Partie, at den gamle Wilkow, da Geheimeraad von Rempen beilede for sin Broderson, ikke tog i Betænkning, at give ham sit ja. Den unge Mand var saaledes opfyldt af sin søde Lykke, at han længe ikke tænkte paa de Begivenheder, der havde fundet Sted før dette vigtige Skridt. Endeligen erindrede et Tilfælde ham om Palvi; saa ubehagelig denne Erindring var, saa følte han dog som Mand og som Elises tilkommende

Ægtefælle, at han skyldte dette Menneske, om han ogsaa virkelig havde handlet slet, en Erklæring. Og hvorledes bævede hans Haand, da han sagde ham i faa Linier, at Elise nærede en afgjort Utilbøielighed for ham, at han kunde forsikkre ham, at hun aldrig mere vilde elske en Mand, som hun havde handlet rigtigt i, at frasige sig, at han selv vilde søge at erstatte Palvi hos hende. Ja, hans Haand, hans Hjerte bævede, da han nedskrev disse Bogstaver; det kunde ikke berolige ham, at han mindede sig levende, hvor lavt og elendigt dette Menneske havde forsyndet sig imod en saa øm, hellig Kjærlighed, som den Elise nærede til ham. Denne Mands ædle Ansigtstræk, Øie stode for ham; hans saa høie og elskværdige Aand, saa fiin i sine Domme og sin Adfærd, og desuagtet dog saa liden sædelig Værdighed? Erindringen om hiin Aften, da denne Mand nærmede sig saa alvorligt og dog saa hjerteligt til ham, da han aabnede sit indre Liv, og viste at hans Hjerte var fattig ved en saadan Rigdom af Tanker, hans Sjæl dybt saaret skjøndt hans Aand var sund, satte ham i en saa veemodig Stemning, at han nær havde sønderrevet de næppe skrevne Linier; men Tanken om Elise, den Formodning, at denne Palvi blot maatte have hyklet en saa skjøn Følelse, en saa dyb Bevægelse, kjølnede snart hans varme Deeltagelse. Fattet sendte han Brevet bort, og dog forekom det ham, at han, da han saae sit Bud forsvinde, havde affyrdt en Dødspiil paa et ædelt Hjerte.

10.

Den gamle Herr von Rempen erindrede sig, at adskillige grevelige, endogsaa fyrstelige Pars høitidelige Forlovelse havde fundet Sted den anden eller tredie Dag, efter at Forældrene havde givet deres Samtykke. Han fandt derfor ingen Betænkning i, at skynde ligeledes paa sin Broderson og Elises Fader, da han agtede strax at tage paa Landet i flere Uger efter denne Scene, hvortil efter hans Mening, hans Velsignelse var nødvendig. Derfor saae Staldmesteren sig ved Omstændighedernes skjæbnesvangre Styrelse i en skjøn, huuslig Lykkes rolige Bugt, da han endnu næppe troede sig i aaben Søe ller i det mindste drømte om Klipper, paa hvilke hans Haab kunde strande for evigt. Om Morgenen paa hiin festlige Dag, der var fastsat til hans Forlovelse, bragte en Dreng ham et Brev; han kjendte ikke den Haand, der havde skrevet Udskriften. Han aabnede Brevet og fandt Magister Bunkers Navn underskrevet. Saa ubehagelige ogsaa de Erindringer, hvormed dette Navn stod i Forbindelse, vare, saa gjorde dog Mindet om denne gamle Mand og Brevets saa rørende Ord et dybt Indtryk paa ham; han bad, at Staldmesteren vilde følge med Drengen til ham; han havde noget nødvendigt at sige ham og var selv for svag og angreben, til at han kunde gaae over Gaden. Rempen frygtede i Begyndelsen at træffe paa Palvi; men da Drengen svarede paa hans Spørgsmaal, om Herr von Palvi var hos den Gamle: 'Ak nei! han er reist hurtigt bort og kommer aldrig meer tilbage, og den gamle

Herr Magister har grædt som et Barn," tog han hurtigt sin Hat og fulgte Drengen.

Drengen førte ham igjennem flere Sidegader i en afsides liggende Deel af Staden, hvor fattige Folk og Haandværksfolk boede, til et lille, men reenligt Huus. Der steeg han op ad en Trappe og aabnede en Dør for Staldmesteren. Det var et Værelse fuldt af Forvirring og Uorden, i hvilket de traadte ind. Papirer og Bøger laae adspredte omkring paa Gulvet og Stykkerne af en ituslagen Guitarre blandede sig med tomme Flasker og gamle Skoe. Paa Stolene laae Klædningsstykker, men paa den slette Kanapee sad, med Hovedet støttet i Haanden en Mand, i hvem Rempen gjenkjendte den Gamle. Ved Larmen, som deres Indtrædelse foraarsagede, vendte han sit Hoved om og Taarer stode i de gamle Øine.

"Tilgiv mig!" sagde han, i det han med Møie reiste sig. "Mine Fødder vilde ikke bære mig til Dem, og min Haand skjalv — jeg kan blot udrette mit Budskab mundtligt." — — — "Hvad er der foregaaet!" raabte den unge Mand bestyrtet. "De er syg, De græder, for hvem? og fra hvem et saa høitideligt Budskab?"

Den Gamle tørrede sine Øine. "Han har gjort meget af Dem," sagde han, "endnu igaar og iforgaars har han bestandigt talt om Dem, og hjerteligt beklaget, at han først saa sildigt har gjort Deres Bekjendtskab. De havde blevet hjertelige Venner, thi De er ingen af de elendige Mennesker, som han afskyede." — "Min Gud,

De taler om Palvi? hvor er han?" — "Gid en naadig Arm maa have bevaret ham for Flodens Bølger;" svarede den Gamle meget alvorlig; "men ikke sandt, unge Mand, der hører større Kraft til, at bære en Kummer, end at lade sig knuse af den? ikke sandt? jeg troer det i det mindste, og han er en kraftig Sjæl, han kan ikke blive til en Selvmorder." — Rempen tilhyllede sit Ansigt, han kunde ikke udholde, at see længere den Gamles dybe Kummer. Men denne trak ængsteligt hans Haand til sig. "O læs dog," sagde han, "læs nøie, prøv ethvert Ord, ikke sandt, der staaer intet om, at han vilde dræbe sig?"

Rempen tog Bladet; det var med faa Ord en kort, men angribende Afskeed til den Gamle. Han maatte forlade ham og denne Stad, skrev han. Som Grund angav han flygtigt sit ulykkelige Forhold til Elise, om hvilket den Gamle syntes at være fuldkommen underrettet.

Rempen søgte at trøste den Gamle; "det er saa naturligt;" sagde han, "at Palvi vil adsprede sig, at han maaskee vil gjøre en lille Reise....."

Men den Gamle rystede paa Hovedet med et bittert Smiil. "Han kommer ikke tilbage; og ak! jeg har ingen Glæde og ingen Ven meer! Han har betalt alle sine smaae Regninger, og mig," tilføiede han grædende, "mig har han efterladt sine Bøger og Alt. — Men mit Hværv; De seer, hvormeget han agtede Dem, her er en Paquet med Bøger til Dem, Adressen skrev han imorges, og i en lille Seddel, som han lagde ved Bøgerne,

beder han mig ved Alt, hvad der er helligt, at forsikkre Dem, at han ikke har været noget slet Menneske, at han elskede Dem og i Deres Lykke fandt sin egen."

I det Magisteren sagde disse Ord, hørte man en Larm paa Trappen, hurtige Skridt nærmede sig Værelset, Døren aabnedes, og med et Journalblad i Haanden styrtede Boghandler Kaper ind i Værelset. "Hvor er han?" raabte han hæftigt og aandeløs; "Hvor er den store og uforlignelige Hüon, vor Scott, vor sidste Ridder! Hvor er vor Literaturs Blomst og Kjerne? Jeg mener Herr Referendar von Palvi, som logerer her, hvis jeg ikke tager feil," tilføiede han, da han ikke fandt den Søgte i Værelset.

"Han er bortreist," svarede den Gamle. — "Himmel! kommer jeg for silde?" vedblev Kaper, "veed De ikke, har Hüon allerede en Forlægger til den næste historiske Roman? at vi først idag ere blevne underrettede derom. — Ei! ei! jeg gratulerer, Herr Staldmester, til min skjønne Gjenboerske — men hvo skulde have tænkt, at vi besadde den guddommelige Hüon inden vore egne Mure, og at det var denne Herr von Palvi!" — "Hvorledes!" raabte Staldmesteren, i det han saae studsende paa den Gamle. — "Han skulde være Hüon?" — "Der staaer det, der staaer det trykt i Conversationsbladet," skreg Boghandleren i det han rakte den unge Rempen Bladet. — "Hüon," sagde den Gamle, "han var Hüon. Rigtignok har han udtrukket de Vantroendes Kindtænder og forgjæves kæmpede de mod min ædle, ungdom-

melige Ridder, men hans Skjæbne vilde, at han skulde være Hüon uden Rezia!"

Endnu engang aabnede Døren sig og udspyede, som Porten i Kong Franzes Lovehave, to Leoparder paa engang. Det vare Hofraaden og den dramatiske Professor, der styrtede ind. "Hvor er han?" raabte de; "forglemt er al Feide! vi havde jo en ganske Anden mistænkt, at være Autor til denne Roman; derfor, sikkert blot derfor have vi hugget løs paa ham. Han skal komme i vor Forening, han skal være Medarbeider i vor belletriske Fornøielse! Zundler skal han erstatte os, den fortræffelige Hüon." Saaledes skrege de i Munden paa hverandre, men med Haan og Foragt saae den Gamle paa dem. "I finder ham ikke meer," sagde han, "han har forladt Byen for evig." — "Er han maaskee bleven ansat et eller andetsteds?" raabte Professoren. — "Ha!" raabte Hofraaden i Munden paa ham, "det er vel Zundlers gaadefulde Magister. Herlige Gevinst! vi betale ti Daler per Ark, Høistærede; arbeid med i vort Blad, hvad De vil; Digte, Noveller, Recensioner, Kunstfølelser, vi modtage alt!" — "Tilbage!" svarede den gamle Mand med mere Høihed, end Rempen havde tiltroet ham; "jeg har mistet en Ven, en stor skjøn Sjæl, og har ikke i Sinde at erstatte ham med Eder og Eders Dalere. Der paa Gulvet ligge Palvis Papirer — deler hans poetiske Efterladenskab blandt Eder."

Efter at have taget Staldmesteren under Armen forlod han Værelset langsomt med ham. Kaper, Hof-

raaden og Professoren styrtede sig som Drager ned paa Gulvet og over Papirerne, og midt i sin Kummer maatte Staldmesteren smile, da den Gamle sagde til ham paa Trappen, at de vilde blot finde Fragmenter af juridiske Relationer og ubetydelige Kriminalakter. Men da den Gamle ved Gadedøren, vilde, møisomt støttet paa sin Stav, snige sig langs med Husene, greb Rempen hans Arm paa ny og førte ham trods hans Modsigelse til hans Bolig. Der satte Magisteren sig paa en Steen, for at samle Kræfter, thi hans Barelse var i femte Stokværk.

11.

Elise sad paa samme Tid ved sit Toilette. Tankefuld saae hun hen for sig, i det Kammerpigen ordnede hendes Haar. Maaskee havde det daglige Syn af denne Pige trykket hende vanhellig Kjærligheds Braad bestandigt endnu dybere ind i Hjertet; og desuagtet kunde hun ikke bevæge sig til, at afskedigede denne Pige; det var en ophøiet Sjæls Stolthed, der afholdt hende fra dette Skridt, som maaskee ogsaa vilde være bleven dadlet af hendes Forældre, thi Pigen tjente tro og duelig. Men saa dybt ogsaa dette Saar var, saa søgte Elisa i dette Øieblik at overdøve sin Smerte. Hvis efter Naturens Love det Væsen, der boer i vort Indre, kunde være paa en og samme Tid forskjelligt sysselsat, hvis det var muligt, i det samme Øieblik at føle ganske anderle-

des i Hjertet, end man tænker oven over, bag Øinene, saa maatte Elises Sjæl i denne Time være deelt i forskjellige Retninger. I Baggrunden af hendes Hjerte hviskede dybe, vemodige Toner, Erindringen om en skjøn Tid, de sang med en klagende Melodie om hine Dage, da Elise paa Ungdommens første Trin forstod den Elskedes Øie. I stærkere Accorder brusede disse Erindringer, da hine Toner talte om salig Kjærligheds Timer, om Skilsmisse og Gjensynets Henrykkelse. "Fortabt, fortabt ved hans egen Brøde!" græd da hendes Sjæl; "en saa stor, skjøn Aand gaaet under i Letsind og lav Omgang!" Men disse Følelser snege sig blot som Skygger forbi; hun søgte med sin Aands hele Magt at vende sit Blik bort fra disse Erindringer, hun tænkte paa sin tilkommende Mands rolige, klare Væsen, hans beskedne og dog saa værdige Adfærd, hans rene Hjertensgodhed. Hun fremkaldte alt dette i sin Hukommelse, ja hun søgte at smile, for derved at tilkæmpe sig venligere Følelser, men — det lykkedes hende at være rolig, men ikke munter.

Pynten var færdig, hun reiste sig op for det høie Speil, og Glæden over hendes smukke Person forjog for et Øieblik hine mørke, vemodige Billeder. "Nei, og om han ogsaa var nok saa propert paaklædt," sagde i dette Øieblik Kammerpigen, "til mig skal han ikke meer tale!" — "Jeg har jo sagt Dig, Du skal ikke meer tale om slige Ting," raabte Elise med Mismodets Rødme paa Kinderne. — "Ak Gud! naadige Frøken, jeg vil jo

heller ikke vide noget meer af det slette Menneske, men jeg sagde jo blot saaledes, fordi han igjen staaer i Herr Kapers Boglade."

Elise skjalv; hun vilde ile bort fra Speilet, men følte sig uimodstaaelig draget til Vinduet. Hun kastede et Blik over, og uden for Kapers Boutiqvedør stod Zundler. — "Hvorledes!" raabte hun, næppe istand at tale, til Kammerpigen, "er det denne? — "Ja visseligen; men bliv ikke vred paa mig!" — "Og ogsaa den, som Du dengang viste mig?" vedblev hun med bævende Læber. — "Hvo ellers?" svarede hun rolig; "men jeg veed nu, han er et slet Menneske, og nu veed jeg ogsaa, hvad han hedder, Doctor Zundler." — "Gaae, gaae, bring disse Klæder bort," hviskede Elise, i det hun trykkede sit glødende Ansigt halvt bevidstløs i Sophapuderne; Pigen ilede forskrækket bort, og den ulykkelige Brud var ene med sin Kummer. Hvilke Følelser stormede ind paa hende! Skamfuldhed, Kjærlighed, Harme over sig selv. Hun sprang op; gik engang igjennem Værelset og følte sig mere fattet og modigere. Hun vilde tilstaae Alt, hun var et Øieblik overbeviist om, at han vilde være saa ædel, at trække sig tilbage, Palvi kunde hun let forsone. Men Staden vidste, at hendes Forlovelse skulde finde Sted idag; hendes Fader havde endogsaa forbudt hendes Elsker Huset; vilde han nogensinde give sit Samtykke til, at gjøre hende lykkelig? Nei — Skam for Verden, Anger, Angest stormede ind paa hende. Bleg, udmattet og skjælvende fandt Staldmesteren hende,

da han kort efter traadte alvorligere, end det passede sig til denne muntre Dag, ind i Elises Værelse.

"Jeg maa fortælle Dem en besynderlig Tidende," sagde han, i det han satte sig ved Siden af hende, og sysselsat med sine Tanker ikke bemærkede hendes Forvirring. "Palvi er reist bort og det for bestandigt." — "Han er død!" raabte hun, "sikkert, hurtigt, sig det kun uden Omsvøb, han har dræbt sig!" — "Nei," svarede Rempen, "han har efterladt et Brev til mig, hvori han hilser Dem og mig for sidste Gang; han er gaaet til Frankrig! Derhen lyder ogsaa hans Pas, som min Onkel nylig har fortalt mig." — Elise taug; hun følte, at hun i dette Øieblik først havde aldeles tabt ham; men hun besad Kraft nok, til at undertrykke enhver Ytring af Kummer. — "Men hvad der vil undre Dem endnu meer," vedblev han, "hiin Roman, hvis Indhold De nylig fortalte os, har Forfatteren selv foreløst os." — "Palvi!" raabte hun i en saa egen Tone, at Staldmesteren blev forskrækket. "Han er . . ." — "Hun, Forfatteren til de sidste Riddere af Marienborg. Han staaer allerede i offentlige Blade, og her sender han mig og Dem dette Værk." Staldmesteren aabnede en Pakke og gav Elise Bøgerne. Hun aabnede een af dem; hendes Blik faldt paa det Eventyr, hvoraf Palvi havde læst nogle Ord med en saa besynderlig Accent, og nu først opsteg en for længe siden glemt Erindring i hendes Indre. Det var et Eventyr, som Palvi's Fader saa ofte havde for-

talt Børnene. En stor Taare svømmede i hendes skjønne Øie og falde ned paa disse Linier.

I dette Øieblik aabnedes Fløidørene; med et høitideligt Aasyn og overlæsset med sine Ordener, traadte Geheimeraad von Rempen ind. Med Anstand traadte han hen til Frøkenen, for at byde hende sin Arm. "Familierne ere forsamlede i Salonen," sagde han: "behager det Dem, at vexle Ringene? Men hvad seer jeg? er De saa skrækkelig forelsket i vor Literatur, at De endogsaa i samme Øieblik Forlovelsen skal finde Sted holder Læsetimer med min Broderson? Hvad læser De da, hvis man tør spørge?" — Med et smerteligt Smiil stod Elise op og tog hans Arm. "Noget Gammelt i ny Form," svarede hun, "et Æventyr om ulykkelig Kjærlighed!" — "Ei! ei!" tilføiede Onklen smilende og truede med Fingeren, "noget stigt førend Forlovelsen; og hvad hedder da Titlen?" spørgte han, i det han førte hende ind i Salen. — "De sidste Riddere af Marienborg."

Forfatterens egen Critik over foregaaende Novelle.

W. Hauff leverede i: "Literaturblatt des Morgenblatts" (Aargangen 1827, Nr. 92 a. f.) som hans sidste ved hans Død afbrudte Arbeide en Recension over Lommebøgerne for 1828. I den fælder han over foregaaende Novelle følgende Dom:

De sidste Riddere af Marienborg, Novelle af W. Hauff. Ogsaa igjen engang en Novelle, men Gud være lovet ingen historisk, som vi ved første Øiekast troede; kjærere vilde det have været os, hvis Herr Hauff havde benyttet sit Stof, som Tilfældet er i første Capitel, alene til en Satire paa den historiske Roman; men ikke til, temmelig unødvendig at rose denne. Heller ikke er det meget beskedent, at Herr Forfatteren skildrer Romanen, de sidste Riddere af Marienborg, saa ofte som fortræffelig og uforlignelig, da det dog er ham selv, der har udkastet Skizzen til den.

De sidste Partier af Novellen ere mere usammenhængende og sammentrængte, end de første, og forfeile derved den sindige Rolighed og Runding, som Novellen skal have. Herr Hauff synes rigtignok dennegang i Henseende til Sprog og Anordning at have gjort sig mere Møie, end i forrige Aars Frauentaschenbuch; men ogsaa her ere Figurerne blot skizzerede, flygtigt skildrede, og have derfor ikke det ægte, colorerede Liv. Det Motiv, hvorfor Frøken Elise støder Digteren Palvi fra sig, er, skjøndt naturligt, dog ingenlunde poetisk.

Keiserens Billede.

1.

I Postcabrioletten, som to Gange om Ugen gaaer fra Frankfurt til Stuttgart, reiste for nogle Aar siden, paa en af de skjønneste Septemberdage, to unge Mænd. Den ene af dem var først stegen i Vognen en Station fra Darmstadt, og havde strax ved sit skjønne Udseende og den venlige Hilsen, hvormed han satte sig ved Siden af den allerede i Vognen værende Passageer, fuldkomment befriet denne fra den Frygt, at Tilfældet skulde give ham et ubehageligt Reisefelskab. Reisens Fortsættelse beviste, at han ikke havde dømt urigtigt, fordi han ansaae sin Reisefælle for en dannet, anstændig Mand. Hvad han talte var, om just ikke muntert, dog aabent og forstandigt; ikke sjeldent overraskedes endog den Reisende af sin Sidemands let henkastede Ytringer og Tanker, der vidnede om fiin Dannelse, selskabelig Erfaring og Lærdom, hvilke Egenskaber han næppe havde søgt under den temmelig grove Jagttrøie og simple Læderhue. Overhovedet følte denne Reisende, at jo længere han reiste i det sydlige Tyskland, jo oftere og ikke uden Beskjæmmelse maatte

han gjøre Landet og dets Indbyggere Afbigt for Fordomme, som man i et andet Land saa let antager efter Andres Fortællinger, i Særdeleshed naar man er i en Alder af fire og tyve Aar. Hvor ganske anderledes var dette Land blevet ham skildret i Brandenborg! Mange Reisende havde rigtignok roest denne Bjergvei, denne Neckardal, dog syntes deres Beskrivelse at være mat og ringe imod Underværkerne i Schweiz, til hvilke de paa denne Vei vare ilede. Men om Beboerne var i hans Hjem kun een Stemme. Her, ikke langt fra Darmstadt, begynder Schwaben, fortalte man den unge Reisende i Berlin, med et medlidende Blik paa Kartet, og med et endnu mere medlidende Blik paa ham, der vilde besøge disse Lande. Der ophører alt selskabeligt Liv, al Dannelse; et raat, uncultiveret Folk, som ikke engang kan tale godt Tysk. Og desværre! ikke alene de simple Classer lide af denne Mangel, ogsaa de høiere have et Anstrøg af et indskrænket ugalant Væsen, og tale saa elendigt Tysk, at de for Skam Skyld maa tale Fransk med Fremmede. Det var de Reisepenge, som man gav ham med til Schwaben, og i den unge Brandenborgers romantiske Hoved havde disse Beskrivelser under den skjønne Hviletid, som hans Fædrelands Sandveie og snapsende Postilloner skjænkede ham, uddannet sig saa besynderligt, at han lignede sig selv med en af hine velopdragne, unge Herrer i en Walter Scott'sk Roman, som opfyldt af de veemodigste Erindringer om de fineste Circler, Theatret og alle den store Verdens Nydelser, forlade London, for

at besøge Høilandet og dets barbariske Beboere.

Men, da denne herlige Verden, disse Bjerge, begroede med Frugt og Viindruer, og disse velsignede Dale laae udstrakte for ham, da de skjønne Landsbyer, med deres røde Tage, med deres reenlige, muntre Mennesker viste sig for hans forundrede Øie, da hist og her imellem pragtfulde Bøgeskove en gammel Borg og et Slot med glindsende Vinduer tittede frem, da forfaldt han næsten til det andet Extrem; Roes og Beundring strømmede over hans Læber, han ynkede det stakkels flade Brandenborg, dets golde Sandbund, dets tørre Fyrretræer og dets blege Beboere, af hvilke maaskee tusinde gik ud af Livet, uden at have seet en eneste af hine yppige Druer, som her i Mangfoldighed skinnede igjennem det grønne Løv, og var det en svag Trøst for hans Patriotisme, at Naturen, ved større Kundskaber, et mere vellydende Sprog og finere Dannelse, holdt hans Landsmænd skadesløse i det mindste i Noget.

Den unge Mand ved hans Side syntes forresten, skjøndt man paa hans Tale kjendte den sydlige Accent, ikke mindre godt end Brandenborgeren at kjende den gode Tones Love, i det mindste forraadte ingen af hans Spørgsmaal Nysgjerrighed efter at erfare Noget om dennes Stand, Fædreland og Reisesiemeed, han opførte sig forekommende, men værdigt, syntes tilbøieligere til at svare end til at spørge, og paatog sig, uden derved at føle sig

generet, at underrette den Fremmede om de Borge og Steders Navne og Historie, som vare ham paafaldende.

Saa roligt og koldt den unge Mand i Jagtklædningen iøvrigt gav Underretning om disse Ting, saa var der dog tvende Punkter, hvorom han talte længere og varmere. Engang, da hans Reisekammerad gav nogle af sine særegne Begreber om det gode Selskab i Schwaben til Priis, betragtede den Grønne ham med Forundring, spørgte ham ogsaa, om han maaskee forhen ad en anden Vei havde reist i Schwaben, og da hiin benægtede det, svarede han:

"Jeg veed, man gjør sig andetsteds og især i Nordtyskland, besynderlige Begreber om os. Om det er med Rette, maa De selv dømme, naar De har opholdt Dem nogen Tid hos os. Jeg vil raade Dem til, iforveien, upartisk at betragte den mulige Kilde til saadanne Domme. Jeg tilstaaer, at visse ufordeelagtige Meninger om mit Fædreland har existeret i Aarhundreder; i det mindste ere de saakaldte "Schwabenstreiche" ikke først blevne bekjendte i vore Dage. Dog synes en stor Deel af disse dumme Ting at have sin Oprindelse fra Skinsyge blandt Folkestammerne, og fra den Smaakjøbstedsaand, som bestandigt har hersket i vort kjære Tyskland. I Schwaben f. Ex. fortæller man alle hine Synderligheder, som Andre paabyrde os, om Østerrigerne; men at denne Fordom selv i nyere Tider ikke blev svækket ved Culturens og det selskabelige Livs Fremskridt, har tvende

vigtige Grunde, men den større Brøde ligger ikke paa Sydtyskklands Side."

"Jeg beder," raabte den brandenborgske Reisende noget vantroe, "jeg skulde dog vel ikke tænke —"

"Man bedømmer vore Sæder efter mine Landsmænd, som man seer i Nordtyskland. Naar nu disse endogsaa vare de fornuftigste Mennesker, de ville dog have to Mangler, som nedsætte dem i deres Øine. Først Sproget —"

"Jeg beder," svarede den anden Reisende forbindtlig. "Ikke alle, De for Exempel, udtrykker Dem allerkjæreste."

"Jeg taler, som jeg tænker, og saaledes gjør ogsaa en stor Deel af mine Landsmænd; men fordi vi udtale Diphthongerne anderledes end de, forandre Endestavelserne efter vor ældgamle Form eller ogsaa fortale os, saa lyder vort Sprog paafaldende haardt, næsten raat i deres Øren. De fleste Schwabere, som de see hos dem, ere unge Mænd, som komme fra Universitetet og besøge de offentlige Læreanstalter i Nordtyskland, eller Kjøbmænd, hvis Handelsvei føre dem derhen. Deres Landsmænd vurdere nu disse Mennesker ganske efter deres egen Maalestok, og handle meget urigtigt deri. I deres Fædreland skjænker man Drengens og Ynglingens Forhold megen Opmærksomhed; han bliver tidlig indført i selskabelige Kredse. Hos os finder dette maaskee Sted otte eller ti Aar sildigere."

"Nu det er jo netop det, jeg sagde," svarede hiin;

"disse Former kan Ingen forskaffe sig selv, og dette er altsaa en Feil ved deres Opdragelse."

"Forudsat, at hine Former virkelig ere saa fortræffelige, at det er nødvendigt og nyttigt, at indpode den tilkommende Borger i en Stat dem."

"Det ere de just ikke! men tage dem med i Forbigaaende kan han dog vel," svarede den Fremmede.

"Naar han kun tager dem saaledes med, taber han dem ogsaa ved Leilighed," svarede Schwaberen. "Men det er ikke Punktet, hvorom vi tale. Jeg paastaaer kun man har Uret i Nordtyskland, at bedømme vore Sæder og vor Selskabelighed efter Folk, som egentlig endnu ikke have hørt til Selskabet og som maaske ere blevne sendt ud i Verden for at afslibe deres Sæder. Eller vilde De, naar nogle unge Lærde, som komme fra Studerestuen til dem og maaskee vise sig klodsede i deres Sprog og Opførsel, bedømme disses Landsmænd efter dem."

"Nei! men De maa dog selv tilstaae mig, at man hører saa besynderlige Rygter om de gode Selskaber i Schwaben, om deres Sæder og Skikke, deres Koner og Piger."

"Maaske næppe saa besynderlige," vedblev Jægeren smilende, "som man hos os hører om deres Damers Sæder; thi vore Piger forestille sig altid de nordtyske Damer med en eller anden lærd Bog i Haanden. Den anden Aarsag til Vildfarelser om mit Fædreland ere deres reisende Landsmænd og vort Familielivs eiendommelige Forhold. I Nordtyskland falder det ikke vanske-

ligt, at erholde Adgang i Familiekredse, og ved en Bekjendter erhverve sig ti. I Schwaben er det anderledes: man er munter, selskabelig indbyrdes, den Fremmede bliver betragtet som noget Fremmed, men før skyet end indbudet. Dog vil De for denne tilsyneladende Kulde altid finde een Erstatning. Deres Landsmænd aabne Døren, men sjeldent Hjertet; mine Schwabere ere forsigtigere, men de slutte sig til den, som de nære Godhed for, med en Hjertelighed, som De søger forgjeves hos kunstigt forsinede Sæder."

"Og altsaa ligger en anden Aarsag til Grund for vore Fordomme," spørgte den Fremmede, "deri, at mine Landsmænd slet ikke kjender Deres selskabelige Kredse?"

"Visseligen!" sagde Reisefællen. "Søg, hvis Lykken er med Dem, at komme i vore bedre Familiers Kredse, lær at kjende os nøiere, lad Dem ikke alene lede af Deres egne Meninger om Levemaade og Sæder, og De vil finde et godt, hjerteligt Folk, der er dannet nok, naar man kun slaaer paa den rette Streng, til at maale sig med den meest Dannede, fornuftigt nok, til at fastholde Grændserne af gode Sæder og til at belee det Latterlige ved enhver Uskik."

Den Fremmede fra Brandenborg smilede. "Han elsker sit Fædreland," tænkte han, "og forsvarer det med Varme, fordi han ikke vil have at det skal nedsættes, eller fordi han ikke har seet noget bedre." Han undskyldte ved sig selv det varme Forsvar for Schwaberne, men alligevel kunde han dog ikke nægte sig, at høitideligholde en lille Triumph over hiin. Med den øvede Tunge og den

Færdighed i at tale hastigt og meget om Intet, — som man finder hyppigere i den nordligere Deel af vort Fædreland end i den sydlige — gjorde han opmærksom paa andre store Fortrin, som Tyskklands nordlige Provindser have fremfor de sydlige. Han talte i det ringeste type Forfattere eller Digtere i sit Hjem imod een i det sydlige Tyskland, og Schwaberen kunde alene standse hans Veltalenheds Strøm, ved at pege, i det de dreiede om Hjørnet af Landeveien, hen paa de stolte Ruiner af Heidelberg; den Fremmede betragtede dem med Forundring og Henrykkelse. Deres rødlige Steenmasser vare farvede endnu rødere af den nedgaaende Efteraarssoel, og Aftenen lod Træerne og Buskene, som voxede indenfor de forfaldne Mure, træde frem med den mørkeste, forunderligste grønne Farve. Igjennem de høie, aabne Vinduer saae man den mørke Skov, Bjergets Top var omgiven af hiint duftige Slør, som laaner alle Gjenstande en ganske egen og hemmelighedsfuld Ynde, og ovenfra speilede de rødlige Aftenskyer og den mørkeblaae Himmel sig i Neckarens Bølger.

"Og har De saadan Poesie i Brandenborg?" spørgte Jægeren med et godmodigt Smiil.

Den Fremmede syntes ikke at høre det, ufravendt hang hans Øine ved dette yndige Skuespil, han følte, at paa saadanne Steder lod der sig ikke godt strides om Poesie.

Den forrige Rolighed og Frimodighed vendte tilbage paa Jægerens Ansigt; han stred ikke om nogen Gjen-

stand, syntes endog at udtrykke sig forsigtigere om mange Ting.

Men da den frembrydende Nat drog de tvende Reisendes Opmærksomhed fra Egnen, og Samtalen kom paa nogle nyere Begivenheder og paa Politik, forekom det den unge Mand fra Brandenborg, endskjøndt han ikke mere kunde skjælne sin Sidemands Ansigtstræk, at hans Aandedræt gik hurtigere, hans Tale blev varmere, kort, at man havde truffet paa et Punkt i Samtalen, som var af stor Interesse for Schwaberen. Man talte om Tyskslands nuværende Tilstand og indre Kraft. Med en vis Forbittrelse drog hiin en Paralele imellem Nu og Fordum, som just ikke faldt ud til den nyere Tids Fordeel. Den Fremmede, hvis Grundsætninger i det Hele ikke stemmede overeens med disse Anskuelser, indrømmede ham alligevel, ikke uden Selvfølelse, de sidste Sætninger. Ulykkeligviis begyndte han sin Periode med: "Jeg er en Preusser," og opvakte derved uvilkaarlig endnu mere den unge Mands Uvillie. Thi denne forglemte nu ethvert Hensyn af Klogskab; med en Veltalenhed, som ethvert andetsteds havde været til større Nytte, søgte han at sætte sin Mening igjennem, og Intet var ham for høit, til at han jo vurderede det efter sin egen Maalestok. Preusseren, som blot havde hørt tale om slige Folk, under det farlige Navn "Köpenicker" blev meget forskrækket over disse Yttringer. Kunde ikke Postillonen, kunde ikke en Pasagéer inde i Vognen have hørt disse Taler! Spandau, Köpenick, Jülich og alle mulige Fæstninger foresvævede hans

ophidsede Phantasie, og det bedste Middel, til at bringe sin Nabo til Taushed, syntes ham at være det, at trykke sig ind i Hjørnet af Vognen og lade som om han sov.

2.

Da de Reisende vaagnede om Morgenen efter denne farlige Nat, saae de i en ringe Afstand Taarnene af Heilbronn dykke op af Taagen. "Her ender min Reise," sagde Herren i den grønne Kjole, i det han pegede hen paa Staden, "og Dem har jeg at takke for," tilføiede han med et venligt Blik paa sin Sidemand, "at jeg dennegang ugjerne forlader Vognen. Hvor behageligt vilde jeg ikke have tilbragt endnu en Dag i Deres Selskab!"

"Dette har allerede være min Lod i fjorten Dage," svarede Brandenborgeren. "Det snevre Rum gjør meddelelig; Mennesker, som maaskee i en stor Stad, om deres Værelser end stode tæt op til hinanden, ikke i hele Aar havde vexlet et Ord sammen, nærme sig hinanden af den saa naturlige Trang til Meddelelse. Pladsen ved min Side vexlede oftere her end i et Slag, dog kan jeg ønske mig til Lykke, ved at have saalænge havt Dem til Sidemand, thi paa den behageligste Maade er jeg bleven indført i Deres Fædreland?"

"Opholder De Dem længe i Würtemberg?"

"Jeg besøger Slægtninger af min Moder," svarede den Fremmede; "alt eftersom de og Residentsen behager mig, opholder jeg mig her længere eller kortere Tid."

"Vi sees vel næppe igjen," sagde den Grønne, "jeg i det mindste veed ikke, hvad der skulde føre mig til Stuttgart. Men forglem ikke, hvad jeg har sagt Dem om mine Landsmænds Characteer. Kan De rette Dem lidt efter deres Tænkemaade og Sæder, saa vil De overalt blive søgt og være velkommen. Vore Damer er De da som Fremmed endnu mere interessant og vore Mænd — nu det kommer altid an paa den Kreds, hvori De lever; kun maa De," tilføiede han med et Smiil, som svævede imellem Ironie og godmodig Venlighed, "aldrig vise for tydeligt og føleligt — —"

"Nu?" raabte den Fremmede forventningsfuld, da hiin standsede.

"At De er ingen Tyskker, men en Preusser."

Postillonens skingrende Horn og den tunge Vogns Raslen paa Steenbroen overdøvede den Fremmedes Svar. Passagererne nøde i denne Stad en kort Hvile, og den Fremmede vilde endnu engang indbyde sin Reisekammerad til Frokost. Men allerede udenfor Posthuset overrakte en gammel Rideknegt denne flere Breve; rødmende brød han hurtigt det ene, og den Fremmede bemærkede i Forbigaaende, at det var en Damehaand. Den Fremmede traadte noget forstemt ind i Værtshuset, og satte sig ved Vinduet; han saae Jægeren tale ivrigt med sin Tjener, og strax derpaa førte man to skjønne Heste frem. I samme Øieblik traadte den grønne Herre hastigt ind i Salen, hans Øine søgte og fandt Reisekammeraden, han traadte hen til ham, dog kun for at tage

en hurtig men hjertelig Afskeed med ham; og Brandenborgeren kunde derfor, til sin store Fortrydelse, ikke engang spørge ham om Pigen fra Heilbronns Huus og Familie, et Spørgsmaal, som han havde optegnet iblandt sine Reisenotiser og understrøget to Gange. Men Synet af Jægeren, som svang sig saa let i Sadlen paa den skjønne, stolte Hest, jog saa majestætisk hen over Torvet, forsonede ham med den næsten uhøflige Hast, hvormed hiin havde taget Afskeed med ham. Han tilstod sig selv, at han sjeldent havde seet et saa velbygget Legeme forenet med et saa skjønt, udtryksfuldt Ansigt.

"Hvem var denne Herre i den grønne Klædning?" spørgte han Kjældersvenden, som i et andet Vindue saae efter de Bortridende.

"Med Navnet kan jeg ikke være til Tjeneste," svarede hiin; "jeg veed kun, at man kalder ham "Herr Baron," at hans Fader besidder Godser nogle Mile herfra ved Neckaren, og at de skulle være meget rige; til Staden kommer han sjeldent."

Ikke ganske tilfreds med denne Oplysning satte den unge Mand sig igjen i Vognen. Hans Fader, som i yngre Aar havde været i dette Land, havde fortalt saa meget Forunderligt om schwabiske Baroner, at han ikke havde formodet at træffe en saadan i sin elskværdige og flint dannede Reisekammerad. Hans nye Sidemand, som strax i det første Qvarteer fortalte ham, at han var en Humlehandler fra Baiern, gjorde ham det Tab, han forhen havde lidt, kun lidet føleligere, og da han fandt

liden Underholdning i Humleavl, sysselsatte han sig med at tænke over den unge Mands Charakteer, og derpaa endnu engang gjennemløbe alle de Forventninger og Forhaabninger, som han havde gjort sig om sine Slægtninger, til hvilke han nu reiste. Af sin Onkel lovede han sig kun liden Underholdning; han maatte efter hans Beregning være i en Alder af omtrent tredsindstyve Aar; hans Fader kjendte ham allerede for fem og tyve Aar siden som en vranten, uselskabelig og egensindig Mand, og saadanne Egenskaber pleie ikke at forbedre sig med Alderen. Desto mere lovede den unge Mand sig af Frøken Anna, hans Cousine. Af en Ven, som længere Tid havde levet i Schwaben, var hun bleven ham skildret som en Prydelse for dette Land. Et behageligt, fortroligt Forhold i fem til sex Uger fandt han ganske ønskværdigt, og saa ivrig var han i at beregne de Midler, der satte ham istand til at vise sig elskværdig, saa overbeviist var han om det Indtryk, som hans Person, hans Væsen ufeilbarlig maatte gjøre, for saa let holdt han det, at erobre en schwabisk Frøkens Hjerte, at ikke engang den Tanke faldt ham ind, at den skjønne Cousine Anna kunde maaskee allerede have en Elsker.

Da han var kommen til Residentsen, lod han sig strax føre til det Huus, hvor hans Onkel ellers havde boet, men her lød det Tordenbudskab: dem De søger boe alt for lang Tid siden paa et Landgods, de ville heller ikke vende tilbage til næste Vinter, og dette Huus tilhøre dem ikke mere.

Brandenborgeren fattede hurtigt en Beslutning. Han benyttede denne Dag til at see sig om i den venlige Stad, og ilede derpaa tilbage ad den samme Vei han var kommen, til den nedre Neckardal, hvor hans Onkels Gods laae.

Jo nærmere han kom denne yndige Egn, desto behageligere var det ham, at han skulde tilbringe nogle Uger paa Landet. Han vidste af egen Erfaring, at man paa Landet, fjernet fra Stadens Adspredelser og hine Former, som man der holder for skjønne og nødvendige, men her for overflødige og besværlige, bliver lettere bekjendt og slutter snarere Venskabsforbindelser, at man indskrænket til et lille Selskab, hurtigere nærme sig hinanden. — Omtrent eet Miil fra Godset bøiede Veien af fra Hovedlandeveien. Kudsken, som han havde leiet, pegede hen paa en Sti, som løb ind i Skoven; Kjøreveien dreier sig her om det hele Bjerg, sagde han; men ad denne Fodsti kan man i en langt kortere Tid tilfods naae Slottet Thierberg. Den unge Mand steg ud; han havde hidtil kjørt paa en Bjergryg, saae nu en middelmaadig med Skov bevoxet Høi for sig, og sluttede sig til, fordi han havde hørt, at hans Onkels Slot laae i Neckardalen, at man fra denne Høi maatte nyde en vid Udsigt over Dalen. Han lod Vognen kjøre videre, og steg op ad Sideveien. En Skov med pragtfulde Bøgetræer omgav ham. Aldrig havde han seet dette Træ saa kraftigt, saa majestætisk; hist og her traf han paa Ege- og skjønne Asketræer og til sin ikke ringe Forundring vilde Kirsebærtræer af usædvanlig Høide. Lidt efter lidt faldt hans Vandring op

ad Høien ham besværligere; Veien syntes paa engang at blivere steilere, og han var ofte fristet til at bande den ubeqvemme Elegants, hvori hans berlinske Skræder havde klædt ham. Endelig naaede han Toppen, men endnu aabnede ingen Udsigt sig. Skoven syntes at blive tykkere, jo mere Veien igjen førte nedad, og da for at forøge hans Utaalmodighed, den lille Fodsti deelte sig i endnu tvende mindre, som løb i forskjellige Retninger, skjældte han paa Kudsken og paa sin egen Daarskab, som havde forledet ham til at forvilde sig i en fremmed Skov. Han tog endelig Veien tilhøire og saae, efterat han var gaaet nogle hundrede Skridt, til sin store Glæde en broget Klædning skimte igjennem Løvet.

Han fordobblede sine Skridt og blev ikke lidet forundret, da han pludselig stod for en ung Dame, som sad paa en Bænk i Skyggen af en gammel Eeg. Hun havde en Bog i Haanden, fra hvilken hun, da hans Fodtrin raslede i det nedfaldne Løv, langsomt og roligt hævede sine skjønne Øine; men ogsaa hun syntes forundret, da hun saae en ung, moderne klædt Herre for sig i denne Eensomhed; hun rødmede flygtigt, men nedslog ikke sine Blik, der dvælede spørgende paa dette uventede Besøg. Den unge Mand bukkede sig nogle Gange, førend han rigtigt vidste, hvad han vilde sige. "Skulde denne skjønne Pige være Cousine Anna?" var Alt, hvad han i dette Øieblik formaaede at tænke og spørge sig om, og først efterat han havde selv besvaret sig dette Spørgsmaal med ja, traadte han nærmere hen til den unge

Dame, som imidlertid tillukkede sin Bog og reiste sig fra Bænken. "Jeg beder om Tilgivelse," sagde han, "hvis jeg skulde have forstyrret Dem; jeg frygter for, at være kommen fra den rette Vei. Kan jeg her komme til Herr von Thierbergs Slot?"

"Ikke godt ad denne Fodsti, naar De ikke er bekjendt her," svarede hun med en klangfuld Stemme; "De er gaaet forbi en Sti der oppe, som fører til Slottet." Hun bukkede sig ved disse Ord, og den unge Mand gik sin Vei tilbage; men næppe havde han gjort nogle Skridt, saa drog en uimodstaaelig Følelse ham tilbage. Den skjønne Pige stod endnu engang op fra sit Sæde, da hun saae ham vende tilbage, dog dennegang syntes Bestyrtelse at farve hendes Kinder, og en vis Ængstelighed lyste ud af hendes store Øine. Paa Resico, at blive holdt for ubeskeden, spørgte den Reisende, om han maaskee havde havt den Ære at tale med Frøken von Thierberg?"

"Jeg hedder saaledes," svarede hun noget forundret.

"Eh bien, ma chere cousine!" sagde han smilende, i det han bukkede sig høfligt, "saa har jeg den Fornøielse, at forestille Dem Deres Fætter Rantow."

"Hvorledes, Fætter Albert!" raabte hun glad, "saa har De dog endeligen holdt Ord? Hvor vil min Fader glæde sig! Og hvorledes lever Onkel og den kjære Tante, og hvorledes er det gaaet Dem paa Reisen?" Saaledes fløi det ene Spørgsmaal efter det andet over de skjønne Læber, og Fætter Rantow fandt, henrykt over den Lykke, at besidde en skjøn Cousine, ikke Ord nok til at besvare

dem alle. Hvor yndigt, hvor naivt lød ikke Sproget for ham! Han kunde ikke sige, at hun havde overtraadt en eneste af Gramatikens Regler, og dog forekom det ham, at det var ganske andre Toner, end de han havde hørt i sit Fædreland. Han følte, at han var reist for hurtigt, til efterhaanden at blive forberedt paa denne Contrast.

"Denne er min Ynglingspadseregang," sagde hun, i det hun gik langsomt ved Siden af ham. "Rigtignok er Veien i Dalen endnu behageligere, Neckaren danner skjønne Bugter, gamle Borge pryde Høiene — og vor spiller ikke den sletteste Rolle, i det mindste hvad Alderen angaaer — Landsbyer og endog en lille Stad seer man afvexlende i Dalen; men Tilbageveien til Slottet er igjen saa steil og møisommelig, og paa Landeveien gaaer der igjen for mange Folk. Skoven her ligger ikke høiere end Slottet, paa en halv Time kan man gaae herover, og er da i en saa herlig Eensomhed, som om man sad i sit Boudoir ved tillukkede Døre."

"Indtil Hændelsen fører en Fætter fra Preussen herhid, som forstyrrer den herlige Eensomhed," afbrød Rantow hende.

"I det Hele taget," vedblev hun, "er der just ikke megen Tummel paa Slottet. Det er næsten ligesaa eensomt, som et fortryllet Slot i Tusinde og een Nat. Foruden Tjenerskabet og i det bageste Fløi Amtmanden, som man aldrig faaer at see, ere vi, Fader og jeg, de eneste Beboere; Slottets Eensomhed er ofte saa skrække-

lig og sørgelig, at jeg hellere tyer til Skovens Ensomhed, hvor Træernes Brusen og Fuglenes Sang dog endnu forkynde noget Liv."

3.

Overrasket stod den unge Mand stille, da de traadte ud af den tykke Skov, og ved en Vending af Veien, paa engang stod lige over for Slottet. Det sydlige Tyskklands Beboere ere fra Ungdommen af vante til slige Syn. Man træffer sjelden i Franken paa en Dal af nogle Miles Længde, hvori ikke en Borg eller i det mindste et forfaldet Taarn og en halv Port skuer ned. Landets naturlige Beskaffenhed, de mange Bjerge og smaae Floder, desuden den talrige Landadels eiendommelige Forfatning begunstigede eller gjorde i ældre Tider disse befæstigede Boliger nødvendige. Men vort Fædrelands nordlige Deel bær kun faa Spor af denne gamle Tid; de udstrakte Sletter tilbøde ingen saa naturlig Befæstning, som Sydens Klipper og Bjerge, og havde ogsaa hist og her i det flade Land staaet en saadan Borg, saa var den desto hurtigere bleven given til Priis for Ødelæggelse. Naboerne deelte broderligt de dyre Stene, og deres Minde henviftede Vinden, som strøg hen over Sletten. Derfor var det et saa overraskende Syn for den unge Mand, at see sig i en saadan Nærhed ligeover for en af disse eiendommelige Borge, og end mere overraskende, da han igjennem disse mørke, hvælvede Porte skulde drage ind som Gjæst,

i hiin gamle Bygning. Dog snart opfyldte ingen anden Tanke, end den maleriske Udsigt, som laae udbredt for ham, hans Sjæl. Det gamle mørkegraae Vagttaarn var paa den sydlige Side fra Toppen til ned i Graven omhyllet af en Kappe af Vedbenderanker. Ud af Murenes Sprækker voxede Grene og grønne Ranker, omkring Porten slyngede sig et bredt Rækværk af Vinranker, hvis fine Blade havde slynget sig med blid Magt omkring Vindebroens rustne Hængsler og Kjæder. Paa den høire Side af Slottet hindrede den mørke Skov Udsigten, men paa den venstre skuede Øiet henover de høie Mure ned i den skjønne frugtbare Neckardals Dybde, svævede opad langs med Floden til Landsbyer og langt henover Vinbjergene til de fjerne blaae Bjerge.

"Det er vort Thierberg," sagde Frøkenen; "det synes, som om Egnen har nogen Interesse for Dem, Fætter, og jeg vil i Sandhed raade Dem til, at see ret ofte ud af Vinduet, for ikke at skrækkes af vor Eensomhed og disse hæslige gamle Mure!"

"Hæslige Mure kalder De denne gamle Borg?" raabte Gjæsten; "kan man see noget mere Romantisk, end disse med Vedbende bevoxede Taarne, denne hvælvede Port med det gamle Vaaben, denne Vindebro, disse Volde og Grave? Troer man ikke at see Slottet Bradwardine eller et andet Slot i Walter Scotts Romaner? Venter man ikke, at en Sickingen, en Götz vil træde os imøde, ud af denne Port —"

"For dennegang i det høieste kun en Thierberg,"

svarede Frøkenen smilende, "og af disse spøger endnu kun een inden de fatale Mure. Deslige Taarne og Mure i en Roman eller Kobberstik, elsker jeg overordentligt, men at boe indenfor disse Mure, saa eensomt, og om Vinteren, naar Vinden hyler, og Øiet ikke seer andet Grønt, end hiint Vedbende der paa Taarnet — Fætter! jeg fryser allerede nu, naar jeg kun tænker derpaa. Men kom, Herr Ridder, Borgfrøkenen vil selv føre Eder ind."

Den mørke, skyggefulde Slotsgaard, hvori de traadte ind, afkjølede noget den Fremmedes varme Begeistring. Han saae sig flygtigt omkring, da de gik igjennem den, bemærkede, at Pladsen dog ikke havde været stor nok til en Turnering, blev forskrækket over et halvt indfaldet Taarn, hvis Rudera hang truende ud over Muren, blev forbauset over Tidens skarpe Tand, som havde gnavet mægtige Aabninger i den tykke Muur, og aabnet Øiet en fri Udsigt i Dalen, og skjænkede allerede paa Vindeltrappens forslidte Trin, hvor en hæftig Trækvind blæste igjennem de slet vedligeholdte Vinduer, i sit Hjerte sin Cousines Bemærkning over Borgens Beboelighed, fuldkommen Bifald. I en stor, med Muurstene brolagt Forsal, hilste sex til otte Hunde paa Frøkenen med venlig Bjæffen og Logren, og en lænket Rovfugl, som i et Hjørne sad paa en Stang, udstødte et ubehageligt Skrig og slog med Vingerne. "Det er vort Antichambre, vort Hof," sagde Anna, i det hun pegede smilende paa Dyrene; "lutter fortryllede Prindser og Prindsesser. Men

lader os nu træde ind," tilføiede hun efter et Ophold alvorligere, "i dette Værelse er min Fader."

Hun aabnede en høi, tung Fløidør, og i det gammeldags udstaferede Gemak faldt Ynglingens Blik paa en gammel Mand, der stod i en Vinduesfordybning, som det syntes, opmærksomt læsende i en Avis. Ved sin Datters Hilsen saae han sig om, og da han blev den Fremmede vaer, og Anna nævnte hans Navn, stod han op, og gik ham langsomt og med faste Skridt imøde. Med Beundring saae Neveuen den høie, bydende Skikkelse, der uvilkaarlig erindrede ham om denne Borgs Vagttaarn, som saa mange Aar ikke havde formaaet at styrte omkuld, og hvis Alder kun Vedbenderankerne, der slyngede sig op ad det, tilkjendegav. Vel havde Tiden indgravet Rynker i dette fem og tredsindstyveaarige Ansigt, om Tindingen nedhang faa graae Haar, og Skjægget og Øienbrynene vare blevne sølverhvide, men Øiet lyste endnu uformørket, og Nakken bar Hovedet endnu ligesaa opreist, som i ungdommelig Kraft, og Haanden gav et næsten kraftigere Tryk, end Neveuen formaaede at gjengjælde.

"Du er velkommen i Schwaben," sagde han med dyb, kraftig Stemme; "det var et fornuftigt Indfald af min Fru Søster, at hun sendte Dig hertil; gjør Dig magelig; sæt Dig hen til mig ved Vinduet, og Du, Anna, bring Viin."

Saaledes var Modtagelsen paa Thierberg; men saa aaben og hjertelig den end var, kunde dog den unge

Mand i flere Timer ikke bortjage en vis ubehagelig Følelse. Han havde tænkt sig Onklen ganske anderledes; han troede efter den Beskrivelse, som hans Fader havde gjort ham, at finde en raa, men lystig gammel Landjunker, som jagede sine Harer, med Lune jevnede sine Bønders Stridigheder, gierne fortalte om sine Heste, og undertiden drak et Glas over Tørsten med sine Venner og Naboer; han betænkte ikke, hvorledes fem og tyve Aar og en saa skjæbnesvanger Tid, som den, der laae derimellem, kunde have virket paa denne Mand. Onklens rolige, alvorlige Øie, som syntes at dvæle prøvende paa hans Ansigtstræk, de ligefremme, men grundige Spørgsmaal, hvormed han tog Neveuen i Skole over hans hidtil førte Liv, det ironiske Smiil, som nu og da ved en eller anden af den unge Mands Ytringer spillede om hans Mund, Alt dette, og den Gamles bydende Væsen imponerede ham paa en Maade, som var ham høist ubehagelig; han besad ikke Mod til at behandle Onklen ligesaa fortrolig, som denne ham, han var til Mode som en nylig ansat Embedsmand, hvem en Minister giver Audients, og dette var anden Gang, at han til sin ikke ringe Fortrydelse, saae sig skuffet i sine Ideer om Herremændene i Schwaben.

Ogsaa hans Cousine forekom han ganske anderledes end han havde tænkt sig hende. Han fandt rigtignok hos hende den elskværdige Naturlighed, det aabne, utvungne Væsen, hvorfor man roste dette Lands Døttre, men denne Frimodighed syntes ikke at hidrøre fra Uvidenhed, men af

en fiin, fikker Takt, og hvad hun talte, vidnede om en saa fortræffelig dannet Aand, at hendes Naturlighed syntes kun at bestaae deri, at alt Aandrigt, det være vittigt eller alvorligt, hun yttrede, var naturligt medfødt, og ikke noget hun havde lært, eller noget søgt. Men meest ærgrede ham, at hun allerede i den første Time syntes at gjennemskue ham; de meest udsøgte Artigheder, som han sagde hende, slog hun hen i Spøg, de finere Complimenter undveeg hun paa den ubegribeligste Maade, vilde han blot vise hende den fine i Berlin dannede unge Mand, saa kaldte hun ham strax Herr von Rantow. Og alligevel maatte han tilstaae, at han aldrig havde seet saa megen Harmonie i Bevægelse, Mine, Skabning og Stemme; hendes hele Væsen forekom ham som den Huusklædning, hun nu bar. Den var simpel og af beskedne Farver, og alligevel klædte den hendes fine, ranke Skikkelse med den smagfulde Elegants, som giver endogsaa den simpleste Klædning en hemmelighedsfuld Ynde, en Toilethemmelighed hvorover, saavidt den unge Mand erindrede sig, endnu ingen Modejournal gav Oplysning, og der forekom ham mere som Tegn og Symbol paa en harmonisk Sjæl, end en Følge af en omhyggelig Opdragelse.

Den samme Overeensstemmelse troede han at finde imellem den gamle Herre og Gemakket, i hvilket han først var bleven indført. Det var et henrundet Aarhundredes falmede Glands, som skinnede ham imøde fra Væggene og Huusgeraadet. De tunge vævede Tapeter,

befæstede med Lister, som engang havde været forgyldte, og hvis Farve nu spillede i det mørkebrune; de brede Lænestole med krumme, zirligt dreiede Been, Hynderne, kunstigt broderede med afstikkende Farver, prydede med Papagøier, Blomsterpotter og Billeder af afdøde Skjødehunde. Hvor mangen Vinterdag maatte ikke hans Stammemødre have været fængslede til dette møisommelige Arbeide, som maaskee engang blev anseet af dem for det Fuldkomneste, som den menneskelige Smag nogensinde havde opfundet, og som nu deres Efterslægt fandt smagløst, klodset, og havde ikke saa ærværdige Erindringer bundet sig dertil, næsten latterligt. Og dog forekom ham alt dette, naar han saae sin Onkels ærværdige Skikkelse, som helliget ved Alderdom og mangeaarig Vane. Han saae, at man i Thierberg var ophøiet over Modens Forandringer, og, naar han tilføiede, hvad hans Fader havde sagt ham om de mange Slags Ulykkestilfælde og de knappe Omstændigheder, hvori Onklen befandt sig, saa skammede han sig fordi han et Øieblik havde kunnet finde disse Omgivelser groteske og besynderlige; han følte, at han kunde ikke nægte uforskyldt Armod, naar den viste sig i en saa alvorlig og værdig Skikkelse, sin Agtelse; ja, imellem disse Vægge, dette Huusgeraad, og Onklens grove Klædning for sig forekom han sig selv, naar han kastede et Blik paa sin moderne og høist ubequemme Dragt, som en Daare, beherskket af et Phantom, som den Vise smilende lader svæve forbi sig.

Disse vare de Indtryk, som den første Aften i Thierberg gjorde paa den unge Rantows Sjæl. Men saa alvorlige disse endogsaa tilsidst vare, saa kunde han dog ikke undertrykke et Smiil, da en Fløidør, ligesom det gamle Slotsuhr langsomt og zittrende slog otte, sprang op i Enden af Værelset, en lille Karl i en forslidt, galoneret Kjole, der hang om hans Legeme som en Sæk, traadte ind, bukkede sig tre Gange og sagde høitideligt: "le souper est servi."

"S'il vous plait," sagde den Gamle med et alvorligt Ansigt, og, i det han bukkede sig for sin Neveu, rakte han den skjønne Anna sin Arm og gik med langsomme Skridt til Spisesalen.

4.

Med Spisesalens Fløidøre og det første Blik, som han kastede derind, havde den Fremmede fra Brandenborg aabnet sig en vid Mark af Erindringer. Om denne malede Plafond, som forestillede Verdens Skabelse, om den tunge Lysekrone, Englen Gabriel lod hænge ned fra Skyerne som en Sol, om de gule Gardiner af tungt Silketøi, havde Moderen ofte talt med ham, naar hun fortalte om sin Faders Slot i Schwaben og den ualmindelige Glands, som engang var kommen i Familien og i de skjønne Appartements i Thierberg ved hendes høisalige Fru Bedstemoder, Datteren af en rig Minister. Allerede hans Moder havde i sin Barndom betragtet

disse Pragtstykker med stor Ærefrygt formedelst deres Ælde, og siden den Tid havde de i det ringeste oplevet endnu tredive til fyrgetyve Aar.

"Det er Familiesalen," sagde den gamle Thierberg ved Taflet, da han saae de nysgjærrige Blikke, hvormed hans Neven mønstrede dette Gemak. "I gamle Tider skal man have kaldt den Lysthuset, og mine Stamfædre pleiede at drikke her. Min salig Bedstefader lod den saaledes indrettes og smykkes; han var en Mand, der besad megen Smag, og havde i sin Ungdom tilbragt flere Aar ved Ludvig den fjortendes Hof. Ogsaa min Fru Bedstemoder var en prægtig Dame, og begge have inddeelt og decoreret Slottets Indre paa denne Maade."

"Ved Ludvig den fjortendes Hof!" raabte den unge Mand med Forundring. "Det er en skjøn Tid siden; hvor mange Slags Gjæster maae ikke denne Sal have seet siden den Tid!"

"Mange Mennesker og underlige Tider," svarede den gamle Herre. "Ja, det gik engang glimrende til paa Thierberg, og vore Gjæster levede ikke slettere hos os, end hos nogen Rigsfyrste. Man kunde ikke leve noget glædeligere Liv, end paa disse Slotte, saalænge vort Ridderskab endnu blomstrede. Da havde vor Anseelse, vor Stemme Indflydelse. Man var en Adelsmand ligesaa vel som Kongen af Frankrig, og en Friherre var en fri Mand, som ikke kjendte nogen anden over sig, end Gud og sin naadigste Herre, Keiseren; nu —"

"Fader!" afbrød Anna ham, da hun saae, hvorledes

Aarerne paa hans Pande opsvulmede, og hvorledes en mørk Rødme, et Forbud paa en Storm, der vilde nærme sig, bedækkede hans Kinder. "Fader!" raabte hun i en øm Tone, i det hun greb hans Haand, "Intet mere om dette Thema; De veed jo, hvorledes det altid angriber Dem!"

"Naragtige Pige;" svarede den gamle Herre, halvt ærgerlig, halvt rørt af sin skjønne Datters bedende Stemme, "hvorfor skulde en Mand ikke være stærk nok til, efter Aars Forløb, at tale om det, som han engang var stærk nok til at lide og taale? Fætter kjender kun vore Forhold, som de nu ere. Han er født paa en Tid, hvor disse Storme just rasede paa det hæftigste, og opvoxet i et Land, hvor Tingenes Orden allerede forlængesiden var anderledes; han kan altsaa ikke saa ganske rigtig tænke sig, hvad hans Moders Forfædre vare, og desaarsag vil jeg belære ham."

Friherren tog ved disse Ord sit store Glas, paa hvis Laag hans Huses Vaabenskjold af drevet Sølv var anbragt, og drak, for at samle Kraft til sit Foredrag, et langt, dygtigt Drag. Men Frøken Anna saae paa Gjæsten med bekymrede, bedende Blikke; han forstod dette Vink og søgte at bringe Onklen fra denne Materie.

"Det er sandt," udbrød han, endnu førend Onklen igjen havde sat Glasset fra sig paa Bordet, "i Preussen ere Forholdene anderledes og have været i lang Tid anderledes. Men De maa selv sige, kan man

i hele Europa finde et Land, som ligner mit Fædreland? Jeg indrømmer, at andre Lande i Størrelse og Antallet af Indvaanere langt overgaae os; men intetsteds træffer man paa en saa lille Strækning, en saa kraftig, ved indre Dyd imponerende Magt; det er den nyere Tids Sparta. Og ikke en lykkelig Jordbund eller en mild Himmel bevirkede noget saa Stort; men store Mænds Genie har skabt et Preussen, fordi de forstode at vække de slumrende Kræfter, og vise Folket selv, hvilken Stilling det borde indtage; fordi de ere blevne Preussere, er der ogsaa opstaaet et Preussen."

Den gamle Herre havde hørt roligt paa sin Neveu, men ved de sidste Ord viste sig paa hans Ansigt en saadan Ironie, at Brandenborgeren rødmede. "Min Naboes, General von Willy's Søn vilde sige, naar han hørte paa Dig: ""O Tyskland, Tyskland! der seer man hvorledes din Elendighed hidrører fra din egen Tvedragt! De ville ikke meer være Grækere, men hedde Platæer, Korinthere, Atheniensere, Thebanere og endog — Spartanere!"" Jeg ønsker kun," tilføiede han smilende, "at Spartanerne ikke andengang maae finde en Epaminondas i Felden. Slaget ved Leuktra var intet Mesterstykke i Krigskunsten af vore moderne Spartanere."

"Vor Ulykke ved Jena," sagde den unge Mand fortrødelig, "kan man hverken tilregne Folket eller Kongen, og jeg troer, vi have tilstrækkeligt hævnet os paa Napoleon; vi have ikke alene befriet Tyskland, men ogsaa afsat ham."

Saa! Det var altsaa Eder?" spørgte Onklen; "Gud veed det, jeg har handlet urigtigt, at jeg tilskrev den halve Million Soldater, som man sammenskrabede imod ham fra hele Europa, denne Begivenhed. Var Du maaskee selv med, Neveu? Du kan sandsynligviis tale som Øievidne?"

Nevøen rødmede og kastede et ængsteligt Blik hen til Anna, som næppe kunde undertrykke et Smiil. "Jeg var dengang endnu paa Høiskolen," svarede han, "og det har siden efter ærgret mig ofte, at jeg ikke var med. Jeg tilstaaer, at de Andre ogsaa have hjulpet med, men i ethvert Slag var det alene Preusserne som afgjorde dets Udfald; tænk blot paa Waterloo."

"Vær overbeviist om, at jeg tænker derpaa," svarede den gamle Herre meget alvorligt, "og at jeg tænker derpaa med stor Fornøielse. Hvis Nogen er Fiende af hiin Mand, saa er jeg det; thi han har gjort os og Alt ulykkelig, og vendt op og ned paa det gamle skjønne Rige. Men hvad Dine Landsmænd angaaer, da er Du ikke rigtigt underrettet. Jeg tvivler meget om, at Eders unge Soldater, selv om de ogsaa virkelig vare saa begeistrede, som man sagde, havde kunnet udholde saa mange Angreb paa deres Centrum, som den attende Juni hine Englændere, der allerede havde tjent i alle Verdens Dele."

"Det er ikke Aarene, som i saadanne Øieblikke give Kraft, men en Nations Selvbevidsthed, Stolthed, og Soldatens Begeistring for sin Sag; og den besidder Preusserne i høieste Grad."

"Jeg har i min Ungdom ogsaa tjent et Par Aar," svarede Onklen; "Anno 85 ved Kredstropperne. Dengang vare Soldaterne endnu ikke begeistrede, derfor kjender jeg ikke den Ting. Men med det Første vil min Nabo, Generalen, besøge mig; med ham maa Du tale derom."

"Hvorledes det end er," vedblev Gjæsten, "saa glæder det mig inderligt, at De stemmer overeens med mig i Hovedpunktet, Nag til disse Franskmænd og Had til denne Corsikaner. Hjemme hos os paastaaer man, at han desværre i Sydtyskland endog bliver anseet som et Slags Heros, og, det er latterligt at sige, af Mange endog æres som Menneskehedens Velgjører."

"Tal ikke saa høit, Ven," svarede den gamle Herre, "hvis Du ikke vil ganske falde i Unaade hos denne unge Dame. Hun er forskrækkelig Napoleonisk sindet."

"De vil derfor ikke tænke slettere om mig," sagde Anna stærktrødmende, "fordi jeg ikke ligefrem kan fordømme en Mand, hvis utilgiveligste Feil er den, at han var et stort Menneske."

"Stort Menneske!" raabte den Gamle med lynende Øine, "For Djævlen, et stort Menneske! hvad vil det sige? At han pasede det rette Øieblik, for som en Tyv at stjæle en Krone? At han med sine Bajonetter omstyrtede et fortræffeligt Rige, ødelagde dets herlige naturlige Form, uden at erstatte det ved noget Bedre? Stort Menneske!"

"De taler saaledes, fordi —"

"Anna, Anna!" afbrød han sin Datter, "mener Du, at jeg taler blot saaledes, fordi han gjorde os ulykkelige? fordi han røvede denne Dal og Skov fra mig, fordi han bortgav disse Mennesker, som lød mig og mine Ahner som deres Herrer, til en Anden? Fordi de uindbudne Gjæster, som han sendte os, fortærede eller stjal den Smule, som endnu var bleven mig tilovers? Det er sandt, paa hiin Dag, da man klæbede et fremmed Segl over Thierbergs gamle Vaaben, da man talte og vurderede mit Qvæg, maalte mine Vinbjerge, omhuggede Træer i mine Skove og inddrev de første Skatter hos mig, paa hiin Dag saae jeg kun mit og mit Huses Fald. Men gik det det hele Rigsridderskab bedre, maatte vi ikke endogsaa opleve, at en Mand fra Den Corsika erklærede: der gives ingen tysk Keiser og intet Tyskland mere."

"Gud veed det," sagde den unge Rantow, "os har han sandelig ikke behandlet bedre."

"J, netop J, ere Skyld deri," vedblev den gamle Herre stedse hæftigere. "J havde forlængst revet Eder løs fra Riget, følte intet for det Almindelige, vilde have et eget Navn for Eder selv, og gjorde Eder store Indbildninger. J saae vel endog gjerne, at man sønderbrød os, hvert enkelt Spyd, fordi man frygtede os, saalænge eet Baand omslyngede de øvrige Spyd. Have J ikke seet, hvorvidt det gik, da man i Sparta kaldte enhver Græker en Fremmed? Forbandet være dette Egenkjærlighedens og Tvedragtens Aarhundrede, forbandet

denne Verden fuld af Daarer, som kalde Egenkjærlighed og Herskesyge Storhed!"

"Men kjære Fader," vilde Frøkenen beroligende afbryde ham; men den gamle Herre stod, i det han sagde de sidste Ord, hastigt op, og det lille Menneske i det thierbergske Livree ilte paa hans Vink hurtigt hid med tvende Lys."

"God Nat," sagde han, i det han vendte sig til sin Neveu; "stød Dig ikke over, at Du undertiden seer mig hæftig; det er nu engang min Natur. Sover vel, Børn!" tilføiede han roligere, "naar den nærværende Tid er slet, saa maa man drømme om bedre Tider." Anna kysede rørt hans Haand, og den gamle ærværdige Herre skred langsomt ud af Døren. Rantow blev saa overrasket af Alt, hvad han havde seet og hørt, at han ikke engang bemærkede, hvilken komisk Figur Tjeneren gjorde, i det han lyste sin Herre tilsengs. Det vide Stadslivree, som han bar, hang næsten ned til Gulvet, og de lange broderede Opslager bedækkede aldeles Hænderne, der bare Solvstagerne. Han saae omtrent ud som en høi Pillegrim, der paa Knæerne kryber op ad et Calvariebjerg. En destomere ophøiet Contrast var Manden, som fulgte ham; da han skred igjennem den gammeldags Sal, under sine Forfædres Familieportraiter, troede man at see et vandrende Billede fra den gode gamle Tid."

Da den gamle Herre havde forladt Gemakket, stod Frøkenen op, bukkede for sin Gjæst og traadte hen til

et Vindue. Den unge Mand følte af hendes Taushed, at han maatte have berørt Strenge, som man ellers omhyggelig undgik at berøre. Hun saae ud i Mørket og Rantow traadte hen ved hendes Side. Han havde ofte gjort den Erfaring, at Misforstaaelser lode sig lettere opløse, naar man drev Spøg med dem, end naar man talte om dem med Alvor eller Veemod. Med et saadant Spøg vilde han forsone Anna; men da han traadte hen til hende ved Vinduet, var det Syn, som viste sig for ham, saa overraskende, at intet muntert Ord kunde slippe over hans Læber. Den mørke og dog saa rene blaa Æther, som kun en sydlig Himmel viser i Maaneskin, havde han endnu aldrig seet. Over Skov og Vinbjerge kastede Maanen sælsomme Slagskygger, og i Dalen tilbagekastedes dens Glands kun af Neckarens bølgende Vande, og af det mørke Kirketaarns Spidse. Det matte Skin af dette Nattens Lys havde blegnet Annas Ansigt, og i hendes skjønne Øine svømmede en Taare. Først nu, da Alt var saa stille og lydløst, hørte man fra det Fjerne en Fløites udholdende Toner, hvis Klang forenede sig saa blidt med Maanens milde Skin, at man var fristet til at troe, at det var dens Straaler, som nedsænkede sig saa melodisk til Jorden. Et saligt Smiil fløi over Annas Ansigt; hendes glindsende Øie hang ved en Skovpynt, som udstrakte sig langt frem i Dalen, og hendes dybe Aandedræt, syntes at svare Fløiten.

"Hvor pragtfuld er selv Natten i denne Dal!"

sagde Gjæsten efter en Pause. "Hvor skjøn hvælver Himmelen sig over den, og Maanen synes kun at være skabt for denne stille Vraa."

Anna aabnede det høie buede Vindue. "Hvor det dog endnu er varmt og mildt udenfor," sagde hun, i det hun skuede venligt ud i Dalen. "Ikke en Vind rører sig."

"Men Træerne bevæge sig dog frem og tilbage," svarede han, "de rasle, sikkert bevægede af Vinden."

"Ikke en Vind rører sig," svarede hun, og holdt sit hvide Tørklæde ud af Vinduet. "Seer De, ikke engang dette lette Tørklæde bevæger sig. Og kjender De da ikke det gamle Sagn om Træerne? Det er ikke Nattevinden, som bevæger deres Blade, de hviske og fortælle nu, og hvo som kun forstod deres Sprog, kunde erfare mangen Hemmelighed."

"Maaskee kunde man da ogsaa erfare, hvem Fløitespilleren er," sagde Fætteren, i det han betragtede Anna skarpere; thi han var allerede bleven saa skinsyg paa sin skjønne Cousine, at de søde Toner fra Skoven og hendes Tørklæde, som hun endnu bestandigt holdt ud af Vinduet, syntes ham at staae i Forbindelse med hinanden.

"Det kan jeg ogsaa forraade Dem uden Træernes Hjælp," svarede hun smilende, i det hun tog Tørklædet tilbage. "Det er en munter Jæger, som spiller Godnat til sin Pige."

"Men dertil er Afstanden dog næsten for stor," vedblev han, "mange Toner tabe sig næsten ganske."

"I Landsbyen dernede hører man det bedre, end her oppe," sagde hun ligegyldigt og lukkede Vinduet; "desuden siger jo Ordsproget: Kjærlighedens Øre hører endnu skarpere end Mistankens."

"Skjønt sagt," raabte den unge Mand, "men Mistankens Øie seer længere bort end Kjærlighedens."

"De har Ret," svarede hun, "men kun om Dagen, ikke om Natten."

Disse, som det syntes, aldeles uden Hensigt udtalte Ord overraskede den unge Mand saa meget, at han slog skamfuld sine Øine ned. Han bebreidede sig sin Daarskab, at han kunde tro, det var dette uskyldige Barns Elsker, som musicerede i Skoven."

"Og nu god Nat, Fætter," vedblev Anna, i det hun greb et Lys. "Drøm noget ret Skjønt, man siger jo, at den første Drøm i et Huus gaaer i Opfyldelse! Hans! lys Herr Baronen ind i Taarnværelset paa den høire Side! Og dette endnu," tilføiede hun paa Fransk, da Tjeneren traadte nærmere; "undgaae at tale med min Fader om Ting, som gjøre et saa dybt Indtryk paa ham. Han er meget hæftig, dog er det aldrig Personen, men dennes Mening han vredes over. Det var min Skyld, at jeg ikke iforveien havde underrettet Dem derom, i Morgen vil jeg meddele nærmere Instruction. — God Nat!"

Grundende over dette besynderlige og dog saa elsk-

værdige Væsen fulgte Gjæsten Tjeneren, og de huultlydende Gange og Vindeltrapper, det med forunderlige Spidsbuer hvælvede Gemak med dets mange Hjørner, den gammeldags Gardinseng og saamange Gjenstande, som han ellers vilde have betragtet saa opmærksomt, gjorde denne Gang intet Indtryk paa hans Sjæl, som kun var ivrigt sysselsat med at prøve og bedømme Annas Characteer og Opførsel.

5.

Da Gjæsten den følgende Morgen efter et omhyggeligt Toilette forlod sit Værelse, for at spise Frokost med sine Slægtninger, kunde han i Begyndelsen ikke finde Veien i den gamle Bygning. En Tjener, som han traf paa, førte ham til Salen, og paa de Gange og Trapper, som han maatte passere, bemærkede han nu først, hvad der ikke havde været ham paafaldende igaar Aftes, at han havde sovet i den meest bortfjernede Deel af denne Borg. Paa hans Spørgsmaal tilstod Tjeneren, at hans Værelse var det eneste, som man paa hiin Side endnu kunde beboe, og foruden Værelset med de vævede Tapeter, den gamle Herres Sovekammer, Salen, det lille Værelse i det andet Taarn, som Frøken Anna beboede, var blot endnu det uhyre Domestikværelse, som tilforn havde tjent til Kjøkken, og Amtmandens Bolig nogenlunde beboelig; de øvrige Værelser vare enten allerede halvt indstyrtede, eller bleve benyttede til

Frugtkamre og deslige! Onklens stolte Sind og hans Datters muntre Ynde stode i besynderlig Modsigelse med disse øde Mure og forfaldne Trapper, disse talende Billeder paa fornem Armod. Den unge Mand var vant, om ikke til Pragt, saa dog til en vis reenlig Eleganz i sin Omgivning, selv paa Trapperne, og han kunde derfor ikke andet end ansee sine Slægtninger, som levede i en saa stor, øiensynlig Mangel, for meget ulykkelige. Den romantiske Interesse, som det første Syn af denne Borg opvakte hos ham, forsvandt for denne sørgelige Virkelighed, og naar han tænkte sig, hvorledes Sprækkerne i Murene, igjennem hvilke nu den varme Morgensol skinnede, lode Vinterens Storme have frit Indpas, saa kunde han let forklare sig Annas Frygt for denne Aarstid.

"Og et saa blidt Væsen udsat for disse raae Storme," sagde han ved sig selv, "en saa rig og dannet Aand uden Omgang, maaskee uden Lectüre, en heel Vinter fængslet inden disse Mure af Sneefyg og Storme, ene med denne alvorlige, ceremonielle, gamle Mand! Og denne ærværdige Gamle, som engang har seet bedre Dage, ved Tidens Ugunst hensat i uforskyldt Armod og Mangel!" Den unge Mands Hjerte var af en saa godmodig Natur, at han udenfor Salsdøren halvt om halvt fattede den Beslutning, at frie til den skjønne Anna, føre hende til Brandenborg, eller, hvis Livet i Schwaben skulde behage ham bedre, tage med hende til

Residentsen og lade Thierberg igjen sætte istand for Sommeren.

Den Gamle modtog ham med en hjertelig Morgenhilsen og et djærvt Haandtryk, og Anna forekom ham idag endnu venligere og fortroligere, end igaar. Folkenes Dagværk blev i hans Nærværelse anordnet, og med Henrykkelse saae han Anna tage Deel i Husvæsenet med en Færdighed, som han ikke havde tiltroet den fiintdannede unge Dame. Ogsaa om deres egne Forretninger talte Slottets Beboere. Den Gamle vilde om Formiddagen opgjøre Regnskaber med sin Forvalter, Anna underholde Gjæsten og gjøre en Spaseretour med ham ned i Dalen. Efter Maaltidet vilde hun aflægge Besøg hos nogle Damer i Nabolauget, den Gamle vilde undersøge det Stykke Skov, som endnu tilhørte ham, og Albert skulde ledsage ham. Aftenen skulde forene dem alle ved Spillebordet. Saa behagelig for den unge Mand den Udsigt var, at tilbringe en heel Formiddag med den skjønne Cousine, saa forskrækket blev han over den lange Skovtour med den alvorlige Onkel, som hvert Øieblik forraadte de forunderligste, meest mangesidige Kundskaber, og i en saa høi Alder endnu besad en Hukommelse, for hvilken hiin gruede. "Hvorledes, hvis han nu den hele Eftermiddag sporgte Dig om det, Du har lært?" sagde han ved sig selv. "Hvor lumpent vil det da ikke komme for Dagen, hvilke Forelæsninger og Auditorier i Berlin Du ikke har besøgt, og hvor hurtigt vil han ahne, hvilke Du har besøgt." Nogen Trøst for

ham var hans veltalende Tunge og lidt Disputerekunst, det Eneste, som var blevet ham tilovers af hans Hofmesters Lærdomme. Dog ligesom en til Galgen dømt Synder endnu glædes ved det sidste Maaltid, som Bødelen tilbereder ham, saaledes opløftedes hans angstede Sjæl ved den skjønne Nutid. Og hvilken Himmel aabnedes ikke for ham, da Onklen, efter at han allerede havde grebet Hat og Stok, vendte sig endnu engang om til sin Neveu. "Endnu Noget!" sagde han til ham; "saalænge Thierberg staaer, er det Skik, at de nærmeste Slægtninger i lige Linie tilrale hinanden med Du; jeg tænker Du vil ikke gjøre nogen Undtagelse med Anna, fordi Du er født hundrede Mile nordligere."

Anna smilede og syntes at finde det ganske i sin Orden, men med glædeblussende Kinder tilkjendegav den unge Mand sin Beredvillighed; taknemmelig saae han efter den gamle Onkel, som i dette Øieblik forekom ham som et Kjærlighedens Sendebud. Desværre forglemte han, at dette Du ikke var det søde, hemmelige Kjærlighedens Du, og at et saa nært Forhold vel kunde være gavnlig for Venskabet, men derimod en Hindring for den fremspirende Kjærlighed.

"Og Du vilde igaar Aftes give mig Instructioner," sagde han, i det han satte sig hen ved Vinduet ved Frøkenen. "Det vilde være mig ret kjært, hvis Du vilde fortælle mig ret Meget om Onkel, jeg har tænkt mig ham ganske anderledes, og deraf kom mit Misgreb igaar Aftes."

"Hvorledes har Du da tænkt Dig ham?" spørgte Anna. — "Nu, jeg sammensatte mig af det, som min Moder og Fader fortalte, et Billede, der rigtignok ikke passer. Siden min Fader var Kammerjunker ved Eders Hof og førte min Moder med sig til Preussen, kan vel omtrent være tredive Aar henrunden. Dengang var vel Onkel omtrent fem- eller sex og tredive Aar gammel, og man kaldte ham endnu Junkeren, thi Bedstefader Thierberg levede endnu. Min Fader beskrev ham meget comisk, naar han kom til at tale om ham. Han var opvoxet her paa Slottet, under sin Herr Papas og Mamas Øine. De gode Bedsteforældre kunde jeg afmale. De sadde i Lænestole med broderede Overtræk, anstændigt friserede; Grandmama i et Fiskerbeensskjørt af blaat Silketøi, Grandpapa i en stiv Hofdragt. De ere den regjerende Familie i Eders Land, Amtmanden og Præsten deres Hofstat. Arveprindsen lærte ikke meer, end at bukke sig anstændigt, kysse paa Haanden, ride og jage, og Prindsesserne skulle have overgaaet ham meget i Dannelse. De to Aars Garnisonstjeneste ved Rigstropperne havde just ikke forfinet ham, og derfor skal han stedse have tjent til stor Moerskab for sine Slægtninger, naar han paa den Tid om Aaret, da man bragte Remonteheste fra Leipzig, kom til Residentsen. Min Moder blev dengang opdraget hos Onkel Wernau, og min Fader kom dagligen der i Huset. Naar da Din Fader om Efteraaret kom i Besøg, nægtede han ikke, at han kun var kommen for at betragte de skjønne Remonteheste, drev

den hele Dag omkring med Beriderne i Staldene, glædede sig over, at kunne glimre med sin store Hestekundskab, og underholdt om Aftenen de glimrende Selskaber hos Wernaus med sit besynderlige Væsen, som vel aldrig var keitet eller uanstændigt, men i høieste Grad naivt, utvungent og komisk. Min Fader sagde ofte: ""han var et Billed paa den gode gamle Tid, ikke hiin stive Tid, da man i enhver Krog af Landet efterlignede Hoftonen og Fiskebeensskjørterne, men en langt tidligere. Han var et Mønster af en schwabisk Landjunker."

Den unge Mand afbrød sin Beskrivelse, da han saae, at hans Tilhørerinde smilte. "Du finder maaskee disse Træk usande," sagde han, "fordi de ikke passe mere nu, og dog forsikkrer jeg —"

"Da Du kaldte dette Billedet af en schwabisk Landjunker, faldt hiin Bog mig ind, som næsten med de samme Træk skildrer en Landjunker i — Pommern. Du hensætter nu dette Billede i mit Fædreland, endog i dette Slot; besynderligt er det iøvrigt, at næsten intet Træk ligner mere. I det godtmalede Portrait af en Yngling maa man endog kunde gjenkjende Oldingens Træk, men her —"

"Det vilde jeg jo netop sige; jeg fandt Onkel saa ganske og aldeles forandret, at jeg ikke selv kunde begribe, hvorledes han engang kunde have været hiin muntre, naive Yngling."

"Jeg taler ugjerne med Mænd om Mænd, jeg mener, det passer sig ikke for Piger," tog Anna tilorde;

"om min Fader har jeg aldrig — næsten aldrig talt," tilføiede hun rødmende, "men med Dig vil jeg gjøre en Undtagelse. Jeg kjender rigtignok ikke Fader anderledes end han nu er; det er muligt, at han for tredive Aar siden var noget anderledes, men betænk, Fætter Albert, hvilken Skole han er gaaet igjennem! Alt, Alt, som engang var ham kjært og dyrebart, har denne frygtelige Tid kuldkastet. Eller troer Du, at hine Forhold, saa besynderlige og unaturlige de maaskee synes, ikke have været ham kjære? Hvor ofte, naar de gamle Herrer af det forrige Rigsridderskab vare samlede her i Salen, og talte om den gode gamle Tid, hvor ofte har jeg da ikke maattet græde af Medlidenhed med Oldingerne, som nu fandt sig saa vanskeligt i disse Former."

"Men gik det hele Europa bedre? Tænk paa Spanien, Frankrig, Italien, Polen og det hele Tyskland," svarede Gjæsten.

"Jeg veed, hvad Du vil sige," vedblev hun ivrigt; "man skal forglemme saa smaa Smerter over en Verdensdeels Ulykke og Omvæltning; men i Sandhed, saa langt ere vi Mennesker endnu ikke komne. Paa dette Standpunkt høve sig Enhver, som formaaer det, og jeg mener, han vil i sin Stormodighed kun finde liden Trøst for sig og det Almene. Og jeg paastaaer desforuden, at blandt Alle, som overhovedet have lidt, har maaskee dette Ridderskab ikke lidt mindst. Andre Saar, som kun ramme Formuen, læges med Tiden, men hvor, ikke ved Revolutionen, men i den lovmæssige Magts

Navn, saa gamle, saa længe vante Baand blive sprængte, og Former, som synes at være grundede for Evigheden, blive knuste, saa at det ene Stykke rives hid og det andet did, da blive de ømmeste Følelser i Sjælens Indre saarede. Naar saaledes de gamle Befalingsmænd og Raader af Ridderskabet, nogle Komthurer og tyske Riddere sidde omkring Bordet, saa troer man ofte at see Spøgelser, Skygger fra en anden Verden. Men naar man derpaa erindrer, at Alt det, som engang glædede dem, gik saa længe før dem i Graven, og at disse Titler ikke meer agtes af den unge Verden, saa kan man blive ret bedrøvet med dem."

"Det er sandt," bemærkede Gjæsten, "og man maa være retfærdig; de bleve fra den tidligste Ungdom af opdragne i Agtelse og ridderlig Iver for hine gamle Former, glimrede maaskee netop i en ny Embedsværdigheds første Glands, da Ulykken brød frem og opløste Alt, og hvor tungt er det at forsage gamle Vaner, at aflægge gamle Fordomme!"

"Saameget tungere," tilføiede Anna, "naar man troer at have lovlige Fordringer derpaa. Havde man løst hine Baand paa en blid Maade, saa vilde man efterhaanden have vænnet sig dertil; men det var et Øieblikks Værk. Formue, Anseelse og Værdigheder tabtes paa engang, og Mangen blev forsætlig fornærmet. Da blev Uvillien over Forandringen til Forbittrelse. Fader har ofte fortalt, at de paa e e n Dag reve alle hans Familievaaben af Væggene, taxerede Qvæget, bort-

førte Hestene, forseglede Bryggerkjedlerne og erklærede det for Statseiendom; Moder var syg; Fader ude af sig selv over de nye Embedsmænds haanlige Behandling, og for at gjøre Ulykken fuldkommen, indqvarterede de fem og halvfjerdsindstyve Franskmænd i dette Slot, som vel ikke torde plyndre, men derimod ustraffet stjæle, og som, naar de droge videre, kun gjorde Plads for ligesaamange nye Gjæster."

"Sandelig," raabte Albert, "en saadan Skjæbne havde vel ogsaa kunnet gjøre den muntreste Junker alvorlig!"

"Hvorledes det gik, veed jeg ikke; kun saameget sluttede jeg mig til af Samtalen, at han fra den Tid af blev ganske forandret. Han holdt sig for det meste hjemme, læste og studerede meget. Han ansees nu i Omegnen for en Mand, der veed meget, og man raadfører sig med ham i mange Tilfælde. Men for at komme paa Instructionerne, som jeg vilde meddele Dig, saa kan Du selv gjætte Dig til dem af det, som jeg har fortalt Dig. Berør aldrig de tidligere politiske Forhold, naar Du ikke vil gjøre ham vemodig, tal aldrig om Keiseren —"

"Om hvilken Keiser?" afbrød Fætteren hende.

"Nu, om Napoleon vilde jeg sige; han anseer ham for Ophavsmanden til alle sine Lidelser, og hvis Generalen i disse Dage skulde komme herover, saa indlad Dig ikke i nogen politisk Discurs; de have allerede saa ofte været i hæftig Ordstrid."

"Hvo er da Generalen?" spørgte Albert, "opfordrede

ikke Din Fader mig igaar til at tale med ham om den nyere Krigshistorie."

"General Willi er vor Nabo," svarede Anna, "og boer en halv Miil herfra nede mod Neckaren. Han hører ligesaa meget til den nye Tid, som min Fader til den gamle, og jeg finder hans Tænkemaade ligesaa naturlig som min Faders. Han gjorde i de tidligere Feldtoge en meget hurtig Carriere, og Keiseren selv skal i Feldtoget 1809 have overtalt ham til at forlade vor Tjeneste og indtræde i Garden. Han var med i Rusland, blev taget til Fange ved Chalons, og trak sig derpaa ganske tilbage. Her har han nu kjøbt sig et Gods, er en meget formuende Mand og lever stille i sine Erindringer. Du kan tænke Dig, at en Mand, som henlevede sine skjønneste Aar under saadanne Forhold, vel ogsaa endnu idag er indtaget for den Sag, for hvilken han engang kæmpede; han er, hvad man kalder en egensindig Napoleonist, og har i det ringeste saa godt som nogen Anden Grund dertil."

"Naar han var en Franskmand," svarede Albert, "da kunde det gaae an. Men for en Tysker er det dog sandelig ikke passende. Det var ingen Sag, men et Phantom for hvilket han fægtede.

"Lader os ikke strides derom," afbrød Anna ham. "Jeg er overbeviist om, at naar Du gjør denne elskværdige, ædle Mands Bekjendtskab, vil Du tilgive ham hans Enthusiasme."

"Hvor gammel er han da?" spørgte hiin mistroisk.

"Godt halvtredsindstyve Aar," svarede Anna smilende. "Men jeg synes, at han har en ligesaa god Grund til sin Tænkemaade, som Fader til sin. Blev ikke det, som i hans Øine var stort og ophøiet, tilintetgjort og forsmaaet, og Du veed, at dette ikke er Veien til at udsone Menneskene med det Nyere. Begge Herrer nære stor Godhed for hinanden, skjøndt de i deres Meninger staae lige mod hinanden. Ofte komme de i en saa hæftig Strid, at jeg altid forudseer, der engang vil skee et virkeligt Brud paa deres gode Forstaaelse som Naboer. Jeg troer, at hvis der var flere Damer tilstede, vilde det aldrig komme saa vidt, men desværre har ogsaa Generalen for nogle Aar siden mistet sin Gemalinde. Hun var en fortræffelig Kone, og min Moder agtede hende høit; men Generalens Fader kunde aldrig tilgive hende at hun var en Borgerlig, og hans Søster, som netop nu besøger ham, pleier kun at opholde sig en kort Tid hos ham."

Den gamle Thierberg, der i dette Øieblik kom tilbage fra sin Amtmand, afbrød denne Samtale, som den unge Mand gjerne vilde have fortsat endnu længe; thi Cousine Anna forekom ham bestandigt yndigere, elskværdigere, naar hun talte livfuldt, naar hendes Øine under hendes Tale glindsede stærkere og enhver af hendes Følelser afspeilede sig i hendes blide Ansigtstræk; og af den Fornøielse, som Samtalen med ham syntes at skjænke hende, troede han medrette at torde drage en gunstig Slutning for sig.

6.

Af alle den gamle Thierbergs tidligere friherrelige Rettigheder havde han alene beholdt Udnævnelsen, eller som man der kaldte det, Præsentationen af Godsets Skolemester tilbage, og han bandede ogsaa denne sidste Rest af fordums Storhed og Magt, da han om Eftermiddagen saae tvende Beilere til Skolepostén træde ind i Slottet tilligemed Præsten i Thierberg. Han bad sin Neveu at gaae alene ud i Skoven, og lovede at komme strax efter. Den unge Mand vandrede langsomt hen ad hiin Vei, ad hvilken Anna først havde ledsaget ham. Ofte stod han stille og saae tilbage paa denne ældgamle Borg, gierne dvælede hans Øine paa hiint Taarn, hvori Anna havde sit lille Værelse. Hvor elskede han dette klare, rolige, naturlige Væsen, der tillige besad saa fiin Dannelse! Han kjendte ikke noget lignende. Ofte vilde rigtignok i hans Erindring de brandenborgske Damer gjøre denne Schwaberinde Forrangen stridig. Det forekom den unge Mand, at han havde seet elegantere Former, hørt en mere flydende Tale, han tilbagekaldte i sin Erindring enhver enkelt Skjønhed, som ellers fortryllede ham, men han tilstod, at det netop var denne Frimodighed, denne Rolighed, som forekom ham saa overraskende, saa ny, saa elskværdig. "Hun er for forstandig, for rolig, for klar til nogensinde at kunne elske rigtigt," vedblev han tankefuld, "men agte mig vil hun, og hun vil finde mig interessant. Og netop denne Klarhed, denne Maade, at tænke over Livet, maa for længe siden

have gjort hende andre, bedre Forhold ønskværdige. En bequem, elegant Bolig, en smagfuld Garderobe, Vogne, Heste, Tjenere, et udsøgt Bibliothek, det ere de Ting, som i et saadant koldt Hjerte erstatte Kjærligheden; saa frimodig hun er, saa veed hun dog med sin Frimodighed ret godt at spille Damen, og virkelig — det vilde vist klæde hende overordentlig at være Fru von Rantow!"

Den unge Mand var under disse Drømmerier om en skjøn Fremtid kommen op paa en Høi, hvorfra han kunde overskue en Deel af den yndige Neckardal. Foreest, tilvenstre, saae han en Skovpynt, som strakte sig vidt frem, og skjulte ham Udsigten til den anden Deel af Dalen. Han sammenlignede den med Slottets Beliggenhed og fandt, at det maatte være den samme Bjergpynt, hvorfra igaar hine søde Fløitetoner lød. Derfra, havde Anna sagt ham, kunde man nyde en vid, fri Udsigt over hele Dalen, og hurtigt besluttede han, ikke først at vente paa Onklen, men, i Nydelsen af en herlig Udsigt paa hiin Skovpynt, fordybe sig i sine Tanker. Han havde nøie lagt Mærke til Retningen, og ikke længe derefter, saa traadte han ud paa den yndige Plads. Dalen svang sig i en skjøn Bue forbi Thierberg omkring denne Bjergpynt. Paa høire Side og langt nærmere, end Albert havde tænkt, laae Borgen, adskildt fra dette Sted ved en dyb Bjergkløvt. Man kunde i en Kiggert tydelig see Slottet Thierbergs Vinduer, og den unge Mand fornøiede sig en lang Tid over Præstens og hans

Onkels Ansigtstræk, da de stode i ivrig Samtale ved Vinduet. Ogsaa Annas Taarnvindue var aabent, men istedetfor hendes huldе Træk saae man kun et lille Orangetræ, som hun havde sat i Solen. I Dalens Midte løb Neckaren i smaa Krumninger, der dannede mange venlige Halvøer, og i en kort Afstand opdagede den unge Mands Øie et nyt Slot, i hvis Vinduer Middagssolen speilede sig. Det var opbygget i en skjøn, italiensk Stiil, de smalle Søiler og den zirlige Balkon gjorde en besynderlig Contrast mod Thierbergs mørke, tykke Mure, og ligesom denne Borg hang paa Nordsiden af Bjergstrækningen paa et steilt Bjerg, begroet med Krat, saaledes hvilede hiint skjønne Lystslot mod Sydsiden paa et behageligt Vinbjerg, hvis reenlige og net anlagte Rækværk og Spalierer strakte sig ned til Floden. Albert beundrede dette yndige Syn, og tænkte paa den Modsætning, som begge Slotte, liig Billeder af den gamle og nye Tid, gjorde, da faste Mandsfjed lød bag ham blandt Buskene, og opvakte ham af hans Betragtninger. Han vendte sig om, og blev maaskee ikke mindre forbauset end Manden, der nu trængte sig igjennem de sidste Buske, og stod for ham. — Det var hans Reisefælle fra Deligencen. Han havde en Jagttaske kastet over sig, bar en Bøsse under Armen, og to store Mynder styrtede bag efter ham ud af Krattet.

"Hvorledes! er det muligt!" raabte Jægeren og blev staaende fuld af Forundring; "det havde snarere

kunnet falde mig ind, at søge her paa en Ørn, end paa Dem!"

De seer, at jeg benytter Deres Raad," svarede den unge Mand, "jeg besøger enhver Krog af Deres Land, for at finde skjønne Udsigter —"

"Men hvorledes kommer De herhid?" vedblev hiin, i det han betragtede ham opmærksommere, "og De er heller ikke paa Reisen, som jeg seer; er Deres Bolig i Nærheden?"

Albert pegede smilende paa den gamle Borg. "Derovre — og De maa tilstaae," sagde han, "jeg havde ikke kunnet vælge et skjønnere Sted."

"I Thierberg!" raabte Jægeren med stigende Forundring, i det han et Øieblik rødmede lidt; "hvorledes er det muligt, i Thierberg? eller er maaskee Thierbergs de Slægtninger som —"

"Som jeg vilde besøge i Staden og traf her paa deres Landsted. Jeg velsigner iøvrigt denne min Onkels Smag," tilføiede Albert med et Buk, "da han paa ny førte mig i Nærheden af min behagelige Reisekammerad."

"Saa er De maaskee en Rantow fra Preussen?" spørgte Jægeren paa ny.

"Ja vel er jeg det," svarede den Adspørgte, "men hvoraf slutter De det? er De maaskee bekjendt med min Onkel?"

"Jeg besøger ham undertiden," sagde hiin med et langt Sideblik paa det gamle Slot, "jeg er gierne der;

dog næsten havde jeg havt den Lykke, endnu tidligere at gjøre Deres Bekjendtskab; jeg reiste for et Aar siden til Deres Hjem, og i det Tilfælde, at min Vei havde ført mig over Fehrbellin, var jeg forsynet med et Brev til Deres Forældre fra Deres Onkel selv. — Men har jeg sagt for meget, da jeg talte om vor Neckardals Skjønheder? Finder De ikke Alt her forenet, hvad Øiet blot kan ønske?"

"Jeg tænkte allerede før derover," vedblev Rantow; "hvor forskjellig er Characteren af disse to Bjerge paa begge Sider af Dalen! Her denne dunkle Skov med Huulveie og Klippeknuter, igjennem hvilke Bække rinde, den gamle Borg, halv Ruin, bygget paa denne steile Bjergvæg; hiin Side de lave, bølgeformige Viinbjerge med blaaligrød Jord og Viinstokkens lysegrønne Blade. Og disse Contraster forenede ved den yndigste Dal, ved Floden, som slynger sig i Bugter henimod Bjergene, — i Sandhed, der maa ikke være noget Behageligere, end at føre et eensomt Idylliv paa en af disse grønne Halvøer!"

"Ja," svarede Jægeren smilende, "naar Floden blot ikke hvert Foraar steg over sine Bredder og truede med at bortføre Damon, Hytten og — hans Daphne! Men har De alt været nede i Dalen?"

"Endnu ikke, og hvis Deres Vei fører Dem der ned, vil jeg gjerne ledsage Dem."

Jægeren kaldte sine Hunde til sig, og betraadte en Sidevei, som førte ned i Dalen. Rantow, som gik

bag ved ham, beundrede den unge Mands Bygning, kraftige Skridt og smidige Bevægelser. Nogle Gange følte han sig fristet til at spørge hvo han var, hvor han boede; men der laae noget saa Bestemt, Overlegent i hans hele Væsen, at han stedse opsatte dette Spørgsmaal til en bequemmere Tid. I Dalen fulgte Jægeren Strømmen; Børn og Gamle, som mødte dem, hilste ham overalt venligt og fortroligt; Mange bleve endogsaa staaende og saae efter ham. Ofte stod han stille og gjorde den Fremmede opmærksom paa ethvert skjønt Punkt, fortalte ham om Folkenes Levemaade, om deres Sæder og landlige Feste.

Veien dreiede nu om Bjerget, og pludselig stode de nu lige for det nye Slot, som Albert havde seet oppe fra Bjerget. "Hvilken herlig Bygning!" raabte han, "hvor malerisk den ligger blandt disse Vinbjerge! Hvo tilhører dette Slot?"

"Min Fader," svarede Jægeren venligt. "Jeg tænker, at De vil sætte over Floden med mig, og prøve den Vin, der voxer paa disse Bjerge."

Den unge Mand fulgte gjerne denne ligefremme Indbydelse; de gik til Bredden, hvor Jægeren løsnede en Baad; han lod sin Gjæst stige i den, og roede ham let og kraftigt over Floden. Ad reenlige, med fint Kisel bestrøede Veie, igjennem høie Spalierer af Vinstokke gik de imod Slottet, hvis simpel skjønne Former traadte endnu tydeligere frem, end betragtet i Afstand. Under det skyggefulde Portal, som fire Søiler dannede, sad en

Mand, der læste opmærksomt i en Bog. Da de unge Mænd traadte nærmere, stod han op og gik dem nogle Skridt imøde. Han var høi, rank og mager, og omtrent imellem 50 og 60 Aar. Et fort, lynende Øie, en dristigt krummet Næse, mørkebrunn Ansigtsfarve og en høi, bydende Pande, saavelsom hans hele Holdning, gav ham noget Paafaldende, Overraskende. Han bar en simpel militair Overkjole, et rødt Baand i Knaphullet, og endnu inden han blev forestillet ham, sluttede den unge Rantow sig til af Alt dette, at det var General Willi, for hvem han stod. Ham selv forestillede den unge Willi som en Søsterson af den gamle Thierberg, og som sin Reisekammerad.

Generalen havde en dyb, men behagelig Stemme; han svarede: "Min Søn har fortalt mig om Dem; Deres Moder kjender jeg godt, jeg har for endeel Aar siden seet hende i Residentsen. Da vi marscherede til Schlesien, blev jeg sendt til Berlin; jeg blev der i fire Uger ved Feldposten, og red i denne Tid flere Gange over til Fehrbellin, for at besøge Deres Forældre."

"I Sandhed," raabte den unge Mand, "jeg erindrer mig, at have seet dengang flere fremmede Officierer i vort Huus. Alt maa skuffe mig, Herr General, eller jeg kan endnu erindre mig Dem. Deres Uniform var grøn og fort, og De bar en stor Fjederbusk paa Hatten. De red en fort Hoppe."

"Ak ja, den gamle Leda!" sagde Generalen; "hun har holdt trolig ud til Berecina; der ligger hun, tyve

Skridt fra Broen i Sumpen. Det var et godt Dyr, og i Garden kaldte man det le diable noir. — Grøn Fiederbusk siger De? — Rigtigt, jeg tjente dengang ved de sorte Jægere fra Würtemberg. Et tappert Corps, ved Gud! Hvorledes kjæmpede ikke disse Folk ved Linz!"

"Var det dengang," bemærkede Rantow, "da Marschal Vandamme, hvem Gud fordømme, yttrede: ces bougres là se battent comme nous?"

"De oversatte der Navnet Vandamme paa en besynderlig Maade, men — nok! De er en Preusser, godt! jeg tilstaaer, General Vandamme var forhadt, i Særdeleshed i den sydtyske Armee; han vidste det ogsaa ret godt; sin Beundring over hine Soldaters Bravour havde han maaskee kunnet udtrykke høfligere, men aldrig med mere Sandhed."

De vare ved disse Ord traadte ind under Husets Portal; en Bog laae der opslaaet, den unge Willi betragtede den smilende og sagde: "For sjette Gang, min Fader?"

"For sjette Gang," svarede hiin, i det ogsaa et let Smiil fløi over hans alvorlige Træk. "De seer, Herr von Rantow, at man ofte opdrager blot sine Børn for, at de igjen skulle opdrage deres Forældre. Han kan ikke vel lide, at jeg læser disse Bøger ofte; men dog er det en god Grundsætning, ikke at læse mangeslags Bøger, men faa gode oftere."

"De har Ret," svarede Rantow, "og tør jeg vide,

hvilken Bog De læser sjette Gang?" Generalen viste ham den taus.

"Ak! den skjønne Fabel om 1812," raabte Albert, "Grev Segurs Feldtog! Nu, et Digt, som dette, kan man altid læse paany, i Særdeleshed naar man, som De, har lært at kjende Gjenstanden."

"De kalder det Digt?" spørgte Generalen. "Da De ikke kan tale af Erfaring, saa er vel General Gourgaud Deres Hjemmelsmand. Men jeg kan forsikkre Dem, i denne Bog er der saa frygtelig Sandhed, saa sørgelig Vished, at man derover kan forglemme det lidet, som er Digtning. Figurerne i dette Maleri leve; man seer deres vaklende Marsch over Jisørkenerne, man seer brave Kammerader opgive Aanden i Sneen; man seer et Kjæmpeværk, hiin store, stridsvante Armee ved Skjæbnens Ugunst tilintetgjort i mange tusinde sørgelige Ruiner. Men jeg elsker, at vandre blandt disse Ruiner, det er mig kjært, at slutte mig til hine sørgelige, over Isen mat skridende Mænd, thi jeg har deelt deres Lykke og — deres Ulykke."

"Jeg beundrer blot Din Taalmodighed, Fader," svarede Sønnen; "Du kan læse og paa ny læse disse franske Tirader, som, naar man opløser dem i godt Tysk, næsten klinge latterligt. Jeg erindrer mig et saadant Sted i denne berømte Bog, som i Øieblikket bestikker Følelsen, men siden efter bragde, i det mindste mig, til at smile. Armeen har i største Uorden trukket sig tilbage bag Wilna. Russerne ere den i Hælene. Længe

imponeres de endnu af Hærens Bagtogt, men snart opløser ogsaa denne sig, og de første Russere blande sig allerede, i det de trænge op af en Huulvei, med de Sidste af Franskmændene. Segur ender sin Periode med de Ord: "Ak! der gives ikke mere nogen fransk Armee!" — "Dog der er endnu een," vedbliver han; "Ney lever endnu; han river den Nærmeste Geværet af Haanden, o. s. v." Kort, den ædle Marschal fyrer i overdreven Iver endnu nogle Gange paa Fienden og repræsenterer, ligesom i selv, den halve Million Mexnesker, som Napoleon førte i Felden imod Rusland. Er dette ikke mere end digterisk, er dette ikke latterlig overdrevent?"

"Jeg erindrer mig endnu ret godt hiint Moment, og saa grusom vor Skjæbne var, saa haardt man forfulgte os paa vort Tilbagetog, saa kunde vi dog nogle Øieblikke yde denne Krigers og hans i Sandhed antique Storhed vor Beundring. Naar Du betænker, af hvor stor Vigtighed det var, at han nogen Tid med nogle faa Tropper forsvarede hiint Difilé imod Fienden, at han og hans Folk i dette Øieblik virkeligen vare de eneste Kæmpende, som bøde Russerne Spidsen, saa vil hiint Udtryk være Dig mindre paafaldende; jeg i det mindste takker Segur, fordi han ogsaa satte hiint ophøiede Moment en Mindesteen."

"Altsaa er hiin Scene sand?" spørgte Rantow.

"Visselig! og en skjøn, stor Idee ligger deri, at man veed, hvo der af den store Armee tilsidst kæmpede

imod Russerne, at det var Ney, hvem den høie Hæder, som han havde erhvervet sig ved dette Tilbagetog, ikke lod forglemme den simple Soldats Haandgreb. Han var, som Hannibal, den Sidste paa Tilbagetoget."

"Men hvad siger De da om ham, som var den Første i Armeen og den Første paa Tilbagetoget?" bemærkede Rantow. "Jeg troer, at tyve Aar tidligere havde han med sin Garde forsvaret ethvert Skridt —"

"Og tyve Aar sildigere maaskee ogsaa," afbrød Generalen ham, "og var maaskee som Olding død en skjøn Død med sin Garde. Anno 13 var han, som Du jo veed, Keiser over et Land, fra hvilket han, uden Efterretning, uden Hjælp, var adskildt ved saa mange hundrede Mile. Hvad skulde holde ham tilbage ved Armeen, efter at vor Ulykke var afgjort? Troer De ikke, at han ahnede noget Lignende, som Deres Yorks Frafald! Maatte han ikke hente friff Mandskab i Frankrig?"

"Hvorfor drog han i Kamp imod Asien, den nye Alexander," sagde Rantow med et spodsk Smiil, "naar han ahnede, at det preussiske Folk blot lurede paa, bag hans Ryg at give ham Dødsstødet? Var dette Aarhundredets første Mands saa meget roste Klogskab?"

"Troe mig, unge Mand," svarede Generalen, "Keiseren var ophviet over en saadan Mistanke. Han vidste, at Deres Konge var en Mand af Ære, som ikke vilde falde ham i Ryggen; han vidste ogsaa, at Preussen var for klog til à la Don Quixote at angribe alene den store Armee."

"Preussen var ham Intet forpligtet," svarede den

unge Mand rødmende; "man veed, hvorledes Buonaparte selv holdt sine Fredslutninger; man var ikke forpligtet, at vente til det behagede den store Mand at modtage Krigserklæringen. Den Fængslede har Ret til, at benytte ethvert gunstigt Øieblik til at sønderrive sine Lænker, om han endogsaa derved knuste den, der paalagde ham dem."

"Nu, Fader," tilføiede den unge Willi, "det er jo det, jeg længe har sagt, naar jeg forsvarede hele Tyskslands Opstand. Hvo gav Franskmændene Ret til at lægge os i Lænker og Baand? Vor Daarskab og deres Magt! Hvo gav os Ret til at fravriste dem Sværdet og vende Spidsen imod dem selv? Deres Daarskab og vor Magt."

"Jeg indrømmer," svarede Generalen rolig, "at Folket og Politikere kan tale og tør tale saaledes. Men aldrig tør Soldaten føre dette Sprog, for at besmykke en slet Handling. Der gives mange glimrende Forræderier i Historien; Tiderne, hvori de bleve begaaede, vare maaskee saa sysselsatte med Øieblikket, at man priste Forræderne; men Efterverdenen, som seer Gjenstandene i et klarere Lys, har altid dømt retfærdigt og skrevet manget glimrende Navn i det sorte Register. Ogsaa Keiserens Sag vil Efterverdenen føre. Men saa meget er vist, at til alle Tider, hvor der gives Soldater, vil den, som forlader sin Fane, altid ansees for en Skurk."

"Jeg tilstaaer dette," svarede Rantow, "kun indseer jeg ikke, hvorledes dette kan undskylde det overilede Tog til Rusland."

"Troer De da, at Preussens Tilstand har været os saa ubekjendt," sporgte Generalen; "man vidste saa temmelig, hvorledes det saae ud der. Jeg var fra Mainz indtil Smolensk i Keiserens Følge og i Særdeleshed i tyske Provindser ofte ved hans Side, fordi jeg kjendte Egnene, og mangen Gang i hans Navn maatte gjøre Spørgsmaal til Indbyggerne. I de preussiske Stamprovindser var de unge Folks Holdning og Udseende ham og os Alle paafaldende. Det hele Land syntes at være opfyldt af Permiterede, og dog var det stedse kun unge Mænd, som vare fødte og opdragne her. Haarene vare klippede militairisk, deres Retning var skjøn, regelmæssig; de stode sjeldent som dovne, ledige Gabere, naar Keiseren og hans Følge drog forbi. Nei, de gjorde Front, naar de saae ham, Fødderne stode som fastgroede, den venstre Haand udstrakt ved Siden, Øiet havde den militaire Retning, og den høire Haand gjorde en Soldaterhilsen. Det var ikke mere Bønderknøse, men Soldater, og Keiseren vidste i det mindste, at ikke hele den preussiske Armee drog med ham."

"Han lod en farlig fornærmet Fjende blive bag sig," bemærkede Rantow.

"En farlig Fjende, Herr von Rantow, er maaskee en fornærmet Slange, men ikke en Armee, ikke Mænd med Æresfølelse. Den preussiske Hær havde forenet sig med den store Armee, og saasnart dette var skeet, stod de under Commando af denne Armees første Krigere; med Hensyn hertil havde vi intet at frygte, hverken af

den, eller af de Tilbageblevne; de Undergivne vare ved deres Eed bundne til deres Faner, og Generalerne, disse Faners Repræsentanter, vare bundne ved deres Ære. Naar De vil betragte Sagen fra dette naturlige Synspunkt, saa vil De ikke finde noget Overilet eller Uklogt i Keiserens Handlemaade i Begyndelsen af hiint ulykkelige Feldtog."

"Den preussiske Hær, som marscherede tvungen med," svarede den unge Mand, "tilhørte ikke de Franskes Keiser, men sin retmæssige Konge, og i det samme Øieblik, at denne løste den fra dens Pligter imod hiin første Kriger ...."

"Kunde den vende sine Vaaben imod os selv," afbrød Generalen ham; "deri har De fuldkommen Ret; den kunde danne Quarreer, negte os Lydighed, og, i Tilfælde af Tvang, fyre paa vore Colonner, den kunde i Armeens Paasyn forene sig med Russerne, den kunde gjøre Alt dette —"

"Nu ja — det var netop det, som jeg meente —"

"Nei, Herre! det var det ikke," vedblev hiin ivrigt. "Først da, forstaae mig vel, først da, naar denne Konge løste dem fra deres Eed, kunde de negte Lydighed, de maatte det endog, selv om de stode i Fare for, at gaae til Grunde. Saalænge dette ikke var Tilfældet, handlede de, naar de optraadte fjendtligt, som Forrædere imod deres Ære og endog imod deres Konge; thi Kongen, som havde valgt Befalingsmændene, indestod saa at sige med sin Ære for deres Handlemaade."

"Nu, om jeg ogsaa indrømmer dette, med Hensyn til Anførerne," svarede Rantow, "saa har dog i det mindste Armeen gjort sin Pligt."

"I dette Tilfælde aldrig!" raabte Generalen, "naar Chefen ikke kan fremvise nogen Befaling fra sin Herre, for at undskylde sine Skridt, og alligevel ikke gjør sin Skyldighed, eller endog bliver til Forræder, ikke for sig selv alene, men med et heelt Corps, saa har enhver Officier, enhver Soldat Ret til at skyde ham af Hesten lige for Fronten!"

"Ih, Fader!" raabte den unge Willi.

"Min Gud, denne dog vel ikke," raabte den Fremmede; "skyde en Général en chef af Hesten!"

"Og naar man ikke har gjort det," vedblev hiin med lynende Øine, "saa har man forsømt sin Pligt. Men jeg kjender meget vel hiin skjændige Tid og de Motiver, som dengang styrede Menneskenes Handlinger; Ulve og Tigre vare de blevne; den menneskelige Natur havde man fornegtet, Troskab, Ære, Religion, Alt var forsvundet, og hvad man ellers holdt for en beskjæmmende Handling, ansaaes den Gang for Heroismus!"

"Nu, at noget Herligt og Ophøiet fandt Sted den Gang, vil De dog ikke kunne negte," sagde Brandenborgeren; "den almindelige Enthusiasmus, hvormed hele Folket stod op, var dog virkelig ophøiet, forbausende!"

"Det hele Folk? — stod op?" raabte Generalen bittert leende, "da maatte Tyskland først have staaet op,

inden Tyskerne opstode. Hos Mange var det en skjøn, men taabelig Iver, hos Nogle Had, hos Mange Overmod, hos de Fleste var det en Modesag; og De forglemmer, at Østerrig, Bayern, Würtemberg, at Schwaben og Franken ikke, som De siger, opstod, og de dog høre til Tyskland. Og Eders egne Enthusiaster! for deres Skyld forlode vi just ikke Sachsen!"

"Om de ogsaa manglede en gammel Soldats berømmelige Egenskaber, saa var dog i Sandhed deres Villie god, deres Handlinger store, og deres Eenhed, deres Opoffrelse erstattede meget —"

"Eenhed? Opoffrelse? Vi toge, det var allerede paa fransk Grund, engang et saadant Individium til Fange. Det var en ung, pyntet Mand. Keiseren havde hørt tale om disse Volontairer, man havde beskrevet ham deres Klædning, deres Holdning som yderst comisk, han lod derfor den Fangne træde frem. Da denne saae Keiseren, blev han sat i en siensynlig Forvirring, tænkte ikke mere paa, at han selv var bleven Soldat, drog i Kamp imod den største Krigers, men rev sin Tschako paa sædvanlig borgerlig Maade af Hovedet, saa den skjønne Fjerbusk ynkeligt således i Skarnet, og skrabede bagud med Foden. Keiseren lod ham ved mig spørge, om han tjente blandt de tyske Frivillige? Men han bukkede sig endnu engang og sagde: "Jeg staaer ved Hævnens Corps fra Frankfurt." Keiseren kunde ikke undertrykke et Smiil, og da han red videre, vendte han sig endnu engang om. Hævnens Søn stod endnu

ganske forbløffet blandt en Hob Franskmænd, og syntes først nu at vaagne op som af en Drøm. Den arme Djævel saae ud, som om han var en Volontaire malgré lui, som om han kun for at behage sin Kjæreste havde ladet sig indskrive i Hævnens Corps. Og denne Hævner vendte ikke meer tilbage bag sin Faders Boddisk. Jeg saae ham sex Dage efter, uden Been, døende igjen, hans egne Landsmænd havde dræbt ham i vore Rækker. Og af slige Mennesker forlanger De Enighed og Opoffrelse?"

Preusseren havde med Mishag hørt paa Generalen; det forekom ham, som om der i denne Mands Ansigtstræk laae Spot og Foragt for en Sag, som han altid havde været vant til at betragte som en uhyre, verdenshistorisk, ophøiet Begivenhed. Den unge Willi saae disse ubehagelige Følelser, som syntes at kæmpe i Rantows Bryst med Ærefrygten for Generalen. Han tog derfor hurtigt Ordet og sagde: "Du var dengang paa fjendtligt Parti, kjære Fader, Du saae Alt i et andet Lys, og jeg tvivler, om Eders unge Conscriberede ikke havde baaret sig ligeledes ad. Men sandt bliver det altid, og synligt for ethvert upartisk Øie, at der dengang herskede en ophøiet og usædvanlig Aand blandt Folket, især i Norden; Middelklasserne have især vist, at de vare istand til en beundringsværdig Kraftyttring, og derpaa kan man, saa slette Tiderne ere, endnu stedse grunde noget Haab."

Rantow saae ved de sidste Ord forundret paa den

unge Mand, som om han ikke vidste hvorledes han skulde forklare sig dem. Men fornøiet, fordi han hørt sine egne Meninger gjentaget, henvendte han sig igjen til Generalen. "Han har Ret," sagde han, "paa fjendtlig Side kunde De ikke saa nøie lære at kjende denne rørende Opoffrelse. Men vore Taleres herlige, vore Sangeres fyrige, opflammende Sange, vore Qvinders begeistrende Opoffrelse, forbundet med vore Ynglingers og Mænds Mod, fromme Kraft og gudhengivne Rolighed, fremstillte Scener, der ere lige saa ophøiede, som uforglemmelige."

"Og hvorfor alt dette?" spørgte den gamle Soldat, "hvortil saa store Opoffrelser, hvad har man opnaaet og tilkæmpet sig derved? kunde man ikke forudsee alt dette?"

"Og hvad har De, Herr General, opnaaet og tilkæmpet Dem paa fjendtlig Side? Det er nu engang det menneskelige Livs Skjæbne, at man kæmper, opoffrer sig, for tilsidst at opnaae Lidet eller Intet. Tyve Aar har De offret hiin Mand, hiin Egenkjærlige, der altid tænkte blot paa sig selv? Nu ligger han paa en øde Klippe, hans Krigere ere adspredte — hvad har De da vundet?

"En Stump rødt Baand og Erindringen," svarede han smilende, i det han med en Taare i Øinene saae ned paa sit Bryst. Der laae noget saa rørende, ophøiet i Mandens Væsen, da han sagde disse Ord, at Rantow rødmende, som om han havde sagt en Dumhed, vendte sine Øine bort fra ham, og saae paa Sønnen. Men denne syntes ikke at agte paa Samtalen, han stir-

rede uafladeligt og ivrigt hen paa nogle Træer ved Floden, hvorfra man hørte en Aares Pladsken; nu skiltes Piletræernes Grene fra hverandre, og et skjønt Pigehoved trængte sig smilende igjennem dem.

7.

"Vor skjønne Naboerske!" raabte Generalen venligt og ilte hende imøde, for at byde hende Haanden; de unge Mænd fulgte, og ved Hjælp af sin fortræffelige Lorgnette, opdagede Rantow til sin store Fornøielse, at det var Anna, der saa pludselig dykkede op, lig en Najade, af Floden. Generalen kyssede hende paa Panden, og bød hende derpaa sin Arm, hun hilste hans Søn kort og venligt, spørgte flygtigt efter Generalens Søster, og betragtede derpaa med et Udtryk af Forundring sin Gjæst. "Du her, Fætter Albert?" raabte hun, i det hun bød ham Haanden, "nu det maa jeg tilstaae, for saa klog havde jeg ikke anseet Dig, Din smukke Forstand i Vere, at Du strax vilde udfinde det behageligste Selskab i hele Egnen; hvilken Troldmand har bragt Dig herhid?"

"Min Søn," sagde Generalen, "havde den Lykke, paa sin lille Reise at gjøre Deres Fætters Bekjendtskab, og fandt ham hiin Side i Deres Skov..."

"Og indbød mig at følge med ham herhid," vedblev Rantow, "hvor jeg allerede igjen, ligesom i Gaar, havde den Ulykke at komme i Strid. Du smiler, Anna? Men

man skulde troe, at Climaet bragte det med sig; hjemme er jeg den fredsommeligste Karl af Verden, jeg har maaskee i to Aar ikke disputeret saa meget som her i to Dage, og hvorledes kommer jeg vel i Strid med Herrer, som Herr Generalen eller min Onkel?"

"Er det muligt?" spørgte Generalen, "med Herr von Thierberg, med Deres Fader, lille Anna, kommer han i Strid. Jeg tænkte, at da De aldeles ikke stemmer overeens med mig i politiske Anskuelser, maatte De være indtaget af Deres Onkels Grundsætninger."

"Nu, saa ganske umulig er en tredie eller fjerde Mening vel ikke," bemærkede den unge Willi smilende; "jeg er vistnok ikke af Deres politiske Troesbekjendelse, og mener, at der nu lod sig udrette noget med Verden, naar I ikke femten Aar tidligere havde reformeret med Ild og Sværd og dysset Menneskene i Slummer; men med Herr von Thierberg lever jeg desaarsag dog stedse i Kamp, og vi have forlængst opgivet, gjensidigen at omvende hinanden."

"Demagoger stride med hele Verden," svarede Anna ham smilende, og dog, som det lod, lidt misfornøiet. "De er en Ulægelig i dette Menneskehedens Hospital; har De nogensinde hørt, at en saadan politisk Ridder fra la Mancha, en saadan omvankende Verdensforbedrer, er bleven fuldkommen helbredet?"

"Jeg seer, De vil føre Krigen over paa mit Territorium," sagde Robert, "De vil, som altid, gjøre mine Anskuelser til en Skive for Deres elskværdige Vid, og dog

skal det ikke lykkes Dem at bringe mig ud af Fatning, idag i det mindste vist ikke. De kjender vist nok ikke ganske Deres Frøken Cousines skjønne Egenskaber, Rantow? Tag Dem for Guds Skyld iagt, at troe hende!"

"Ven," svarede Rantow, "i dette Sydtyskland kjender jeg ikke mig selv igjen; alt er her forandret; man tænker, man taler anderledes end jeg er vant til, og derfor tiltroer jeg mig ikke at fælde nogen Dom, mindst over Anna."

"General!" raabte Anna, "De forsvarer mig formodentlig siden imod Deres Herr Søn?"

"Vær nu opmærksom, Rantow!" sagde den unge Willi; "at denne Frøken er den skjønneste i hele Neckardalen, fra Heidelberg til Tübingen, paastaae ikke alene alle reisende Studenter, men ogsaa hun selv veed det altfor godt og har aldeles indrettet sig derefter; men hun er derhos saa knibsk som Leandra i den nysanførte Don Quixote. Efter hendes politiske Anskuelser, thi hun er stærk politisk, er hun et Amphibium. Hun holder snart med den gamle, snart med den nye Tid. Hun er mægtig stolt af, at hun har fire og tredsindstyve Ahner, lever paa sit Fædrenestol, og at allerede i Aaret 950 en Thierberg har kjøbt en Ager. Paa den anden Side er hun ganske og aldeles Napoleonsk. Hun har læst sin Tids største Løgner, Moniteuren, oftere end Biblen, bærer et Stykke Tøi, som Montholon sendte min Fader, og som efter Foregivende er af Napoleons sidste

Leie, i en Ring, synger intet uden keiserlige Sange af Beranger og Delavigne, og kort sagt, hun elsker netop med Enthusiasme hiin Mand, der har kastet hendes fire og tredsindstyve Ahners Glands i Støvet."

"Er De nu færdig?" spørgte Anna rolig smilende, i det hun trykkede sin Ring til sine Læber. "Men veed Du ogsaa, Fætter, at han af Ædelmod har fortiet det værste Klagepunct, den forteste Forbrydelse i hans Øine? Nemlig det, at jeg ikke er nogen saakaldet tysk Pige, at jeg ikke nu sidder i mit lille Kammer og spinder, som det egner sig en tysk Pige, og ikke fletter Laurbærkrandse til den tilkommende Seierherres Pande. Veed Du ogsaa, hvo denne Herre er? Han er et Medlem af et uhyre, usynligt Forbund, der med det første vil vende det Øverste nederst; nu, hos Eder skal der jo gives flere saadanne Statsmænd. Men, Herr von Willi, hvorledes er det, er det sandt, hvad man nylig fortalte mig, at, iblandt Eders Love, een udtrykkelig skal være stilet imod unge Damer af Adel og lyde saaledes: "Naar en brav tysk Ridder beiler til en Jomfru, der forhen hørte til den adelige Kaste, og denne af taabeligt Hovmod nægter ham sin Haand, skal hendes Navn offentlig bekjendtgjøres og hun selv erklæres for afsindig."

Den Pathos, med hvilken Anna fremførte disse Ord, var saa komisk, at Generalen og Rantow uvilkaarlig udbrøde i lydelig Latter; men den unge Willi derimod rødmede, og svarede mismodig: "Hvorfor vil De stedse gjøre Dem lystig over Ting, der ligge saa langt

fra Deres Begreber, at De ikke kan forstaae det Ringeste deraf. Jeg tilstaaer, at De maa synes ret godt om det i Deres Stand, i Deres Forhold, fordi De ikke kjender, ingen Ahnelse har om friere Former og naturligere Sæder. Hvorfor derimod spotte Følelser, der i det mindste i Mandens Bryst, virke mægtigt og ophøiet, og begeistre for alt Skjønt og Godt."

"Hvor uartigt!" svarede Anna. "De begyndte med Spot og behandlede mine Ahner og de Franskes Keiser slet, og tager det nu saa fortrydeligt op, at man spøger med de Herrer Demagoger og deres Drømme! I Sandhed, naar ikke Deres Fader var en saa brav Mand, og en af mine troeste Tilhængere, De skulde undgjælde det. Men, til Straf vil jeg examinere Dem over det Digt, De har lovet mig til min Fader." Hun tog med disse Ord Roberts Arm og gik hen ad Alleen med ham, og Albert Rantow havde i dette Øieblik givet meget til, naar han havde kunnet gaae med hende i den unge Willis Sted, thi aldrig havde hendes Øie forekommet ham saa skjønt, hendes Stemme saa klangfuld og rørende, som i dette Øieblik.

"Hun er et besynderligt, men fortræffeligt Barn," sagde Generalen, i det han smilende saae efter hende. "Gid hun kunde jage ham alle hans Sværmerier ud af Hovedet! Men saaledes vil han aldrig blive lykkelig; tænk Dem, Rantow! der ofte Timer, hvori det forekommer ham latterligt og taabeligt, at han boer i mit bequemme Slot og at Naboe Gørge og Michel, der dog ogsaa ere

tyske Mænd, maae lade sig nøie med en slet Hytte. Det er en besynderlig Ungdom, det kalde de nu Frihedssind! Og dog er han ellers en saa vakker og fornuftig Dreng."

"Et elskværdigt, fortræffeligt Menneske," bemærkede Albert, i det han ofte kastede urolige Blikke til de Træer, under hvilke Willi og Anna spadserede. "Jeg maa sige Dem, at jeg studsede over hans dannede Væsen, over de fine selskabelige Former, han saa utvungen udvikler, han maa have levet længe og meget i gode Kredse; og desuagtet saa besynderlige, spidsborgerlige Planer!"

"Han har været i London, Paris og Rom," sagde Generalen ligegyldig, "og han levede der blandt mine Venner. Jeg troer, at Lafayette og Foy have forkjælet mig ham."

"Hvorledes! Lafayette, Foy, har han seet dem?" spørgte Rantow studsende.

"Han omgikkes daglig begge Mænd, og de fandt hos Drengen mere, end jeg kunde vente. Der hørte han nu Amerikanerne og Herrerne paa den venstre Side; og fordi han vidste, at mange af de meest exalteerte Skrigere vare mine gamle Venner, troede han i sin ungdommelige Iver, at Alt, hvad de sladdrede, maatte være sandt, og fandt sig endelig istand til selv at reformere. Nu er han da bekjendt med alle urolige Hoveder i dette rolige Tyskland. Ingen Uge forløber, uden at jeg seer en af hine tyske Radicalreformerere, med lange Haar, studset Skjæg, tykke Stokke og besynderlige Kjoler, i min Gaard;

de kalde ham Broder, og ere saa forunderlige Folk, at de begynde alle deres Breve til min Robert med: "deutschen Gruß zuvor."

"Jeg kjender disse Folk," bemærkede Albert med en foragtende Mine; "de vise sig ogsaa hjemme hos os. Men hvor kan en Mand med saa glimrende Anlæg for et anstændigere Liv, og for det gode Selskab, som Robert, have Omgang med saa gemene Mennesker, der finde deres høieste Lykke i Øl, gaae rygende igjennem Gaderne, ligge omkring i almindelige Værtshuse, og ringeagte alt Ædelt og Fiint."

"Gemene, kjære Herr von Rantow, har jeg endnu aldrig fundet dem," svarede Generalen smilende, "efter hvad jeg forstaaer ved gemeen; at de ryge, gjør dem i det Høieste ubehagelige for Ikkerygere, at de drikke Øl, skeer vel af Armod, thi min Viin have de ikke foragtet, og om bonne société tænke de aldeles som jeg; de kjæde sig der, og finde det Stive tvungent og det Kunstlede latterligt. Forresten fandt jeg dem oplyste, fornuftige, og kun ved deres Klædedragt og deres Drømmerier tænkte jeg med Anna paa Don Quixote, og fandt det komisk, at de troede sig kaldede til at forløse Verden fra alt Ondt."

Den unge Mand bukkede stiltiende for Generalen, som om han derved vilde tilkjendegive ham sit Bifald; men han tænkte ved sig selv: "Jeg vil lade mig hænge, hvis han ikke selv ryger og hellere drikker Stettiner og Jostybær, end Franskviin; men en gammel Soldat kan man

tilgive, at han er raae og uhøflig. Han saae sig tillige atter om efter Anna; Samtalen syntes paa begge Sider at blive ført med stor Interesse; Generalens Nærværelse hindrede ham i at gjøre Brug af sin Lorgnette, og dog havde denne aldrig nogensinde været ham saa nødvendig som i dette Øieblik, thi han troede at have seet, at den unge Willi greb Annas Haand og — førte den til sine Læber. Generalen maatte have bemærket den unge Mands Adspredelse, han gik med Rantow henimod Alleen, og da Anna saae dem komme, gik hun dem imøde med Willi. Generalens Søster, en værdig Dame, hvem Anna egentlig vilde besøge, kom i dette Øieblik, og da intet Politisk, der kunde føre til Strid, torde blive afhandlet i hendes Nærværelse, saa foretrak Selskabet, at følge hendes Indbydelse, og i Slottets Hal smage Generalens Viin og de skjønne Frugter fra hans Have. Man besluttede, at Generalen og hans Søn Dagen derpaa skulde gjengjelde Besøget paa Thierberg, og saaledes skiltes begge Willi'erne, da deres Gjæster stege i Baaden, med Ærefrygt fra Anna, med gamle Venners Hjertelighed fra Rantow.

8.

Endskjøndt Gjæsten fra Brandenborg i sin Hjemstavn var optraadt i enhver Damekreds med den Sikkerhed, som man kun erhverver sig ved Opdragelse og dristig Selvtillid, endskjøndt han i Berlin havde kunnet rose

sig af mangen vanskelig Seier, havde han dog aldrig i sit Liv været saa forlegen, som hiin Aften, da han med Anna vendte tilbage til Thierberg langs Neckaren. Tusinde Tvivl plagede og qvælte ham, og først nu, da det sidste Blik, Anna kastede til den unge Willi, forekom ham for fyrigt for blot Agtelse, for dvælende for godt Naboeskab, først nu følte han hvor mægtig hans Tilbøielighed til hans unge Cousine allerede var bleven. Rigtignok troede han, naar han sammenlignede sin egen Figur, sit udtryksfulde Ansigt, sit talende Øie, sit velvalgte og rige Sprog, sine elegante Former, sin Aands Sikkerhed og Dannelse, kort sagt, alle sine Fortrin med Robert Willis Egenskaber, uden Ubeskedenhed at kunne trøste sig; hiin manglede dog, om han end formaaede at udtrykke sig godt, hiint uefterlignelige Tonefald i Sproget, manglede, om man end ikke kunde gjøre ham Anstand og Værdighed stridig, hiin en moderne Mirakelfugls (incroyabilis Linn.) sidste Fuldendelse og Fiinhed, hiint Smagens uefterlignelige Genie, der maae være medfødt; der fattes ham, saaledes tænkte Berlineren ved sig selv, hiint je ne sais quoi, der paatrykker Guds Skabninger Forædlingens og Fuldendelsens Segl, og gjør endogsaa det almindelige Menneske til un homme comme il faut! Men Anna er opvoxet her paa Landet, her i Schwaben, vedblev han, førend hun saae mig, kunde hun og Robert Willi ....

"Anna, et Spørgsmaal," sagde han ængstelig til hende, efterat de en rum Tid havde skredet tause fremad,

"og tag mig ikke dette Spørgsmaal ilde op! Elsker Du denne unge Willi? Staaer Du i noget Forhold til ham?"

Frøken von Thierberg rødmede lidt over dette Spørgsmaal, og denne Rødme kunde ligesaa godt gjælde Spørgsmaalet, som den Gjenstand, det angik. "Hvorledes kommer Du paa dette Indfald, Fætter," svarede hun, "og mener Du da, at jeg, hvis jeg var saa ulykkelig, at jeg elskede denne Willi, hvilket iøvrigt ingensinde er faldet mig ind, maaskee vilde vælge Dig til Fortrolig i mine Hjertesanliggender, fordi jeg kjender Dig i to Dage? Min Gud, Fætter," tilføiede hun skalkagtigt smilende, "hvad I dog ere for naragtige Personer i Preussen!"

"Jeg vil jo aldeles ikke trænge mig ind i Din Hemmelighed, høiædle og strænge Dame," sagde han, "men mener Du da, at Din lange, og som det lod interessante Samtale med ham, ikke skulde have været mig paafaldende? Mener Du at jeg troer, at I kun have talt om Vers?"

"Naar jeg nu sagde, vi *have* kun talt om Vers," svarede hun ivrigt, "saa *maatte* Du dog troe det. For Folk, der gjerne tænke Ondt, er Alt paafaldende. Denne Gang har iøvrigt Din Skarpsindighed ikke bedraget Dig; den øvrige Samtale dreiede sig ogsaa endnu om noget andet end Vers, om en Hemmelighed, en meget vigtig Hemmelighed."

"Altsaa som jeg tænkte?" raabte den unge Mand med mistroisk Mine. "Seer Du, altsaa som jeg tænkte?"

"Ja," svarede hun smilende, "og fordi Du er saa

artig, vil jeg ogsaa drage Dig med ind i Hemmeligheden, maaskee kan Du være behjælpelig; han raadede mig selv, at aabenbare Dig det."

"Hvorledes?" svarede han bittert," mener Du, at jeg kun er kommen til Schwaben for at tjene Herr von Willi til Kjærlighedscoureer hos min Cousine? Da kjender Du mig i Sandhed slet; før fortæller jeg Din Fader hele Historien, og jeg troer ikke, at han vil vælge en saadan Dydsforbundshelt, en saadan Verdensforbedrer og Demagog til sin Svigerson."

Anna var forundret bleven staaende, da hun hørte dette hæftige Udbrud af hans Lidenskab. "Hav den Naade at høre først hvorom man vil bede Dig," sagde hun, ikke uden Ømfindtlighed; "men saa meget veed jeg, at var jeg en ung Herre, og dertil en Berliner, vilde jeg opføre mig ganske anderledes imod Damerne." Bestyrtet vilde Albert fremføre noget til sin Undskyldning, men med venligere Mine og mere godmodige Blikke vedblev hun: "Du veed, og har idag selv hørt, hvormeget Generalen elsker og ærer sin Napoleon; det er nu snart hans Fødselsdag, der tilfældig indtræffer paa en af Keiserens berømte Slagdage, og da vil hans Søn glæde ham med noget Napoleonsk. Han har ved en Bekjendt i Berlin forskaffet sig en Copie af hiint berømte Maleri af David, der forestiller Buonaparte til Hest endnu som Consul. Ideen er ikke ilde, thi saaledes tager han sig bedst ud, han er endnu ung, mager, og det interessante, fyrige Ansigt under Hatten med den

trefarvede Fjeder, er mere malerisk, egner sig mere til Fremstillingen af en Helt, end saaledes som han senere er bleven afmalet. Og dette Keiserens Billede er vor Hemmelighed."

"Men hvad skal jeg gjøre herved?" sagde Albert, der atter aandede friere, da ingen anden, mere frygtet Tilstaaelse truede ham.

"Hør videre; dette Maleri vil ankomme i disse Dage, og det ikke hos Generalens, men hos os; i mit eget Værelse skal det blive, indtil Aftenen før Fødselsdagen, og da maae vi begge sørge for, at Generalen, medens Maleriet bliver skaffet over, enten ikke er hjemme eller i det mindste saa sysselsat, at han intet mærker. Om Natten bliver da Maleriet ophængt i Salonen og bekrandset, og naar da den gode Willi om Morgenen træder ind i Salonen for at spise Frokost, er det hans Helt, der paa denne festlige Dag først hilser ham!"

"Vel udtænkt," svarede Rantow smilende, "og var det blot ikke denne Helt, vilde jeg nok saa gjerne tilbyde min Hjælp, men ogsaa saaledes vil jeg spille med; Du har jo bedet mig derom!" Hans Tone var saa øm, da han sagde dette, at Anna saae overrasket paa ham; han bemærkede det og vedblev, i det han drog hendes Arm nærmere til sit Bryst: "Du kan jo aldeles befale over mig, Anna, ak! gid Du altid kunde befale over mig! Hvor glæder det mig, at Du ikke allerede er forlovet! Tør jeg bede Onkel om Din Haand?"

Anna syntes at kæmpe med sig selv, om hun ved

disse Ord skulde lee over en Daarskab, eller græde fortørnet, i det mindste afverlede paa en underfuld Maade hendes skjønne Ansigts Farve med Rødme og Bleghed. Hun drog hurtigt sin Arm ud af hans Haand og sagde: "Saameget kan jeg sige Dig, Fætter, at her i Schwaben er intet os ufordrageligere, end Følsomhed og Coketterie, og at vi anse dem for Daarer, der efter to Dages Bekjendtskab ville slutte Forbindelser for Evigheden."

"Anna!" faldt den unge Mand med et bittert Smiil hende i Talen, "troer Du da ikke paa Kjærlighedens Almagt? Om end dens Varighed er udødelig, saa er dog dens Begyndelse et Øiebliks Værk."

"Intet Ord mere, Albert," raabte hun mismodig, "dersom jeg ikke skal sige Fader alt, og anraabe ham om Beskyttelse imod Din Daarskab! Det var Dig vel behageligt," vedblev hun mere fattet og smilende, "for at fordrive Dig Kjedsomheden i Thierberg, at spille en lille Roman? Spil den i Guds Navn, naar Du ikke kan foretage Dig noget Bedre, mig vil Du maaskee underholde fortræffeligt dermed, men forlang ikke, at jeg deri skal tage den anden Rolle."

"O Anna!" sagde han sukkende, "fortjener jeg denne Spot? Jeg mener det saa inderligt, saa trofast! Den Lod, jeg kan byde Dig, er ikke glimrende, men den er dog saaledes, at Du maaskee kunde være lykkelig og til freds."

"Bliv blot ikke tragisk," svarede hun. "Jeg hører hellere Alt andet, end en saadan Pathos. Spot fortje-

ner Du i ethvert Tilfælde, og den kan i det mindste helbrede Dig. Kom; vær fornuftig, ledsag mig hjem ret artig og som det sømmer sig. Men vær overbeviist om, at dersom et eneste Ord af dette Slags kommer over Dine Læber, beskjæmmer jeg Dig for den første den bedste Bonde og kalder paa ham, og dersom Du oppe i Slottet fortsætter disse Daarskaber, vil jeg ingensinde mere være ene med Dig." Tonen, hvormed hun udtalte dette, klang vel bestemt, modig og bydende, dog syntes hendes skalkagtige Øie og hendes smilende Mund at modsige den strenge Befaling, og Rantow, hvem disse modsigende Tegn forvirrede, indskrænkede sig til at tie, sukke, tale med Øiekast, og at opsætte en fornyet Kamp til et lykkeligere Øieblik. Med stor Besindighed og Rolighed førte hun Samtalen over paa Generalen, og saaledes ankom de mindre forstemte end man skulde have troet, til Thierberg. Den Gamle lod sig fortælle deres Excursioner, og syntes ikke utilfreds med, at Albert havde gjort dette nye Bekjendtskab. "Det ere vakkre Folk, disse Willier, og den hele Dal have de beviist Velgjerninger. Der skal gives saa høie Officierer af Generalens Dannelse og udmærkede Kundskaber, og den unge har jeg selv ofte gaaet paa Klingen og fundet, at han besidder dybe, grundige Kundskaber, og med Iver driver Studeringer, som man nu til Dags sjelden finder blandt den yngre Slægt. Et klogt, behændigt, fyrigt ungt Menneske; men — disse forskruede, overspændte Anskuelser. Jeg troer, at han vilde overfalde mig i mit

eget Huus, dersom jeg vilde sige, at Bønderpak bliver altid Bønderpak, om man ogsaa lærer dem nok saa meget og befrier dem fra trykkende Byrder, at de Borgerlige skulde blive ved deres Last og ikke kunstle, pensle og meisle paa Statens ophøiede Skikkelse. Men det kommer kun deraf, at da den gamle Daare har givtet sig under sin Stand, vil nu den Unge gjøre Feilen god igjen, i det han søger at stille sine Fætteres og Tanters og sin salige Fru Moders hele Slægtskabspersonale ret høit!"

"Men, Fader," bemærkede Anna, "at han gjør det af denne Grund, kan Du dog ikke paastaae. Jeg indrømmer, at han stiller os alle tilsammen temmeligt lavt, og de Andre ved Siden af os, men han er en Enthusiast, og har Begreber om Frihed og Folkeliv, som ikke lader sig udføre."

"Lær mig ikke at kjende Menneskene, Barn!" sagde den Gamle smilende, "Forfængelighed er Grundtrækket hos Alle, Variationerne maae hedde hvad de ville; men hvad siger Du om Faderen, Neveu?"

"Hos os vilde man stene ham, dersom han offentligen vilde udtale, hvad jeg idag har maattet høre. Ja, i et Selskab af Preussere skulde han engang sige saadanne Ord, jeg troer, at man vilde hverken tage hans Alder eller Stand i Betragtning. Hans hele Samtale er en Triumphsang over det Forbigangne, og en Forbandelse af det Nærværende; jeg troer, han anseer det for den største Synd, at vi have afkastet det skammelige Aag og befriet de Øvrige med, maaskee imod deres Villie.

Skammeligt, at en tyskt Mand kan tænke saaledes. Men ved første Leilighed vil jeg sige ham, hvormeget jeg af Hjertens Grund hader hans Keiser og alle Franskmænd."

"Det har han allerede saa ofte hørt af mig," svarede Herr von Thierberg, "mere end tyve Gange, jeg hader dem alle, allesammen, som Helvede selv!"

"Alle, Fader, Alle?" spørgte Anna med Vægt.

"Nei, Du har Ret, Barn! Een undtager jeg, hvem jeg daglig gad love og prise. Havde han ikke talt saa forbandet godt fransk, havde jeg troet, at det var en Engel fra Himmelen. Desværre var og blev det kun en Franskmand."

"Og hvem er da den Ene, som De saa høitideligen undtager?" spørgte Albert.

"Ja seer Du, det er en underlig Historie," vedblev Onklen, "dog vil jeg fortælle Dig den, det er et skjønt Træk. Jeg gjorde i Aaret 1800 en Reise til Italien med min salige Kone. Inden vi vidste af det, udbrød Krigen, og da vi hørte, at Moreau drog ind i Tyskland, besluttede jeg, at lade min Kone blive tilbage hos en Familie af vore Bekjendtere i Rom, og, for at kunne komme desto hurtigere afsted, reise alene tilbage til Schwaben. Jeg valgte, deels fordi jeg der haabede mindst at støde paa Franskmænd, deels fordi en af mine Fættere commanderede Besætningen i den lille Fæstning Bard, deels endelig formedelst Egnens Nyhed, Veien over det store Sanct Bernhard, der kort efter blev saa berømt ved Consul Buonapartes Overgang over det. Der, ved Bjergets

Fod, paa Schweizersiden, blev jeg overfaldet af fem pjaltede Karle af den franske Armee, hvilke jeg rigtignok ikke formodede at træffe her. Jeg viste dem mit Pas, men det hjalp ikke, de reve mig og min Ridekvægt, den gamle Hans, som Du endnu seer her, ned af Hestene, aftrak os Kjole og Støvler, fratog mig Uhr og Børs, og vilde just undersøge min Mantelsæk, da en skrækkelig Stemme bag os raabte: Holdt!"

"Røverne saae sig om og lode, som trufne af Lynet, Armene synke, thi det var en ung fransk Officier, der holdt til Hest bag ved os, og de iagttoge, thi man maa lade selv Djævelen vederfares Retfærdighed, en streng Mandstugt. "Hvo er De, min Herre?" spørgte han, i det han steeg af. Jeg fortalte ham i Korthed mine Forhold og Maalet for min Reise. Han tog mit Pas, gjennemløb det og spørgte mig, om jeg havde viist Soldaterne det. Da jeg svarede ja, vendte han sig til Slynglerne, der endnu stedse stode piilranke og forlegne. "Ere I Soldater? ere I Franskmænd?" raabte han forbittret og saae, uagtet hans slette Overkjole, meget fornem ud; "paa Stedet klæder i denne Herre og hans Tjener paa, ordner hans Sager, og gaaer da, hvorhen I ere commanderede." Endnu aldrig er jeg bleven saa hurtigt betjent; en ung Karl vilde imod min Villie trække mig Støvlerne paa, og bad mig med Taarer i Øinene om, at tillade det. Slig Lydighed har jeg aldrig seet i Rigsarmeen. Jeg sagde det til Officieren, der, efterat vi vare færdige, satte sig hos mig i Græsset, og bad om

Undskyldning og Tilgivelse for sine Landsmænd; jeg sagde ham, at alt det Forefaldne vare blevet erstattet ved dette skjønne Træk af Disciplin. Inden jeg vidste af det, vare vi indviklede i en dyb Samtale om Tidsbegivenhederne, og i Særdeleshed om Adelens Skjæbne. Jeg stred levende for vor gamle Rigsadel; men kort og bestemt, og saa høfligt som muligt, vidste han at gjendrive mine Grunde. Jeg mærkede vel paa alt, og han tilstod det ogsaa aabenhjertet, at han var en ci-devant. Han tilstod ligeledes, at en Republik i den nyere Tid var noget Vanskeligt, næsten Unaturligt, at Institutter som Adelen vare nyttige, ja i visse Maader nødvendige; men paastod dog, at Adelen overalt maatte gjenfødes, og kun borde fremgaae af krigersk Fortjeneste og Hæder."

"Hvorledes?" faldt Rantow ham i Talen, "saa almindelig tænkte man allerede dengang i hiin Armee paa det, som hiin saakaldte Keiser siden virkelig udførte? Det er besynderligt!"

"Ogsaa jeg," fortalte den gamle Thierberg, "har siden, da Napoleon stiftede Æreslegionen og Dotationerne, ofte erindret min gode Capitains Ord. I een Time, vi talte sammen, fattede jeg en saadan Godhed for ham, som om han ikke var en Franskmand, men som vi vare mangeaarige Venner. Endelig erindrede et fjernt fremdragende Regiments Feldmusik ham om at forlade mig. Jeg forærede ham en Sølv Feldflaske, som han først efter en lang Strid endeligen leende modtog, og han gav mig derfor en lille Udgave af Tacitus og en af de farvede Fiedre paa hans Hat, hvormed dengang de republikanske

Officierer prydede sig. Regimentets Bajonnetter blinkede frem over den nærliggende Høi, og Hoboisterne begyndte just deres "allons enfants," da han besteeg Hesten; han gav mig endnu nogle Forholdsregler, trykkede smilende min Haand, og under "marchons, ça ira!" satte han op ad Bjerget. Endnu idag staaer denne elskværdige, interessante unge Mand for mit Øie, ridende op ad Alpens Fod, hvorledes Vinden viftede i hans Kappe og Fjeder, og hvorledes han, hilsende endnu engang, vendte sit aandrige Ansigt om imod mig. Dengang, men kun et Øieblik, og jeg veed endnu idag ikke hvorfor, slog mit Hjerte for denne Franskmand, og saalænge jeg kunde høre Musikken, sang jeg allons enfants og marchons, ça ira med. Senere skammede jeg mig rigtignok over min Svaghed og hadede dette Folk som før, og kun min Redningsmand i Noden, min Capitain, har jeg i taknemmelig Erindring."

"Vistnok et besynderligt Tilfælde," sagde Rantow, da den Gamle, ikke uden dyb Følelse, havde endt sin Tale; "artige og retskafne Folk gaves der vel stedse iblandt disse Tropper; men den gode Disciplin var ulige sjeldnere. Jeg ønskede at have seet hine fem Soldaters Skræk."

"Nu, Hans," sagde Anna til Tjeneren, der opmærksomt og spændt hørte til, "Du har jo seet dem."

"Jeg siger Dem, naadige Frøken, som udhugne af Steen stode de foran Capitainen og skammede sig, og Blikke kastede han paa dem, som Lindormen paa Ridder

Sanct Georg. Da Franskmændene siden efter kom til os, har jeg ofte staaet halve Dage igjennem ved Landeveien fra Heidelberg, i det de defilerede forbi Regiment for Regiment, men Capitainen var der aldrig; han er vel for længe siden død."

"Hæder og Velsignelse følge hans Minde, hvor han end monne være," sagde den gamle Thierberg. "Er han død, saa har han dog ikke maattet gjøre alt det Uretfærdige og Slette med, der senere skedte i Verden. Maaskee har han trukken sig tilbage fra Tjenesten, da Dictatoren lod sig gjøre til Keiser; thi min brave Capitain, der tænkte saa ædelt, kan ikke have været nogen Ven af den overmodige Corsicaner."

Anna smilede, men hun vilde ikke forstyrre hendes gamle Faders Yndlingsthema, Historien "om den bedste Franskmand" ved en Apologie over hiin lille Øes store Søn.

9.

Man skildtes ad idag tidligere end igaar, og Albert, hvem Søvnen endnu ikke vilde besøge, stod i sit gammeldags Værelses Buevindue og skuede ned i Dalen. Han tænkte efter over alle sin skjønne Cousines Ord, han fandt saameget Stof til at anklage hende og beklage sig selv, at han for første Gang i sit Liv forekom sig selv meget tungsindig. Denne ene Gang, efter saa

mange ubestandige og flygtige Historier, saae han ret klart og tydeligt, at han elskede alvorligt; ingensinde tilforn var Tanken om et huusligt Forhold, om Ægteskabets Lykke opstaaet i hans Sjæl, og først denne glade, frimodige Skabning var det lykkedes, at gjøre hans Anskuelser over hans Fremtid alvorligere og hans Følelser værdigere. Han undrede sig, fordi han blev viist tilbage der, hvor han virkelig meente det redeligt, det var ham paafaldende, at han syntes flygtig og coket i hine Øine, der saa uimodstaaelig havde fængslet og tiltrukket ham; skammede sig, fordi hans ellers overalt erkjendte Fortrin bleve uden Virkning hos dette Naturens Barn; han saae deri et ondt Forvarsel, thi hans Erfaring hidindtil havde lært ham, at Overraskelsen, at det første Indtryk, maatte gjøre Udslaget.

Af disse Tanker opvaktes han af en Fløite, der, ligesom Aftenen i Forveien, aandede søde Toner hid fra Skoven. Paa ny opvaagnede den Tanke hos ham, at denne Serenade vel kunde være Anna meent. Han saae skarpere over mod Skoven, og, han tog ikke feil, det var hiint Skovhjørne, som han idag havde besøgt, hvorfra Tonen kom. Hurtigt kastede han sin Kappe om sig, ilte ned, og bad den gamle Hans, at aabne Porten for ham; han foregav, at han havde, paa et Sted i Skoven udenfor Slottet, ladet en Tegnebog ligge, som Natteduggen kunde beskadige. Fløitetonerne, der bleve bestandigt blødere og mere smeltende, tjente ham til Veiviser til hiint Hjørne af Skoven; stedse ivrigere trængte han igjennem

Buskene; thi han havde kastet et Blik over til Borgen og seet, at et hvidt Tørklæde viftede fra Annas Vindue. Allerede saae han Fløitespillerens Omrids, allerede raabte han: "holdt, Ven Musicus, jeg skal spille den anden Stemme," da gøede en Hund tæt ved ham, og da han forskrækket sprang til Siden, faldt han over Rødderne af en gammel Eeg, ublidt til Jorden.

Da han efter en liden Stund igien var kommen paa Benene, og traadte frem paa den Plads, hvor Manden med Fløiten havde siddet, fandt han intet Spor, hverken af ham eller Hunden, men derimod hørte han dybt ved Bjergets Fod Buskene rasle og Grenene knage. Skamfuld vendte han sig om, og saae over mod Slottet. Der var et klart Skin paa Annas Vinduer, dog det var intet Tørklæde, som han havde troet, men Maanen, der speilede sig i Ruderne. Han bebreidede sig selv sin Ubesindighed, sin Hast, sin Mistroe og Skinsyge. Han opsøgte almindelige og prosaiske Grunde til Fløitespillerens Flugt, han vilde finde Anna uskyldig, og desuagtet blev han ikke rolig.

Saaledes stod han i Beskuelsen af den af Maanens Lys bestraalede Borg, da han pludselig foer op med et Skrig af Skræk; thi en kold Haand berørte hans. Han saae sig om, og en dunkel Skikkelse stod for ham. Endnu førend han kunde spørge, eller blot fatte sig, følte han, at een havde trykket et Papir i hans Haand, og strax styrtede det hemmelighedsfulde Væsen ind i Skoven, dog var det ikke af mere ætherisk Natur, end

at det jo, da det ilte bort, knækkede Buskenes Grene. Albert blev heel uhyggelig tilmode paa dette Sted. Hans hæftigt bevægede Blod, Nattens dybe Stilhed, Bøgenes dunkle, grønne Løvdragt og ligeoverfor den ældgamle Borg, hvis Vinduer vare saa besynderligt belyste af Maanen, at han saae hemmelighedsfulde Skygger snige sig frem og tilbage i de høie Gemakker — forførdede ham saaledes, at han hurtigt løb tilbage til Slottet, at han skred lærmende frem i Skoven, blot for at høre sig selv i denne uhyggelige Stilhed.

Den gamle Hans's Laterne kastede et trøsteligt Skin til ham ud af Porten. Hurtigt lod han den Gamle gaae foran med Lampen til hans Værelse, han oprullede Papiret og forskrækkedes over en fremmed Ulykke, thi de faa Linier løde:

"Dit Brev traf mig først idag, Svaret en anden-gang. S. Z. N. og endnu tre andre bleve i Morges arresterede og førte paa Fæstningen. Jeg ved ikke, om Du føler Dig skyldig, men fornuftigt vilde det være, hvis Du fjernede Dig herfra. I Din Stilling kan det ikke skade. Jeg sender disse Linier til den sædvanlige Plads; Gud give, at de maa træffe Dig. Hvad Du end vil foretage Dig, Robert, vær fornuftig og nævn mig aldrig."

Hvo den ulykkelige Fløitespiller var, saae Albert nu først tydeligt; men alt for høimodig til at ville drage Fordeel af denne Forverling, fattede han rask den Beslutning, at redde den unge Willi. Men fremmed

og ubekjendt i denne Egn, fandt han det umuligt, at han kunde udføre dette alene. Han sendte hurtigt den gamle Hans til Taarnet, hvor Anna boede; han lod hende indstændigt bede ikkun to Minuter at høre ham i en særdeles vigtig Sag. Han fulgte den Gamle til Salens Dør, og blev staaende der i det store rummelige Gemak, for at vente paa sin Cousine. Til enhver anden Tid vilde det Syn, der her frembød sig for ham, have virket mægtigt paa hans Sjæl. Et ustadigt Lys skinnede igjennem Vinduerne og faldt paa hans Forfædres Billeder. Deres Skikkelser syntes at fremtræde mere levende, deres Ansigter vare blegere end sædvanlig, og en forlængst afdød Fru von Thierbergs Haand syntes at bevæge sig. Hertil kom, at Træerne raslede og Floden susede paa en saa egen Maade, at man skulde troe, at denne Støi foraarsagedes af de Afdødes Klæder.

Men i disse Øieblikke havde han blot Øre for den gamle Tjeners stedse svagere lydende Fodtrin; hans Øie var forventningsfuldt fæstet paa Døren, og hans Hjerte bankede uroligt efter at høre en Vished bekræftet, der ikke kunde være glædelig.

Snart lød atter Skridt opad Corridoren; han anstrengte sit Øre, for at høre sin Cousines lette Trin, Døren aabnede sig og hun kom med Hans og sin Pige, han saae paa hendes Klædning og Sine, at hun endnu ikke havde slumret. Endnu førend hun kunde spørge, rakte han hende Billetten og sagde paa Fransk med faa Ord,

hvorledes han havde erholdt den. En stærk Rødme udgjød sig over hendes skjønne Ansigt, i det han talte, hun vovede ikke at opslaae sine Øielaag; men næppe havde hun kastet et Blik paa Linierne, før hun blegnede, saae med store Øine forskrækket paa ham, og skjælvede saa hæftigt, at hun maatte holde sig ved Bordet.

"Jeg maa strax ile derover," sagde han i det han traadte nærmere, "og jeg har blot kaldet Dig, for at Du kan give mig et Raad, hvorledes jeg skal komme over Floden. Jeg vilde ikke gjerne vække Domestikernes Opmærksomhed."

"Til Hest, hurtigt til Hest," raabte hun, i det hun bævende greb hans Haand; "og derpaa hurtigt til Neckareck."

"Men om Natten?" svarede han nølende, "jeg kjender ikke de Steder, hvor man kan komme over, Floden er dyb og har en stærk Strøm."

"Før mig Faders Hest frem, Hans!" raabte hun til den forfærdede Tjener; "hurtigt, Du ledsager mig, jeg vil selv derover."

"Før den frem, Gamle; men for mig!" afbrød Rantow hende krænket; "hvor kan Du saaledes miskjende mig, Anna? Du vil vise mig Veien til et Sted, hvor jeg kan komme over Neckaren."

"Nei, det gaaer ikke an!" sagde hun næsten grædende, og sank ned paa en Stol. "Du kan ikke komme over. Før ham ned igjennem Landsbyen, Hans, løs vor Baad og sæt Fætter over, Du maa være til Fods, Albert,

inden en halv Time kan Du være der. O Gud! jeg har jo allerede længe ahnet, at det vilde gaae saaledes! sig ham, han skal ikke bie, jeg vilde hellere vide ham ethvert andetsteds end i et Fængsel!"

Den unge Mand trykkede taus hendes Haand, og vinkede ad den Gamle, at han skulde gaae. Ingensinde tilforn havde han troet sig istand til, saa hurtigt at opgive saa skjønne Forhaabninger, men Tanken om den skjønne, sorgfulde Anna, hvem han hidtil kun havde seet smilende, bevingede hans Fied, og saa mægtig er, i et Hjerte, som Egenkjærligheden endnu ikke ganske har fængslet, den Følelse, i et afgjørende Øieblik at bringe Hjælp eller Redning, at han nu i den unge Willi kun saae en Ulykkelig, og ikke Annas Elskede.

Ved Flodbredden løste den Gamle hurtigt Baaden og bad Gjæsten, at sætte sig rolig ned, men Albert kunde desuagtet ikke fuldkommen opfylde dette Bud; thi da de havde omtrent naaet Midten af Neckaren hørte man tydeligt Hovslag af Heste og en Vogns Rullen fra Landeveien, der paa hiin Side nærmede sig Flodbredden. Han reiste sig op, uagtet den Gamles Skjænden og Baadens urolige Vaklen og saae ved nogle Lygters Skin en Vogn med fire Heste kjøre forbi, ledsaget af nogle, som det lod bevæbnede Ryttere. "Er dette Hovedlandeveien?" spørgte han den gamle Hans, "kan det maaskee være en Postvogn, som kjører der?"

"Jeg har endnu aldrig seet nogen her," svarede hiin

fortrydelig; "og for at see en Postvogn, gider jeg ikke vove et koldt Bad i Neckaren."

"Hurtigt! hvor gaaer man til Neckareck, til Generalens Gods?" spørgte Albert, der frygtede, at han var kommen for silde. "Rap Dig, Gamle!"

"Saa lad mig dog først lænke Baaden fast!" sagde Hans; "men hvis De har Hastværk, saa gaaer De her langs ad Veien til venstre, der fører lige til Slottet; jeg skal komme strax bagefter."

Den unge Rantow løb mere end han gik; den Gamle skred stakaandet og møisommelig bag efter ham, men saa ofte han havde naaet ham, løb hiin atter hurtigere, som om han blev forfulgt. Endelig saae han Slottet med dets hvide Søiler glimte i Mørket; det forundrede og foruroligede ham, at saa mange Vinduer vare oplyste, og da han kom nærmere, saae han tydeligt Mennesker løbe frem og tilbage ved Vinduerne. Denne Nats Skræk og den ualmindelig hurtige Bevægelse, havde næsten udtømt hans Kræfter, men dette forunroligende Syn drev ham til et endnu raskere Løb, inden faa Minuter naaede han Slottet, men han maatte læne sig op til Porten og trække Veiret førend han traadte ind.

Den første han mødte paa den oplyste Trappe, var Gardisten, Generalens gamle, franske Krigskammerad, der nu mere spillede Huushofmester end Tjener. Han syntes blegere end ellers og sneg sig sørgmodig ned ad Trappen. "Hvor er Eders unge Herre?" raabte Albert hastigt: "før mig hurtigt til ham."

"Sacre bleu!" svarede Gardisten forundret, da han kjendte den unge Mand; "veed Froken Anna det allerede? o la pauvre enfant!"

"Hvor er Robert?" raabte Rantow paatrængende.

"Il est prisonnier!" svarede han bedrøvet; "bragt paa Fæstningen comme ennemi de la patrie, comme democrate; fire dragons de la gensdarmie har eskorteret ham, o min stakkels Monsieur Robert!"

"Bring mig til Generalen!" sagde Rantow, da han hørte denne Efterretning.

"Monsieur le Général est sorti."

"Hvorhen?" raabte den unge Mand, fortrædelig fordi han maatte afvinge den gamle Soldat hvert Ord.

"Med sin Søn à la capitale, for at spørge, hvad Monsieur de Willi har forbrudt."

Da Rantow saae, at her ikke var noget for ham at gjøre, opsøgte han en anden Tjener og lod ham fortælle sig de nærmere Omstændigheder ved Fængslingen. Han hørte, at en Commissair var ankommen i Roberts Fraværelse silde om Aftenen, og havde, efter en kort Samtale med Generalen, undersøgt, og for en Deel forseglet, den unge Willis Papirer. Derpaa var Robert kommen hjem og havde frivillig fundet sig i, at følge Commissairen; han havde givet sin Fader sit Ord, at man vilde finde ham uskyldig; dette Sidste havde Generalen befalet en Tjener næste Morgen at sige Herr von Thierberg og hans Familie; han havde derpaa sat sig til Hest og var, blot ledsaget af en Tjener, reden bort

fra Slottet. Den unge Willi selv havde hverken efterladt Beskeed til Thierberg eller nogen anden.

Saameget hørte Albert, og disse Efterretninger egnede sig ikke til at stemme ham muntrere paa Tilbageveien. Han kunde ikke bygge store Forhaabninger paa den Trøst Robert havde givet sin Fader, og fremfor alt var han ængsteligt for det Øieblik, da han skulde bringe den bekymrede Anna dette sørgelige Budskab.

10.

Efter hiin sørgelige Nat var der forløbet flere Uger; de tykkedes den stakkels Anna ligesaa mange Maaneder; Træernes Løv begyndte allerede at falme, Høsten var med sit glade Følge dragen ind i Dalen, Sang og Jubel tonede fra Vinbjergene, lød besvarende fra Floden, ad hvilke Baade, svært ladede med Druer, glede ned. Som om man var stædet i Kamp med en forvoven Fiende, der var trængt ind blandt disse Bjerge, saaledes knaldede Flinter og Pistoler fra Vinbjergene, dog opsteeg ikke tilbagekastede Colonners Raab, men en glædedrukken Mængdes Jubler, naar Geværerne knaldede ret larmende, eller naar Bjergrækkernes fremspringende Hjørner tifold gientoge en Mørsers dybere Røst.

Med forskjellige Følelser saae Slottet Thierberges Beboere, fra deres gamle Terrasse, paa dette muntre Liv. Den unge Rantow saae stivt og med funklende Øine paa

dette Skuespil, der var ligesaa nyt som behageligt for ham. Han havde ofte i sit Hjem, i fortrolige Venners Kreds, bemærket at Vinen, denne Himmelens Gave, farvede Kinderne rødere, løste Tungen og henrev endog de Alvorlige til fortrolig Samtale, ja selv til Sang; men aldrig havde han tænkt, at en endnu mere stormende Glæde, en lydeligere Jubel, kunde forbinde sig med Tilberedelsen af denne opmuntrende Drik. Hvor poetisk forekom dette levende Maleri ham! Hvilke friske, naturlige Billeder viste hans Operaglas ham. Disse Grupper havde Tilfældet ordnet, og dog syntes de ham yndigere, end hvad Kunsten nogensinde havde opfundet. „See," sagde han til Anna, der, sit skjønne Hoved støttet paa Armen, sad ligeover for ham, og undertiden lod et alvorligt Blik glide hen over Dalen, "see, histovre hiin Gamle med de sølvgraae Haar; hvor mangen saadan Høst har han allerede seet! I Sandhed, jeg kunde af Gruppen omkring ham studere hans Levnetsløb. Den blonde Dreng, der just nu bragte ham den store Drue, er vist hans Sønnesøn; den unge Knøs, der driller Pigerne med Brixen, og ved sin Spøg forstyrrer dem i deres Arbeide, i det han synes at skynde paa dem, anseer jeg for hans yngre Søn; see, hiin Pige har djærvt gjengjældt hans Slag, hun er vist den muntre Fyrs Kjæreste; thi de lee alle og spotte ham. Denne brunladne, bredskuldrede Mand paa fyrgetyve Aar, der just nu løftede den uhyre med Druer fyldte Kurv paa sine Skuldre, er vist den ældre Søn og den blonde Drengs Fader. Saaledes har

Du de fire Aldere, som de vist alle gjennemløbe uden stor Forandring."

"Vistnok, uden stor Forandring og uden stor Fornøielse," bemærkede den gamle Herr von Thierberg og saae ligegyldig derhen; "det evige et og det samme i mange Aarhundreder. Den Lille hist bliver nu snart dreven i Skolen, og daglig pryglet af sin Skolemester, ligesom i fordums Dage hans Bedstefader. Den unge Knøs bliver snart Soldat, eller et Par Aar Karl i Staden. Kommer han da hjem og Faderen er død, saa erholder han sit lille Stykke Arv og troer, at han maa gifte sig; og har han fire Børn, saa ville disse, naar han engang døer, dele den usle Arv imellem sig, og være fire Gange fattigere, end han. Saaledes gaaer det op og ned; til det Krud, de i Dag bortskyde, have de sparet sammen et heelt Aar, for dog ogsaa at have een Dag, paa hvilken de kunne bedøve sig; og det kalde de at være lystige, det kalde Stædernes Indbyggere en Fest, en malerisk Folkeforlystelse."

"Nei! De betragter det i et alt for mørkt Lys, Onkel!" svarede Gjæsten. "Jeg finder, jeg tilstaaer det, at der ligger en underfuld Poesie i dette Liv. Disse Mennesker ere saa behændige, saa muntre. Stil engang mine Landsmænd fra Brandenborg ved Siden, hvor klodsede og ubehændige ville de opføre sig! Jeg skammer mig endnu idag over den Uerfarenhed, jeg nylig vidste, jeg tog paa et af deres Vinbjerge den krumme Kniv fra en smuk Pige, og lovede at hjælpe hende; da jeg havde afskaaret

den første Drueklasse og lagde den i Kurven, betragtede hun Druens Stilk og sagde smilende: "Han har nok ikke tidt høstet Druer;" og see, jeg havde istedet for at skjære skraae, skaaret lige. Nei! jeg finder, at denne Vinhøst er en vedvarende Naturens Festdag, en yndig Poesie, der er gjort legemlig."

"Poesie?" svarede Anna, i det hun kastede et mørkt, veemodigt Blik paa Bjergene ligeoverfor; "en Poesie, der skærer mig i Hjertet. For mig viser denne muntre Virksomhed sig som et Billede af Livet. Efter saa lang Elendighed og Besværlighed, een Glædesdag, der ved sine klare, venlige Straaler viser det øde Mørke trindtom tydeligere, uden at opklare det! O, kjendte Du først disse Staklers Liv nøiere! Kunde Du blot see dem ved Foraarets første Frembrud! Enhver Vinter ødelægger deres steile Haver; Sneen smelter og fører deres bedste, frugtbareste Jord bort med sig. Men utrættelig drage Unge og Gamle ud. Jorden, som Vandet fratog dem, bære de atter op, og lægge den omhyggelig om deres Ranker. Fra den tidligste Morgen, i Middagens Hede, indtil den sildigste Aften, stige de, svært belæssede, op ad de steile, snævre Trapper. Hvilken Glæde naar Vinstokken staaer skjønt; men hvor bitter er tillige deres Sorg; thi den ubetydeligste Frost kan tilintetgjøre deres spæde Plante. Og falder nu den stemme Dug, eller der indtræffer en kold Nat, hvor gyseligt er det da ikke at see deres Arbeide. Alle, selv de mindste Børn, strømme endnu før Dag til Vinbjerget. Der lægge de

gamle Stykker af Klæder og Tøi ved Vinstokkene, og ophrænde dem, at den qvalmende Røg skal beskytte den spæde Plante. Som fordømte Sjæle i Skjærsilden snige de sig om den lille glimtende Ild, og igjennem det Slør, hvormed Røgen omgiver dem. De Smaa løbe omkring, de kunne endnu ikke beregne den Ulykke de see, men Mændene og Qvinderne kjende den vel; een eneste kjølig Morgen forstyrrer mange møisommelige Ugers Værk og nedstyrter dem uden Redning endnu dybere i Armod."

"I Sandhed! Du er syg, Anna!" sagde den gamle Herre, i det han smilende traadte hen til hende, og dog ikke uden en let Bekymring, lagde sin Haand paa hendes skjønne Pande. "Du var jo ellers saa munter om Høsten, nærede ingensinde slige onde Tanker og glædede Dig med de Glade. Er Du syg?"

Anna rødmede og søgte at vise sig muntrere, end hun var. "Syg er jeg ikke, kjære Fader," svarede hun, 'men jeg er dog gammel nok, til at torde nære saakaldte Høsttanker, man kan dog ikke altid være munter, og — min Gud!" — raabte hun, i det hun rødmende sprang op — "er det ikke ham? — see der! —"

"Willi?" raabte Rantow forundret og vendte sig til den Side, hvorhen Anna viste.

"Hvo da?" sagde den Gamle, i det han snart saae paa sin skjælvende og forvirrede Datter, snart paa sin Gjæst. "Hvor kommer Du paa Willi? Hvo skal da komme? Saa taler dog!" — Men i dette Øieblik indtraadte og-

Jaa allerede den, hvem Annas Udraab gjaldt, det var den gamle Gardist. Han var endnu ikke kommen heelt op paa Terrassen, førend allerede Anna, glemmende ethvert andet Hensyn, fløi ham imøde, greb hans Haand, og vilde udtale et Spørgsmaal, til hvilket Aandedrættet manglede hende. Den gamle Soldat drog smilende sin Haand tilbage, hilste med militair Anstand, og berettede i Form af en militair Rapport, at Generalen endnu denne Aften vilde indtræffe i sit Hjem og — —"

"Er han fri?" afbrød Anna ham.

"— og medbringe sin Søn, der paa sit Æresord og den Caution, som Herr Generalen har stillet, er bleven losladt af Arresten."

Annas Øie fyldtes af Taarer; hun skjalv hæftigt og satte sig ned; den gamle Thierberg, overrasket ved dette Syn, presede Læberne sammen og saae utilfreds paa sin Datter, og Albert, der læste i sin Onkels Øine, at han ahnede en Hemmelighed, hvilken han hidtil alene havde kjendt, følte sig forlegen; han frygtede for Anna og først i dette Øieblik blev det ham klart, at det havde været bedre for ham, hvis han aldrig havde blandet sig i dette Anliggende. "Jeg lader Herr Generalen takke og ønsker til Lykke," sagde Herr von Thierberg efter en piinlig Pause til Gardisten og tilvinkede ham at gaae. "Jeg ønsker blot," sagde han, i det han med hæftige Skridt gik frem og tilbage paa Terrassen, "jeg ønsker blot, at de Par Ugers Fangenskab maa have havt en god Virkning paa Herr Verdensbestormeren! Et

Par Maaneder havde ikke kunnet skade, havde det end kun været, for at afkjøle det hede Blod og binde den ubesindige Tunge. Men alt dette er en Arvepart efter hans høivise Fru Moder! En ung Mand af uplettet Adel havde ikke faret saaledes vild; men det vinder man ved slige Giftermaal; fordi hun saae, at man i vor Kreds ikke havde forglemt hendes Herkomst, har hun indpræget sin Søn saadanne gale og republikanske Ideer og giort ham, om ikke til et fordærvet Menneske, saa dog til en Daare." Disse og andre Ord udstødte han hurtigt og hæftigt, og pludselig blev han staaende foran sin Datter, saae paa hende med vrede Blikke og sagde derpaa: "Jeg troer virkelig, at Du er sygere end jeg tænkte, gaae paa Dit Værelse! — jeg spiser iaften alene med Fætter; gaae!"

Det stakkels Barn gik bort, uden at sige et Ord; hun kjendte sin Faders Natur og vidste, at enhver Modsigelse forøgede hans Vrede; hun følte ogsaa, hvad der foregik i hans Sjæl i dette Øieblik, da hun besad for liden Magt over sig selv, til at skjule sin Hemmelighed.

Da hun var gaaet bort, skred den Gamle igjen en en lang Tid tavs frem og tilbage; derpaa traadte han hen til sin Neveu og spørgte med bevæget Stemme: "Hvad siger Du til det Optrin vi her have seet? Troer Du virkelig, at det var muligt?"

"Jeg forstaaer Dem ikke, kjære Onkel."

"Forstaaer mig ikke, Søn? saa skal jeg selv udtale det? Vid — jeg har opdaget, at Anna elsker denne

— ham derovre fra — nu at hun elsker Generalens Søn. For Djævlen, Søn! Du svarer intet? hvorledes kan Du see saa — saa ligegyldig ud, naar Talen er om Din Families Ære? tal!"

"Jeg kan intet see heri," svarede den unge Mand trodsig, "der kunde træde den Thierbergske Ære for nær. Den gamle Willi er af Adel, er en berømt General, er riig —"

"Altsaa skulle vi sælge, borthandle vor Ære? — Knøs, var Du ikke min Nevøu — Gud straffe mig, men jeg kjender mig ikke selv, naar jeg er forbittret. — Riig? Seer Du, saa slet og nederdrægtig anseer jeg ikke selv mit Barn, at det skulde have tænkt derpaa. See Dig om — saa langt som Du kan see var engang Alt — Alt mit; jeg besidder intet mere end disse forfaldne Taarne og disse 30 Agre Land, som den ringeste Bonde, men ogsaa dette sælger jeg, i Gjeldsfængslet skal man føre mig, udpante mig, sønderbryde mit gamle Vaaben, dersom jeg nogensinde tillader —"

"Onkel," faldt Nevøuen ham blegnende i Talen, "betænk Dem først, inden De forsynder Dem saaledes! Hvad kan denne unge Mand gjøre for, at hans Fader er riig? opfører han sig da opblæst? gjør han Fordringer med sin Rigdom? Jeg ,sagde det jo før blot i Overilelse."

"Nei, det gjøre de ikke, disse Willier," svarede den Gamle efter en Pause; "det er deres gode Side. Men

det gjør ham ikke bedre. Hans Grundsætninger er det jeg hader; han er min bitreste Fjende!"

"Hvorledes er det muligt?" svarede Rantow beroligende; "hvorledes kan *han* være *Deres* personlige Fjende!"

"Hvad personlige Fjende!" raabte Thierberg hæftigere, "sligt Fjendskab kjender jeg ikke, og min Fjende maatte en anden være, end denne Dreng; men en Dødsfjende er jeg af alt dette Væsen, disse nye Skikke, denne Tyskhed, Borgerlighed, Cosmopolitisme og hvilke Navne de give dette Galskab, hvis troeste Tilhænger dette unge Menneske netop er. Hele den første Fjerdedeel af dette Aarhundrede havde dette Uvæsens fordømte Smag, og man vil see hvorledes det vil gaae i det nærværende, naar disse Mennesker og deres Ideer gribe om sig; men, saasandt Gud lever, man skal ikke kunne sige om den sidste Thierberg, at han paa sine gamle Dage rakte en af disse Verdensforbedrer sin Haand til Understøttelse!"

"Men, Onkel!" faldt Albert, hvem det i dette afgjørende Øieblik ikke syntes nogen Synd, at tale imod sin egen Overbevisning, i Ordet, "gives der da i dette Aarhundrede endog kun *en eneste* Familie, der ikke, naar man gjennemgik den i det enkelte, nærede de meest forskjellige Grundsætninger? Bliver da den enkelte Mand slettere derved, at han har en anden Mening end vi? Er ikke Protestant og Katholik lige meget værd i den

Fornuftiges Øine? Tænker ikke Generalen selv ganske forskjelligt fra sin Søn?"

"Lad Troen være udenfor Spillet, Neven!" svarede hiin, "at dømme derom vedkommer hverken Dig eller mig. Men denne General, der tilbeder min dødelige Fjende som Skytspatron, og anseer denne Buonaparte for den hellige Georg, som dræbte dette forældede Aarhundredes Lindorm; denne i min Familie! Det vilde dræbe mig!"

"Men veed De da, om den unge Willi elsker Deres Datter? Har Anna da tilstaaet noget?"

Den Gamle saae ved dette Spørgsmaal længe og forskrækket paa sin Neven; derpaa vedblev han efter nogen Overveielse mere fattet: "Nei! jeg anseer hende ikke istand til at begaae en saadan Skjændsel; mener Du, at min Datter vilde forelske sig i et saadant Menneske, uden at han først har forført hende ved tusinde Kunster? Nei! dertil er hun mig endnu stedse for god; men — jeg vil forskaffe mig Vished!"

I det han sagde dette og endnu førend Rantow kunde standse ham, ilte den Gamle bort, for at tale med sin Datter. Mørk saae Gjæsten fra Brandenborg efter ham. "I Sandhed, hvis Aktierne staae saaledes, vil jeg hverken blive Brudefører eller Bryllupsgjæst paa Thierberg," sagde han, "den Gamle maatte da ved et Underværk forvandles til en Demagog, eller Demagogen til en rettroende Beundrer af det gamle Rigsridderskab."

11.

Det havde koſtet General Willi ikke liden Møie, at afvende et længere Fangenſkabs Ulykke fra ſin Søn. Vel var hans Anſeelſe i Hovedſtaden, i hiint Land, hvortil hans Gods hørte, ved Forholdenes og Meningernes Forandring, ikke ſjunken; man ærede i ham en Mand af høi Fortjeneſte, militair Dygtighed og Tapperhed, og der gaves mange, ſom beundrede ham for hans trofaſte og beſtandige Hengivenhed for hiin Mand, der engang bar Europas Skjæbne i ſin Høire; der gaves mange, ſom yndede ham, ſkjøndt de ikke deelte hiin Beundring, formedelſt den Standhaftighed og Characteerſtyrke, ſom han i Ulykkens Dage havde viiſt. Desuagtet maatte han opbyde ſin hele Anſeelſe, aabne mangen Dør, for at kunne nytte ſin Søn, paa hvem der hvilede den Mistanke, at han ſtod i Forbindelſe med Mistænkelige.

Generalen var en Mand, der beſad en altfor ſtor Retſkaffenhed til, at han, hvis han havde troet ſin Søn ſkyldig, vilde have gjort diſſe Skridt for ham. Men han var tilfreds med ſin Søns ſimple Forſikkring. "Jeg tænker," ſagde denne til ham, da han blev fængſlet, "jeg tænker overhovedet, ligeſom de Mænd, man nu drager til Underſøgelſe, men — jeg hverken deeltager i deres Planer, eller deler deres Anſkuelſer, om Midlerne til at opnaae deres Henſigt. Jeg har kun tænkt, aldrig handlet, har blot levet for mig ſelv, ikke med andre, og de Beſkyldninger, der kunne ramme andre,

ville ingensinde falde paa mig." Saaledes var det da lykkedes, at gjøre den unge Willi fri, saalænge ikke stærkere Beviser, der maatte blive tilveiebragte imod ham, gjorde hans Nærværelse for Retten nødvendig, en Skaansel, han ene skyldte sin Faders Forbøn og den Tillid, man satte til General Willis Indestaaelse.

De kunde let tænke sig, hvilken Opmærksomhed denne Begivenhed maatte have vækket i Neckarecks Omegn; havde de boet i en Stad, ville de have indskrænket sig til, at give deres Bekjendter Underretning om deres Tilbagekomst; men Sæderne paa Landet fordre større Opmærksomhed for gode Naboer; man maatte besøge fem eller sex Familier i en Omkreds af tre Mile, maatte omstændelig tilfredsstille deres Nysgjærrighed angaaende denne Begivenhed; kort sagt, man maatte vise sig omtrent som man viser sig hos Bekjendter efter en overstaaet Sygdom og aflægger dem Taksigelse for deres Deeltagelse. Men da den Gamle med sin Søn, tredie Dagen efter deres Tilbagekomst vilde begive sig til Thierberg, var der endnu en anden Grund, end Høflighed imod gode Naboer, der drog dem derhen. Den unge Willi havde i sit Fangenskab flere Uger vedvarende fundet Tid til at tænke efter over sit Liv og Levnet, han havde fundet, at hine politiske Drømme, til hvilke han havde hengivet sig, ikke kunde tilfredsstille ham, at der gaves en høiere renere Interesse, hvorved hans Liv vilde vinde Betydning og Værd, hans Sjæl Ro og Tilfredshed.

Generalen smilte, da Robert aabenbarede ham sit

Forhold til Anna og vovede at yttre de Ønsker, der forbandt sig med Tanken paa den Elskede. Han smilte og tilstod sin Søn, at han alt længe havde ahnet dette Forhold, at han havde ønsket, at den unge Mands urolige Levnet maatte tage en fastere Retning. "Jeg kjender Dig," sagde han til ham, "havde Du været ung i hiin Tid, da vi droge omkring i Europa for at føre Krig, havde Din Phantasie af al Magt grebet Krigens høie Billeder, jeg havde aabnet Dig den første Leilighed, og Du havde selv betegnet Din Løbebane. At Du ikke vil tjene i disse Aarhundredets stille Helligdage, kan jeg ikke tage Dig ilde op. Du er mæt af at vanke omkring, Livet i Salonerne er Dig ikke nok, bliv derfor hos mig; drag i mit Sted Omsorg for mine Godser, jeg kan ikkun vinde derved, jeg vinder Tid for mig og mine Erindringer, vinder Dig, og" — tilføiede han med et venligt Haandtryk, "dersom Du ellers er vis i Din Sag, vinder jeg Anna."

De underholdt sig om dette Capitel igjen paa Veien til Thierberg, og Robert gav sin Fader Fuldmagt til at begjære Annas Haand for ham hos den Gamle. De skjulte ikke for sig selv, at de saae en ikke ubetydelig Vanskelighed i den gamle Thierbergs Characteer; deres Anskuelser havde saa ofte næsten fjendtligt gjennemkrydset hans, man havde saa ofte været i Tvist om Meninger, man var saa ofte gaaet utilfreds, næsten forstemt fra hinanden; men de trøstede sig med, at han endnu aldrig havde vist personlig Utilfredshed, og de Fordele,

der fremgik af denne Forbindelse for Thierberg, syntes saa betydelige, at Generalen, da de rede over Vindebroen, allerede saae sig i Aanden som den skjønne Annas Fader, og pegede tillidsfuldt paa det Thierbergske Vaaben over det gamle Portal. "Mod vinder, føre de som Symbol i Vaabnet," hviskede han til sin Søn, "det passer sig fortræffeligt, thi Du erindrer vel, hvad Dine Ahners Valgsprog var?"

"Willien er stærk!" *) raabte den unge Willi, glad rødmende. —"Mod vinder — og Willien er stærk!" I Slotsgaarden modtog Rantow de Ankommende; han undskyldte sin Onkel med et lidet Gigtanfald, der hindrede ham i at stige ned ad den steile Trappe, og gaae sine Gjæster imøde. Han sagde dette hurtigt ikke uden nogen Forlegenhed, hvilket han søgte at skjule under en Strøm af Lykønskninger til Robert Willi. Efter de Forhold, der for Tiden herskede inden Thierbergs gamle Mure, kunde ikke let noget virke mere forstyrrende, end dette Besøg. Man havde rigtignok ikke draget Fætteren fra Brandenborg med ind i Hemmeligheden; det syntes at angre Faderen at han havde udeladt sig med saa meget for Revenuen, og Anna havde i nogle Dage aldeles ikke talt med ham om Willi, det være nu at hendes Fader havde forbudt det, eller af Mistanke, at han havde betroet den Gamle Hemmeligheden. Men siden hiin Aften, da Roberts Tilbagekomst blev forkyndt, herskede en Spænding, der blev saa meget mere trykkende,

*) I Originalen: "Der Will' ist stark," Ordspil.

som det hele Selskab bestod af tre Partier, men — ogsaa kun af tre Personer.

Anna talte lidet, opholdt sig for det meste paa sit Værelse, hvorhen Albert endnu aldrig var bleven indbuden. Den Gamle var vranten, mere opfarende end sædvanligt imod sine Tjenere, imod sin Gjæst hjertelig som tilforn, men mere alvorlig og stiltiende, imod sin Datter kold og ligegyldig. Han drak, endskjøndt Anna undertiden vovede at kaste bedende Blikke paa ham, mere Vin, end sædvanlig, skjældte da paa hele Verden, bortsov Eftermiddagen og lod om Aftenen Amtmanden hente, for at spille med ham. Da satte Anna sig med sit Arbeid ved Vinduet, og lod sig forelæse noget af Fætteren, men de Taarer, der af og til faldt ned paa hendes Haand, viste den unge Mand, hvorlidet hendes Aand var sysselsat med det, han læste. Det Anfald af Gigt, der martrede den Gamle, gjorde Sagen om muligt endnu værre; man saae, hvorledes han opbød sin hele Kraft, for at undertrykke sine Smerter, blot for mindre at behøve sin Datters naturlige Hjælp, og naar Tilfælde indtraadte, hvor han ikke kunde afvise denne Hjælp, naar det skjønne Barn nedknælte blegt og med Taarer i Øinene for ham, for at indhylle hans Fødder i varme Klæder, vendte han sig bort, fløitede en eller anden gammel Sang, kaldte sig en Mand, der snart vilde lægge sig i Graven, og fandt det skjønt, at der var dog et Barnebarn af Thierbergerne tilstede, naar man bisatte den Sidste af dette Navn.

Rantow vidste ret godt, at hans Onkel ikke vilde krænke Gjæstfriheden imod sine Naboer, men disse sidste Dage faldt tungt paa hans Sjæl, da han førte de Fremmede op ad Trappen, og han forudsaae, at de tvende Willier vist ikke vilde bidrage til, at forjage den forstemte Tone.

Modtagelsen var iøvrigt hjerteligere, end han havde tænkt sig; der gives en vis høflig Venlighed, til hvilken man kan vænne sig, uden at være sig den bevidst. Særdeles paafaldende synes det, naar Mænd, om hvilke vi vide, at de ikke ere istand til noget Hyklerie, hilse hinanden, og som desuagtet, det være nu ved Meninger, eller ved Forhold, staae fjendtligt mod hinanden. Saaledes syntes ogsaa den gamle Thierberg ikke at kunne føre over sit Sind dennegang at ombytte sit sædvanlige: "Ah! skjønt! skjønt! det glæder mig, — tager Plads!" med en mere kold og ceremoniel Hilsen, og denne Borgs femhundreaarige Gjæstfrihed syntes at indslutte de velkomne Gjæster i sine beskyttende Arme. Et Blik af Anna havde sagt den unge Willi, hvad der var foregaaet her; han fandt hende bleg, hendes Stemme var ikke saa fast, som ellers, Kummer laae omkring de yndige Læber, og hendes Øine syntes taarefyldte. Han priste i Stilhed hendes rigtige Takt, at hun talte mere til Generalen, end til ham; thi han havde, greben af dette Syn, ikke havt Fatning nok, til at tale om ligegyldige Ting med hende. Rantow, der havde ventet et ganske andet Optrin, undrede sig, at ogsaa i dette "ærlige Schwa-

ben," hvor alt ellers forekom ham saa oprigtigt og frimodigt, fire Mennesker, der stode hinanden saa nær, kunde spille et saa falsk Spil med hinanden, og vide at skjule deres Tanker og Lidenskaber under en saa rolig Maske. Han saae studsende snart paa den unge Willi, snart paa den gamle Thierberg, der ganske rolig og afmaalt talte om de sidste Ugers Begivenheder; snart hørte han paa Samtalen imellem Generalen og hans Søns Elskede, der, kun med Forandringer, afhandlede det samme Thema, hvorved ivrigt Anna lagde en saadan Rolighed for Dagen, at hun ingensinde sporgte hurtigt og ikke viste nogen større Opmærksomhed end ellers. Generalen vendte sig under Samtalen og gik langsomt med hende op og ned i Salen; han stillede sig endelig, ligesom tilfældigviis, i en Vinduesfordybning og det undslap ikke Alberts skarpe Blik, at han her hurtigt bukkede sig ned mod den skjønne Pige, tilhviskede hende noget, der jog en høi Rødme i hendes Kinder; hun syntes forskrækket, hun greb hans Haand, hun talte sagte, hæftigt til ham, men han smiilte, syntes at berolige, at trøste hende, og saa stolt og tillidsfuld var hans Pande og hans Ansigtstræk, som om han i dette Øieblik skulde føre sin Division i Ilden, for at afgjøre den vaklende Seir.

Gjæsten fra Brandenborg ahnede, at der hist i hiin Vinduesfordybning blev fattet og meddeelt en Beslutning, der havde Hensyn til Annas Skjæbne, og hans Hjerte bankede, naar han tænkte paa sin Onkels urok-

kelige Stivhed. Tjenerne havde imidlertid bragt Vin, man satte sig ved et af de brede Vinduer, og naar blot de fem Mennesker, der sadde om det lille Bord, havde været mindre urolige, vilde den skjønne Dag, Synet af den herlige Dal, der laae for dem, have stemt dem til stedse høiere Glæde.

Generalen, for hvem det var piinligt, at Samtalen lidt efter lidt begyndt at gaae istaae, bad Anna om en Sang, og et Vink af hendes Fader bekræftede denne Bøn. Man bragte hendes Guitarre frem, den unge Willi stemte Strængene, men enten det nu var Generalens Ord, Synet af hendes Fader, eller den Elskedes længe ønskede Nærværelse, der forvirrede hende, hun rødmede og tilstod, at hun i dette Øieblik ikke vidste nogen passende Sang, hun kunde synge. Man foreslog, man forkastede, indtil det faldt Rantow ind, hvorledes man engang i Berlin udfriede en berømt smuk Sangerinde af en lignende Forlegenhed; han afskar smaae Sedler og lod enhver opskrive en Sang; derpaa lagde han Papirerne behændigt og zirligt sammen, rystede dem som Lodsedler imellem hverandre og lod Sangerinden vælge et.

Hun valgte, hun aabnede Sedlen og rødmede synligt, i det hun bekymret saae paa Generalen. "Det har ingen anden end De skrevet," sagde hun; "men hvorfor just denne Sang? Det er ikke altid politisk, at synge en politisk Sang!"

"Men naar det nu er min Yndlingssang?" svarede

Willi; "jeg appellerer til Deres Fader; var Valget ikke overladt til os selv."

"Vistnok!" svarede den Gamle, "Du synger Anna; og hvis Sangen skulde indeholde Politik — nu, digtet Politik kan man jo dog altid taale."

Hun tilkjendegav med et Nik at hun adlød; men fra hiint Øieblik, da hun med et kort men kraftigt Forspil begyndte Sangen, viste et Slags Begeistring sig i hendes yndige Ansigtstræk; en fiin Rødme bedækkede hendes Kinder, hendes Øine tindrede, og omkring de skjønne Læber, der lode saa fulde og runde Toner fremstrømme, viste sig i Begyndelsen et Smiil, der meer og meer gik over til Vemod. Det var en fransk Ode af hvilken hun sang nogle Steder; Melodien, snart munter og opmuntrende, snart høi og triumpherende, snart alvorlig og langsom, passede til det afvexlende Versemaal og Strophernes Tankegang, og saa sødvar hendes Stemme, saa udtryksfuldt hendes Foredrag, saa indtagende hendes hele Væsen, der syntes at sammensmelte med Sangen, at Mændene, skjøndt de nærede de forskjelligste Tanker om Gjenstanden, dog bleve henrevne af Tonernes Strøm. Hvor ophøiet var hendes Foredrag, da hun sang:

Cachez ce lambeau tricolore!
C'est sa voix; il aborde, et la France est à lui.

Alvorlig, næsten sørgelig, dog ikke uden Triumph, vedblev hun:

Il la joue, il la perd; l'Europe est satisfaite
Et l'aigle, qui, tombant aux pieds du Léopard,
Change en grand capitaine un héros de hasard,
Illustre aussi vingt rois, dont la gloire muette
N'eût jamais retenti chez la postérité;
Et d'une part dans sa défaite,
Il fait à chacun d'eux une immortalité. *)

Da hun havde endt, lagde hun Guitarren ned og gik hurtigt bort, imedens Mændene endnu sadde i forlegen Stilhed.

"Il la joue, il la perd," sagde den gamle Thierberg smilende, "en stor Sandhed! og denne Digter, hvo han end monne være, kunde ikke skildre hiin Mand bedre; hans hele Storhed bestod jo kun deri, at han spillede rouge et noir saa høit som muligt, og den gamle Sætning, at den koldblodigste Spiller en delig vinder, bekræftedes ogsaa paa ham. Leoparden har dog sprængt Banken, og Wellington vil det just ikke foraarsage nogen Sorg, at man kalder ham héros de hasard."

"Hvor latterlige ere slige Hyperboler!" raabte Rantow, "som om tyve Konger havde denne Sommerkonge at takke for deres Eftermæle og deres Udødelighed! Hvad os angaaer i det mindste, da maa man tilstaae, at de preussiske Vaabens Hæder er ældre, end den saakaldte Seierherres i Italien og ikke først maatte adles af den store Nation."

"Og desuagtet," svarede Generalen med stor Ro-

*) Sept Messéniennes nouvelles par M. C. Delavigne. 1re le Départ.

lighed, "desuagtet vil man i Fremtiden ikke sige, det var Buonaparte, der levede i hiin eller denne Konges Tid — man vil sige, Herr von Rantow, de vare Napoleons Samtidige. Dog hvad den engelske Hærs Overgeneral i Bataillen ved Mont St. Jean angaaer, da torde det være et Spørgsmaal, om Titelen héros de hasard er ham meget behagelig; saa meget er i det mindste vist, at han ikke vandt hiint Slag, men blot — ikke tabte det."

"Det er en Lykke for Verden," bemærkede Thierberg smilende, "at man kan vende Deres Sætning om og at den da erholder en endnu høiere Sandhed; Deres Herre og Mester vandt vel ikke hiint Slag, men tabte det desto visfere."

"Han har tabt det," svarede Generalen, "hvad Verden tabte derved, vil jeg ikke sige, men hiin Strophe, hvormed Anna sluttede sin Sang, udtrykker, hvo der paa hiin ulykkelige Dags Aften, da Cæsar og hans Lykke blev knust af Overmagten, da mine brave Kammerader paa Mont St. Jean udaandede sit sidste Suk — var den Største."

"Den Største! og derom kan De endnu spørge, General?" svarede hæftig den unge Mand fra Brandenborg. "Da Aftenrødens Straaler faldt paa hiin mærkværdige Slette, belysende Frankrigs Skjændsel og dets forvirrede Hær, da den engelske Armee, blødende, men uovervundet bedækkede hiin Høi og Tyskklands Folkeslag med stolte Skridt skrede ned i Sletten, for seirende at

afgjøre Kampen — tænk Dem, jeg beder, hiint ophøiede Øieblik, og sig mig, hvo der var den Største?"

"Tilfældets Gud," svarede Generalen. "Mægtigere var han i det mindste, end hiin gamle Helt, der endnu paa sin sidste Slagdag viste, hvilken mægtig Kløft der er befæstet imellem Geniet og raa, vel næret, dyrisk Kraft. Han faldt, ikke, fordi England eller Tyskland var ham voxen, men, fordi han tidligere eller sildigere maatte falde, fordi han førte en Tilintetgjørelseskrig imod sig selv, der svækkede hans Kræfter, eller kan De bevise mig, at den engelske Feldherres eller endog Deres Blüchers Genie paa hiin Dag ved Waterloo overvandt ham?"

"Lader os være retfærdige," tog den unge Willi Ordet; "lader os tilstaae, at ingen af hans militaire Modstandere overgik ham, saa beviser dette dog endnu ikke, at han besad hiin indre Storhed, hiin moralske Høihed, der henriver Tidsalderen med sig, danner dens Aarhundrede og endnu fører Velsignelse til den sildigste Efterslægt. Napoleon var en stor Krieger — men intet stort Menneske."

"Søn!" svarede Generalen, "hvorledes kan Du i nogetsomhelst Videnskabsfag blive stor, større end nogen Mand i Aarhundredet, uden at være et stort Menneske? Det er ikke Maschinen, ikke dette Legeme er det, der gjør Mennesket stor, det er Aanden. Hine Europas forældede Former, udtænkte af kloge Mænd for tusinde Aar siden, styrtede sammen, fordi de vare Former,

som Aanden havde forladt; de styrtede sammen for hans Genies Lyn, de havde samme Skjæbne, som hine Liig, der, indesluttede i Gravhvælvinger, indhyllede i deres fyrstelige Liigpragt, ikke blive til Støv i Aarhundreder, fordi deres Graves Fængselsluft ikke lade Legemets Stoffer opløses. Berør dem med levende Haand, lad et frit Aandedræt berøre dem, og de blive til Støv."

"Dette beviser intet imod mig," sagde Willi.

"Og hvor er da det store og faste Rige, som den store Mand grundede?" afbrød Thierberg ham: "De sammenligner vore skjønne, gamle Institutioner, Gud tilgive Dem det, med et Liig, men hvad var da hiin corsicanske Keisertrone, hvad var hans Statsbygning andet, end et Korthuus?"

"Jeg har aldrig sagt, at Napoleon var den Mand, der kunde grunde en stor Stat," svarede den gamle Willi; "Frankrig var under ham en Leir, hvis første Poster Rhinforbunds-Stateme dannede. Det havde maaskee taget en Ende med ham, der havde været ham og Frankrig mere uværdig, dersom han havde regjeret nogle Aar i bestandig Ro og Fred."

"Saa var altsaa den Ende, det tog med ham, ham værdig?" spørgte Rantow smilende.

"Ikke den Plads, paa hvilken vi staae," svarede Generalen med Vemod, "ikke Rummet, det være stort eller lidet, kan give os Værdighed eller Skjændsel. Det er os selv, der adle eller vanære os og vore Poster. Verden har leet og haanet, da man forviste Aarhun-

dredets største Aand til en øde Ø. Der, paa den høieste Fjeldtinde, fængslede de den gamle Ørn, hvor den blot kunde see i Solen, paa det uhyre Ocean og i nogle trofaste Hjerter. Men man har ikke betænkt, hvormeget Stof til Latter man gav Efterverdenen; det var ikke Straffen, der forviste ham derhen; hvo i Europa kunde straffe ham? Det var — Frygten. Man saae i ham endnu stedse den Frygtede; og mange Hjerter, der havde vendt sig fra ham, begyndte atter at elske ham; Ulykken pleier at forsone Menneskene — der var jo Intet traadt i hans Sted, der kunde bringe ham i Forglemmelse."

"Synes De maaskee, Herr Naboe," sagde Thierberg, "at der igjen skulde have optraadt en saadan Attila, blot for at underholde Aviesskriverne? Man vil vel endnu i lang Tid ikke forglemme hiint Navn, men — man vil forbande det."

"Mange have en personlig Ret dertil, og jeg kan derfor kun beklage, ikke undskylde ham, fordi hans Gang over Jorden ikke gik den almindelige Vei. Men, man vil ogsaa mindes ham med andre Følelser. Jordens Store synes rigtignok ikke at have lært meget af ham, de Smaae maaskee desto mere. Han har brudt sig sin Bane, ligesaa ophøiet som Alexander, han har fulgt den som Cæsar, man har takket ham som Hannibal, paa hiin Klippe han har levet som Seneca, og hans sidste Dage vare en Socrates værdige."

"I dette Punkt blive vi aldrig enige," svarede den

gamle Thierberg, "hvad mig angaaer, da forekommer det mig, at han begyndte sin Løbebane som en Eventyrer, fulgte den som en Røver, handlede med sit Bytte som en fortvivlet Spiller, og endte som — en Comoediant!"

"Vi ere endnu ikke hans Efterverden," bemærkede Robert Willi. "Først naar alle Partier, der have personlig Interesse, ere forsvundne fra Jorden, først da vil man bedømme ham med klarere Blikke. Min Helt er han ikke, men i hans italienske Feldtoge forekommer han mig som et høiere Væsen, og dette i det mindste vil De ogsaa indrømme, Herr von Thierberg."

"Det er muligt," svarede den Gamle, "han opvakte dengang min Forbauselse, vandt min Beundring; men hvor hurtig blev jeg helbredet for denne Forkjærlighed. Naar han dengang havde tilbagegivet Bourbonnerne Tronen — Magten dertil besad han — saa vilde han være forekommet mig som en Engel."

"Det var, for hans Armees Skyld, der tænkte anderledes, umuligt," svarede Generalen.

"De erindrer Dem," vedblev den Gamle, "at jeg ofte har fortalt Dem om en fransk Capitain, der i Schweiz reddede mig af en stor Forlegenhed; — den eneste Franskmand som jeg agter, og for hvem jeg endnu kunde gjøre alt. Med ham talte jeg dengang ogsaa om dette Punkt. Jeg sagde ham, at Frankrig vilde være forloren uden Redning, dersom det vedblev med sine bestandigt gjentagne Revolutioner. Blot en Konge i dets Spidse kunde frelse det. — Han tilstod det; han sagde

mig, at Bourbonnerne havde et stort Parti i Paris og at min Tanke maaskee vilde gaae i Opfyldelse. Jeg spørgte ham, hvad Consul Buonaparte, der stod dengang i Spidsen, tænkte derom. "Han yttrer aldrig sin Mening," svarede Capitainen mig, "men hvis jeg forstaaer ham ret," tilføiede han smilende, "saa vil Frankrig snart blot have e e n Herre." Jeg hentydede dengang disse min nye Vens Ord paa Bourbonnernes Tilbagekomst, desværre var det Buonaparte selv, der lod dem gaae i Opfyldelse."

Den unge Willi stod op allerede ved Begyndelsen af denne Tale, han havde vel over tyve Gange hørt Annas Fader fortælle Historien om hans Capitain, og hans Blod var i dette Øieblik altfor uroligt til, at han igjen skulde have Lyst at høre den; han gik med langsomme Skridt op og ned i Salen; men da den gamle Thierberg i Samtale med Generalen gik ind i Frankrigs nærværende Forhold, et Punkt, om hvilket de aldrig kom i Strid, sluttede ogsaa Rantow sig til den unge Willi. Han lod ham endnu engang gjentage de sidste Ugers Historie, førte han ubemærket ind i det næste Værelse og derfra ud i den brede Forstue. Der standsede han pludselig og hviskede den forbausede unge Mand i Øret: "De bør ikke have nogen Hemmelighed for mig; Anna har aabenbaret mig alt, og paa min Bistand kan De forlade Dem." Endnu et Øieblik tvivlede Robert, fordi denne Efterretning var ham saa ny og uventet; men da Rantow fortalte ham hvad der var forefaldet i hiin Nat, da han aabenbarede ham, hvor ugunstige Forholdene for Tiden vare, da nølede hiin ikke længe med at modtage den Hjælp, der tilbødes ham; han bad Albert, hvis det var muligt, at forskaffe ham Leilighed til at tale med Anna.

Gjæsten fra Brandenborg tænkte nogle Øieblikke efter, om det lod sig gjøre. Anna havde rigtignok aldrig selv indbudet ham paa hendes eensomme Værelse i Taarnet, men han haabede ikke at være uvelkommen i saadant Selskab; det Eneste, der havde kunnet holde ham

tilbage, var Frygten for hans Onkels Vrede, i Tilfælde at denne Sammenkomst blev opdaget; men Lysten til at understøtte en Intrigue, skjøndt han ikke selv kunde spille Hovedrollen i den, seirede over enhver Betænkelighed, han gav den unge Willi et Vink at følge sig. Veien til Annas Taarn var ham bekjendt. Efter Beliggenheden af hendes Vindue, maatte hendes Værelse endnu ligge tvende Etager høiere end Salen. De stege op ad en snever, steil Trætrappe, der knagede under hvert Trin, hvor forsigtigt de end stege op ad den. Til deres ikke ringe Skræk mødte de i den første Etage den gamle Hans, som saae forundret paa dem. Albert vinkede til sin Ledsager, at han blot skulde vedblive at gaae foran, selv drog han, uden i sin Bestyrtelse at betænke, om det var klogt, eller ei, den gamle Tjener til en Side: "Hans!" sagde han, "dersom Du siger Din Herre et Ord" — "O," svarede hiin listigt smilende, "det har gode Veie, saalidet som i hiin Nat, da De nær havde kastet mig i Neckaren, jeg er saa stille som en død Hund." Beroliget fulgte Rantow Elskeren; de havde snart naaet Enden af Trappen og stode i et Slags Forsal; den Reenlighed og Ziirlighed, der herskede her, lod dem ahne, at de ikke befandt dem langt fra Annas Gemak. To Døre vendte ud til denne Forsal; de valgte paa Lykke og Fromme den nærmeste, bankede paa — intet Svar. De bankede atter; nu gik den anden Dør op og Anna viste sig paa Dørtrinet.

Hun rødmede, i det hun saae begge de unge Mænd, men ligesom om dette Besøg ikke var det mindste paafaldende, indbød hun dem ved et venligt Vink, at træde nærmere. "I komme vel for at nyde den skjønne Udsigt fra mit Taarn?" sagde hun; "nu først falder det mig ind, at Du aldrig har været her, Albert, men jeg er saa vant til det herlige Syn, at det ikke engang faldt mig ind at indbyde Dig."

12.

Værelset var lidet, Meublerne tilhørte en forbigangen Tid, men desuagtet var det ordnet saa venligt og smagfuldt, at Rantow, efterat han havde prøvet Udsigten, mønstret de nærmeste Omgivelser og ret nøie beseet alt, erklærede dette Værelse for det skjønneste i Slottet. Blot en bred Kasse, sammensøiet af simple Bræder, der stod paa en Commode, fandt han, ikke harmonerede med det øvrige Huusgeraad. Hvor ugjerne han end vilde forstyrre begge de Elskende, der hviskede ivrigt sammen, tilsyneladende fordybede i Udsigten i Dalen, var dog hans Nysgjerrighed efter at vide, hvad det hemmelighedsfulde Gjemme skulte, for stor til, at han ikke skulde have sporgt sin Cousine derom.

"Nær havde jeg forglemt det Bedste," raabte hun; "Maleriet til Deres Fader, Robert, er kommet idag; jeg har sat det her, fordi min Fader aldrig kommer her, og fordi jeg dog ogsaa vilde betragte det." Hun bortskjød med disse Ord Kassens Laag, Willi hjalp til at tage det af, og Billedet af en Rytter, der paa en vild Hest sprængte op ad et Bjerg, kom tilsyne.

"Buonaparte!" raabte Rantow, da de dristige og aandrige Træk fløi ham imøde fra Lærredet.

"Kjender Du ham?" sporgte Anna smilende. "Det er Seierherren i Italien!"

"Jeg havde ikke troet, at Copien kunde lykkes saa vel," bemærkede Willi; "men i Sandhed, David var en stor Maler. Hvor ædel er ikke denne Skikkelse fremstillet? hvor lykkeligt det Indfald, ikke at male denne høitstræbende Mand i en Overgenerals bydende Stilling, men i en Kraftyttring, der tilkjendegiver en mægtig Villie og dog en ophøiet Rolighed."

"Jeg kjender Originalen," sagde Rantow, "den er opstillet i Galleriet i Berlin, og jeg finder denne Copie fortræffelig; for Elskere af Gjenstanden, til hvilke jeg ikke hører, maa dette Maleri have en saa meget større Interesse, da Ideen dertil var af Napoleon selv. Man

siger, at David har villet male ham som Helt paa Valpladsen med Kaarden i Haanden; men Buonaparte svarede ham med de mærkværdige Ord: "Nei! med Kaarden vinder man intet Slag; jeg vil males rolig, paa en vild Hest."

"Tak for denne Anekdote," svarede Anna, "den gjør mig Maleriet saameget kjærere, og, ikke sandt, Robert," tilføiede hun, "ogsaa Din Fader vil ved dets Originalitet glædes endnu mere."

"Anna!" afbrød en huul, velbekjendt Stemme de Bestuende. De saae sig om, den gamle Thierberg, støttet paa sin Tjener, stod skjælvende for dem med et høirødt, fortørnet Ansigt; Generalen, der stod ved Siden, syntes forlegen og ængstelig. Men saa hurtig var denne Skræk, saa stor Annas Frygt for sin Fader, og saa frygteligt Synet af ham, at hun begyndte at vakle, og var, hvis Generalen ikke havde understøttet hende, sunken i Knæ.

"Er det Deres Søns saameget roste Sæder," sagde den Gamle bittert smilende til Generalen, i det han snart saae paa Sønnen, snart paa Faderen; "kaldes det, som De søgte at forestille mig, at holde sig inden Velanstændighedens strængeste Grændser? Herre! hvorledes kommer De til at være ene med min Datter paa hendes Kammer?"

"Onkel" — raabte Rantow, for at oplyse ham.

"Tie, Knægt!" svarede den opbragte Gamle ham, i det han vedblev at betragte den unge Willi med funklende Øine.

"Jeg tænker," svarede denne rolig og med stolt Fatning, "at Deres Datters Opdragelse og Annas Sæder, maatte indestaae Dem for, at en Mand, selv om han kom alene, torde besøge hende, forudsat, at hun vil modtage ham, og dette sidste Punkt, kan blot, efter alle Love for gode Sæder, afgjøres af den unge Dame selv, men ikke af Dem, Herr von Thierberg."

Disse Ord syntes endnu mere at opflamme hans Iver, han drog sit Aandedræt dybt, men i dette Øieblik

traadte hans Neveu modig frem, og tiltalte ham paa en Maade, der, som hans korte Ophold paa Thierberg havde lært ham, ikke kunde forfeile sin Virkning. "Herr von Thierberg," raabte han bestemt og med alvorlig Mine. "De befalede mig før at tie, men jeg vil ikke tie, naar man træder min Ære for nær. Mig var det, der førte Herr von Willi herhid, mig var det, der underholdt ham her, og han har ledsaget mig herhen, fordi jeg bad ham derom."

"Du var tilstede?" spørgte Onklen med meget mildere Stemme. "Men hvad Djævlen vil Du i min Datters Kammer? Hvad søgte Du her?"

Med en theatralsk Vending og talende Mine, vendte Neveuen sig imod Værelsets Baggrund, viste derhen med udstrakt Arm og sagde: "Der staaer, hvad jeg søgte."

Den Gamle traadte med hurtigere Skridt end hans Sygdom tillod det, nærmere. Han betragtede Maleriet og blev staaende med et Udraab af Forundring; hans trodsige Mine opklaredes, hans Pandes Rynker forsvandt, hans sunklende Øie glindsede blot af en dyb Følelse og Glæde. "Gud i Himmelen," raabte han i det han tog den lille Hue, han bestandig bar, af Hovedet. "Hvo har gjort dette? hvorfra, hvorfra have I ham? Hvo har saaledes malet ham efter mine Tanker. Hvo har stjaalet disse Træk, disse Øine ud af mit Hjerte?"

Mændene saae forbausede paa hinanden, bestyrtet reiste Anna sig op og traadte nærmere, thi hun frygtede, at hendes gamle Fader talede vildt. "Hvo har stillet dette Billede her?' spørgte han efter en Pause, i det han vendte sig om, og alle saae Taarer glindse i hans Øine.

"Jeg, min Fader," sagde Anna dvælende.

"O Du gode Barn," vedblev han, i det han sluttede hende i sine Arme, "hvor har jeg ikke gjort Dig Uret! Da jeg traadte ind i dette Værelse, troede jeg, at Du havde krænket mig dybt, og dog har Du

glædet mig saa uendeligt! — Kjender Du ham, Hans?" sagde han til sin Tjener, "kjender Du ham ikke igjen?"

"Gud straffe mig — er det ikke ham!" svarede den gamle Rideknagt. "Slige skrækkelige Øine viste han de fem skjulte Røvere, der afklædte os, o det var en brav Herre!"

De, der hørte Herren og hans Tjener tale saaledes, kunde næppe komme sig igjen af deres Forundring, de saae smilende paa hinanden, som om de ahnede en forunderlig Vending af Skjæbnen, som om et svært Uveir velsignende drog forbi over dem. Men Generalen, der snart havde betragtet Anna, snart Maleriet med funklende Øine, traadte nærmere og spørgte den gamle Thierberg, hvem han gjenkjendte i dette Billede?

"Det er den samme fortræffelige Capitain," svarede han, "der ved Foden af St. Bernhards Bjerget frelste mig af ryggesløse Soldaters Vold; det er den samme, om hvem jeg saa ofte fortalte Eder, Monstret for en brav Mand, en dannet og klog Soldat."

"Nu, saa beder jeg Dem," vedblev Generalen med en inderlig Følelse, i det en Taare ogsaa fyldte hans Øie, "jeg beder Dem i denne Mands Navn, som jeg ogsaa kjendte, at De vil tilgive ham, at han siden efter handlede anderledes, end De dengang tænkte!"

"Hvorledes? De har kjendt ham?" raabte den Gamle hæftigt, i det han greb Generalens Haand, "hvo var han, hvad hedder han, lever han endnu?"

"Han er død — hans Navn kjendte Verden — denne Mand her er —"

"Nu?" spørgte den Gamle Generalen, hvis Stemme syntes nægte ham sin Tjeneste. "Hvem? dog ikke —"

"Denne Mand," raabte Generalen med et fyrigt Blik paa Maleriet, "denne Mand var — Napoleon Buonaparte, de Franskes Keiser."

Den Gamle satte sin Hue paa; han trykkede sine Øine til og i hans Ansigt kæmpede Misfornøielse med et rørt Hjerte. Dog, da han betragtede Billedet, syn-

tes han ikke at kunne bevæge sig til at vredes paa den stolte Rytter; "Du altfaa?" sagde han til ham: "Du var denne — dristige Mand? Det var altsaa Din Meuing? Du gav mig min Klædning, min Hat og min Børs tilbage, for siden at røve mig Alt?"

"Fader," sagde Anna smigrende, "men hvor lykkelig var De dog desuagtet! Aarhundredets første Mand har talt saa fortrolig med Dem."

"Ja det have vi?" svarede den Gamle smilende, og ikke uden Stolthed, "ret venligt have vi underholdt os, han og jeg, og det lod til at jeg havde vundet hans Ynderst! Jeg har aldrig hørt: at den første Consul nogensinde har talt saa aabenhjertet med nogen, som dengang med mig. "Frankrig vil ikke længe være uden Konge," var hans egne Ord. Du har opfyldt Spaadommen, lille Skjelm! — Ha! og netop saaledes saae han ud, saaledes kastede han engang det stolte Hoved tilbage, i det han drev sin Hest opad Bjerget og Regimentets Feldmusik lød over til os. General Willi — han var dog et stort Genie!"

"Visselig!" sagde Generalen glad rørt, i det han trykkede den Gamles Haand. "Men, hvorledes er dette Malerie kommen her til Dem, Anna?"

"Bør jeg fortie det, Robert?" svarede hun; "nei, han har jo dog alt seet det. Deres Søn vilde overraske Dem dermed paa Deres Fødselsdag, og jeg tillod, at Billedet imidlertid maatte hensættes her."

Den gamle Thierberg havde hørt opmærksom til; han syntes overrasket og gik hen imod den unge Willi, hvem han bød sin Haand. "Unge Mand," sagde han, "jeg gjorde Dem før bitter Uret, jeg seer nu, at en skjønnere Hensigt førte Dem paa dette Værelse, end jeg i Begyndelsen troede; vil De tilgive mig mine overilede Ord, min Hidsighed?"

Robert rødmede. "Visselig, Herr von Thierberg," svarede han, "og om De end havde været ti Gange hæftigere, saa kunde De vel krænke mig, men ingensinde fornærme mig; her er intet at tilgive."

"Virkelig?" svarede den gamle Herre meget alvorlig, "og, om jeg tør spørge — hvor har De kjøbt dette Malerie? Kunde man ikke ogsaa forskaffe sig et Exemplar? Jeg gad nok have le grand capitaine, min Capitain i mit Værelse."

"Dersom jeg kjender min Fader ret," sagde den unge Mand, "saa vil han maaskee endnu hellere see dette Billede i Deres Huus, end i sit eget. Jeg beder Dem, tillad, at jeg ophænger det der?"

"De gjør mig en stor Foræring, kjære Robert," sagde Thierberg, "hvad er der blevet af vor Tankemaade. Jeg troer vi tænke i Grunden eens om denne Buonaparte, og dog er det Dem, der tilbyder mig ham og mig foraarsager det Glæde, at modtage ham. Jeg har faa Malerier, men nogle gamle, gode; søg Dem noget ud, og tag derfor af mit Slot, hvad De vil."

"Holdt!" raabte Generalen, "i denne Affaire har jeg ogsaa Deel; jeg kjender min Søns ulykkelige Smag, og veed, at han kun gjør lidet af gamle Billeder; vil De ikke give ham et yngre derfor? Thierberg, foran dette Billede, der nu ogsaa for Dem har Betydning, gjentager jeg min Begjering: Deres Anna for denne Napoleon."

Den gamle Herre var forvirret, han kastede forlegne Blikke paa de Omkringstaaende, endelig dvælede hans Øie paa Davids Malerie. "Du har forbrudt meget," sagde han, "Europas gamle Orden har Du kuldkastet, og nu efter Din Død vil Du blande Dig i mine Huusaffairer."

"Herr Baron!" sagde den gamle Hans med rørt Stemme, "tag det ikke en gammel Tjener unaadigt op, men kan De endnu erindre hvad De sagde til den brave Capitain og hvad De saa ofte har fortalt mig? Monsieur, sagde De, dersom De engang kommer igjennem Schwaben og i vor Egn, saa forglem ikke at tage ind paa Thierberg, at jeg ikke skal blive Deres evige Skyldner."

Men Herr von Thierberg strøg sig eftertænksom med Haanden over Panden, kastede endnu et dvælende Blik

paa Maleriet, og førte derpaa Anna til Robert Willi. "Tag hende!" sagde han fast og alvorlig. "Det var ikke min Villie, men maaskee var det godt, at det tog en saadan Vending; tag hende!"

Med dyb Følelse omarmede Generalen den gamle Mand, og i det Robert, henrykt og salig, trykkede sin Brud, vi vide ikke om for første Gang, til sine Læber, rystede Gjæsten fra Brandenborg, for ikke at synes aldeles uden Deeltagelse, hjerteligt den gamle Tjeners Haand. Albert har senere fortalt, at han i hiint høitidelige Øieblik, uagtet hans Indre satte sig derimod, var godt Napoleonisk sindet, og for første Gang i sit Liv følte og erkjendte den Magt og Overlegenhed, som hiin store Aand pleiede at udøve over Menneskene.

Han fortalte ogsaa, at den gamle Thierberg aldrig havde angret hiint besynderlige Bytte; han fandt hos sin Svigersøn Egenskaber, han aldrig havde tiltroet ham, og da han understøttede ham med Raad og Daad ved Bestyrelsen af hans Faders Godser, oplevede han igien, i sine Børns Lykke, sin egen Ungdom.

Om det unge Pars Bryllup talte Gjæsten fra Brandenborg ikke gjerne; man mærkede paa ham, at han hellere selv havde traadt for Alteret med den elskværdige Anna. Men et Træk fra denne glimrende Dag pleiede han ved Gjentagelsen af denne Historie aldrig at forglemme, maaskee blot for at stille hine Napoleons sværmeriske Tilhængere og sin nysomvendte Onkel i komisk Lys. Generalens gamle Gardist, fortalte han, havde underviist alle Domestikerne og nogle unge Knøse i at raabe Vivat og draget den skjønne Brud med ind i Hemmeligheden; han havde stillet sine Folk uden for Døren til den store Sal i Slottet, og da nu mangen Skaal var drukket, stod ogsaa Anna op med Pocalen og bragte med sin søde Stemme "Keiserens Billede" en Toast. — Da blev Jubelen larmende; Gjæsterne klinkede, Hans og Gardisten svingede til Tegn deres Huer, og fra halvtredsindstyve Struber lød jublende: "Vive l'Empereur!"

